ΚΑΜΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ Ή ΔΕΞΙΑ, ΚΑΜΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ – ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ!

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 137
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Να ξεφύγουμε από τη λάσπη της εξουσίας και του κοινοβουλευτισμού της. Να ξανοιχτούμε στα πελάγη της ελευθερίας

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

Επειδή, Ψηφίζω σημαίνει: Παραδίνομαι στην εκμετάλλευση, ενισχύω την Εξουσία

ΑΠΕΡΓΙΑ

ενισχύω την Εξουσία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Πολλοί πιστεύουν ατυχώς ή αφελώς ότι η διαχείριση του (εκάστοτε) εκλογικού αποτελέσματος ξεκινά με την ανακοίνωση των σχετικών ποσοστών, που έλαβαν τα συμμετέχοντα κόμματα, η αποχή ή τα άκυρα ψηφοδέλτια. Η λανθασμένη αυτή εντύπωση που καλλιεργείται με διάφορους τρόπους, έχει ως αφετηρία τον διαχωρισμό της «στιγμής», που αναγγέλλονται τα αποτελέσματα από το σύνολο της εκλογικής διαδικασίας, που είναι σαφώς ευρύτερη. Αυτά τα ευρύτερα και διαφορετικά κατά περίοδο όρια, ο σαφής και συγκεκριμένος προσδιορισμός τους έξω από τα συμβατικά προεκλογικά πλαίσια, βρίσκονταν και βρίσκονται σε άμεση αλληλεπίδραση με τα χαρακτηριστικά που λαμβάνει ο κοινωνικός ανταγωνισμός.

Ας δούμε ένα παράδειγμα. **Η ανάδυση ενός νέου κέντρου εξουσίας ή ενός καινούργιου πόλου, που συνδέεται λόγου χάρη και με την ανάπτυξη ενός νέου ή περισσοτέρων μέσων επικοινωνίας, τείνει να αυξήσει τις ήδη υπάρχουσες τάσεις, που αφορούν το σύνολο των δομών της εξουσίας.** Η «αύξηση» της εξουσίας σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν περιορίζεται στα μεγέθη (ποιοτικά ή ποσοτικά) που ορίζονται από την «απορρόφηση» μέρους ή του συνόλου της εξουσίας, η οποία βρίσκονταν μέχρι πρότινος σε διαφορετικά «χέρια» κέντρων ή μερίδων, που αποδυναμώθηκαν ή διασπάστηκαν. Όσο πιο βαθιά είναι μια πολιτική, οικονομική ή κοινωνική μεταβολή, -που μάλιστα ο νεφελώδης ορίζοντάς της προσδιορίζεται από τους τεχνικούς της εξουσίας στο ξεπέρασμα της «παρακμής»-, τόσο προβάλλονται ως «ιστορικής σημασίας» οι τομές στους τρόπους επιβολής, αλλά και διαμεσολάβησης, των οποίων κοινών συμφερόντων συνδέουν κράτος και διάφορες κοινωνικές ομάδες ή διαστρωματώσεις.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι οι βαρύγδουπες ή απλά λαϊκίστικες διαπιστώσεις περί ανυπαρξίας κράτους σ' αυτές τις περιπτώσεις συνεισφέρουν στην ενδυνάμωση των εξουσιαστικών λογικών και σε τίποτα άλλο. Η κοινωνική δυσαρέσκεια που ασφυκτιά μέσα στις περιχαρακώσεις αυτής της διαπίστωσης, όχι απλά δεν μπορεί να ακολουθήσει ήδη υπάρχουσες φυγόκεντρες τάσεις ή να δημιουργήσει νέες, αλλά αποτελεί και εύφορο έδαφος για την σίγουρη, αργά ή γρήγορα, αποσυμφόρηση και τελικά διευθέτηση των εξουσιαστικών προβλημάτων.

Ας δούμε ένα δεύτερο παράδειγμα: Υποστηρίζουν εκπρόσωποι της πολιτικής και δημοσιογραφικής ελίτ με την βοήθεια πάντα των ειδικών επιστημόνων (κοινωνιολόγων, εγκληματολόγων κ.α.) ότι η «κρίση» συμβαδίζει με την κατάπτωση των κοινωνικών αξιών γενικότερα, αλλά και με την επιπλέον διάβρωση ακόμη και εκείνων των αξιακών κωδίκων, που χαρακτήριζαν τις λεγόμενες παραβατικές κοινωνικές ομάδες με αποτέλεσμα την αύξηση της ε-

Πόλεμος πατήρ πάντων;

Η κατάσταση στην Ουκρανία είναι γνωστή σε γενικές γραμμές, δεν βλάπτει, όμως, να επικεντρώσουμε πάνω σε συγκεκριμένες πτυχές. Η πορεία του διαμελισμού της Ουκρανίας ξεκίνησε από το 2004 με την περίφημη πορτοκαλί «επανάσταση» που ανέβασε στην εξουσία τους εκλεκτούς των ΗΠΑ και ΕΕ, Γιούστσενκο και Τιμοσένκο που εναλλάχθηκαν στα ανώτατα αξιώματα της χώρας. Το αποτέλεσμα ήταν να υπογραφούν οι πιο ληστρικές συμβάσεις εκμετάλλευσης των πόρων της μεγάλης αυτής χώρας και να εξαθλιωθεί τόσο ο ήδη ρημαγμένος πληθυσμός (ας σημειωθεί ότι το βασικό εξαγωγικό «προϊόν» της Ουκρανίας από το 1991 ήταν η «λευκή σάρκα») ώστε να φέρει στην εξουσία τον φιλορώσο πρώην κυβερνήτη του Ντονιέτσκ και επικεφαλής της τοπικής μαφίας, που έμπαινε στις φυλακές για ληστείες, από εποχής ΕΣΣΔ και έβγαινε πάντα ως «συνεργαζόμενος με τις αρχές». Ο τύπος αυτός, ονόματι Γιανουκόβιτς, ίδρυσε κόμμα με κεντροαριστερές αναφορές και υποσχόμενος κοινωνική δικαιοσύνη και αναδιανομή του πλούτου, σάρωσε στις εκλογές το αποτέλεσμα των οποίων αναγνωρίστηκε από όλα τα κράτη. Η Τιμοσένκο συνελήφθη για κατάχρηση εξουσίας και απιστία και κλείστηκε στην φυλακή. Όμως η νέα ουκρανική διοίκηση δεν τόλμησε να ελέγξει τις δραστηριότητες των εταιριών της που συνεχίζονταν κανονικά. Έτσι η Τιμοσένκο που ήταν το ήδη

ρέει, ο ίδιος ο Γιανουκόβιτς το σκάει σαν λαγός, νέα de facto κυβέρνηση σχηματίζεται από τους ναζιστές και τους ανθρώπους της Τιμοσένκο, και υπογράφει τα πρώτα διατάγματα. Απαγόρευση της ρώσικης γλώσσας, πογκρόμ σε όλες τις εθνοτικές μειονότητες, επιβολή κατάστασης «εκτάκτου ανάγκης» και αίτηση για δάνειο από το ΔΝΤ. Ναζιστικά τάγματα περιπολούν στο Κίεβο λεηλατώντας και τρομοκρατώντας.

Η συνέχεια είναι γνωστή. Ο ρώσικος στρατός γίνεται δεκτός ως απελευθερωτής στην Κριμαία και μέσω δημοψηφίσματος αποφασίζεται με συντριπτική πλειοψηφία η ένταξη στη Ρωσική ομοσπονδία. Η de facto φιλοναζιστική κυβέρνηση του Κιέβου επιχειρεί να απαντήσει, αλλά η κατάσταση είναι για γέλια. Στην «γενική επιστράτευση» που κήρυξε παρουσιάστηκαν μόλις 127 έφεδροι!

Οι «παντοδύναμοι» ευρωαμερικάνοι υποχρεώνονται εκ των πραγμάτων να καταπιούν την προσάρτηση τής Κριμαίας, δηλώνουν όμως ότι ανησυχούν(sic) για την επιθετική διάταξη ρώσικων δυνάμεων στην ουκρανο-ρωσική μεθόριο. Όπως όλα δείχνουν, οι ανατολικές επαρχίες της Ουκρανίας έχουν πάρει σειρά.

...

Μετά την Κριμαία αναζωπυρώνεται η ένταση στην «αυτόνομη δημοκρατία» της Υπερδνειστερίας, το ρώσικο «Κόσσοβο» της Μολδαβίας. Οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι επιχειρούν άρον-άρον να συνάψουν στρατιωτική και οικονομική συμφωνία με την Μολδαβία για να αναχαιτίσουν ενδεχόμενη ρώσικη εισβολή.

...

Μεγάλο δίκτυο κατασκοπείας εξαρθρώθηκε την άνοιξη του 2013 από τις φινλανδικές μυστικές υπηρεσίες εις βάρος του φινλανδικού υπουργείου εξωτερικών. Το δίκτυο αυτό που δεν έχει διακριβωθεί ακόμα το βάθος του ήταν οργανωμένο από την FSB την διάδοχο υπηρεσία της σοβιετικής KGB με

κέντρα αποθησαύρισης πλούτου, πραγματοποιούνται, από το 2012, στρατιωτικές ασκήσεις με το σενάριο αντιμετώπισης μαζικής μετανάστευσης από χώρες της Δυτικής και Ν. Ευρώπης λόγω ταραχών και πολέμων. Κατά τον ελβετό ΑΓΕΕΘΑ Andre Blattmann ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την ασφάλεια της Ελβετίας προέρχεται από την κρίση χρέους στην Ευρώπη και την υψηλή ανεργία προκαλώντας τις έντονες αντιδράσεις της Κομισιόν. Στις 9 Φεβρουαρίου 2014, οι Ελβετοί αποφάσισαν, μέσω δημοψηφίσματος, την αναστολή του Ευρωενωσιακού κανόνα της «ελεύθερης μετακίνησης» εργατικών χεριών μεταξύ Ευρώπης και Ελβετίας. Αυτό προκάλεσε την οργή των ευρωαξιωματούχων που ως πρώτο μέτρο απέκλεισαν την Ελβετία από τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα. Ως απάντηση η ελβετική κυβέρνηση αποφάσισε να μην εφαρμόσει το εμπάργκο κατά της Ρωσίας, που αποφασίστηκε από την ΕΕ με αφορμή την ουκρανορωσική κρίση.

...

Το Βασίλειο της Ισπανίας έσπευσε να κηρύξει παράνομο το δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία της Καταλωνίας που θα πραγματοποιηθεί τον Νοέμβρη του 2014. Από πολλούς θεωρείται βέβαιη η υπερψήφιση της ανεξαρτησίας, μια τάση που τροφοδοτείται από την πολιτική της ισπανικής κυβέρνησης να οδηγεί, κατ' εντολήν των Δανειστών της, στην χρεωκοπία τις επαρχίες της, προκειμένου να εμφανίζεται «πρωτογενές πλεόνασμα» στον προϋπολογισμό της κεντρικής κυβέρνησης. Την ίδια περίοδο θα πραγματοποιηθεί το αντίστοιχο δημοψήφισμα για απόσχιση της Σκωτίας από το Ηνωμένο Βασίλειο. Έτοιμοι προς απόσχιση από το Βασίλειο του Βελγίου εμφανίζονται σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις και οι Φλαμανδοί. Η ΕΕ τυπικά δεν παίρνει θέση, πλήν όμως ευρωπαίοι αξιωματούχοι ανεπίσημα ενθαρρύνουν τις αποσχιστικές κινήσεις, υποσχόμενοι οικονομική βοήθεια και ένταξη στην ΕΕ

διαχωρισμό της «στιγμής», που αναγγέλλονται τα αποτελέσματα από το σύνολο της εκλογικής διαδικασίας, που είναι σαφώς ευρύτερη. Αυτά τα ευρύτερα και διαφορετικά κατά περίοδο όρια, ο σαφής και συγκεκριμένος προσδιορισμός τους έξω από τα συμβατικά προεκλογικά πλαίσια, βρίσκονταν και βρίσκονται σε άμεση αλληλεπίδραση με τα χαρακτηριστικά που λαμβάνει ο κοινωνικός ανταγωνισμός.

Ας δούμε ένα παράδειγμα. **Η ανάδυση ενός νέου κέντρου εξουσίας ή ενός καινούργιου πόλου, που συνδέεται λόγου χάρη και με την ανάπτυξη ενός νέου ή περισσοτέρων μέσων επικοινωνίας, τείνει να αυξήσει τις ήδη υπάρχουσες τάσεις, που αφορούν το σύνολο των δομών της εξουσίας.** Η «αύξηση» της εξουσίας σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν περιορίζεται στα μεγέθη (ποιοτικά ή ποσοτικά) που ορίζονται από την «απορρόφηση» μέρους ή του συνόλου της εξουσίας, η οποία βρίσκονταν μέχρι πρότινος σε διαφορετικά «χέρια» κέντρων ή μερίδων, που αποδυναμώθηκαν ή διασπάστηκαν. Όσο πιο βαθιά είναι μια πολιτική, οικονομική ή κοινωνική μεταβολή, -που μάλιστα ο νεφελώδης ορίζοντάς της προσδιορίζεται από τους τεχνικούς της εξουσίας στο ξεπέρασμα της «παρακμής»-, τόσο προβάλλονται ως «ιστορικής σημασίας» οι τομές στους τρόπους επιβολής, αλλά και διαμεσολάβησης, των οποίων κοινών συμφερόντων συνδέουν κράτος και διάφορες κοινωνικές ομάδες ή διαστρωματώσεις.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι οι βαρύγδουπες ή απλά λαϊκίστικες διαπιστώσεις περί ανυπαρξίας κράτους σ' αυτές τις περιπτώσεις συνεισφέρουν στην ενδυνάμωση των εξουσιαστικών λογικών και σε τίποτα άλλο. Η κοινωνική δυσαρέσκεια που ασφυκτιά μέσα στις περιχαρακώσεις αυτής της διαπίστωσης, όχι απλά δεν μπορεί να ακολουθήσει ήδη υπάρχουσες φυγόκεντρες τάσεις ή να δημιουργήσει νέες, αλλά αποτελεί και εύφορο έδαφος για την σίγουρη, αργά ή γρήγορα, αποσυμφόρηση και τελικά διευθέτηση των εξουσιαστικών προβλημάτων.

Ας δούμε ένα δεύτερο παράδειγμα: Υποστηρίζουν εκπρόσωποι της πολιτικής και δημοσιογραφικής ελίτ με την βοήθεια πάντα των ειδικών επιστημόνων (κοινωνιολόγων, εγκληματολόγων κ.α.) ότι η «κρίση» συμβαδίζει με την κατάπτωση των κοινωνικών αξιών γενικότερα, αλλά και με την επιπλέον διάβρωση ακόμη και εκείνων των αξιακών κωδίκων, που χαρακτήριζαν τις λεγόμενες παραβατικές κοινωνικές ομάδες με αποτέλεσμα την αύξηση της εγκληματικότητας. Το «φάρμακο» βέβαια που δίνουν ήδη, ή ετοιμάζονται να αυξήσουν την δόση του, είναι η καταστολή, έτσι όπως αυτή εκδηλώνεται άμεσα ή έμμεσα. Και ενώ ουσιαστικά παραδέχονται ότι η συγκεκριμένη κατάσταση, για την οποία υπεύθυνη είναι και η οικονομική ανέχεια, προέρχεται από τις συνθήκες που επιβάλλουν οι ίδιοι απλόχερα, διατείνονται με «σοφία» ότι η αμείλικτη πάταξη της στοχεύει στο λεγόμενο δημόσιο όφελος.

Υπάρχει όμως και η «επαναστατική» ή «αγωνιστική» όψη τελικά του ίδιου εξουσιαστικού νομίσματος, που διατείνεται ότι αφού ο «σκοπός αγιάζει τα μέσα», οι φυσικοί σύμμαχοι βρίσκονται στον ολοένα και πιο σκληρό πυρήνα των παραβατικών (ποινικών). Εδώ ενδιαφέρον έχει ότι εκείνο που έλκει είναι η ισχύς, η δύναμη των «σκληρών» ποινικών, οι δυνατότητες ελέγχου μέσα και έξω από τις φυλακές, που φυσικά έχουν διευθετηθεί με διάφορους τρόπους από συγκεκριμένες κάθε φορά μερίδες της εξουσίας, που ούτως ή άλλως καθοδηγούν και ελέγχουν «σοβαρές» παραβατικές δραστηριότητες (έλεγχος και προστασία της «νύχτας», εμπόριο όπλων και ναρκωτικών, τζόγος, πορνεία κα). Κοινή συνισταμένη λοιπόν, η σκληρότητα, η απαξία της ανθρώπινης ζωής, το δικαίωμα ζωής και θανάτου των ισχυρών, η διακηρυγμένη ως

Η κατάσταση στην Ουκρανία είναι γνωστή σε γενικές γραμμές, δεν βλάπτει, όμως, να επικεντρώσουμε πάνω σε συγκεκριμένες πτυχές. Η πορεία του διαμελισμού της Ουκρανίας ξεκίνησε από το 2004 με την περίφημη πορτοκαλί «επανάσταση» που ανέβασε στην εξουσία τους εκλεκτούς των ΗΠΑ και ΕΕ, Γιούστσενκο και Τιμοσένκο που εναλλάχθηκαν στα ανώτατα αξιώματα της χώρας. Το αποτέλεσμα ήταν να υπογραφούν οι πιο ληστρικές συμβάσεις εκμετάλλευσης των πόρων της μεγάλης αυτής χώρας και να εξαθλιωθεί τόσο ο ήδη ρημαγμένος πληθυσμός (ας σημειωθεί ότι το βασικό εξαγωγικό «προϊόν» της Ουκρανίας από το 1991 ήταν η «λευκή σάρκα») ώστε να φέρει στην εξουσία τον φιλορώσο πρώην κυβερνήτη του Ντονιέτσκ και επικεφαλής της τοπικής μαφίας, που έμπαινε στις φυλακές για ληστείες, από εποχής ΕΣΣΔ και έβγαινε πάντα ως «συνεργαζόμενος με τις αρχές». Ο τύπος αυτός, ονόματι Γιανουκόβιτς, ίδρυσε κόμμα με κεντροαριστερές αναφορές και υποσχόμενος κοινωνική δικαιοσύνη και αναδιανομή του πλούτου, σάρωσε στις εκλογές το αποτέλεσμα των οποίων αναγνωρίστηκε από όλα τα κράτη. Η Τιμοσένκο συνελήφθη για κατάχρηση εξουσίας και απιστία και κλείστηκε στην φυλακή. Όμως η νέα ουκρανική διοίκηση δεν τόλμησε να ελέγξει τις δραστηριότητες των εταιριών της που συνεχίζονταν κανονικά. Έτσι η Τιμοσένκο που ήταν το ήδη πλουσιότερο πρόσωπο στην Ουκρανία, κατάφερε μέσα από την φυλακή να διπλασιάσει την περιουσία της...

Μετά από χρόνια άγονων διαπραγματεύσεων ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις σχετικά με την παρουσία δυνάμεων του ΝΑΤΟ στο έδαφος της Ουκρανίας (κάτι που η Ρώσικη κυβέρνηση το θεωρούσε ευθεία προσβολή για την ασφάλεια της) αποφασίστηκε κοινή συναινέσει, ένας συμβιβασμός: Η Ουκρανία να υπογράψει εμπορική σύνδεση με την ΕΕ. Οι Ρώσοι είχαν ήδη συμφωνήσει και ο εκλεκτός τους Γιανουκόβιτς ήταν έτοιμος να υπογράψει, όταν οι ευρωπαίοι και αμερικανοί εταίροι έθεσαν ξαφνικά ένα νέο ζήτημα: απαίτησαν την άνευ όρων απελευθέρωση της Τιμοσένκο για να υπογράψουν. Μετά την άρνηση του Γιανουκόβιτς να ικανοποιήσει αυτό το αίτημα,

Η συνέχεια είναι γνωστή. Ο ρωσικός στρατός γίνεται δεκτός ως απελευθερωτής στην Κριμαία και μέσω δημοψηφίσματος αποφασίζεται με συντριπτική πλειοψηφία η ένταξη στη Ρωσική ομοσπονδία. Η de facto φιλοναζιστική κυβέρνηση του Κιέβου επιχειρεί να απαντήσει, αλλά η κατάσταση είναι για γέλια. Στην «γενική επιστράτευση» που κήρυξε παρουσιάστηκαν μόλις 127 έφεδροι!

Οι «παντοδύναμοι» ευρωαμερικάνοι υποχρεώνονται εκ των πραγμάτων να καταπιούν την προσάρτηση τής Κριμαίας, δηλώνουν όμως ότι ανησυχούν(sic) για την επιθετική διάταξη ρώσικων δυνάμεων στην ουκρανο-ρωσική μεθόριο. Όπως όλα δείχνουν, οι ανατολικές επαρχίες της Ουκρανίας έχουν πάρει σειρά.

...

Μετά την Κριμαία αναζωπυρώνεται η ένταση στην «αυτόνομη δημοκρατία» της Υπερδνειστερίας, το ρώσικο «Κόσσοβο» της Μολδαβίας. Οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι επιχειρούν άρον-άρον να συνάψουν στρατιωτική και οικονομική συμφωνία με την Μολδαβία για να αναχαιτίσουν ενδεχόμενη ρώσικη εισβολή.

...

Μεγάλο δίκτυο κατασκοπείας εξαρθρώθηκε την άνοιξη του 2013 από τις φινλανδικές μυστικές υπηρεσίες εις βάρος του φινλανδικού υπουργείου εξωτερικών. Το δίκτυο αυτό που δεν έχει διακριβωθεί ακόμα το βάθος του ήταν οργανωμένο από την FSB την διάδοχο υπηρεσία της σοβιετικής KGB με την συνδρομή των κινέζικων μυστικών υπηρεσιών και αφορούσε την υποκλοπή απόρρητων εγγράφων και επικοινωνιών των φινλανδών αξιωματούχων με αξιωματούχους της ΕΕ.

...

Πληροφορίες αναφέρουν (αυτό τουλάχιστον προκύπτει από την κινητικότητα ΝΑΤΟϊκών αξιωματούχων) ότι, με την συμβολή του ουγγρικού ναζιστικού κόμματος, των νοσταλγών του καθεστώτος Χόρτι, που στις τελευταίες εκλογές έλαβε το 17% των ψήφων ετοιμάζεται πραξικόπημα κατά του Βίκτορ Ορμπάν, του ακροδεξιού Ούγγρου προέδρου, επειδή ο τελευταίος απέρριψε κάποιες από τις προτάσεις του ΔΝΤ και υπέγραψε συμφωνία συνεργασίας με την Ρωσία.

...

Ο Λευκορώσος πρόεδρος Λουκα-

Στις 9 Φεβρουαρίου 2014, οι Ελβετοί αποφάσισαν, μέσω δημοψηφίσματος, την αναστολή του Ευρωενωσιακού κανόνα της «ελεύθερης μετακίνησης» εργατικών χεριών μεταξύ Ευρώπης και Ελβετίας. Αυτό προκάλεσε την οργή των ευρωαξιωματούχων που ως πρώτο μέτρο απέκλεισαν την Ελβετία από τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα. Ως απάντηση η ελβετική κυβέρνηση αποφάσισε να μην εφαρμόσει το εμπάργκο κατά της Ρωσίας, που αποφασίστηκε από την ΕΕ με αφορμή την ουκρανορωσική κρίση.

...

Το Βασίλειο της Ισπανίας έσπευσε να κηρύξει παράνομο το δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία της Καταλωνίας που θα πραγματοποιηθεί τον Νοέμβρη του 2014. Από πολλούς θεωρείται βέβαιη η υπερψήφιση της ανεξαρτησίας, μια τάση που τροφοδοτείται από την πολιτική της ισπανικής κυβέρνησης να οδηγεί, κατ' εντολήν των Δανειστών της, στην χρεωκοπία τις επαρχίες της, προκειμένου να εμφανίζεται «πρωτογενές πλεόνασμα» στον προϋπολογισμό της κεντρικής κυβέρνησης. Την ίδια περίοδο θα πραγματοποιηθεί το αντίστοιχο δημοψήφισμα για απόσχιση της Σκωτίας από το Ηνωμένο Βασίλειο. Έτοιμοι προς απόσχιση από το Βασίλειο του Βελγίου εμφανίζονται σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις και οι Φλαμανδοί. Η ΕΕ τυπικά δεν παίρνει θέση, πλήν όμως ευρωπαίοι αξιωματούχοι ανεπίσημα ενθαρρύνουν τις αποσχιστικές κινήσεις, υποσχόμενοι οικονομική βοήθεια και ένταξη στην ΕΕ ως ισότιμα κράτη-μέλη των επαρχιών αυτών, όποτε αυτές ανεξαρτητοποιηθούν. Αξίζει να σημειωθεί ότι το διοικητικό κέντρο της ΕΕ βρίσκεται στην πρωτεύουσα του Βασιλείου του Βελγίου, τις Βρυξέλλες.

...

Η Γαλλία, μέλος του G8 και επικεφαλής στρατιωτικών αποστολών στην υποσαχάρια Αφρική βρίσκεται και επισήμως στην ζώνη «ενισχυμένης επιτήρησης» από την ΕΕ. Οι υπουργοί Οικονομικών και Προϋπολογισμού, Μοσκοβισί και Κουσνέρ, με εντολή του προέδρου Ολάντ, έσπευσαν να δηλώσουν τη συμμόρφωσή τους ανακοινώνοντας μέτρα εξοικονόμησης 50 δις από τον δημόσιο τομέα την διετία 2015-17. Ήπιες, για την ώρα, τάσεις απόσχισης εκδηλώνονται και στη Γαλλία από την Νορμανδία και την Κορσική αλλά με-

διαπιστώσεις περί ανυπαρξίας κράτους σ' αυτές τις περιπτώσεις συνεισφέρουν στην ενδυνάμωση των εξουσιαστικών λογικών και σε τίποτα άλλο. Η κοινωνική δυσαρέσκεια που ασφυκτιά μέσα στις περιχαρακώσεις αυτής της διαπίστωσης, όχι απλά δεν μπορεί να ακολουθήσει ήδη υπάρχουσες φυγόκεντρες τάσεις ή να δημιουργήσει νέες, αλλά αποτελεί και εύφορο έδαφος για την σίγουρη, αργά ή γρήγορα, αποσυμφόρηση και τελικά διευθέτηση των εξουσιαστικών προβλημάτων.

Ας δούμε ένα δεύτερο παράδειγμα: Υποστηρίζουν εκπρόσωποι της πολιτικής και δημοσιογραφικής ελίτ με την βοήθεια πάντα των ειδικών επιστημόνων (κοινωνιολόγων, εγκληματολόγων κ.α.) ότι η «κρίση» συμβαδίζει με την κατάπτωση των κοινωνικών αξιών γενικότερα, αλλά και με την επιπλέον διάβρωση ακόμη και εκείνων των αξιακών κωδίκων, που χαρακτήριζαν τις λεγόμενες παραβατικές κοινωνικές ομάδες με αποτέλεσμα την αύξηση της εγκληματικότητας. Το «φάρμακο» βέβαια που δίνουν ήδη, ή ετοιμάζονται να αυξήσουν την δόση του, είναι η καταστολή, έτσι όπως αυτή εκδηλώνεται άμεσα ή έμμεσα. Και ενώ ουσιαστικά παραδέχονται ότι η συγκεκριμένη κατάσταση, για την οποία υπεύθυνη είναι και η οικονομική ανέχεια, προέρχεται από τις συνθήκες που επιβάλλουν οι ίδιοι απλόχερα, διατείνονται με «σοφία» ότι η αμείλικτη πάταξη της στοχεύει στο λεγόμενο δημόσιο όφελος.

Υπάρχει όμως και η «επαναστατική» ή «αγωνιστική» όψη τελικά του ίδιου εξουσιαστικού νομίσματος, που διατείνεται ότι αφού ο «σκοπός αγιάζει τα μέσα», οι φυσικοί σύμμαχοι βρίσκονται στον ολοένα και πιο σκληρό πυρήνα των παραβατικών (ποινικών). Εδώ ενδιαφέρον έχει ότι εκείνο που έλκει είναι η ισχύς, η δύναμη των «σκληρών» ποινικών, οι δυνατότητες ελέγχου μέσα και έξω από τις φυλακές, που φυσικά έχουν διευθετηθεί με διάφορους τρόπους από συγκεκριμένες κάθε φορά μερίδες της εξουσίας, που ούτως ή άλλως καθοδηγούν και ελέγχουν «σοβαρές» παραβατικές δραστηριότητες (έλεγχος και προστασία της «νύχτας», εμπόριο όπλων και ναρκωτικών, τζόγος, πορνεία κα). Κοινή συνισταμένη λοιπόν, η σκληρότητα, η απαξία της ανθρώπινης ζωής, το δικαίωμα ζωής και θανάτου των ισχυρών, η διακηρυγμένη ως «θεϊκή» αποστολή των δυνατών να τσακίζουν τους αδύναμους, να διαφεντεύουν και να επιβάλλονται στην «πιάτσα», να καρπώνονται τα «προνόμια» που μοιράζονται με τις υψηλότερες και κατώτερες ιεραρχικά φατρίες (νόμιμοι επιχειρηματίες, πολιτικοί, μπάτσοι και δικαστές υψηλόβαθμοι και μη, διευθυντές φυλακών και «απλοί» ανθρωποφύλακες κ.ά.). Τα συχνά και ανηλεή πράγματι ξεκαθαρίσματα λογαριασμών δεν αναιρούν το παραμικρό από τα παραπάνω, ίσα-ίσα επιβεβαιώνουν την πάγια αρχή, που διέπει κάθε εξουσιαστικό σινάφι: τον σκληρό ανταγωνισμό εκεί που δεν χωρούν διαπραγματεύσεις, εγγυήσεις και κάθε είδους διευθετήσεις στο μοίρασμα της πίττας. Παρ' όλα αυτά το μεγάλο αφεντικό παραμένει ένα και αδιαφιλονίκητο: το κράτος και οι μηχανισμοί του μοιράζουν την τράπουλα, ακόμα και αν δεν βρίσκονται εμφανώς στο ίδιο τραπέζι με τους υπόλοιπους «παίκτες». Το κράτος και οι μηχανισμοί του ορίζουν τελικά πότε υπάρχουν όρια και για πόσο τα «λουριά» θα αφήνονται ανεξέλεγκτα, πόσο κοστίζει η παραβίαση συμφωνιών ή η διατάραξη ι-

συνέχεια στη σελίδα 6

ληστείες, από εποχής ΕΣΣΔ και εβγαίνε πάντα ως «συνεργαζόμενος με τις αρχές». Ο τύπος αυτός, ονόματι Γιανουκόβιτς, ίδρυσε κόμμα με κεντροαριστερές αναφορές και υποσχόμενος κοινωνική δικαιοσύνη και αναδιανομή του πλούτου, σάρωσε στις εκλογές το αποτέλεσμα των οποίων αναγνωρίστηκε από όλα τα κράτη. Η Τιμοσένκο συνελήφθη για κατάχρηση εξουσίας και απιστία και κλείστηκε στην φυλακή. Όμως η νέα ουκρανική διοίκηση δεν τόλμησε να ελέγξει τις δραστηριότητες των εταιριών της που συνεχίζονταν κανονικά. Έτσι η Τιμοσένκο που ήταν το ήδη πλουσιότερο πρόσωπο στην Ουκρανία, κατάφερε μέσα από την φυλακή να διπλασιάσει την περιουσία της...

Μετά από χρόνια άγονων διαπραγματεύσεων ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις σχετικά με την παρουσία δυνάμεων του ΝΑΤΟ στο έδαφος της Ουκρανίας (κάτι που η Ρώσικη κυβέρνηση το θεωρούσε ευθεία προσβολή για την ασφάλεια της) αποφασίστηκε κοινή συναινέσει, ένας συμβιβασμός: Η Ουκρανία να υπογράψει εμπορική σύνδεση με την ΕΕ. Οι Ρώσοι είχαν ήδη συμφωνήσει και ο εκλεκτός τους Γιανουκόβιτς ήταν έτοιμος να υπογράψει, όταν οι ευρωπαίοι και αμερικανοί εταίροι έθεσαν ξαφνικά ένα νέο ζήτημα: απαίτησαν την άνευ όρων απελευθέρωση της Τιμοσένκο για να υπογράψουν. Μετά την άρνηση του Γιανουκόβιτς να ικανοποιήσει αυτό το αίτημα, ξεκίνησαν οι διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στην κεντρική πλατεία του Κιέβου στις οποίες συμμετέχει, κατά παράβασιν όλων των καθιερωμένων διπλωματικών κανόνων και παραδόσεων, αυτοπροσώπως, ο υπουργός εξωτερικών της Γερμανίας, Γκίντο Βεστερβέλε και ο γερμανός πρέσβης στο Κίεβο. Το όλο κλίμα παρασύρει ένα κομμάτι κόσμου δυσαρεστημένο από την οικονομική πολιτική του Γιανουκόβιτς, πολύ γρήγορα όμως «καπελώνεται» από τις οργανωμένες δυνάμεις των ναζιστών, ουκρανών και εισαγόμενων, από Ουγγαρία, Ρουμανία, Φινλανδία και Σουηδία.

Η κυβέρνηση Γιανουκόβιτς καταρ-

«Κόσσοβο» της Μολδαβίας. Οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι επιχειρούν άρον άρον να συνάψουν στρατιωτική και οικονομική συμφωνία με την Μολδαβία για να αναχαιτίσουν ενδεχόμενη ρώσικη εισβολή.

...

Μεγάλο δίκτυο κατασκοπείας εξαρθρώθηκε την άνοιξη του 2013 από τις φινλανδικές μυστικές υπηρεσίες εις βάρος του φινλανδικού υπουργείου εξωτερικών. Το δίκτυο αυτό που δεν έχει διακριβωθεί ακόμα το βάθος του ήταν οργανωμένο από την FSB την διάδοχο υπηρεσία της σοβιετικής KGB με την συνδρομή των κινέζικων μυστικών υπηρεσιών και αφορούσε την υποκλοπή απόρρητων εγγράφων και επικοινωνιών των φινλανδών αξιωματούχων με αξιωματούχους της ΕΕ.

...

Πληροφορίες αναφέρουν (αυτό τουλάχιστον προκύπτει από την κινητικότητα ΝΑΤΟϊκών αξιωματούχων) ότι, με την συμβολή του ουγγρικού ναζιστικού κόμματος, των νοσταλγών του καθεστώτος Χόρτι, που στις τελευταίες εκλογές έλαβε το 17% των ψήφων ετοιμάζεται πραξικόπημα κατά του Βίκτορ Ορμπάν, του ακροδεξιού Ούγγρου προέδρου, επειδή ο τελευταίος απέρριψε κάποιες από τις προτάσεις του ΔΝΤ και υπέγραψε συμφωνία συνεργασίας με την Ρωσία.

...

Ο Λευκορώσος πρόεδρος Λουκασένκο ζήτησε εσπευσμένα στρατιωτική βοήθεια από την Ρωσία η οποία του παράσχεται άμεσα. Ο λόγος είναι ότι το ΝΑΤΟ πραγματοποιεί ασκήσεις στο έδαφος της Πολωνίας δίπλα στην πολωνο-λευκορώσικη μεθόριο.

.....

Οι ελβετικές ένοπλες δυνάμεις, που θεωρούνται ιδιαίτερα αξιόμαχες, αφού διαθέτουν ανεξάρτητο think tank στρατηγικών μελετών και ο πληθυσμός εκπαιδεύεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, βρίσκονται σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας. Στην χώρα, που έχει ως πάγια στρατηγική την αυστηρή ουδετερότητα, που έχει να συμμετάσχει σε πόλεμο τουλάχιστον δύο αιώνες και είναι ένα από τα παγκόσμια

νειστών της, στην χρεωκοπία τις επαρχίες της, προκειμένου να εμφανίζεται «πρωτογενές πλεόνασμα» στον προϋπολογισμό της κεντρικής κυβέρνησης. Την ίδια περίοδο θα πραγματοποιηθεί το αντίστοιχο δημοψήφισμα για απόσχιση της Σκωτίας από το Ηνωμένο Βασίλειο. Έτοιμοι προς απόσχιση από το Βασίλειο του Βελγίου εμφανίζονται σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις και οι Φλαμανδοί. Η ΕΕ τυπικά δεν παίρνει θέση, πλήν όμως ευρωπαίοι αξιωματούχοι ανεπίσημα ενθαρρύνουν τις αποσχιστικές κινήσεις, υποσχόμενοι οικονομική βοήθεια και ένταξη στην ΕΕ ως ισότιμα κράτη-μέλη των επαρχιών αυτών, όποτε αυτές ανεξαρτητοποιηθούν. Αξίζει να σημειωθεί ότι το διοικητικό κέντρο της ΕΕ βρίσκεται στην πρωτεύουσα του Βασιλείου του Βελγίου, τις Βρυξέλλες.

...

Η Γαλλία, μέλος του G8 και επικεφαλής στρατιωτικών αποστολών στην υποσαχάρια Αφρική βρίσκεται και επισήμως στην ζώνη «ενισχυμένης επιτήρησης» από την ΕΕ. Οι υπουργοί Οικονομικών και Προϋπολογισμού, Μοσκοβισί και Κουσνέρ, με εντολή του προέδρου Ολάντ, έσπευσαν να δηλώσουν τη συμμόρφωσή τους ανακοινώνοντας μέτρα εξοικονόμησης 50 δις από τον δημόσιο τομέα την διετία 2015-17. Ήπιες, για την ώρα, τάσεις απόσχισης εκδηλώνονται και στη Γαλλία από την Νορμανδία και την Κορσική αλλά μεγαλύτερη ανησυχία προκαλεί η αναζωπύρωση του ζητήματος της Αλσατίας, της γερμανόφωνης επαρχίας της Γαλλίας στα σύνορα με την Ομόσπονδη Γερμανία.

...

Στην Ιταλία, την τρίτη οικονομική δύναμη της ΕΕ, το ένα πραξικόπημα διαδέχεται το άλλο. Την ίδια μέρα, στην ιστορική σύνοδο των Καννών, απολύθηκαν «αυθωρεί και παρά χρήμα» ο έλληνας και ο ιταλός πρωθυπουργός, οι ανεκδιήγητοι Παπανδρέου και Μπερλουσκόνι και διορίζονται δυο προφέσορες, ο Λουκάς Παπαδήμος και ο Μάριο Μόντι, αμφότεροι ανώτατα στελέχη της Trilateral (Τριμερούς). Στις

ΕΚΛΟΓΕΣ, ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ...ΦΑΚΙΡΗΔΩΝ

«Μετά την κατάρρευση του μικρασιατικού μετώπου και το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1922 γύρισε το φύλλο: τώρα αποσυντέθηκαν οι Φιλελεύθεροι σε περισσότερα κόμματα, όπως έγινε και σε άλλες χώρες, ενώ οι συντηρητικοί ενώθηκαν στο Λαϊκό Κόμμα, που διασπάστηκε σε δύο πτέρυγες μόλις μετά την παλινόρθωση της μοναρχίας. Και σε αυτή τη φάση υπήρξαν μικρά κόμματα, με διαρκέστερο και μακροπρόθεσμα ισχυρότερο το Κομμουνιστικό Κόμμα. ***Αυτή η αλληλουχία κομματικών συστημάτων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι άλλαξαν οι επικρατούσες πολιτικές αντιπαραθέσεις. Ένα σύστημα κομμάτων που είχε εκλογικεύσει αντιπαραθέσεις ορισμένου περιεχομένου και έκτασης έχασε, όπως και οι αντιπαραθέσεις, την επικαιρότητά του και οι νέες αντιπαραθέσεις βρήκαν την πολιτική τους έκφραση σε ένα νέο σύστημα κομμάτων. Θα πρέπει προφανώς να ήταν μια τόσο ταχεία ή ριζική αλλαγή του αντικειμένου της αντιπαράθεσης, ώστε υπερέβαινε την ικανότητα των υφιστάμενων κομμάτων να αλλάξουν***».

Gunnar Hering, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936*

Έχει ειπωθεί ότι ηγεμονία ασκεί εκείνος που ορίζει το πρόβλημα και όχι εκείνος που προσφέρει την λύση. Τούτη η διάκριση, εφ' όσον γίνεται αποδεκτή, θεωρούμε ότι εξακολουθεί να προσφέρει δρόμους ολάκερους διαφυγής από τα ουκ ολίγα και ομιχλώδη μονοπάτια της σύγχυσης, όπου οδηγούν με συνέπεια οι τεχνικοί κάθε εξουσίας.

Ας δούμε ένα παράδειγμα.

Αποτελούν οι εκλογές λύση; Μπορεί η κοινωνική οργή να εκφρασθεί μέσα από τις εκλογές ενάντια στο «σάπιο» πολιτικό σύστημα ή θετικά απέναντι σε «νέους και υγιείς» πολιτικούς φορείς;

Σύμφωνα με ορισμένες αντισυστημικές απόψεις που προβάλλονται η απάντηση είναι αρνητική, αφού όπως υποστηρίζεται οι δομές αυτού του κράτους παραμένουν ίδιες, το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δεν αλλάζει, η ανανέωση των πολιτικών προσώπων είναι πλασματική και ως εκ τούτου η συμμετοχή υπό αυτούς τους όρους στην εκλογική διαδικασία απλά συντηρεί τις όποιες δημοκρατικές αυταπάτες έχουν απομείνει και παγιώνει τον αποκλεισμό του λαού από την εξουσία.

Στην ίδια κατεύθυνση κινούνται και οι διαπιστώσεις περί «παρακμής» των κομμάτων και «αποδυνάμωσής» τους, ακόμη περί της «φθίνουσας ικανότητάς τους να κινητοποιούν τους ψηφοφόρους τους, ή «της κρίσης της κομματικής πολιτικής», οι οποίες εναλλάσσονται με τις κριτικές της λειτουργίας τους, των κινήσεων για την αναμόρφωση των υπαρχόντων ή για την κατασκευή νέων.

Δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήσουμε ιδιαίτερα, –έχουμε αναφερθεί, άλλωστε, επανειλημμένα στο ζήτημα–, για να καταδείξουμε ότι σύμφωνα με τις παραπάνω απόψεις το πρόβλημα δεν είναι η εκλογική

συνέχεια στη σελίδα 4

τελευταίες ιταλικές εκλογές, χάρη σε ένα καλπονοθευτικό σύστημα χειρότερο του ελληνικού, επικράτησε ο κεντροαριστερός συνδυασμός του Μπερσάνι, χωρίς, όμως να έχει την απόλυτη πλειοψηφία και χωρίς να υπάρχει δυνατότητα σχηματισμού κυβέρνησης με το νεόκοπο πατριωτικό κόμμα του Μπέπε Γκρίλο που ήρθε δεύτερο και με τρίτο κατά σειρά το μπερλουσκονικό κόμμα. (Οι μουσολινικοί και η λέγκα του Βορρά καταποντίστηκαν). Σύμφωνα με το ιταλικό σύνταγμα θα έπρεπε να προκηρυχθούν ξανά εκλογές. Η ΕΕ

Τουρκίας, ο ξωφλημένος Σουλτάνος Ερντογάν δεν πρόκειται να εγκαταλείψει την θέση του, παρά την διαρκή εξέγερση, αν πρώτα δεν διαμελίσει το σουλτανάτο του. Με εντολή Ομπάμα συνάντησε και αναγνώρισε ως ίσο τον de facto ηγέτη του Ιρακινού Κουρδιστάν, που ανεξαρτητοποιήθηκε από το Ιράκ, ενώ την ίδια στιγμή οι κουρδικές επαρχίες της Τουρκίας ετοιμάζουν την ανεξαρτητοποίηση τους, με την βοήθεια των ΗΠΑ και Ισραήλ. Όχι τυχαία, από τα εδάφη τους θα περάσει ο αγωγός TAP...

φωνία διαμελισμού της χώρας; Πέραν του ότι ισχύει στο ακέραιο αυτό που έγραφε ο Γενικός Πρόξενος της Σμύρνης, Τζορτζ Χόρτον «**Είναι απίστευτο –αδιανόητο θα έλεγα– μέχρι που μπορούν να φτάσουν οι Έλληνες πολιτικοί για να διατηρήσουν το κόμμα τους στην εξουσία έστω και μία εβδομάδα παραπάνω: μπορούν να θυσιάσουν την πατρίδα τους ή και ανθρώπινες ζωές προκειμένου να κρατηθούν στην κυβέρνηση**».[2] Χρειάζεται και κάτι ακόμα. Κάτι σαν επεισόδιο, ή ενδεχομένως σαν μια πρόβα πολέμου όπως αυτής των Ιμίων.

ντική προσφορά του στη σύνταξη των «Επιδρομών».

«Πρώτο μέλημά μας είναι η ανάδειξη της λαμπρής ιστορικής διαδρομής της πόλεως των Αθηνών, των αρχαίων μνημείων της και φυσικά των χώρων που ακτινοβολούν ελληνικό πνεύμα, όπως η Ακαδημία Πλάτωνος, αλλά και ελληνική ιστορία, όπως το Δημόσιο Σήμα. Η Ελληνική Αυγή ως δημοτική αρχή θα ανεγείρει αγάλματα ιστορικών μορφών και ηρώων από την αρχαιότητα μέχρι τις ημέρες μας. Από τον στρατηγό Μιλτιάδη που απέ-

Κόμμα, που διασπάστηκε σε δύο πτέρυγες μόλις μετά την παλινόρθωση της μοναρχίας. Και σε αυτή τη φάση υπήρξαν μικρά κόμματα, με διαρκέστερο και μακροπρόθεσμα ισχυρότερο το Κομμουνιστικό Κόμμα. ***Αυτή η αλληλουχία κομματικών συστημάτων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι άλλαξαν οι επικρατούσες πολιτικές αντιπαραθέσεις. Ένα σύστημα κομμάτων που είχε εκλογικεύσει αντιπαραθέσεις ορισμένου περιεχομένου και έκτασης έχασε, όπως και οι αντιπαραθέσεις, την επικαιρότητά του και οι νέες αντιπαραθέσεις βρήκαν την πολιτική τους έκφραση σε ένα νέο σύστημα κομμάτων. Θα πρέπει προφανώς να ήταν μια τόσο ταχεία ή ριζική αλλαγή του αντικειμένου της αντιπαράθεσης, ώστε υπερέβαινε την ικανότητα των υφιστάμενων κομμάτων να αλλάξουν».***

Gunnar Hering, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936*

ρους διαφυγής από τα ουκ ολίγα και ομιχλώδη μονοπάτια της σύγχυσης, όπου οδηγούν με συνέπεια οι τεχνικοί κάθε εξουσίας.

Ας δούμε ένα παράδειγμα.

Αποτελούν οι εκλογές λύση; Μπορεί η κοινωνική οργή να εκφρασθεί μέσα από τις εκλογές ενάντια στο «σάπιο» πολιτικό σύστημα ή θετικά απέναντι σε «νέους και υγιείς» πολιτικούς φορείς;

Σύμφωνα με ορισμένες αντισυστημικές απόψεις που προβάλλονται η απάντηση είναι αρνητική, αφού όπως υποστηρίζεται οι δομές αυτού του κράτους παραμένουν ίδιες, το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δεν αλλάζει, η ανανέωση των πολιτικών προσώπων είναι πλασματική και ως εκ τούτου η συμμετοχή υπό αυτούς τους όρους στην εκλογική διαδικασία απλά συντηρεί τις όποιες δημοκρατικές αυταπάτες έχουν απομείνει και παγιώνει τον αποκλεισμό του λαού από την εξουσία.

Στην ίδια κατεύθυνση κινούνται και οι διαπιστώσεις περί «παρακμής» των κομμάτων και «αποδυνάμωσής» τους, ακόμη περί της «φθίνουσας ικανότητας τους να κινητοποιούν τους ψηφοφόρους τους, ή «της κρίσης της κομματικής πολιτικής», οι οποίες εναλλάσσονται με τις κριτικές της λειτουργίας τους, των κινήσεων για την αναμόρφωση των υπαρχόντων ή για την κατασκευή νέων.

Δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήσουμε ιδιαίτερα, –έχουμε αναφερθεί, άλλωστε, επανειλημμένα στο ζήτημα–, για να καταδείξουμε ότι σύμφωνα με τις παραπάνω απόψεις το πρόβλημα δεν είναι η εκλογική

συνέχεια στη σελίδα 4

τελευταίες ιταλικές εκλογές, χάρη σε ένα καλπονοθευτικό σύστημα χειρότερο του ελληνικού, επικράτησε ο κεντροαριστερός συνδυασμός του Μπερσάνι, χωρίς, όμως να έχει την απόλυτη πλειοψηφία και χωρίς να υπάρχει δυνατότητα σχηματισμού κυβέρνησης με το νεόκοπο πατριωτικό κόμμα του Μπέπε Γκρίλο που ήρθε δεύτερο και με τρίτο κατά σειρά το μπερλουσκονικό κόμμα. (Οι μουσολινικοί και η λέγκα του Βορρά καταποντίστηκαν). Σύμφωνα με το ιταλικό σύνταγμα θα έπρεπε να προκηρυχθούν ξανά εκλογές. Η ΕΕ ξεκαθάρισε ότι δεν πρόκειται να ανεχτεί κάτι τέτοιο από τον φόβο επικράτησης μη αρεστών δυνάμεων που «θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τα ιταλικά και ευρωπαϊκά συμφέροντα».

Ο παλιός κομισάριος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ιταλίας και πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας, Τζιόρτζιο Ναπολιτάνο έδωσε τη λύση πραξικοπηματικά, διορίζοντας κυβέρνηση τεχνοκρατών με επικεφαλής τον κεντροαριστερό Ενρίκο Λέτα με την υποστήριξη του κόμματος του Μπερσάνι και την ανοχή του Μπερλουσκόνι, ο τελευταίος υπό τον φόβο αποκάλυψης νέων σκανδάλων. Με βάση το νέο συσχετισμό, ο 87χρονος Τζιόρτζιο Ναπολιτάνο θα είναι ο πρώτος πρόεδρος στην ιταλική ιστορία που επανεκλέγεται στην Προεδρία με μεθόδευση mini-πραξικοπήματος προκειμένου να κάνει νέο πραξικόπημα: να διορίσει την διάδοχη κυβέρνηση στη θέση της καταρρέουσας κυβέρνησης Λέτα, πάλι χωρίς εκλογές. Ο διάδοχος του Λέτα, ο 38χρονος φι-

Τουρκίας, ο ξωφλημένος Σουλτάνος Ερντογάν δεν πρόκειται να εγκαταλείψει την θέση του, παρά την διαρκή εξέγερση, αν πρώτα δεν διαμελίσει το σουλτανάτο του. Με εντολή Ομπάμα συνάντησε και αναγνώρισε ως ίσο τον de facto ηγέτη του Ιρακινού Κουρδιστάν, που ανεξαρτητοποιήθηκε από το Ιράκ, ενώ την ίδια στιγμή οι κουρδικές επαρχίες της Τουρκίας ετοιμάζουν την ανεξαρτητοποίηση τους, με την βοήθεια των ΗΠΑ και Ισραήλ. Όχι τυχαία, από τα εδάφη τους θα περάσει ο αγωγός TAP...

Στην Ελλάδα ο σχεδιαζόμενος αγωγός φυσικού αερίου Trans Adriatic Pipeline (TAP) με αφετηρία το Αζερμπαϊτζάν και κατάληξη την Ιταλία θα διέρχεται, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα, μέσα από την Θράκη και τη Μακεδονία και αν και δεν έχει ανακοινωθεί επισήμως, η ασφάλεια του θα υπάγεται **στη δικαιοδοσία του ΝΑΤΟ**, βάσει της αμερικάνικης νομοθεσίας[1]. Δεν νομίζουμε ότι χρειάζεται περισσότερη ανάλυση για την επικείμενη γκριζοποίηση ολόκληρου τμήματος της επικράτείας.

Υπό αυτό το πρίσμα μπορεί να ειδωθεί και η επιχείρηση καταστροφής των χημικών όπλων της Συρίας νοτίως της Κρήτης. Πέρα από τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο, εντύπωση προκαλεί η συγκέντρωση αμερικάνικων δυνάμεων και ο ναυτικός **αποκλεισμός** μιας ενεργειακής και στρατιωτικής σημασίας περιοχής. Ποιός είπε ότι το «Κρητικόν Ζήτημα» λύθηκε το 1913; Είναι γνωστό ότι ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο «επαναστάτης του Θερίσσου» όπως

φωνία διαμελισμού της χώρας; Πέραν του ότι ισχύει στο ακέραιο αυτό που έγραφε ο Γενικός Πρόξενος της Σμύρνης, Τζορτζ Χόρτον «**Είναι απίστευτο –αδιανόητο θα έλεγα– μέχρι που μπορούν να φτάσουν οι Έλληνες πολιτικοί για να διατηρήσουν το κόμμα τους στην εξουσία έστω και μία εβδομάδα παραπάνω: μπορούν να θυσιάσουν την πατρίδα τους ή και ανθρώπινες ζωές προκειμένου να κρατηθούν στην κυβέρνηση».**[2] Χρειάζεται και κάτι ακόμα. Κάτι σαν επεισόδιο, ή ενδεχομένως σαν μια πρόβα πολέμου όπως αυτής των Ιμίων.

Να μην ξανακούσω ότι έχουμε κατοχή!

Ξέρετε πότε ξαναείχαμε «πρωτογενές πλεόνασμα»; Το 1943, το είπε και η Κριστίν Λαγκάρντ, η διευθύντρια του ΔΝΤ. Αν βρείτε κάποιον που να έζησε τότε ρωτήστε τον πόσο ωραία πέρναγαν. Είναι αλήθεια ότι τότε οι «θυσίες» των Ελλήνων ήταν πολύ μεγαλύτερες, με πάνω από διακόσιες χιλιάδες νεκρούς από την πείνα, τις δυνάμεις κατοχής και τα Τάγματα Ασφαλείας αλλά τώρα είναι σκέτο πανηγύρι, μόλις 5-6000 αυτοκτονίες. Κανένα κόμμα ή γκρουπούσκουλο δεν ενδιαφέρθηκε για τέτοια πράγματα, άλλωστε προέχει το κυνήγι της ψήφου. Μόνο η βρετανική Guardian κατήγγειλε το ζήτημα, για λογαριασμό των Ελλήνων. Παμπόνηροι Βρετανοί, έπιασαν αμέσως την σπόντα. Δηλαδή η χρεωκοπία οφείλεται στο ότι έφυγαν νωρίς οι Γερμανοί και κατέλαβαν την χώρα οι αγγλοαμερικάνοι;

Η παράταξη των έργων

ντική προσφορά του στη σύνταξη των «Επιδρομών».

«Πρώτο μέλημά μας είναι η ανάδειξη της λαμπρής ιστορικής διαδρομής της πόλεως των Αθηνών, των αρχαίων μνημείων της και φυσικά των χώρων που ακτινοβολούν ελληνικό πνεύμα, όπως η Ακαδημία Πλάτωνος, αλλά και ελληνική ιστορία, όπως το Δημόσιο Σήμα. Η Ελληνική Αυγή ως δημοτική αρχή θα ανεγείρει αγάλματα ιστορικών μορφών και ηρώων από την αρχαιότητα μέχρι τις ημέρες μας. Από τον στρατηγό Μιλτιάδη που απέκρουσε τους Μήδους, μέχρι τον Έλληνα Στρατιώτη της Μικρασιατικής Εκστρατείας και τον Πόντιο Αντάρτη, που οι μορφές τους θα κοσμούν τον χώρο όπου σήμερα καταρρέουν οι προσφυγικές κατοικίες. Πρώτη προτεραιότητά μας όμως είναι η ανέγερση ενός λαμπρού και συνάμα ταπεινού αγάλματος του Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, που αποτέλεσε ως προσωπικότητα την μεγαλύτερη ελπίδα του λαού μας για εθνική και πνευματική αναγέννηση. Μάλιστα θα εισηγηθώ στο δημοτικό συμβούλιο, το άγαλμα να βρίσκεται πλησίον της Μονής Πετράκη για να τον βλέπουν κάθε μέρα αυτοί που θα έπρεπε να συνεχίσουν το έργο του, αλλά κωφεύουν».

Λεόν

---

1. FY2012 National Defense Authorization Act, section 1233. «The new NATO Strategic Concept further declares that, to deter and defend against any threat to the safety and security of our populations», the NATO alliance will, «develop the

τελευταίες ιταλικές εκλογές, χάρη σε ένα καλπονοθευτικό σύστημα χειρότερο του ελληνικού, επικράτησε ο κεντροαριστερός συνδυασμός του Μπερσάνι, χωρίς, όμως να έχει την απόλυτη πλειοψηφία και χωρίς να υπάρχει δυνατότητα σχηματισμού κυβέρνησης με το νεόκοπο πατριωτικό κόμμα του Μπέπε Γκρίλο που ήρθε δεύτερο και με τρίτο κατά σειρά το μπερλουσκονικό κόμμα. (Οι μουσολινικοί και η λέγκα του Βορρά καταποντίστηκαν). Σύμφωνα με το ιταλικό σύνταγμα θα έπρεπε να προκηρυχθούν ξανά εκλογές. Η ΕΕ ξεκαθάρισε ότι δεν πρόκειται να ανεχτεί κάτι τέτοιο από τον φόβο επικράτησης μη αρεστών δυνάμεων που «θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τα ιταλικά και ευρωπαϊκά συμφέροντα».

Ο παλιός κομισάριος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ιταλίας και πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας, Τζιόρζιο Ναπολιτάνο έδωσε τη λύση πραξικοπηματικά, διορίζοντας κυβέρνηση τεχνοκρατών με επικεφαλής τον κεντροαριστερό Ενρίκο Λέτα με την υποστήριξη του κόμματος του Μπερσάνι και την ανοχή του Μπερλουσκόνι, ο τελευταίος υπό τον φόβο αποκάλυψης νέων σκανδάλων. Με βάση το νέο συσχετισμό, ο 87χρονος Τζιόρζιο Ναπολιτάνο θα είναι ο πρώτος πρόεδρος στην ιταλική ιστορία που επανεκλέγεται στην Προεδρία με μεθόδευση mini-πραξικοπήματος προκειμένου να κάνει νέο πραξικόπημα: να διορίσει την διάδοχη κυβέρνηση στη θέση της καταρρέουσας κυβέρνησης Λέτα, πάλι χωρίς εκλογές. Ο διάδοχος του Λέτα, ο 38χρονος φιλόδοξος πρώην δήμαρχος Φλωρεντίας δήλωσε ότι θα κυβερνήσει ως το 2018. Η εξέλιξη αυτή χαιρετίστηκε από Ουάσινγκτον, Βρυξέλλες και Βερολίνο.

...

Δεκαπέντε χρόνια μετά τους βομβαρδισμούς της Γιουγκοσλαβίας, το προτεκτοράτο της Βοσνίας φλέγεται από λαϊκή εξέγερση. Η τρομακτική φτώχεια και η καταπίεση από την βοσνιακή κυβερνώσα μαφία και τις δυνάμεις της KFOR έχουν οδηγήσει στην απελπισία την πλειοψηφία του πληθυσμού, που αντέδρασε πυρπολώντας κυβερνητικά κτίρια. Στην Βουλγαρία, οι διαρκείς ταραχές έχουν ρίξει την τρίτη κατά σειρά κυβέρνηση. Αλλά και στο γειτονικό «οικονομικό θαύμα» της Τουρκίας, ο ξωφλημένος Σουλτάνος Ερντογάν δεν πρόκειται να εγκαταλείψει την θέση του, παρά την διαρκή εξέγερση, αν πρώτα δεν διαμελίσει το σουλτανάτο του. Με εντολή Ομπάμα συνάντησε και αναγνώρισε ως ίσο τον de facto ηγέτη του Ιρακινού Κουρδιστάν, που ανεξαρτητοποιήθηκε από το Ιράκ, ενώ την ίδια στιγμή οι κουρδικές επαρχίες της Τουρκίας ετοιμάζουν την ανεξαρτητοποίηση τους, με την βοήθεια των ΗΠΑ και Ισραήλ. Όχι τυχαία, από τα εδάφη τους θα περάσει ο αγωγός TAP...

Στην Ελλάδα ο σχεδιαζόμενος αγωγός φυσικού αερίου Trans Adriatic Pipeline (TAP) με αφετηρία το Αζερμπαϊτζαν και κατάληξη την Ιταλία θα διέρχεται, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα, μέσα από την Θράκη και τη Μακεδονία και αν και δεν έχει ανακοινωθεί επισήμως, η ασφάλεια του θα υπάγεται **στη δικαιοδοσία του ΝΑΤΟ**, βάσει της αμερικάνικης νομοθεσίας[1]. Δεν νομίζουμε ότι χρειάζεται περισσότερη ανάλυση για την επικείμενη γκριζοποίηση ολόκληρου τμήματος της επικράτειας.

Υπό αυτό το πρίσμα μπορεί να ειδωθεί και η επιχείρηση καταστροφής των χημικών όπλων της Συρίας νοτίως της Κρήτης. Πέρα από τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο, εντύπωση προκαλεί η συγκέντρωση αμερικάνικων δυνάμεων και ο ναυτικός **αποκλεισμός** μιας ενεργειακής και στρατιωτικής σημασίας περιοχής. Ποιός είπε ότι το «Κρητικόν Ζήτημα» λύθηκε το 1913; Είναι γνωστό ότι ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο «επαναστάτης του Θερίσσου» όπως καμάρωναν οι οπαδοί του, με την συνεργασία των Μεγάλων Δυνάμεων ένωσε την Κρήτη με την Ελλάδα μόνο και μόνο για να την παραδώσει στην στρατιωτική διοίκηση των Βρετανών. Το ιδιότυπο αυτό καθεστώς διατηρήθηκε ως το 1941 και είναι ο λόγος που οι Κρητικοί έμειναν ξαρμάτωτοι στην επίθεση των χιτλερικών. Φοβούμενος για την ασφάλεια των βρετανικών δυνάμεων, ο Βρετανός στρατιωτικός διοικητής της νήσου είχε αρνηθεί ως το τέλος να μοιράσει οπλισμό στον πληθυσμό και φρόντισε μάλιστα να αποχωρήσει εγκαίρως πριν οι γερμανοί αλεξιπτωτιστές καταλάβουν, με μεγάλες απώλειες, το νησί.

Θα αναρωτηθούν οι αφελείς: Είναι δυνατόν να υπογράψει έλληνας πολιτικός τέτοια συμφωνία διαμελισμού της χώρας; Πέραν του ότι ισχύει στο ακέραιο αυτό που έγραφε ο Γενικός Πρόξενος της Σμύρνης, Τζορτζ Χόρτον «**Είναι απίστευτο –αδιανόητο θα έλεγα– μέχρι που μπορούν να φτάσουν οι Έλληνες πολιτικοί για να διατηρήσουν το κόμμα τους στην εξουσία έστω και μία εβδομάδα παραπάνω: μπορούν να θυσιάσουν την πατρίδα τους ή και ανθρώπινες ζωές προκειμένου να κρατηθούν στην κυβέρνηση**».[2] Χρειάζεται και κάτι ακόμα. Κάτι σαν επεισόδιο, ή ενδεχομένως σαν μια πρόβα πολέμου όπως αυτής των Ιμίων.

Να μην ξανακούσω ότι έχουμε κατοχή!

Ξέρετε πότε ξαναείχαμε «πρωτογενές πλεόνασμα»; Το 1943, το είπε και η Κριστίν Λανγκάρντ, η διευθύντρια του ΔΝΤ. Αν βρείτε κάποιον που να έζησε τότε ρωτήστε τον πόσο ωραία πέρναγαν. Είναι αλήθεια ότι τότε οι «θυσίες» των Ελλήνων ήταν πολύ μεγαλύτερες, με πάνω από διακόσιες χιλιάδες νεκρούς από την πείνα, τις δυνάμεις κατοχής και τα Τάγματα Ασφαλείας αλλά τώρα είναι σκέτο πανηγύρι, μόλις 5-6000 αυτοκτονίες. Κανένα κόμμα ή γκρουπούσκουλο δεν ενδιαφέρθηκε για τέτοια πράγματα, άλλωστε προέχει το κυνήγι της ψήφου. Μόνο η βρετανική Guardian κατήγγειλε το ζήτημα, για λογαριασμό των Ελλήνων. Παμπόνηροι Βρετανοί, έπιασαν αμέσως την σπόντα. Δηλαδή η χρεωκοπία οφείλεται στο ότι έφυγαν νωρίς οι Γερμανοί και κατέλαβαν την χώρα οι αγγλοαμερικάνοι;

Η παράταξη των έργων

Λόγω της επικείμενης κατάρρευσης των Σαμαροβενιζέλων, επιχειρείται η ανασύνταξη της Μεγάλης των Μαυραγοριτών Παράταξης από τα απομεινάρια της πρώην ΝΔ του πρώην ΠΑΣΟΚ, διάφορων ευπώλητων συγγραφέων κτλ. Αυτή η ανάγκη άλλωστε επιβάλλει το καταβρόχθισμα της «πολυτραγουδισμένης» Χρυσής Αυγής.

Τα «παιδιά με τα μαύρα» όμως έχουν μεγάλες φιλοδοξίες για την Αθήνα. Μια κάλτ Αθήνα γεμάτη αγάλματα και αρχαίο κλέος όπου θα κυκλοφορούν περήφανοι οι χρυσαυγίτες με τις μεγάλες τους περικεφαλαίες πάνω σε κατάμαυρους αραβικούς κέλητες. Οφείλουμε να ευχαριστήσουμε ξανά τον Ηλία Κασιδιάρη, υποψήφιο δήμαρχο Αθηναίων, για την σημαντική προσφορά του στη σύνταξη των «Επιδρομών».

«Πρώτο μέλημά μας είναι η ανάδειξη της λαμπρής ιστορικής διαδρομής της πόλεως των Αθηνών, των αρχαίων μνημείων της και φυσικά των χώρων που ακτινοβολούν ελληνικό πνεύμα, όπως η Ακαδημία Πλάτωνος, αλλά και ελληνική ιστορία, όπως το Δημόσιο Σήμα. Η Ελληνική Αυγή ως δημοτική αρχή θα ανεγείρει αγάλματα ιστορικών μορφών και ηρώων από την αρχαιότητα μέχρι τις ημέρες μας. Από τον στρατηγό Μιλτιάδη που απέκρουσε τους Μήδους, μέχρι τον Έλληνα Στρατιώτη της Μικρασιατικής Εκστρατείας και τον Πόντιο Αντάρτη, που οι μορφές τους θα κοσμούν τον χώρο όπου σήμερα καταρρέουν οι προσφυγικές κατοικίες. Πρώτη προτεραιότητά μας όμως είναι η ανέγερση ενός λαμπρού και συνάμα ταπεινού αγάλματος του Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, που αποτέλεσε ως προσωπικότητα την μεγαλύτερη ελπίδα του λαού μας για εθνική και πνευματική αναγέννηση. Μάλιστα θα εισηγηθώ στο δημοτικό συμβούλιο, το άγαλμα να βρίσκεται πλησίον της Μονής Πετράκη για να τον βλέπουν κάθε μέρα αυτοί που θα έπρεπε να συνεχίσουν το έργο του, αλλά κωφεύουν».

Λεόν

---

1. FY2012 National Defense Authorization Act, section 1233. «The new NATO Strategic Concept further declares that, to deter and defend against any threat to the safety and security of our populations», the NATO alliance will, «develop the capacity to contribute to energy security, including protection of critical energy infrastructure and transit areas and lines, cooperation with partners, and consultations among Allies on the basis of strategic assessments and contingency planning».

2. Αναφορικά με την Τουρκία, http://www.scribd.com/doc/202355733/%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%A6%CE%9F%CE%A1%CE%99%CE%9A%CE%91 %CE%9C%CE%95%CE%A4%CE%97%CE%9D%CE%A4%CE%9F%CE%A5%CE%A1%CE%9A%CE%99%CE%91 %CE%A4%CE%96 %CE%9F% CE%A1%CE%A4 %CE%96% CE%A7%CE %9F%CE%A1% CE %A4%CE% 9F%CE%9D

συνέχεια από τη σελίδα 3

διαδικασία αυτή καθεαυτή οποιουδήποτε τύπου, αλλά το κανονιστικό πλαίσιο που την διέπει, η απουσία ή η έμφαση των αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών, η αυτοοργάνωση που διέπεται αλλά και διέπει τις οριζόντιες εξουσιαστικές σχέσεις κλπ.

Τα κοινωνικά και πολιτικά κινήματα έρχονται εδώ και δεκαετίες να σταθούν αντιπολιτευτικά ακριβώς σ' αυτές τις δυσλειτουργίες του πολιτικού συστήματος και να δώσουν λύσεις:

«Ενώ κάποτε τα μαζικά, προγραμματικά κόμματα κατάφερναν να εκφράζουν τους στόχους μεγάλων τμημάτων του εκλογικού σώματος, θέματα, όπως η ισότητα των φύλων, η πυρηνική ενέργεια, τα δικαιώματα των ζώων και η ρύπανση του περιβάλλοντος απαιτούν ενδεχομένως για την προώθησή τους νέους και διαφορετικούς πολιτικούς σχηματισμούς. Βρισκόμαστε ίσως σε μια διαδικασία αντικατάστασης των κομμάτων από μονοθεματικές ομάδες και κοινωνικά κινήματα που καλούνται να παίξουν τον ρόλο του συνδέσμου ανάμεσα στην κυβέρνηση και την κοινωνία», (Andrew Heywood, Εισαγωγή στην Πολιτική, Κόμματα και Κομματικά συστήματα).

Ενδεικτική είναι και η Πολιτική Απόφαση της ΚΕ του ΣΥΡΙΖΑ (6 Φλεβάρη 2013) στην οποία αναφέρεται χαρακτηριστικά: *«Παίρνουμε την πρωτοβουλία για να αναδείξουμε την ανάγκη ενός νέου θεσμικού και πολιτειακού πλαισίου. Ένα νέο πλαίσιο που να εξασφαλίζει την πραγματική δημοκρατία, την ουσιαστική συμμετοχή, τον κοινωνικό έλεγχο και την κοινωνική λογοδοσία. Προχωράμε στην ανοιχτή συγκρότηση ενός «Φόρουμ» πλατειάς κοινωνικής διαβούλευσης. Απευθυνόμαστε στον κόσμο των «Πλατειών», στα κινήματα, τους καλλιτέχνες και τους προοδευτικούς διανοούμενους, στους επιστημονικούς φορείς, σε όλους τους πολίτες, να συμβάλλουν με τη συμμετοχή τους».*

Η «κρίση», λοιπόν, επιτάχυνε μια διαδικασία που βρισκόταν ήδη σε εξέλιξη και συμπεριλάμβανε μεταξύ άλλων τον κατακερματισμό των λεγόμενων μεγάλων κομ-

ρά των πολιτικών προτιμήσεων κοινωνικών ομάδων ή στρωμάτων, των οποίων τα συμφέροντα συγκρούονται. Η ιδεολογική γλώσσα των κομμάτων, το ιδεολογικό στοιχείο και εν τέλει τα λεγόμενα κόμματα αρχών διαμεσολαβούν αυτά τα ιδιαίτερα συμφέροντα, τα οποία και εκπροσωπούνται άμεσα στα πολιτικά προγράμματα.

Οι «ενδιάμεσοι» («αντάρτες», «αποστάτες», «Ελιές» και «Ποτάμια»), έρχονται να καλύψουν τις τρέχουσες ανάγκες μιας ρευστής πολιτικής κατάστασης ενός πολιτικού συστήματος που μεταβάλλεται για να εναρμονιστεί και να επανενταχθεί σε μια ευρύτερη διαδικασία ενοποίησης της κυριαρχίας, έτσι όπως αυτή προσδιορίζεται στην συγκεκριμένη φάση της παγκοσμιοποίησης που διανύουμε.

Το ίδιο συμβαίνει και με την «διευθέτηση», νομική ή πολιτική, της «διαφθοράς».

«Το πολιτικό σύστημα δημιούργησε το πελατειακό κράτος, ιδιοποιήθηκε τη δημόσια διοίκηση, οδήγησε τη χώρα στο τέλμα της διαφθοράς και διαμόρφωσε ένα κατακερματισμένο κράτος ανίκανο να υλοποιήσει δημόσιες πολιτικές. Ένα κράτος πεδίο διεκδίκησης και άκριτης ενσωμάτωσης ατομικών και συντεχνιακών αιτημάτων σε βάρος του γενικού συμφέροντος. Για αυτό μια στρατηγική εξόδου από την κρίση οφείλει να απαντήσει πειστικά στο πρόβλημα του πολιτικού συστήματος», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Κουβέλης πριν από περίπου ένα χρόνο.

Η σύγκλιση, λοιπόν, έρχεται να αναδειχθεί μέσα από «άγριες διαμάχες», που όχι μόνο δεν θα έπρεπε να πείθουν κανέναν, αλλά είναι και βαθιά ανιστόρητες.

«Όταν κάποιος προσπαθούσε με υλικές παροχές προς τον προϊστάμενο της υπηρεσίας να τακτοποιήσει τον γιο του στο δημόσιο, και όταν ο νεαρός αργότερα ως δημόσιος υπάλληλος ή ίσως και ως βουλευτής έδειχνε την ευγνωμοσύνη του σε όλα τα μέλη της οικογένειας του, που είχαν συμμετάσχει στη χρηματοδότηση των σπουδών του και είχαν καταστήσει δυνατή την σταδιοδρομία του, τότε και οι δυο δρούσαν σύμφωνα με τις αυτονόητες για την κοινότητα του χωριού επιταγές της αλληλοβοήθειας

το αντίστοιχο μέγεθος της διαφθοράς π.χ. στην Αγγλία του 18ου και 19ου αιώνα ήταν μεγαλύτερο από όσο θέλουν να πιστεύουν όσοι ασκούν κριτική στις ελληνικές συνθήκες. Παρ' όλα αυτά η Αγγλία έχει να παρουσιάσει την εντιμότερη και καθαρότερη δημοσιοϋπαλληλία που υπήρξε ποτέ», (Gunnar Hering, Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936).

Έτσι, συναλλαγή στα πλαίσια ενός λεγόμενου πελατειακού κράτους, όχι μόνο δεν αποτελούσε μια ελληνική πρωτοτυπία, μια παραφωνία στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, αλλά δεν αναιρούσε βέβαια σε καμία χρονική περίοδο από την συγκρότηση κράτους στον ελλαδικό χώρο, δηλαδή από το 1831 μέχρι σήμερα, τις κρατικές λειτουργίες, την εναλλαγή στην εξουσία, τις εκσυγχρονιστικές προσπάθειες και μεταρρυθμίσεις, την επιβολή δικτατοριών κ.ο.κ.

Είναι γεγονός ότι οι ψηφοφόροι που ταυτίζονται με το κόμμα που ψηφίζουν, δηλαδή εκείνοι που παρέχουν την ψήφο ως εκδήλωση κομματικής αφοσίωσης, είναι σχεδόν πλέον είδος προς εξαφάνιση. Αυτό και άλλα «συμπτώματα» κομματικής «παρακμής» όχι μόνο δεν λειτουργούν αποσταθεροποιητικά, αλλά αντίθετα ήταν ζητούμενα μιας πολιτικής διαδικασίας που εξελισσόταν με συγκεκριμένο τρόπο τουλάχιστον από τα μέσα της δεκαετίας του '80 όπως έχουμε περιγράψει αναλυτικά στο παρελθόν.

Διαβάζουμε, λοιπόν, πρόσφατα ότι «ένα νέο κοινωνικό ρεύμα, που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των πολιτών και ζητά ανατροπές στο πολιτικό σκηνικό με τη δημιουργία ενός μεγάλου κυβερνητικού συνασπισμού Αριστεράς και Δεξιάς για την έξοδο της χώρας από την κρίση, καταγράφει η δημοσκόπηση της Metron Analysis. Σύμφωνα με τα ευρήματα, το 58% των πολιτών τάσσεται υπέρ ενός ιστορικού συμ-

Σοσιαλδημοκρατίας στην Ευρώπη», Φαμπιάν Εσκαλονά, παρατηρεί ότι: «Οι Μεγάλοι Συνασπισμοί αντανακλούν την εξάντληση των παραδοσιακών κομμάτων και των ιδεολογιών τους, αλλά και τη διάβρωση της εκλογικής βάσης των μεγάλων κομμάτων από το 1970».

Βρισκόμαστε, λοιπόν όχι στο σημείο μηδέν, αλλά σ' ένα κομβικό σημείο τουλάχιστον για τους κρατικούς σχεδιασμούς. Ο αποπροσανατολισμός δεν επιτυγχάνεται από τους τεχνικούς της εξουσίας με την χρήση ενός μέσου, ενός και μόνου ιδεολογήματος, ή ενός και μόνου θεσμού ή μηχανισμού. Ακριβώς επειδή η μεταβολή με μοχλό την κρίση είναι, παρ' όλα αυτά, ιδιαίτερα βίαιη, εγκυμονεί κινδύνους, ιδιαίτερα όταν τα αποτελέσματα κάθε επιμέρους κίνησης δεν μπορούν να συγκριθούν τουλάχιστον με απόλυτο τρόπο, παρά με εμπειρίες σε ιδιαίτερες και σίγουρα διαφορετικές εξουσιαστικές συνθήκες επιβολής.

Η πολιτική συναίνεση όπως προκύπτει από τα παραπάνω είναι δεδομένη επειδή για το αποτέλεσμα «καίγεται» το κομματικό κουρμπέτι χωρίς εξαιρέσεις.

Η εκλογική διαδικασία έχει ξεκινήσει σχετικά πρώιμα και αυτό απλά πιστοποιεί, θεωρούμε, τις παραπάνω διαπιστώσεις. Αλλά και το γεγονός ότι εκλογικές βεβαιό-

κόμματα κατάφερναν να εκφράζουν τους στόχους μεγάλων τμημάτων του εκλογικού σώματος, θέματα, όπως η ισότητα των φύλων, η πυρηνική ενέργεια, τα δικαιώματα των ζώων και η ρύπανση του περιβάλλοντος απαιτούν ενδεχομένως για την προώθησή τους νέους και διαφορετικούς πολιτικούς σχηματισμούς. Βρισκόμαστε ίσως σε μια διαδικασία αντικατάστασης των κομμάτων από μονοθεματικές ομάδες και κοινωνικά κινήματα που καλούνται να παίξουν τον ρόλο του συνδέσμου ανάμεσα στην κυβέρνηση και την κοινωνία», (Andrew Heywood, Εισαγωγή στην Πολιτική, Κόμματα και Κομματικά συστήματα).

Ενδεικτική είναι και η Πολιτική Απόφαση της ΚΕ του ΣΥΡΙΖΑ (6 Φλεβάρη 2013) στην οποία αναφέρεται χαρακτηριστικά: *«Παίρνουμε την πρωτοβουλία για να αναδείξουμε την ανάγκη ενός νέου θεσμικού και πολιτειακού πλαισίου. Ένα νέο πλαίσιο που να εξασφαλίζει την πραγματική δημοκρατία, την ουσιαστική συμμετοχή, τον κοινωνικό έλεγχο και την κοινωνική λογοδοσία. Προχωράμε στην ανοιχτή συγκρότηση ενός «Φόρουμ» πλατειάς κοινωνικής διαβούλευσης. Απευθυνόμαστε στον κόσμο των «Πλατειών», στα κινήματα, τους καλλιτέχνες και τους προοδευτικούς διανοούμενους, στους επιστημονικούς φορείς, σε όλους τους πολίτες, να συμβάλλουν με τη συμμετοχή τους»*.

Η «κρίση», λοιπόν, επιτάχυνε μια διαδικασία που βρισκόταν ήδη σε εξέλιξη και συμπεριλάμβανε μεταξύ άλλων τον κατακερματισμό των λεγόμενων μεγάλων κομμάτων, την κατασκευή νέων κομματικών σχηματισμών, και τον επανακαθορισμό της πολιτικής διαπραγμάτευσης αριστεράς-δεξιάς για τη διαχείριση της εκλογικής επιρροής των «άκρων» τους.

Οι εσωκομματικές ομάδες ή τάσεις πράγματι καθρεπτίζουν μια «βαλκανοποίηση» των σχέσεων εξουσίας, μια «διάθλαση της εξουσίας σ' όλο το οικοδόμημα» και όχι βέβαια κάποιου είδους «αυτονομία» των μεσαίων ή κατώτερων ιεραρχικά στρωμάτων της. Συνεπώς οι «εσω»-κομματικές έριδες ουδέποτε διατηρούσαν αποκλειστικά έναν εσωτερικό χαρακτήρα, ούτε η όποια έκβασή τους έχει ως συνέπεια την αποσταθεροποίηση του λεγόμενου πολιτικού συστήματος.

Οι «αντάρτες», οι «αποστάτες», μετακινούνται και μετακινούν τα πολιτικά σύνορα παρακολουθώντας ή υπολογίζοντας την έκταση που λαμβάνει κάθε φορά η διασπο-

να εναρμονιστεί και να επανενταχθεί σε μια ευρύτερη διαδικασία ενοποίησης της κυριαρχίας, έτσι όπως αυτή προσδιορίζεται στην συγκεκριμένη φάση της παγκοσμιοποίησης που διανύουμε.

Το ίδιο συμβαίνει και με την «διευθέτηση», νομική ή πολιτική, της «διαφθοράς».

«Το πολιτικό σύστημα δημιούργησε το πελατειακό κράτος, ιδιοποιήθηκε τη δημόσια διοίκηση, οδήγησε τη χώρα στο τέλμα της διαφθοράς και διαμόρφωσε ένα κατακερματισμένο κράτος ανίκανο να υλοποιήσει δημόσιες πολιτικές. Ένα κράτος πεδίο διεκδίκησης και άκριτης ενσωμάτωσης ατομικών και συντεχνιακών αιτημάτων σε βάρος του γενικού συμφέροντος. Για αυτό μια στρατηγική εξόδου από την κρίση οφείλει να απαντήσει πειστικά στο πρόβλημα του πολιτικού συστήματος», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Κουβέλης πριν από περίπου ένα χρόνο.

Η σύγκλιση, λοιπόν, έρχεται να αναδειχθεί μέσα από «άγριες διαμάχες», που όχι μόνο δεν θα έπρεπε να πείθουν κανέναν, αλλά είναι και βαθιά ανιστόρητες.

«Όταν κάποιος προσπαθούσε με υλικές παροχές προς τον προϊστάμενο της υπηρεσίας να τακτοποιήσει τον γιο του στο δημόσιο, και όταν ο νεαρός αργότερα ως δημόσιος υπάλληλος ή ίσως και ως βουλευτής έδειχνε την ευγνωμοσύνη του σε όλα τα μέλη της οικογένειάς του, που είχαν συμμετάσχει στη χρηματοδότηση των σπουδών του και είχαν καταστήσει δυνατή την σταδιοδρομία του, τότε και οι δυο δρούσαν σύμφωνα με τις αυτονόητες για την κοινότητα του χωριού επιταγές της αλληλοβοήθειας και της αλληλοεξυπηρέτησης. Πρακτικές αυτού του είδους ενθαρρύνονταν από το γεγονός ότι δεν υπήρχαν ακόμη κανονισμένες διαδικασίες κατάρτισης και τυποποιημένες διαδικασίες εξειδίκευσης για υποψήφιους δημόσιους υπαλλήλους. Επίσης η διαφθορά αντικαθιστούσε σε πολλές περιπτώσεις την καθυστερημένη μεταρρύθμιση. Εξισορροπούσε την ελλιπή προσαρμογή της νομοθεσίας και της δημόσιας διοίκησης στις πρακτικές ανάγκες της κοινωνίας και άνοιγε τον δρόμο για την εξάλειψη κακώς κειμένων και αδικιών. Μέσω της προστασίας κατόρθωνε κανείς, παραδείγματος χάριν, μια δημόσια υπηρεσία να ασχοληθεί με την αίτησή του. Νομικές παρεκβάσεις βοηθούσαν την οικονομία να παρακάμπτει κωλυσιεργίες ή αναποτελεσματικότητες του ισχυρού γραφειοκρατικού και συγκεντρωτικού κράτους. Εξάλλου

πλαίσια ενός λεγόμενου πελατειακού κράτους, όχι μόνο δεν αποτελούσε μια ελληνική πρωτοτυπία, μια παραφωνία στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, αλλά δεν αναιρούσε βέβαια σε καμία χρονική περίοδο από την συγκρότηση κράτους στον ελλαδικό χώρο, δηλαδή από το 1831 μέχρι σήμερα, τις κρατικές λειτουργίες, την εναλλαγή στην εξουσία, τις εκσυγχρονιστικές προσπάθειες και μεταρρυθμίσεις, την επιβολή δικτατοριών κ.ο.κ.

Είναι γεγονός ότι οι ψηφοφόροι που ταυτίζονται με το κόμμα που ψηφίζουν, δηλαδή εκείνοι που παρέχουν την ψήφο ως εκδήλωση κομματικής αφοσίωσης, είναι σχεδόν πλέον είδος προς εξαφάνιση. Αυτό και άλλα «συμπτώματα» κομματικής «παρακμής» όχι μόνο δεν λειτουργούν αποσταθεροποιητικά, αλλά αντίθετα ήταν ζητούμενο μιας πολιτικής διαδικασίας που εξελισσόταν με συγκεκριμένο τρόπο τουλάχιστον από τα μέσα της δεκαετίας του '80 όπως έχουμε περιγράψει αναλυτικά στο παρελθόν.

Διαβάζουμε, λοιπόν, πρόσφατα ότι «ένα νέο κοινωνικό ρεύμα, που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των πολιτών και ζητά ανατροπές στο πολιτικό σκηνικό με τη δημιουργία ενός μεγάλου κυβερνητικού συνασπισμού Αριστεράς και Δεξιάς για την έξοδο της χώρας από την κρίση, καταγράφει η δημοσκόπηση της Metron Analysis. Σύμφωνα με τα ευρήματα, το 58% των πολιτών τάσσεται υπέρ ενός ιστορικού συμβιβασμού ανάμεσα στις δυνάμεις της Αριστεράς και της Δεξιάς και τη συγκρότηση ενιαίου κυβερνητικού μετώπου για την ανάταξη της οικονομίας. Μάλιστα η άποψη για μεγάλο κυβερνητικό συνασπισμό είναι ισχυρή σε όλο το κομματικό φάσμα. (Έθνος 26-1-2014).

Όπως υποστηρίζει ο καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Γκρενόμπλ, Ντομινίκ Ρενιέ, *«οι Μεγάλοι Συνασπισμοί δεν αποτελούν καινοτομία για πολλές χώρες της Ευρώπης. Στον Βορρά, όπως στην Αυστρία, τη Φινλανδία ή τη Γερμανία, αυτό το είδος της συμμαχίας αποτελεί μια φυσιολογική, σχεδόν συνήθη επιλογή»*.

«Η κρίση έχει αναγκάσει τις χώρες αυτές να υιοθετήσουν μια στάση ιδεολογικής συνδιαχείρισης», συμπληρώνει ο πολιτικός επιστήμονας Γκαέλ Μπριστιέ, τονίζοντας ότι η κρίση έχει ισοπεδώσει τις διαφορές Χριστιανοδημοκρατών-Σοσιαλδημοκρατών.

Σοσιαλδημοκρατίας στην Ευρώπη», Φαμπιάν Εσκαλονά, παρατηρεί ότι: «Οι Μεγάλοι Συνασπισμοί αντανακλούν την εξάντληση των παραδοσιακών κομμάτων και των ιδεολογιών τους, αλλά και τη διάβρωση της εκλογικής βάσης των μεγάλων κομμάτων από το 1970».

Βρισκόμαστε, λοιπόν όχι στο σημείο μηδέν, αλλά σ' ένα κομβικό σημείο τουλάχιστον για τους κρατικούς σχεδιασμούς. Ο αποπροσανατολισμός δεν επιτυγχάνεται από τους τεχνικούς της εξουσίας με την χρήση ενός μέσου, ενός και μόνου ιδεολογήματος, ή ενός και μόνου θεσμού ή μηχανισμού. Ακριβώς επειδή η μεταβολή με μοχλό την κρίση είναι, παρ' όλα αυτά, ιδιαίτερα βίαιη, εγκυμονεί κινδύνους, ιδιαίτερα όταν τα αποτελέσματα κάθε επιμέρους κίνησης δεν μπορούν να συγκριθούν τουλάχιστον με απόλυτο τρόπο, παρά με εμπειρίες σε ιδιαίτερες και σίγουρα διαφορετικές εξουσιαστικές συνθήκες επιβολής.

Η πολιτική συναίνεση όπως προκύπτει από τα παραπάνω είναι δεδομένη επειδή για το αποτέλεσμα «καίγεται» το κομματικό κουρμπέτι χωρίς εξαιρέσεις.

Η εκλογική διαδικασία έχει ξεκινήσει σχετικά πρώιμα και αυτό απλά πιστοποιεί, θεωρούμε, τις παραπάνω διαπιστώσεις. Αλλά και το γεγονός ότι εκλογικές βεβαιότητες, όχι απλά δεν υπάρχουν για κανένα κομματικό φορέα, αφού ακόμα και η τελευταία δημοσκόπηση που παραγγέλλεται από κόμματα ή ΜΜΕ καταδεικνύει ότι εκατομμύρια άνθρωποι συνεχίζουν να βρίσκονται μακριά από οποιαδήποτε προοπτική να συμμετάσχουν στις επικείμενες εκλογικές διαδικασίες.

Ο εφιάλτης παραμένει ακέραιος για τους εξουσιαστές και φαίνεται να μεγαλώνει τόσο, όσο αυξάνονται οι πράγματι άνευ προηγουμένου κάθε φορά κατασταλτικές δυνάμεις, που διατάσσονται να επιτηρούν και να καταστέλλουν εν τη γενέσει κάθε θεωρούμενη ανεξέλεγκτη κίνηση ή διαμαρτυρία λίγων δεκάδων ή εκατοντάδων ανθρώπων…

Συσπείρωση Αναρχικών

την ουσιαστική συμμετοχή, τον κοινωνικό έλεγχο και την κοινωνική λογοδοσία. Προχωράμε στην ανοιχτή συγκρότηση ενός «Φόρουμ» πλατειάς κοινωνικής διαβούλευσης. Απευθυνόμαστε στον κόσμο των «Πλατειών», στα κινήματα, τους καλλιτέχνες και τους προοδευτικούς διανοούμενους, στους επιστημονικούς φορείς, σε όλους τους πολίτες, να συμβάλλουν με τη συμμετοχή τους».

Η «κρίση», λοιπόν, επιτάχυνε μια διαδικασία που βρισκόταν ήδη σε εξέλιξη και συμπεριλάμβανε μεταξύ άλλων τον κατακερματισμό των λεγόμενων μεγάλων κομμάτων, την κατασκευή νέων κομματικών σχηματισμών, και τον επανακαθορισμό της πολιτικής διαπραγμάτευσης αριστεράς-δεξιάς για την διαχείριση της εκλογικής επιρροής των «άκρων» τους.

Οι εσωκομματικές ομάδες ή τάσεις πράγματι καθρεπτίζουν μια «βαλκανοποίηση» των σχέσεων εξουσίας, μια «διάθλαση της εξουσίας σ' όλο το οικοδόμημα» και όχι βέβαια κάποιου είδους «αυτονομία» των μεσαίων ή κατώτερων ιεραρχικά στρωμάτων της. Συνεπώς οι «εσω»-κομματικές έριδες ουδέποτε διατηρούσαν αποκλειστικά έναν εσωτερικό χαρακτήρα, ούτε η όποια έκβασή τους έχει ως συνέπεια την αποσταθεροποίηση του λεγόμενου πολιτικού συστήματος.

Οι «αντάρτες», οι «αποστάτες», μετακινούνται και μετακινούν τα πολιτικά σύνορα παρακολουθώντας ή υπολογίζοντας την έκταση που λαμβάνει κάθε φορά η διασπορά μόνο δεν θα έπρεπε να πείθουν κανέναν, αλλά είναι και βαθιά ανιστόρητες.

«Όταν κάποιος προσπαθούσε με υλικές παροχές προς τον προϊστάμενο της υπηρεσίας να τακτοποιήσει τον γιο του στο δημόσιο, και όταν ο νεαρός αργότερα ως δημόσιος υπάλληλος ή ίσως και ως βουλευτής έδειχνε την ευγνωμοσύνη του σε όλα τα μέλη της οικογένειάς του, που είχαν συμμετάσχει στη χρηματοδότηση των σπουδών του και είχαν καταστήσει δυνατή την σταδιοδρομία του, τότε και οι δυο δρούσαν σύμφωνα με τις αυτονόητες για την κοινότητα του χωριού επιταγές της αλληλοβοήθειας και της αλληλοεξυπηρέτησης. Πρακτικές αυτού του είδους ενθαρρύνονταν από το γεγονός ότι δεν υπήρχαν ακόμη κανονισμένες διαδικασίες κατάρτισης και τυποποιημένες διαδικασίες εξειδίκευσης για υποψήφιους δημοσίους υπαλλήλους. Επίσης η διαφθορά αντικαθιστούσε σε πολλές περιπτώσεις την καθυστερημένη μεταρρύθμιση. Εξισορροπούσε την ελλιπή προσαρμογή της νομοθεσίας και της δημόσιας διοίκησης στις πρακτικές ανάγκες της κοινωνίας και άνοιγε τον δρόμο για την εξάλειψη κακώς κειμένων και αδικιών. Μέσω της προστασίας κατόρθωνε κανείς, παραδείγματος χάριν, μια δημοσία υπηρεσία να ασχοληθεί με την αίτησή του. Νομικές παρεκβάσεις βοηθούσαν την οικονομία να παρακάμπτει κωλυσιεργίες ή αναποτελεσματικότητες του ισχυρού γραφειοκρατικού και συγκεντρωτικού κράτους. Εξάλλου εξελισσόταν με συγκεκριμένο τρόπο τουλάχιστον από τα μέσα της δεκαετίας του '80 όπως έχουμε περιγράψει αναλυτικά στο παρελθόν.

Διαβάζουμε, λοιπόν, πρόσφατα ότι «ένα νέο κοινωνικό ρεύμα, που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των πολιτών και ζητά ανατροπές στο πολιτικό σκηνικό με τη δημιουργία ενός μεγάλου κυβερνητικού συνασπισμού Αριστεράς και Δεξιάς για την έξοδο της χώρας από την κρίση, καταγράφει η δημοσκόπηση της Metron Analysis. Σύμφωνα με τα ευρήματα, το 58% των πολιτών τάσσεται υπέρ ενός ιστορικού συμβιβασμού ανάμεσα στις δυνάμεις της Αριστεράς και της Δεξιάς και τη συγκρότηση ενιαίου κυβερνητικού μετώπου για την ανάταξη της οικονομίας. Μάλιστα η άποψη για μεγάλο κυβερνητικό συνασπισμό είναι ισχυρή σε όλο το κομματικό φάσμα. (Έθνος 26-1-2014).

Όπως υποστηρίζει ο καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Γκρενόμπλ, Ντομινίκ Ρενιέ, *«οι Μεγάλοι Συνασπισμοί δεν αποτελούν καινοτομία για πολλές χώρες της Ευρώπης. Στον Βορρά, όπως στην Αυστρία, τη Φινλανδία ή τη Γερμανία, αυτό το είδος της συμμαχίας αποτελεί μια φυσιολογική, σχεδόν συνήθη επιλογή».*

«Η κρίση έχει αναγκάσει τις χώρες αυτές να υιοθετήσουν μια στάση ιδεολογικής συνδιαχείρισης», συμπληρώνει ο πολιτικός επιστήμονας Γκαέλ Μπριστιέ, τονίζοντας ότι η κρίση έχει ισοπεδώσει τις διαφορές Χριστιανοδημοκρατών-Σοσιαλδημοκρατών. Ακόμη και «η επιλογή του Μάρτιν Σουλτς ως υποψηφίου της Σοσιαλδημοκρατίας για την προεδρία της Ε.Ε. μπορεί να ενισχύσει μεν την εικόνα μιας ομοιόμορφης και τεχνοκρατικής Ευρώπης, καθώς ο Σουλτς υποτίθεται ότι ενσαρκώνει μια πιο κοινωνική και διαφορετική Ευρώπη από εκείνη της Άνγκελα Μέρκελ, αλλά μην ξεχνάτε ότι είναι μέλος ενός κόμματος που είναι σήμερα ο κύριος σύμμαχος της καγκελαρίου της Γερμανίας», γράφει χαρακτηριστικά η «Monde».

Ο καθηγητής Κοινωνικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Γκρενόμπλ, και συγγραφέας του βιβλίου «Το Εγχειρίδιο της ρα βίαιη, εγκυμονεί κινδύνους, ιδιαίτερα όταν τα αποτελέσματα κάθε επιμέρους κίνησης δεν μπορούν να συγκριθούν τουλάχιστον με απόλυτο τρόπο, παρά με εμπειρίες σε ιδιαίτερες και σίγουρα διαφορετικές εξουσιαστικές συνθήκες επιβολής.

Η πολιτική συναίνεση όπως προκύπτει από τα παραπάνω είναι δεδομένη επειδή για το αποτέλεσμα «καίγεται» το κομματικό κουρμπέτι χωρίς εξαιρέσεις.

Η εκλογική διαδικασία έχει ξεκινήσει σχετικά πρώιμα και αυτό απλά πιστοποιεί, θεωρούμε, τις παραπάνω διαπιστώσεις. Αλλά και το γεγονός ότι εκλογικές βεβαιότητες, όχι απλά δεν υπάρχουν για κανένα κομματικό φορέα, αφού ακόμα και η τελευταία δημοσκόπηση που παραγγέλλεται από κόμματα ή ΜΜΕ καταδεικνύει ότι εκατομμύρια άνθρωποι συνεχίζουν να βρίσκονται μακριά από οποιαδήποτε προοπτική να συμμετάσχουν στις επικείμενες εκλογικές διαδικασίες.

Ο εφιάλτης παραμένει ακέραιος για τους εξουσιαστές και φαίνεται να μεγαλώνει τόσο, όσο αυξάνονται οι πράγματι άνευ προηγουμένου κάθε φορά κατασταλτικές δυνάμεις, που διατάσσονται να επιτηρούν και να καταστέλλουν εν τη γενέσει κάθε θεωρούμενη ανεξέλεγκτη κίνηση ή διαμαρτυρία λίγων δεκάδων ή εκατοντάδων ανθρώπων...

Συσπείρωση Αναρχικών

Ο χώρος της ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
βρίσκεται στην οδό Σαριπόλου 8
(δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο)
και ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ και ΠΕΜΠΤΗ 5-7μμ.
Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι: 69 73 79 92 07

Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Δελμούζου 3, πρώτη παράλληλος της Φιλίππου, από Αγίας Σοφίας)
ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗ κάθε ΤΕΤΑΡΤΗ 5.30 - 8 μμ και
το ΣΑΒΒΑΤΟ από 10^{30} πμ-12^{30} μμ
Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι: 69 92 23 12 86

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 12ος, Φύλλο 137
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Διόλιος

Χάδια εις ώτα «Ακουόντων»

Είναι σχεδόν υποχρεωτικό, θέλοντας και μη, κάποιος να λαμβάνει τις βασικές αρχές οικονομικής θεωρίας για να μπορεί να αντιλαμβάνεται τις αποφάσεις που παίρνονται από τους θεσμοθετημένους φορείς της κυριαρχίας. Αυτό, βεβαίως, δεν είναι κάτι καινούργιο, αλλά είναι σίγουρα πιο έντονο τελευταία καταλαμβάνοντας περισσότερο χώρο στη σκέψη των ανθρώπων. Η κοινωνική ζωή χρηματοοικονομείται, αυτή τη φορά με βίαιο και ξαφνικό τρόπο. Και σε αντίθετη κατεύθυνση από ορισμένες στιγμές πλαστής «ευφορίας» που παρείχε το σύστημα για μακρές περιόδους. Γιατί το σύστημα ξέρει να δίνει, ξέρει και να παίρνει. Ή για να το γράψουμε ακριβέστερα, ξέρει να δίνει 5,10,15 για να πάρει πολλαπλάσια.

Έχει περάσει μια δεκαπενταετία που το κράτος είχε κατορθώσει να ρίξει πάρα πολύ κόσμο στο χρηματιστηριακό τζόγο που για 2-3 χρόνια κάλπαζε δίνοντας κέρδη σε όλους, μέχρι τη στιγμή που οι κεφαλαιούχοι μάζεψαν το χρήμα και το έστειλαν σε ασφαλή καταφύγια. Για να πείσει το κράτος και οι βιομήχανοι τον απλό κόσμο –που συνολικά είχε αρκετά δις σε καταθέσεις ταμιευτηρίου– να στρέψει τις οικονομίες του στο χρηματιστήριο έπρεπε γνωστοί επιχειρηματίες και υπουργοί να κάνουν δηλώσεις-προτροπές (π.χ. Κόκκαλης, Παπαντωνίου) και το χρηματιστήριο να δίνει κέρδη. Πως έδινε κέρδη; Αγοράζοντας αρχικά οι τράπεζες και τα ασφαλιστικά ταμεία μετοχές εταιρειών, δημιουργούσε τις ανάλογες αυξήσεις, δηλαδή κέρδη, συνεπώς ευφορία, τα παπαγαλάκια σε δράση και η φάκα έτοιμη. Ο «λαουτζίκος» είχε στείλει το ταμιευτήριο στο χρηματιστήριο. Και ό,τι απέμεινε στους λογαριασμούς ταμιευτηρίου τα πήραν τα τελευταία χρόνια μέσω της υψηλής φορολογίας και των χαρατσιών.

Είναι, πιστεύουμε, εύκολα αντιληπτό ότι στην κοινή ευρωπαϊκή διαχείριση αυτό που ενδιαφέρει πρωτίστως είναι τα οικονομικά μεγέθη, ανεξαρτήτως εάν σήμερα επικρατούν οι νεοφιλελεύθεροι και χθες οι σοσιαλδημοκράτες ή αύριο οι νέο-σοσιαλδημοκράτες ριζοσπάστες του υποψήφιου για την Κομισιόν Τσίπρα, το κόμμα τού οποίου γράφει-σβήνει ξανά-γράφει το οικονομικό δράσεις της Κουμουνδούρου είναι συχνάπυκνά ασαφείς και έωλες. Θυμόμαστε όταν το 2012 ο υπεύθυνος οικονομικής πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ Γιάννης Μηλιός έλεγε ότι θα αυξήσει την φορολογία των πλουσίων και των μεγάλων επιχειρήσεων. Όταν του επισημάνθηκε ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις δεν εμφανίζουν κέρδη, τότε εξήγησε ότι θα φορολογηθούν όλες –μικρές ή μεγάλες, ζημιογόνες ή κερδοφόρες– με συντελεστή 1% επί του τζίρου τους. Και πρόσθεσε πως: *«Επιδιώκουμε ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, που θα ελαφρύνει την επιβάρυνση των φτωχών και μεσαίων στρωμάτων και θα μεταφέρει τα βάρη στους έχοντες και κατέχοντες. Το 2011 οι φόροι που μάζεψε το κράτος ήταν 48 δισ. ευρώ και από αυτά 3,7 δισ. ευρώ προσέφεραν τα νομικά πρόσωπα, όλες οι επιχειρήσεις»*, σημείωσε. Υποστήριξε δε ότι *«οι 500 μεγαλύτερες επιχειρήσεις έχουν τζίρο όσο το μισό ΑΕΠ»*. Φυσικά εάν γίνουν κυβέρνηση, θα επαναληφθούν τα όσα έλεγε και ο Α. Παπανδρέου τη δεκαετία του '80, ότι δηλαδή «θέλω να φορολογήσω τους μεγάλους αλλά με απειλούν με λουκέτα και μεταφορά των εργοστασίων τους σε άλλα κράτη». Αυτή η απειλή, που είναι πραγματική και διαρκώς στο τραπέζι, καθορίζει τους ρόλους και την ισχύ του καθενός. Στην σύγχρονη εποχή οι μεγάλες εταιρείες θέλουν ένα κράτος που απλά θα διαχειρίζεται λειτουργικά τις δικές τους αποφάσεις. Οι επιχειρήσεις να κάνουν τις μπίζ-

με ανάπτυξη και να δώσουμε μισθούς και συντάξεις που πρέπει να αποκατασταθούν... Οι τράπεζες έχουν, ήδη, 165 δισ. σε καταθέσεις των Ελλήνων πολιτών. Αυτές είναι δικές μας, όχι των τραπεζών». Το κατά πόσο τα 165 δισ. είναι των καταθετών ας ερωτηθούν οι καταθέτες των κυπριακών τραπεζικών ιδρυμάτων. Από τη στιγμή που κάποιος αποφασίζει να καταθέσει τα χρήματά του σε λογαριασμό ταμιευτηρίου δεν είναι τα χρήματα 100% δικά του, με την έννοια ότι εάν η τράπεζα πτωχεύσει... γιοκ money. Όπως επίσης οι τέσσερις μεγάλες ελληνικές συστημικές τράπεζες βρίσκονται υπό την εποπτεία του ΤΧΣ (Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας), δηλαδή ουσιαστικά βρίσκονται υπό διεθνή δημόσιο έλεγχο. Δεν αποφασίζει για παράδειγμα ο Κωστόπουλος στην Alpha Bank αλλά οι επόπτες του ΤΧΣ. Και στην περίπτωση των χρεοκοπημένων τραπεζικών ιδρυμάτων η λύση που έδωσε το σύστημα ήταν κρατική, όπως έγινε και στις ΗΠΑ. Οι θιασώτες της ελεύθερης αγοράς και του ελάχιστου κράτους ζήτησαν βοήθεια από το κράτος, που φυσικά τους την παρείχε. Έτσι οι ΗΠΑ έκοψαν χρήμα και δεν άφησαν τα χρηματοπι-

(προφανώς για να τα κληροδοτήσουν στον Άγιο Πέτρο). Η παρούσα οικονομική «κρίση» έχει δείξει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο ότι ο κάθε πολίτης οφείλει να μην έχει ίχνος εμπιστοσύνης σε κανένα ομόλογο, σε καμμία τράπεζα, σε κανένα κράτος είτε δεξιό είτε αριστερό, ποτέ και με κανέναν όρο.

Αλλά εάν αυτές οι δημαγωγικές προτάσεις έχουν γίνει πριν από 1,5-2 χρόνια, αυτό δεν σημαίνει ότι και σήμερα δεν ακούγονται αντίστοιχες. Απεναντίας. Τη μια το επαχθές χρέος, την άλλη το σήριαλ ευρώ-δραχμή, την παρ' άλλη η χαμηλή φορολογία, κρατούν σταθερά το ενδιαφέρον αφού είτε δεν έχουν καταφέρει να συνεννοηθούν είτε ψηφοθηρούν ασυστόλως.

Πρόσφατα ρίξαμε μια ματιά στο τελευταίο βιβλίο του Γ. Δραγασάκη με τίτλο: «Κυβέρνηση της Αριστεράς. Δρόμος για το μέλλον ή παρένθεση;», εκδ. Τόπος. Πραγματικά αισιοδοξούμε ότι μπορεί τελικά να υπάρχει και μια κυβερνητική αριστερά που πιστεύει ότι: *«Ένα πρώτο χαρακτηριστικό, λοιπόν, του νέου μοντέλου είναι οι νέες αξίες στις οποίες αυτό στηρίζεται, και πριν απ' όλα η αξία της συνεργασίας, της αλληλεγγύης, της αειφορίας, της ισότητας, σε αντιδιαστολή προς τις αξίες του ανταγωνισμού, του ατομικισμού και του καταναλωτισμού που καλλιεργεί το νεοφιλελεύθερο μοντέλο. Το νέο μοντέλο ανάπτυξης χαρακτηρίζεται*

εις ώτα «Ακουόντων»

στημα ξέρει να δίνει, ξέρει και να παίρνει. Η για να το γράψουμε ακριβέστερα, ξέρει να δίνει 5,10,15 για να πάρει πολλαπλάσια.

Έχει περάσει μια δεκαπενταετία που το κράτος είχε κατορθώσει να ρίξει πάρα πολύ κόσμο στο χρηματιστηριακό τζόγο που για 2-3 χρόνια κάλπαζε δίνοντας κέρδη σε όλους, μέχρι τη στιγμή που οι κεφαλαιούχοι μάζεψαν το χρήμα και το έστειλαν σε ασφαλή καταφύγια. Για να πείσει το κράτος και οι βιομήχανοι τον απλό κόσμο –που συνολικά είχε αρκετά δις σε καταθέσεις ταμιευτηρίου– να στρέψει τις οικονομίες του στο χρηματιστήριο έπρεπε γνωστοί επιχειρηματίες και υπουργοί να κάνουν δηλώσεις-προτροπές (π.χ. Κόκκαλης, Παπαντωνίου) και το χρηματιστήριο να δίνει κέρδη. Πως έδινε κέρδη; Αγοράζοντας αρχικά οι τράπεζες και τα ασφαλιστικά ταμεία μετοχές εταιρειών, δημιουργούσε τις ανάλογες αυξήσεις, δηλαδή κέρδη, συνεπώς ευφορία, τα παπαγαλάκια σε δράση και η φάκα έτοιμη. Ο «λαουτζίκος» είχε στείλει το ταμιευτήριο στο χρηματιστήριο. Και ό,τι απέμεινε στους λογαριασμούς ταμιευτηρίου τα πήραν τα τελευταία χρόνια μέσω της υψηλής φορολογίας και των χαρατσιών.

Είναι, πιστεύουμε, εύκολα αντιληπτό ότι στην κοινή ευρωπαϊκή διαχείριση αυτό που ενδιαφέρει πρωτίστως είναι τα οικονομικά μεγέθη, ανεξαρτήτως εάν σήμερα επικρατούν οι νεοφιλελεύθεροι και χθες οι σοσιαλδημοκράτες ή αύριο οι νέο-σοσιαλδημοκράτες ριζοσπάστες του υποψήφιου για την Κομισιόν Τσίπρα, το κόμμα τού οποίου γράφει-σβήνει ξανά-γράφει το οικονομικό του πρόγραμμα μέχρι να κάτσει κάπου η μπίλια. Και να μην αυτοαναιρούνται συνεχώς οι Σταθάκης-Δραγασάκης-Μηλιός.

Είναι δυνατόν ένα κόμμα που φλερτάρει με την εξουσία να αυτοαναιρείται, τόσο συχνά, σε θέματα οικονομικής πολιτικής; Αυτό γίνεται λογικό, όταν η γιγάντωση γίνεται απότομα και το ακροατήριο που πρέπει να ικανοποιηθεί είναι ετερόκλητο. Οπότε, ας μοιράσουμε τους ρόλους και τα μερίδια του καθενός. Ο «σοβαρός» και «μετριοπαθής» –κατά τα media– Σταθάκης, ο συνεργατιστής Δραγασάκης και ο μαρξιστής (εκδότης του περιοδικού «Θέσεις») Μηλιός. Και το αλαλούμ των θέσεων δεν εμφανίζεται μονάχα στα οικονομικά αλλά και σε κοινωνικά ή εθνικά ζητήματα. Η λεγόμενη «μονταζιέρα» της Συγγρού πιάνει δουλειά γιατί πρώτον, υπάρχει το υλικό για να κάνει τις μηχανορραφίες της και δεύτερον, οι αντι-

ρες– με συντελεστή 1% επί του τζίρου τους. Και πρόσθεσε πως: «*Επιδιώκουμε ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, που θα ελαφρύνει την επιβάρυνση των φτωχών και μεσαίων στρωμάτων και θα μεταφέρει τα βάρη στους έχοντες και κατέχοντες. Το 2011 οι φόροι που μάζεψε το κράτος ήταν 48 δισ. ευρώ και από αυτά 3,7 δισ. ευρώ προσέφεραν τα νομικά πρόσωπα, όλες οι επιχειρήσεις*», σημειώσε. Υποστήριξε δε ότι «*οι 500 μεγαλύτερες επιχειρήσεις έχουν τζίρο όσο το μισό ΑΕΠ*». Φυσικά εάν γίνουν κυβέρνηση, θα επαναληφθούν τα όσα έλεγε και ο Α. Παπανδρέου τη δεκαετία του '80, ότι δηλαδή «θέλω να φορολογήσω τους μεγάλους αλλά με απειλούν με λουκέτα και μεταφορά των εργοστασίων τους σε άλλα κράτη». Αυτή η απειλή, που είναι πραγματική και διαρκώς στο τραπέζι, καθορίζει τους ρόλους και την ισχύ του καθενός. Στην σύγχρονη εποχή οι μεγάλες εταιρείες θέλουν ένα κράτος που απλά θα διαχειρίζεται λειτουργικά τις δικές τους αποφάσεις. Οι επιχειρήσεις να κάνουν τις μπίζνες και το κράτος να λειτουργεί υποστηρικτικά σε αυτό μέσω υποδομών, παραγωγής επιστημονικού προσωπικού, χρήση δυνάμεων καταστολής κ.ά. Στη Χαλκιδική ο Μπόμπολας, για παράδειγμα μέχρι σήμερα, έχει τσάμπα αστυνομική υποστήριξη προστατεύοντας τις δικές του επενδύσεις, όποτε τη χρειαστεί. Επιπλέον όμιλοι όπως η ΒΙΟΧΑΛΚΟ έχουν μεταφέρει τις έδρες τους στο εξωτερικό, αφήνοντας την παραγωγή στον ελλαδικό χώρο αφού οι πρώτες ύλες και τα φθηνά μεροκάματα είναι εδώ. Για ποιό λόγο δηλώνει έδρα τις Βρυξέλλες; Για να έχει καλύτερες τραπεζικές χρηματοδοτήσεις. Μια πρακτική που μπορούν να κάνουν οι μεγάλοι και ας λέει ο κάθε Μηλιός ό,τι θέλει.

Την ίδια περίοδο, το 2012, ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Δημήτρης Στρατούλης, δήλωνε σχετικά με την ανάπτυξη: «*Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πει ότι η επιλογή του εί-*

τραπεζικών ιδρυμάτων. Από τη στιγμή που κάποιος αποφασίζει να καταθέσει τα χρήματά του σε λογαριασμό ταμιευτηρίου δεν είναι τα χρήματα 100% δικά του, με την έννοια ότι εάν η τράπεζα πτωχεύσει... γιοκ money. Όπως επίσης οι τέσσερις μεγάλες ελληνικές συστημικές τράπεζες βρίσκονται υπό την εποπτεία του ΤΧΣ (Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας), δηλαδή ουσιαστικά βρίσκονται υπό διεθνή δημόσιο έλεγχο. Δεν αποφασίζει για παράδειγμα ο Κωστόπουλος στην Alpha Bank αλλά οι επόπτες του ΤΧΣ. Και στην περίπτωση των χρεοκοπημένων τραπεζικών ιδρυμάτων η λύση που έδωσε το σύστημα ήταν κρατική, όπως έγινε και στις ΗΠΑ. Οι θιασώτες της ελεύθερης αγοράς και του ελάχιστου κράτους ζήτησαν βοήθεια από το κράτος, που φυσικά τους την παρείχε. Έτσι οι ΗΠΑ έκοψαν χρήμα και δεν άφησαν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να χρεωκοπήσουν και στην Ευρώπη αποφασίστηκαν διαφορετικές κατά περίπτωση λύσεις με γνώμονα τα οφέλη –οικονομικά και γεωπολιτικά– της Γερμανίας, κυρίως. Ενώ, εν εξελίξει βρίσκεται και, ως προτεραιότητα, η ευρωπαϊκή τραπεζική ένωση, η οποία ουσιαστικά προσπαθεί να ορίσει μια σταθερή και συγκεκριμένη διαδικασία διάσωσης μιας τράπεζας, μέσω του Ενιαίου Μηχανισμού Εκκαθάρισης (SRM). Αυτός ο μηχανισμός θα κινητοποιείται μόνο για ποσά εξυγίανσης μέχρι 5 δισ., ποσό σημαντικά μικρό, όταν μόνο για τις ελληνικές τράπεζες έχουν δοθεί πολλαπλάσια ποσά. Μέσω της τραπεζικής ένωσης, δηλαδή, προσπαθούν να μειώσουν τους χρόνους αντίδρασης και αποφάσεων για μια χρεωκοπημένη τράπεζα.

Στην ίδια απλοϊκή κατεύθυνση, με εκείνη του Στρατούλη, και ο Γλέζος, ο οποίος είχε μιλήσει για υποχρεωτικό εσωτερικό δανει-

1,5-2 χρόνια, αυτό δεν σημαίνει ότι και σήμερα δεν ακούγονται αντίστοιχες. Απεναντίας. Τη μια το επαχθές χρέος, την άλλη το σήριαλ ευρώ-δραχμή, την παρ' άλλη η χαμηλή φορολογία, κρατούν σταθερά το ενδιαφέρον αφού είτε δεν έχουν καταφέρει να συνεννοηθούν είτε ψηφοθηρούν ασυστόλως.

Πρόσφατα ρίξαμε μια ματιά στο τελευταίο βιβλίο του Γ. Δραγασάκη με τίτλο: «Κυβέρνηση της Αριστεράς. Δρόμος για το μέλλον ή παρένθεση;», εκδ. Τόπος. Πραγματικά αισιοδοξούμε ότι μπορεί τελικά να υπάρχει και μια κυβερνητική αριστερά που πιστεύει ότι: «*Ένα πρώτο χαρακτηριστικό, λοιπόν, του νέου μοντέλου είναι οι νέες αξίες στις οποίες αυτό στηρίζεται, και πριν απ΄ όλα η αξία της συνεργασίας, της αλληλεγγύης, της αειφορίας, της ισότητας, σε αντιδιαστολή προς τις αξίες του ανταγωνισμού, του ατομικισμού και του καταναλωτισμού που καλλιεργεί το νεοφιλελεύθερο μοντέλο. Το νέο μοντέλο ανάπτυξης χαρακτηρίζεται επίσης από μεταβατικότητα, είναι ένα μοντέλο «υπό διαμόρφωση», το οποίο, όμως, δεν παίρνει τη μορφή ενός παγιωμένου «καθεστώτος» αλλά αυτοανανεώνεται διαρκώς. Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό του είναι ο κοινωνικο-κεντρικός και δημοκρατικός του χαρακτήρας. Πρωταγωνιστής στο νέο μοντέλο ανάπτυξης δεν είναι ούτε το κράτος από μόνο του ούτε οι αγορές, αλλά η ίδια η κοινωνία. Στη νέα σύμπραξη κράτους-αγορών-κοινωνίας, η τελευταία θέτει τους κανόνες με βάση τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τις δημοκρατικές επιλογές της, και στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, τις τράπεζες, τις αγορές. Οι συνεργατικές μορφές της οικονομίας κατανοούνται όχι ως παρίες αλλά ως οργανικό τμήμα του παραγωγικού συστήματος που, με κατάλληλες μορφές, επιτρέπει αφενός την αξιοποίηση ικανοτήτων, δεξιοτήτων, γνώσεων και πρωτοβουλιών των εργαζόμενων και των ανέργων και*

τοιμη. Ο «λαουτζίκος» είχε στείλει το ταμιευτήριο στο χρηματιστήριο. Και ό,τι απέμεινε στους λογαριασμούς ταμιευτηρίου τα πήραν τα τελευταία χρόνια μέσω της υψηλής φορολογίας και των χαρατσιών.

Είναι, πιστεύουμε, εύκολα αντιληπτό ότι στην κοινή ευρωπαϊκή διαχείριση αυτό που ενδιαφέρει πρωτίστως είναι τα οικονομικά μεγέθη, ανεξαρτήτως εάν σήμερα επικρατούν οι νεοφιλελεύθεροι και χθες οι σοσιαλδημοκράτες ή αύριο οι νέο-σοσιαλδημοκράτες ριζοσπάστες του υποψήφιου για την Κομισιόν Τσίπρα, το κόμμα τού οποίου γράφει-σβήνει ξανά-γράφει το οικονομικό του πρόγραμμα μέχρι να κάτσει κάπου η μπίλια. Και να μην αυτοαναιρούνται συνεχώς οι Σταθάκης-Δραγασάκης-Μηλιός.

Είναι δυνατόν ένα κόμμα που φλερτάρει με την εξουσία να αυτοαναιρείται, τόσο συχνά, σε θέματα οικονομικής πολιτικής; Αυτό γίνεται λογικό, όταν η γιγάντωση γίνεται απότομα και το ακροατήριο που πρέπει να ικανοποιηθεί είναι ετερόκλητο. Οπότε, ας μοιράσουμε τους ρόλους και τα μερίδια του καθενός. Ο «σοβαρός» και «μετριοπαθής» –κατά τα media– Σταθάκης, ο συνεργατιστής Δραγασάκης και ο μαρξιστής (εκδότης του περιοδικού «Θέσεις») Μηλιός. Και το αλαλούμ των θέσεων δεν εμφανίζεται μονάχα στα οικονομικά αλλά και σε κοινωνικά ή εθνικά ζητήματα. Η λεγόμενη «μονταζιέρα» της Συγγρού πιάνει δουλειά γιατί πρώτον, υπάρχει το υλικό για να κάνει τις μηχανορραφίες της και δεύτερον, οι αντι-

ξε δε ότι *«οι 500 μεγαλύτερες επιχειρήσεις έχουν τζίρο όσο το μισό ΑΕΠ»*. Φυσικά εάν γίνουν κυβέρνηση, θα επαναληφθούν τα όσα έλεγε και ο Α. Παπανδρέου τη δεκαετία του '80, ότι δηλαδή «θέλω να φορολογήσω τους μεγάλους αλλά με απειλούν με λουκέτα και μεταφορά των εργοστασίων τους σε άλλα κράτη». Αυτή η απειλή, που είναι πραγματική και διαρκώς στο τραπέζι, καθορίζει τους ρόλους και την ισχύ του καθενός. Στην σύγχρονη εποχή οι μεγάλες εταιρείες θέλουν ένα κράτος που απλά θα διαχειρίζεται λειτουργικά τις δικές τους αποφάσεις. Οι επιχειρήσεις να κάνουν τις μπίζνες και το κράτος να λειτουργεί υποστηρικτικά σε αυτό μέσω υποδομών, παραγωγής επιστημονικού προσωπικού, χρήση δυνάμεων καταστολής κ.ά. Στη Χαλκιδική ο Μπόμπολας, για παράδειγμα μέχρι σήμερα, έχει τσάμπα αστυνομική υποστήριξη προστατεύοντας τις δικές του επενδύσεις, όποτε τη χρειαστεί. Επιπλέον όμιλοι όπως η ΒΙΟΧΑΛΚΟ έχουν μεταφέρει τις έδρες τους στο εξωτερικό, αφήνοντας την παραγωγή στον ελλαδικό χώρο αφού οι πρώτες ύλες και τα φθηνά μεροκάματα είναι εδώ. Για ποιό λόγο δηλώνει έδρα τις Βρυξέλλες; Για να έχει καλύτερες τραπεζικές χρηματοδοτήσεις. Μια πρακτική που μπορούν να κάνουν οι μεγάλοι και ας λέει ο κάθε Μηλιός ό,τι θέλει.

Την ίδια περίοδο, το 2012, ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Δημήτρης Στρατούλης, δήλωνε σχετικά με την ανάπτυξη: *«Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πει ότι η επιλογή του είναι μέσα στο ευρώ. Θα προβούμε και σε δημόσιο έλεγχο των τραπεζών. Έχουμε δώσει ή θα δώσουμε ως ελληνικός λαός, 200 δισ. στις ελληνικές τράπεζες για να τις σώσουμε τα οποία ανήκουν στο λαό. Επομένως με το δημόσιο έλεγχο θα εγγυηθούμε καταθέσεις και θα έχουμε χρήματα για την ανάπτυξη. Και το τρίτο άμεση κατανομή του πλούτου για να έχου-*

ελληνικές συστημικές τράπεζες βρίσκονται υπό την εποπτεία του ΤΧΣ (Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας), δηλαδή ουσιαστικά βρίσκονται υπό διεθνή δημόσιο έλεγχο. Δεν αποφασίζει για παράδειγμα ο Κωστόπουλος στην Alpha Bank αλλά οι επόπτες του ΤΧΣ. Και στην περίπτωση των χρεοκοπημένων τραπεζικών ιδρυμάτων η λύση που έδωσε το σύστημα ήταν κρατική, όπως έγινε και στις ΗΠΑ. Οι θιασώτες της ελεύθερης αγοράς και του ελάχιστου κράτους ζήτησαν βοήθεια από το κράτος, που φυσικά τους την παρείχε. Έτσι οι ΗΠΑ έκοψαν χρήμα και δεν άφησαν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να χρεωκοπήσουν και στην Ευρώπη αποφασίστηκαν διαφορετικές κατά περίπτωση λύσεις με γνώμονα τα οφέλη –οικονομικά και γεωπολιτικά– της Γερμανίας, κυρίως. Ενώ, εν εξελίξει βρίσκεται και, ως προτεραιότητα, η ευρωπαϊκή τραπεζική ένωση, η οποία ουσιαστικά προσπαθεί να ορίσει μια σταθερή και συγκεκριμένη διαδικασία διάσωσης μιας τράπεζας, μέσω του Ενιαίου Μηχανισμού Εκκαθάρισης (SRM). Αυτός ο μηχανισμός θα κινητοποιείται μόνο για ποσά εξυγίανσης μέχρι 5 δισ., ποσό σημαντικά μικρό, όταν μόνο για τις ελληνικές τράπεζες έχουν δοθεί πολλαπλάσια ποσά. Μέσω της τραπεζικής ένωσης, δηλαδή, προσπαθούν να μειώσουν τους χρόνους αντίδρασης και αποφάσεων για μια χρεωκοπημένη τράπεζα.

Στην ίδια απλοϊκή κατεύθυνση, με εκείνη του Στρατούλη, και ο Γλέζος, ο οποίος είχε μιλήσει για υποχρεωτικό εσωτερικό δανεισμό προς το κράτος από όσους έχουν εισόδημα πάνω από 20.000 ευρώ. Η έκδοση κρατικών ομολόγων και η αγορά τους από ιδιώτες ουσιαστικά είναι μια μορφή εσωτερικού δανεισμού, η διαφορά αυτής της συνηθισμένης μορφής δανεισμού και της πρότασης του Γλέζου είναι το «υποχρεωτικό». Όμως, αφού θα είναι υποχρεωτικό γιατί δεν ονομάζεται φόρος, τέλος, χαράτσι; Επειδή ονομάζονται δανεικά; Τόσο δανεικά όσο και τα ομόλογα που αγόρασαν χιλιάδες πολίτες –φυσικά πρόσωπα– που «κουρεύτηκαν» με το PSI του Βενιζέλου που με θράσος δηλώνει ότι μετά από 30-40 χρόνια θα πάρουν μέρος των χρημάτων τους πίσω

ταίο βιβλίο του Γ. Δραγασάκη με τίτλο: «Κυβέρνηση της Αριστεράς. Δρόμος για το μέλλον ή παρένθεση;», εκδ. Τόπος. Πραγματικά αισιοδοξούμε ότι μπορεί τελικά να υπάρχει και μια κυβερνητική αριστερά που πιστεύει ότι: *«Ένα πρώτο χαρακτηριστικό, λοιπόν, του νέου μοντέλου είναι οι νέες αξίες στις οποίες αυτό στηρίζεται, και πριν απ΄ όλα η αξία της συνεργασίας, της αλληλεγγύης, της αειφορίας, της ισότητας, σε αντιδιαστολή προς τις αξίες του ανταγωνισμού, του ατομικισμού και του καταναλωτισμού που καλλιεργεί το νεοφιλελεύθερο μοντέλο. Το νέο μοντέλο ανάπτυξης χαρακτηρίζεται επίσης από μεταβατικότητα, είναι ένα μοντέλο «υπό διαμόρφωση», το οποίο, όμως, δεν παίρνει τη μορφή ενός παγιωμένου «καθεστώτος» αλλά αυτοανανεώνεται διαρκώς. Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό του είναι ο κοινωνικο-κεντρικός και δημοκρατικός του χαρακτήρας. Πρωταγωνιστής στο νέο μοντέλο ανάπτυξης δεν είναι ούτε το κράτος από μόνο του ούτε οι αγορές, αλλά η ίδια η κοινωνία. Στη νέα σύμπραξη κράτους-αγορών-κοινωνίας, η τελευταία θέτει τους κανόνες με βάση τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τις δημοκρατικές επιλογές της, και στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, τις τράπεζες, τις αγορές. Οι συνεργατικές μορφές της οικονομίας κατανοούνται όχι ως παρίες αλλά ως οργανικό τμήμα του παραγωγικού συστήματος που, με κατάλληλες μορφές, επιτρέπει αφενός την αξιοποίηση ικανοτήτων, δεξιοτήτων, γνώσεων και πρωτοβουλιών των εργαζόμενων και των ανέργων και αφετέρου την ικανοποίηση αναγκών, την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών με όρους που δεν στηρίζονται ούτε αποσκοπούν στη μεγιστοποίηση του κέρδους αλλά στην ικανοποίηση αναγκών με όρους οικονομικής βιωσιμότητας, δημοκρατίας, συνεργασίας και συλλογικότητας»*. Ναι, είναι γεγονός, ο Δραγασάκης γράφει αυτά που συζητιούνται σε στέκια και φεστιβάλ τα τελευταία χρόνια περί αλληλέγγυας οικονομίας-συνεργατικής κλπ. Θα είναι η πρώτη κυβέρνηση διεθνώς που θα εφαρμόσει τον «εναλλακτισμό», b-fest στην εξουσία. Αλλά

συνέχεια στη σελίδα 6

Σύντροφοι/ισσες και φίλες/φίλοι,

Όπως γνωρίζετε η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ξεκίνησε την πορεία της τον Μάρτιο του 2002 και από τότε διακινείται και μέσω πρακτορείου εφημερίδων σε όλο τον ελλαδικό χώρο. Από τότε και μέχρι σήμερα τα εμπόδια στη διακίνησή της συνεχίζονται. Υπάρχει, επομένως, μία διαρκής προσπάθεια, ώστε να μη θάβεται η εφημερίδα σας, στους πάγκους και στις αποθήκες των εφημεριδοπωλών και των διανομέων, στην οποία η συμβολή σας είναι ουσιαστική και γι' αυτό σας στέλνουμε αδελφικούς χαιρετισμούς για την έμπρακτη συμπαράστασή σας, η οποία εκφράζεται μέσω τηλεφωνημάτων ή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εξ αιτίας αυτών των εμποδίων τα οποία προβάλλονται (από τους γνωστούς και μη εξαιρετέους) και με δεδομένη την παρότρυνση που υπήρχε εδώ και πολύ καιρό, έχουμε ενεργοποιήσει τη δυνατότητα συνδρομής.

Η συνδρομή αφορά 10 τεύχη και για μεν το ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ είναι 20 ευρώ για δε την ΕΥΡΩΠΗ 30 ευρώ.

Επομένως, ορίζετε τον αριθμό των φύλλων για τα οποία θέλετε να ισχύσει η συνδρομή στέλνοντας ταχυδρομική επιταγή στο όνομα: Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658, Τ.Κ. 10033, ΑΘΗΝΑ, ή καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσόν στον ακόλουθο αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα) 116/611-838-03

IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803 bic: ETHNGRAA

Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σας μέσω του ταχυδομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας και ένα τηλέφωνο.

Θυμίζουμε, επίσης, την πάγια πρακτική μας (από το πρώτο φύλλο και μέχρι σήμερα), σύμφωνα με την οποία, μετά την επιστροφή του κάθε φύλλου από το πρακτορείο, να γίνεται –με δική μας επιμέλεια και ευθύνη– διανομή χιλιάδων αντιτύπων ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΤΙΜΟ σε διάφορα κεντρικά σημεία, πλατείες, χώρους όπου γίνονται εκδηλώσεις κ.λπ., για να την αποκτήσουν και όσοι, για διάφορους λόγους, δεν την προμηθεύονται. Επισημαίνουμε, ακόμη, ότι ανέκαθεν θεωρούσαμε και εκλαμβάνουμε το αντίτιμο της εφημερίδας που καταβάλλετε ως μία συμβολή (κάθ' ενός και κάθε μιας από εσάς) στην ενίσχυση για την συνέχεια της προσπάθειάς μας).

Είναι ευπρόσδεκτη η οικονομική ενίσχυση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό ή απ' ευθείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτή να είναι ανιδιοτελής και να μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ.

Υπενθυμίζουμε ότι Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δεν διεκδικεί κανενός είδους...copyright. Τα κείμενα και οι ειδήσεις που δημοσιεύονται δεν αποτελούν πνευματική ή άλλου είδους ιδιοκτησία του Κύκλου Σύνταξης και μπορούν να χρησιμοποιούνται, απ' όσους το επιθυμούν, στην κατεύθυνση της ελεύθερης αναρχικής πληροφόρησης και διακίνησης των απόψεων και ιδεών. Επιθυμητή είναι η δημοσίευση της πηγής

συνέχεια από τη σελίδα 5

όχι! Είχε προηγηθεί και πάλι και σε αυτό ο Α. Παπανδρέου τη δεκαετία του '80, με διάφορα μοντέλα συνεταιριστικής αυτοδιαχείρισης και συμβουλίων γειτονιάς. Και τον γ.γ. Νέας Γενιάς Κ. Λαλιώτη να ενισχύει «ανήσυχους νεολαίους» με τη δημιουργία στεκιών και άλλων δραστηριοτήτων.

Όμως, η προσγείωση σε αυτά που γράφει ο Δραγασάκης δεν έρχεται από αριστερά ή από δεξιά, αλλά από τον Ευκλείδη Τσακαλώτο, βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ και καθηγητή Οικονομικών. Γράφει λοιπόν, στα ενθέματα της «Αυγής» (01/12/13): «*Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν μιλάει για μια ουδέτερη ανάπτυξη. Μιλάει για μια διαφορετική ανάπτυξη, που θα αμφισβητήσει τα παραγωγικά και τα καταναλωτικά πρότυπα της εποχής του νεοφιλελευθερισμού. Επιπλέον, μιλάει για μια πλουραλιστική γκάμα θεσμικών και παραγωγικών λύσεων – από τράπεζες ειδικού σκοπού μέχρι δίκτυα παραγωγής και από συνεταιριστικά και αυτοδιαχειριζόμενα πειράματα μέχρι την κοινωνική οικονομία. Είναι αυτά συμβατά με τους κανόνες και τις ρυθμίσεις της Ε.Ε.; Ουσιαστικά, μιλάμε για την επανίδρυση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Ποιο θεσμικό πλαίσιο, σε αντιστοιχία με αυτό που αναφέραμε παραπάνω σε σχέση με τη μακροοικονομία, μπορούμε να επεξεργαστούμε και να προτείνουμε; Εδώ τα πράγματα δυσκολεύουν. Δεν έχουμε ασχοληθεί πολύ με το θέμα, με αποτέλεσμα να έχουμε λιγότερες ιδέες και θεσμικές προτάσεις... Χρειαζόμαστε προστασία για παραγωγικά και κοινωνικά πειράματα (συνεταιρισμοί, αυτοδιαχειριζόμενες μονάδες, κοινωνική οικονομία κλπ.), που δεν μπορούν να ανθίσουν σε έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, αλλά μπορούν να σταθούν στα πόδια τους και να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των πολιτών, με ένα διαφορετικό πλαίσιο*». Ουσιαστικά αυτό που γράφει ο Τσακαλώτος είναι ότι *σύμφωνοι, για συνεταιρισμούς, αυτοδιαχείριση κλπ αλλά από την παρούσα ΕΕ δεν υπάρχει το θεσμικό πλαίσιο που θα υποστηρίξει κεντρικά τέτοιες καταστάσεις*. Άρα τί έχουμε; Μια τρύπα στο νερό, μια ακόμη έκθεση ιδεών, ένα ακόμη ψάρεμα στα θολά νερά. Κάτι αντίστοιχο με εκείνο που διατείνεται ο Τσίπρας: «Μόλις γίνω κυβέρνηση θα πάω να διαπραγματευτώ με τους δανειστές», δεν λέει όμως τί θα κάνει εάν αυτοί δεν διαπραγματευτούν μαζί του. Θα καταργήσει το Μνημόνιο αλλά θα μείνει στο ευρώ; Το story ευρώ ή δραχμή πάντως είναι ατελείωτο. Από τη μια μας ενημερώνει επίσημα ο ΣΥΡΙΖΑ ότι η πλειοψηφούσα τάση υποστηρίζει το ευρώ αλλά σαν δημοκρατικό κόμμα που είναι υπάρχει και η μειοψηφούσα άποψη υπέρ της δραχμής. Έτσι, από τη μία ο Μηλιός μας ενημερώνει για την παρουσία και των δύο απόψεων μέσα στο κόμμα σε παρελθόντα

μόνοι, είναι όμως μονάχα εκείνοι που «κλείνουν πονηρά το μάτι» στο λεγόμενο «χώρο». Είναι εκείνοι που έλεγαν ότι όλο το χρέος είναι επαχθές για να φθάσουμε στις δηλώσεις του Σταθάκη που λέει ότι μόνο το 5% του χρέους είναι επαχθές. Και να έρθει η απάντηση από τον Βαρουφάκη που γράφει: «*την Ελλάδα δεν την αφορά καθόλου αυτή η υπόθεση (χαρακτηρισμού του χρέους μας ως επαχθές). Τουλάχιστον δεν την αφορά όσο η κυβέρνηση του τόπου (όποια κι αν είναι αυτή) στοχεύει να παραμείνει στην Ευρωζώνη και στην ΕΕ. Κι αυτό γιατί η μονομερής, άνευ διαπραγματεύσεων, διαγραφή του χρέους (που είναι ο μόνος λόγος να χαρακτηρισθεί ως επαχθές) συνάδει μόνο με απόφαση εξόδου από την ΕΕ. Γιατί άλλο είναι να απειλείς με στάση πληρωμών (π.χ. των ελληνικών ομολόγων που κατέχει η ΕΚΤ) ώστε να ξεκινήσει μια πραγματική διαπραγμάτευση ώστε να καταστεί το ελληνικό χρέος βιώσιμο, κι άλλο να το χαρακτηρίσεις επαχθές οπότε, ηθικά και πολιτικά, δεσμεύεσαι να μην το πληρώσεις ποτέ*».

Οι κωλοτούμπες στην πολιτική δεν είναι απλά σύνηθες φαινόμενο, είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση και αναγκαιότητα διατήρησης της κυριαρχίας. Απλά, άλλοτε εμφανίζεται ως μια άγαρμπη κυβίστηση και άλλοτε ως ένας ανεπαίσθητος ελιγμός. Το αποτέλεσμα, όμως,

Η συνδρομή αφορά 10 τεύχη και για μεν το ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ είναι 20 ευρώ για δε την ΕΥΡΩΠΗ 30 ευρώ.

Επομένως, ορίζετε τον αριθμό των φύλλων για τα οποία θέλετε να ισχύσει η συνδρομή στέλνοντας ταχυδρομική επιταγή στο όνομα: Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658, Τ.Κ. 10033, ΑΘΗΝΑ, ή καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσόν στον ακόλουθο αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα) 116/611-838-03

IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803 bic: ETHNGRAA

Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σας μέσω του ταχυδομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας και ένα τηλέφωνο.

Θυμίζουμε, επίσης, την πάγια πρακτική μας (από το πρώτο φύλλο και μέχρι σήμερα), σύμφωνα με την οποία, μετά την επιστροφή του κάθε φύλλου από το πρακτορείο, να γίνεται –με δική μας επιμέλεια και ευθύνη– διανομή χιλιάδων αντιτύπων ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΤΙΜΟ σε διάφορα κεντρικά σημεία, πλατείες, χώρους όπου γίνονται εκδηλώσεις κ.λπ., για να την αποκτήσουν και όσοι, για διάφορους λόγους, δεν την προμηθεύονται. Επισημαίνουμε, ακόμη, ότι ανέκαθεν θεωρούσαμε και εκλαμβάνουμε το αντίτιμο της εφημερίδας που καταβάλλετε ως μία συμβολή (κάθ' ενός και κάθε μιας από εσάς) στην ενίσχυση για την συνέχεια της προσπάθειάς μας).

Είναι ευπρόσδεκτη η οικονομική ενίσχυση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό ή απ' ευθείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτή να είναι ανιδιοτελής και να μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ.

Υπενθυμίζουμε ότι Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δεν διεκδικεί κανένος είδους...copyright. Τα κείμενα και οι ειδήσεις που δημοσιεύονται δεν αποτελούν πνευματική ή άλλου είδους ιδιοκτησία του Κύκλου Σύνταξης και μπορούν να χρησιμοποιούνται, απ' όσους το επιθυμούν, στην κατεύθυνση της ελεύθερης αναρχικής πληροφόρησης και διακίνησης των απόψεων και ιδεών. Επιθυμητή είναι η δημοσίευση της πηγής προέλευσης τους.

Επίσης, όσοι/ες έχουν κάποια πρόταση που μπορεί να συμβάλλει θετικά στην μορφή και την ύλη της εφημερίδας, μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί μας, προσωπικά, τηλεφωνικά ή με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Οι αυτοί τρόποι επικοινωνίας ισχύουν για την περίπτωση που δεν μπορείτε να βρείτε την εφημερίδα στους χώρους διάθεσης και επιθυμείτε να μας ενημερώσετε. Τα σημεία όπου μπορείτε να βρείτε την ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ βρίσκονται σε διασυνδεδεμένα άρθρα στα οποία γίνεται παραπομπή από τις αρχικές σελίδες του www.anarchy.gr και του www.anarchypress.gr.

Όταν στέλνετε ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ επιστολή ή δέμα, αυτά θα πρέπει να απευθύνονται στον Παναγιώτη Ι. Αϊδλιο, ή στον Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο στην ταχυδρομική μαςθυρίδα. Η επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γίνεται στη διεύθυνση:

diadromi@anarchy.gr

τικά πρότυπα της εποχής του νεοφιλελευθερισμού. Επιπλέον, μιλάει για μια πλουραλιστική γκάμα θεσμικών και παραγωγικών λύσεων – από τράπεζες ειδικού σκοπού μέχρι δίκτυα παραγωγής και από συνεταιριστικά και αυτοδιαχειριζόμενα πειράματα μέχρι την κοινωνική οικονομία. Είναι αυτά συμβατά με τους κανόνες και τις ρυθμίσεις της Ε.Ε.; Ουσιαστικά, μιλάμε για την επανίδρυση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Ποιο θεσμικό πλαίσιο, σε αντιστοιχία με αυτό που αναφέραμε παραπάνω σε σχέση με τη μακροοικονομία, μπορούμε να επεξεργαστούμε και να προτείνουμε; Εδώ τα πράγματα δυσκολεύουν. Δεν έχουμε ασχοληθεί πολύ με το θέμα, με αποτέλεσμα να έχουμε λιγότερες ιδέες και θεσμικές προτάσεις... Χρειαζόμαστε προστασία για παραγωγικά και κοινωνικά πειράματα (συνεταιρισμοί, αυτοδιαχειριζόμενες μονάδες, κοινωνική οικονομία κλπ.), που δεν μπορούν να ανθίσουν σε έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, αλλά μπορούν να σταθούν στα πόδια τους και να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των πολιτών, με ένα διαφορετικό πλαίσιο». Ουσιαστικά αυτό που γράφει ο Τσακαλώτος είναι ότι *σύμφωνοι, για συνεταιρισμούς, αυτοδιαχείριση κλπ αλλά από την παρούσα ΕΕ δεν υπάρχει το θεσμικό πλαίσιο που θα υποστηρίξει κεντρικά τέτοιες καταστάσεις.* Άρα τί έχουμε; Μια τρύπα στο νερό, μια ακόμη έκθεση ιδεών, ένα ακόμη ψάρεμα στα θολά νερά. Κάτι αντίστοιχο με εκείνο που διατείνεται ο Τσίπρας: «Μόλις γίνω κυβέρνηση θα πάω να διαπραγματευτώ με τους δανειστές», δεν λέει όμως τί θα κάνει εάν αυτοί δεν διαπραγματευτούν μαζί του. Θα καταργήσει το Μνημόνιο αλλά θα μείνει στο ευρώ; Το story ευρώ ή δραχμή πάντως είναι ατελείωτο. Από τη μια μας ενημερώνει επίσημα ο ΣΥΡΙΖΑ ότι η πλειοψηφούσα τάση υποστηρίζει το ευρώ αλλά σαν δημοκρατικό κόμμα που είναι υπάρχει και η μειοψηφούσα άποψη υπέρ της δραχμής. Έτσι, από τη μία ο Μηλιός μας ενημερώνει για την παρουσία και των δύο απόψεων μέσα στο κόμμα σε παρελθόντα χρόνο και από την άλλη ο Δραγασάκης, όπως αναφέρουν «ΤΑ ΝΕΑ» στις 22 Μάρτη 2014, δήλωσε, σε εκδήλωση, ότι υπάρχει δυνατότητα δημοψηφίσματος για την επιλογή ευρώ-δραχμής, στην περίπτωση που δεν έχουν θετικό αποτέλεσμα οι διαπραγματεύσεις με την τρόικα.

Θυμόμαστε, όμως, τις εγγυήσεις που έδωσε ο Τσίπρας σε ταξίδι του στο Τέξας, όταν εμφανίστηκε βασιλικότερος του βασιλέως, στο ζήτημα της παραμονής του ευρώ. Ξεχνώντας (;) την προγραμματική θέση του κόμματός του, που έλεγε «καμμία θυσία για το ευρώ», που σε συνάρτηση και με τις δηλώσεις του προεδρικού Δραγασάκη μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι είναι επιλογή του συγκεκριμένου κόμματος να ορίζει τις θέσεις του βάσει ακροατηρίου. Εννοείται πως δεν είναι οι μόνοι, είναι όμως μονάχα εκείνοι που «κλείνουν πονηρά το μάτι» στο λεγόμενο «χώρο». Είναι εκείνοι που έλεγαν ότι όλο το χρέος είναι επαχθές για να φθάσουμε στις δηλώσεις του Σταθάκη που λέει ότι μόνο το 5% του χρέους είναι επαχθές. Και να έρθει η απάντηση από τον Βαρουφάκη που γράφει: «*την Ελλάδα δεν την αφορά καθόλου αυτή η υπόθεση (χαρακτηρισμού του χρέους μας ως επαχθές). Τουλάχιστον δεν την αφορά όσο η κυβέρνηση του τόπου (όποια κι αν είναι αυτή) στοχεύει να παραμείνει στην Ευρωζώνη και στην ΕΕ. Κι αυτό γιατί η μονομερής, άνευ διαπραγματεύσεων, διαγραφή του χρέους (που είναι ο μόνος λόγος να χαρακτηρισθεί ως επαχθές) συνάδει μόνο με απόφαση εξόδου από την ΕΕ. Γιατί άλλο είναι να απειλείς με στάση πληρωμών (π.χ. των ελληνικών ομολόγων που κατέχει η ΕΚΤ) ώστε να ξεκινήσει μια πραγματική διαπραγμάτευση ώστε να καταστεί το ελληνικό χρέος βιώσιμο, κι άλλο να το χαρακτηρίσεις επαχθές οπότε, ηθικά και πολιτικά, δεσμεύεσαι να μην το πληρώσεις ποτέ*».

Οι κωλοτούμπες στην πολιτική δεν είναι απλά σύνηθες φαινόμενο, είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση και αναγκαιότητα διατήρησης της κυριαρχίας. Απλά, άλλοτε εμφανίζεται ως μια άγαρμπη κυβίστηση και άλλοτε ως ένας ανεπαίσθητος ελιγμός. Το αποτέλεσμα, όμως, παραμένει το ίδιο. Έτσι ο Σαμαράς από αντί- έγινε υπερ-μνημονιακός, ο Βενιζέλος χρειάστηκε λίγες ώρες πτήση από τις Κάννες για να ρίξει τον Παπανδρέου, ο Θεοδωράκης, ως συριζοφάγος από το συγκρότημα Λαμπράκη προσπαθεί «να κάνει τη δουλειά τους» ώστε να έχουν περισσότερα σενάρια back-up σε περίπτωση που κάτι στραβώσει. Γι' αυτό και δεν έχουμε καμία αυταπάτη ότι ο *σύριζα*, το *ποτάμι* και οποιοσδήποτε άλλος κομματικός σχηματισμός μπορεί να προσφέρει το παραμικρό στον άνθρωπο πέρα από εξαπάτηση, δυστυχία και εξευτελισμό. Και να ήθελαν –που δεν θέλουν– είναι τόσο καλά τα στεγανά του κυρίαρχου διαχειριστικού πλαισίου που οι εκλογές είναι για τους κυρίαρχους μια ρουτινιάρικη υπόθεση εργασίας.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

... ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ...

συνέχεια από τη σελίδα 2

σορροπιών και η επέκταση σε «ένα χωρά-

την έκταση ή την ένταση, που θεωρούν ότι μπορούν να λάβουν και μάλιστα προεκλογικά. Θα πρέπει να τονίσουμε με ιδιαίτερη έμφαση ότι η διαμεσολάβηση (θεσμική ή άτυπη) δεν

παρέχονται λόγω της φιλευσπλαχνίας της. Γνωρίζουν επίσης όλοι εντός και εκτός των συγκεκριμένων τειχών ότι η πρέζα και κάθε είδους πρέζα διακινείται στις φυλακές για τον ί-

Δυστυχώς όταν η παράδοση κάποιων αγώνων χαθεί στο πέρασμα του χρόνου είναι πολύ δύσκολο να μεταφερθούν οι προηγούμενες εμπειρίες, να διατηρηθούν αξιακοί κώδικες

Είναι ευπρόσδεκτη η οικονομική ενίσχυση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό ή απ' ευθείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτή να είναι ανιδιοτελής και να μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ.

Υπενθυμίζουμε ότι Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δεν διεκδικεί κανενός είδους...copyright. Τα κείμενα και οι ειδήσεις που δημοσιεύονται δεν αποτελούν πνευματική ή άλλου είδους ιδιοκτησία του Κύκλου Σύνταξης και μπορούν να χρησιμοποιούνται, απ' όσους το επιθυμούν, στην κατεύθυνση της ελεύθερης αναρχικής πληροφόρησης και διακίνησης των απόψεων και ιδεών. Επιθυμητή είναι η δημοσίευση της πηγής προέλευσης τους.

Επίσης, όσοι/ες έχουν κάποια πρόταση που μπορεί να συμβάλλει θετικά στην μορφή και την ύλη της εφημερίδας, μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί μας, προσωπικά, τηλεφωνικά ή με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Οι αυτοί τρόποι επικοινωνίας ισχύουν για την περίπτωση που δεν μπορείτε να βρείτε την εφημερίδα στους χώρους διάθεσης και επιθυμείτε να μας ενημερώσετε. Τα σημεία όπου μπορείτε να βρείτε την ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ βρίσκονται σε διασυνδεδεμένα άρθρα στα οποία γίνεται παραπομπή από τις αρχικές σελίδες του www.anarchy.gr και του www.anarchypress.gr.

Όταν στέλνετε ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ επιστολή ή δέμα, αυτά θα πρέπει να απευθύνονται στον Παναγιώτη Ι. Λιόλιο, ή στον Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο στην ταχυδρομική μαςθυρίδα. Η επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γίνεται στη διεύθυνση:

diadromi@anarchy.gr

πλαίσιο που θα υποστηρίξει κεντρικά τέτοιες καταστάσεις. Άρα τί έχουμε; Μια τρύπα στο νερό, μια ακόμη έκθεση ιδεών, ένα ακόμη ψάρεμα στα θολά νερά. Κάτι αντίστοιχο με εκείνο που διατείνεται ο Τσίπρας: «Μόλις γίνω κυβέρνηση θα πάω να διαπραγματευτώ με τους δανειστές», δεν λέει όμως τί θα κάνει εάν αυτοί δεν διαπραγματευτούν μαζί του. Θα καταργήσει το Μνημόνιο αλλά θα μείνει στο ευρώ; Το story ευρώ ή δραχμή πάντως είναι ατελείωτο. Από τη μια μας ενημερώνει επίσημα ο ΣΥΡΙΖΑ ότι η πλειοψηφούσα τάση υποστηρίζει το ευρώ αλλά σαν δημοκρατικό κόμμα που είναι υπάρχει και η μειοψηφούσα άποψη υπέρ της δραχμής. Έτσι, από τη μία ο Μηλιός μας ενημερώνει για την παρουσία και των δύο απόψεων μέσα στο κόμμα σε παρελθόντα χρόνο και από την άλλη ο Δραγασάκης, όπως αναφέρουν «ΤΑ ΝΕΑ» στις 22 Μάρτη 2014, δήλωσε, σε εκδήλωση, ότι υπάρχει δυνατότητα δημοψηφίσματος για την επιλογή ευρώ-δραχμής, στην περίπτωση που δεν έχουν θετικό αποτέλεσμα οι διαπραγματεύσεις με την τρόικα.

Θυμόμαστε, όμως, τις εγγυήσεις που έδωσε ο Τσίπρας σε ταξίδι του στο Τέξας, όταν εμφανίστηκε βασιλικότερος του βασιλέως, στο ζήτημα της παραμονής του ευρώ. Ξεχνώντας (;) την προγραμματική θέση του κόμματός του, που έλεγε «καμμία θυσία για το ευρώ», που σε συνάρτηση και με τις δηλώσεις του προεδρικού Δραγασάκη μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι είναι επιλογή του συγκεκριμένου κόμματος να ορίζει τις θέσεις του βάσει ακροατηρίου. Εννοείται πως δεν είναι οι αυτό γιατί η μονομερής, άνευ διαπραγματεύσεων, διαγραφή του χρέους (που είναι ο μόνος λόγος να χαρακτηρισθεί ως επαχθές) συνάδει μόνο με απόφαση εξόδου από την ΕΕ. Γιατί άλλο είναι να απειλείς με στάση πληρωμών (π.χ. των ελληνικών ομολόγων που κατέχει η ΕΚΤ) ώστε να ξεκινήσει μια πραγματική διαπραγμάτευση ώστε να καταστεί το ελληνικό χρέος βιώσιμο, κι άλλο να το χαρακτηρίσεις επαχθές οπότε, ηθικά και πολιτικά, δεσμεύεσαι να μην το πληρώσεις ποτέ».

Οι κωλοτούμπες στην πολιτική δεν είναι απλά σύνηθες φαινόμενο, είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση και αναγκαιότητα διατήρησης της κυριαρχίας. Απλά, άλλοτε εμφανίζεται ως μια άγαρμπη κυβίστηση και άλλοτε ως ένας ανεπαίσθητος ελιγμός. Το αποτέλεσμα, όμως, παραμένει το ίδιο. Έτσι ο Σαμαράς από αντί- έγινε υπερ-μνημονιακός, ο Βενιζέλος χρειάστηκε λίγες ώρες πτήση από τις Κάννες για να ρίξει τον Παπανδρέου, ο Θεοδωράκης, ως συριζοφάγος από το συγκρότημα Λαμπράκη προσπαθεί «να κάνει τη δουλειά τους» ώστε να έχουν περισσότερα σενάρια back-up σε περίπτωση που κάτι στραβώσει. Γι' αυτό και δεν έχουμε καμία αυταπάτη ότι ο *σύριζα*, το *ποτάμι* και οποιοσδήποτε άλλος κομματικός σχηματισμός μπορεί να προσφέρει το παραμικρό στον άνθρωπο πέρα από εξαπάτηση, δυστυχία και εξευτελισμό. Και να ήθελαν –που δεν θέλουν– είναι τόσο καλά τα στεγανά του κυρίαρχου διαχειριστικού πλαισίου που οι εκλογές είναι για τους κυρίαρχους μια ρουτινιάρικη υπόθεση εργασίας.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

... ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ...

συνέχεια από τη σελίδα 2

σορροπιών και η επέκταση σε «ξένα χωράφια» ή «σε ξένους ζωτικούς χώρους».

Ας σημειώσουμε όμως και δυο λόγια εν όψει των εξελισσόμενων κινητοποιήσεων με αιχμή τις συνθήκες κράτησης σε φυλακές υψίστης ασφαλείας που προβλέπει το νέο νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης. Δεν υπάρχουν ανθρωπιστικές φυλακές, ο εγκλεισμός αυτός καθ' εαυτός αποτελεί βασανιστήριο γι' αυτό και ο τελευταίος ακόμη προπαγανδιστής για λογαριασμό της εξουσίας δεν διανοείται να ισχυριστεί, ότι ο εγκλεισμός στοχεύει στην «θεραπεία» ή σε κάποιου είδους σωφρονισμό. Το κράτος και οι μηχανισμοί του είναι βέβαιο ότι έχουν μετρήσει τις αντιδράσεις, έχουν υπολογίσει με τα δικά τους μέτρα και σταθμά την έκταση ή την ένταση, που θεωρούν ότι μπορούν να λάβουν και μάλιστα προεκλογικά. Θα πρέπει να τονίσουμε με ιδιαίτερη έμφαση ότι η διαμεσολάβηση (θεσμική ή άτυπη) δεν λαμβάνει χώραν, τουλάχιστον στα σημαντικότερα της σημεία, κατά την εξέλιξη κάποιων αναμενόμενων κινητοποιήσεων, αλλά προγενέστερα. Δεν χωρά καμία αμφιβολία ότι η αριστερή συμπαράσταση θα λάβει συγκεκριμένο χαρακτήρα, και θα συνδιαχειριστεί με κάθε τρόπο την «κρίση», ώστε το αποτέλεσμα να είναι συμβατό με την γενικότερη αντιπολιτευτική της τακτική: *σύγκλιση μέχρις εσχάτων με τις δυνάμεις που αντιπολιτεύεται.*

Τα όποια «προνόμια» μοιράζονται στις «άτυπες εξουσίες» εντός των φυλακών από την «υπηρεσία» με το αζημίωτο, κερδίζονται με «αγώνες» για την ησυχία, τάξη και ασφάλεια εντός των κρατικών μπουντρουμιών και δεν παρέχονται λόγω της φιλευσπλαχνίας της. Γνωρίζουν επίσης όλοι εντός και εκτός των συγκεκριμένων τειχών ότι η πρέζα και κάθε είδους πρέζα διακινείται στις φυλακές για τον ίδιο λόγο. Θα έπρεπε, επίσης, να γνωρίζουν όλοι ότι δεν υπάρχει «αντισυστημική νύχτα» και ότι η «άτυπη εξουσία» της φυλακής, οι «αγωνιστικές δυνάμεις» των νονών, μπράβων, πάσης φύσεως προστατών της «νύχτας και της μέρας» ανεξαρτήτου εθνικότητας δεν αναμένεται να λάβουν μέρος στις εξελίξεις αλλά ήδη έχουν λόγο για αυτές...

Μπορεί, λοιπόν, κάποιος να περιμένει ουσιώδη υποχώρηση στους κρατικούς σχεδιασμούς, ύστερα από τις συνήθεις διαπραγματεύσεις μεταξύ επιτροπών που συγκροτούνται μέσα και έξω από τις φυλακές και με την πίεση κατ' αρχήν κάποιων υποτυπωδών κινητοποιήσεων;

Δυστυχώς όταν η παράδοση κάποιων αγώνων χαθεί στο πέρασμα του χρόνου είναι πολύ δύσκολο να μεταφερθούν οι προηγούμενες εμπειρίες, να διατηρηθούν αξιακοί κώδικες στους οποίους η μπέσα, η αξιοπρέπεια, η άρνηση κάθε είδους συνεργασίας με τους ανθρωποφύλακες ή τις «άτυπες εξουσίες» των φυλακών και, ναι, το ήθος είχαν την ανεξίτηλη σφραγίδα τους. Τα τελευταία λόγια σημειώνονται χωρίς κανενός είδους διάθεση ηρωοποίησης ενός ένδοξου παρελθόντος ή μυθοποίησης ανθρώπων που με τίμημα να θαφτούν ακόμα περισσότερα χρόνια στους γκρίζους τοίχους των κρατικών μπουντρουμιών δεν δέχτηκαν να παζαρέψουν την εξέγερση και το γκρέμισμα των κρατικών κελιών, κερδίζοντας μια ανάσα ζωής για τους ίδιους και για όλους μας...

Απρίλιος 2014

Πώς οι μυστικοί πράκτορες διεισδύουν στο διαδίκτυο για να πλαστογραφήσουν, εξαπατήσουν και να καταστρέψουν υπολήψεις

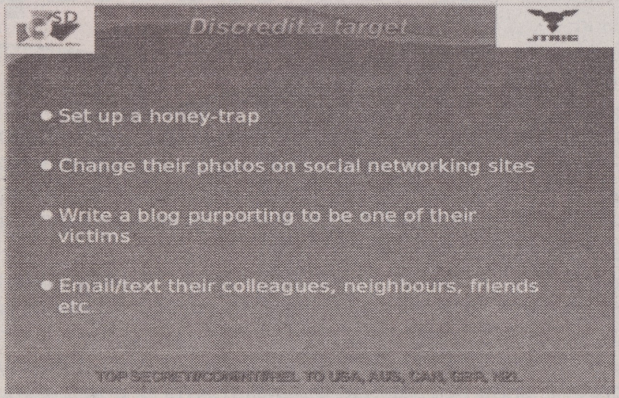
Μια από τις πολλές και επείγουσες ιστορίες, από το αρχείο Σνόουντεν, που απομένει να αναφερθεί, είναι το πώς οι δυτικές μυστικές υπηρεσίες επιχειρούν να πλαστογραφήσουν και να ελέγξουν τις συνομιλίες στο διαδίκτυο, με ακραίες τακτικές εξαπάτησης και δυσφήμησης. Είναι καιρός να πούμε ένα μεγάλο κομμάτι αυτής της ιστορίας, μαζί με τα σχετικά ντοκουμέντα.

Ο συγγραφέας του κειμένου έχει συνεργασθεί με το NBC News για τη δημοσίευση μιας σειράς άρθρων σχετικά με τα «βρώμικα κόλπα» που χρησιμοποιούνται από την JTRIG (Joint Threat Research Intelligence Group - Μικτή Ομάδα Πληροφοριών για την Έρευνα των Απειλών) που ήταν μία μυστική μονάδα της GCHQ (Government Communications Headquarters=Αρχηγείο Κυβερνητικών Επικοινωνιών). Τα άρθρα βασίστηκαν σε 4 απόρρητα ντοκουμέντα[1] της GCHQ που παρουσιάστηκαν στην NSA (National Security Agency- Υπηρεσία Εθνικής Ασφαλείας) και στους άλλους 3 συνεταίρους της αγγλόφωνης συμμαχίας των «Πέντε Ματιών». Το κείμενο που ακολουθεί είναι ένα ακόμη ντοκουμέντο της JTRIG, που τιτλοφορείται: «Η Τέχνη της Εξαπάτησης: Εκπαίδευση για Μυστικές Online Αποστολές».

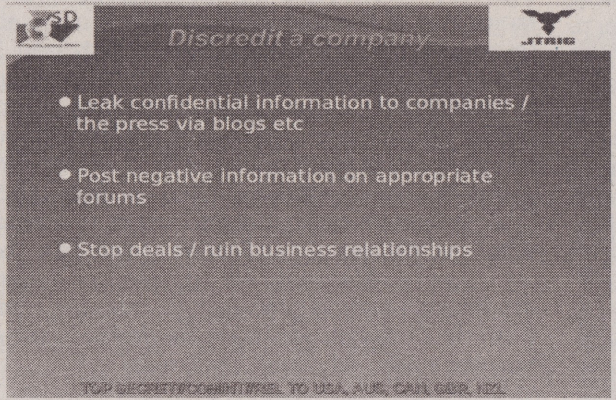
Δημοσιεύοντας αυτές τις ιστορίες μία προς μία, το ρεπορτάζ στο NBC επικεντρώθηκε σε κάποιες σημαντικές, απόρρητες αποκαλύψεις: την παρακολούθηση του YouTube και του Blogger, τη στόχευση των Anonymous με ακριβώς ίδιες επιθέσεις DDoS, για τις οποίες κατηγορούν τους «χακτιβιστές» ότι τις χρησιμοποιούν, τη χρήση «γλυκών παγίδων» (έλκοντας ανθρώπους να δώσουν πληροφορίες χρησιμοποιώντας το σεξ) και καταστροφικούς ιούς.

Όμως εδώ θα εστιάσουμε και θα επεξεργαστούμε το κορυφαίο σημείο που αποκαλύπτουν όλα αυτά τα ντοκουμέντα: ότι, δηλαδή, αυτές οι υπηρεσίες επιχειρούν να ελέγξουν, διεισδύσουν, πλαστογραφήσουν και να στρεβλώσουν το δημόσιο λόγο και για να το κάνουν αυτό, υπονομεύουν ανενδοίαστα την (σημ. μεταφρ.: εννοούμενη, υποτιθέμενη) αξιοπιστία του διαδικτύου.

Άλλες τακτικές που στοχεύουν σε άτομα παραθέτονται εδώ, υπό τον αποκαλυπτικό τίτλο «δυσφημήστε ένα στόχο:»

Μετά υπάρχουν οι τακτικές που χρησιμοποιούνται για να καταστρέψουν εταιρίες που στοχεύει η υπηρεσία:

Η GCHQ περιγράφει το σκοπό της JTRIG με ωμούς όρους: «χρησιμοποιώντας online τεχνικές για να κάνουμε κάτι να συμβεί στην πραγματικότητα ή στον κυβερνοχώρο», συμπεριλαμβάνοντας και «επιχειρήσεις πληροφοριών (επιρροή ή παρενόχληση)».

Οι «στόχοι» γι' αυτή την εξαπάτηση και τη δυσφήμιση επεκτείνονται επικίνδυνα. πολύ πέρα από το πελατολόγιο των κατασκόπων όπως: εχθρικά έθνη και οι ηγέτες

είναι δύσκολο να δείτε πόσο επικίνδυνο είναι οι μυστικές υπηρεσίες των κυβερνήσεων να μπορούν να στοχεύουν οποιοδήποτε άτομο θέλουν –το οποίο δεν έχει κατηγορηθεί ποτέ, πόσο μάλλον καταδικαστεί για κάποιο έγκλημα– με αυτές τις διαδικτυακές τακτικές εξαπάτησης, δυσφήμισης και παρενόχλησης.

Προβάλλεται μια ισχυρή διαφωνία σ' αυτό, όπως έδειξε ο Jay Leideman στην Guardian στα πλαίσια της δίωξης Paypal 14 των χακτιβιστών, ότι η τακτική «denial of service» (άρνηση υπηρεσίας) που χρησιμοποιούν οι χακτιβιστές προκαλεί μικρές ζημιές (στις περισσότερες περιπτώσεις), και πάντως πολύ μικρότερες από αυτές που διαπράττουν οι κυβερνο-πολεμικές τακτικές των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου, και προσεγγίζουν πιο πολύ τον τύπο της πολιτικής διαμαρτυρίας που προστατεύεται από την Πρώτη Τροπολογία (του Αμερικανικού Συντάγματος).

Γενικότερα, πέρα από τους χακτιβιστές, αυτές οι υπηρεσίες παρακολούθησης έχουν αυτο-προικιστεί με την εξουσία να καταστρέφουν εσκεμμένα τις υπολήψεις προσώπων και να παρενοχλούν την διαδικτυακή πολιτική τους δραστηριότητα ακόμα κι όταν δεν έχουν κατηγορηθεί για κάποιο έγκλημα, κι όταν οι πράξεις τους δεν έχουν καμία σύνδεση με τρομοκρατία ή απειλή της εθνικής ασφάλειας. Όπως είπε η ειδικός περί των Anonymous Gabriella Coleman του πανεπιστήμιου McGill, «η στοχοποίηση των Anonymous και άλλων χακτιβιστών ισοδυναμεί με στοχοποίηση πολιτών λόγω της έκφρασης των πολιτικών τους πεποιθήσεων, με αποτέλεσμα την καταστολή της νόμιμης δυσαρέσκειας». Επικεντρώνοντας στη δημοσιευμένη μελέτη της, η καθηγήτρια Coleman αμφισβήτησε σφοδρά τον ισχυρισμό ότι «υπάρχει κάτι τρομοκρατικό/βίαιο στις πράξεις τους». Ο σχεδιασμός της κυβέρνησης να παρακολουθεί και να επηρεάζει τις διαδικτυακές επικοινωνίες και μυστικά να διεισδύει σε online κοινότητες με σκοπό να σπείρει διχογνωμίες και να διαδώσει ψευδείς πληροφορίες, έχει καταστρωθεί προ πολλού. Ο καθηγητής νομικής στο Harvard Cass Sunstein, στενός σύμβουλος του Obama και πρώην επικεφαλής του γραφείου πληροφοριών και κανονιστικών υποθέσεων του Λευκού Οίκου, έγραψε ένα επι-

με ένα μεγάλο κομμάτι αυτής της ιστορίας, μαζί με τα σχετικά ντοκουμέντα.

Ο συγγραφέας του κειμένου έχει συνεργασθεί με το NBC News για τη δημοσίευση μιας σειράς άρθρων σχετικά με τα «βρώμικα κόλπα» που χρησιμοποιούνται από την JTRIG (Joint Threat Research Intelligence Group - Μικτή Ομάδα Πληροφοριών για την Έρευνα των Απειλών) που ήταν μία μυστική μονάδα της GCHQ (Government Communications Headquarters=Αρχηγείο Κυβερνητικών Επικοινωνιών). Τα άρθρα βασίστηκαν σε 4 απόρρητα ντοκουμέντα[1] της GCHQ που παρουσιάστηκαν στην NSA (National Security Agency- Υπηρεσία Εθνικής Ασφαλείας) και στους άλλους 3 συνεταίρους της αγγλόφωνης συμμαχίας των «Πέντε Ματιών». Το κείμενο που ακολουθεί είναι ένα ακόμη ντοκουμέντο της JTRIG, που τιτλοφορείται: «Η Τέχνη της Εξαπάτησης: Εκπαίδευση για Μυστικές Online Αποστολές».

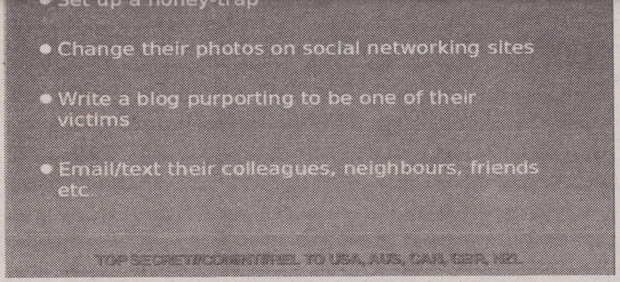
Δημοσιεύοντας αυτές τις ιστορίες μία προς μία, το ρεπορτάζ στο NBC επικεντρώθηκε σε κάποιες σημαντικές, απόρρητες αποκαλύψεις: την παρακολούθηση του YouTube και του Blogger, τη στόχευση των Anonymous με ακριβώς ίδιες επιθέσεις DDoS, για τις οποίες κατηγορούν τους «χακτιβιστές» ότι τις χρησιμοποιούν, τη χρήση «γλυκών παγίδων» (έλκοντας ανθρώπους να δώσουν πληροφορίες χρησιμοποιώντας το σεξ) και καταστροφικούς ιούς.

Όμως εδώ θα εστιάσουμε και θα επεξεργαστούμε το κορυφαίο σημείο που αποκαλύπτουν όλα αυτά τα ντοκουμέντα: ότι, δηλαδή, αυτές οι υπηρεσίες επιχειρούν να ελέγξουν, διεισδύσουν, πλαστογραφήσουν και να στρεβλώσουν το δημόσιο λόγο και για να το κάνουν αυτό, υπονομεύουν ανενδοίαστα την (σημ. μεταφρ.: εννοούμενη, υποτιθέμενη) αξιοπιστία του διαδικτύου.

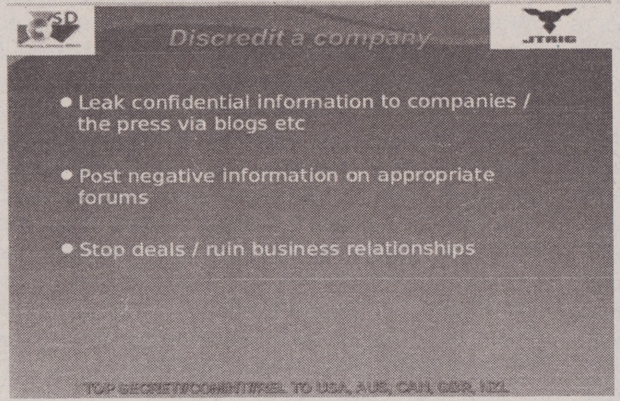
Ανάμεσα στους βασικούς αυτο-προσδιοριζόμενους σκοπούς της JTRIG είναι δύο τακτικές:

1) η διοχέτευση κάθε είδους ψευδούς υλικού στο διαδίκτυο με σκοπό να καταστρέψουν τη φήμη των θυμάτων, και

2) να χρησιμοποιήσουν τις κοινωνικές επιστήμες και άλλες τεχνικές για να πλαστογραφήσουν το λόγο και τον ακτιβισμό στο διαδίκτυο ώστε να επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Για να δούμε πόσο εξτρεμιστικά είναι αυτά τα προγράμματα, σκεφτείτε απλώς τις τακτικές που διαφημίζουν ότι χρησιμοποιούν για να επιτύχουν αυτούς τους στόχους: «false flag operations» (επιχειρήσεις «ψεύτικος φίλος», δηλαδή δημοσίευση υλικού στο διαδίκτυο το οποίο αποδίδουν ψευδώς σε κάποιον άλλο), ψεύτικα θύματα δημοσιεύσεων σε μπλογκ (υποκρινόμενοι ότι είναι θύματα κάποιου ατόμου του οποίου τη φήμη θέλουν να καταστρέψουν), και δημοσίευση «αρνητικών πληροφοριών» σε διάφορα φόρουμ. Ακολουθεί μια απεικονιστική λίστα τακτικών από το πρόσφατο ντοκουμέντο της GCHQ:

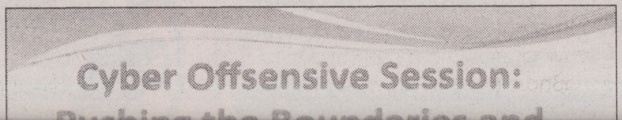
Μετά υπάρχουν οι τακτικές που χρησιμοποιούνται για να καταστρέψουν εταιρίες που στοχεύει η υπηρεσία:

Η GCHQ περιγράφει το σκοπό της JTRIG με ωμούς όρους: «χρησιμοποιώντας online τεχνικές για να κάνουμε κάτι να συμβεί στην πραγματικότητα ή στον κυβερνοχώρο», συμπεριλαμβάνοντας και «επιχειρήσεις πληροφοριών (επιρροή ή παρενόχληση)».

Οι «στόχοι» γι' αυτή την εξαπάτηση και τη δυσφήμιση επεκτείνονται επικίνδυνα. πολύ πέρα από το πελατολόγιο των κατασκόπων όπως: εχθρικά έθνη και οι ηγέτες τους, στρατιωτικές υπηρεσίες, και υπηρεσίες πληροφοριών. Στην ουσία, η συζήτηση για πολλές απ' αυτές τις τεχνικές γίνεται στα πλαίσια της χρήσης τους στη θέση των «παραδοσιακών μηχανισμών καταστολής» ενάντια σε ανθρώπους που είναι ύποπτοι (αλλά όχι κατηγορούμενοι ή καταδικασμένοι) για κοινά εγκλήματα ή, πιο συχνά, για «χακτιβισμό», εννοώντας αυτούς που χρησιμοποιούν την διαδικτυακή διαμαρτυρία για πολιτικούς σκοπούς.

Ο τίτλος σε ένα απ' αυτά τα ντοκουμέντα αντικατοπτρίζει την πλήρη επίγνωση της υπηρεσίας ότι «ξεπερνά τα όρια» χρησιμοποιώντας «κυβερνο-επιθετικές» τεχνικές ενάντια σε ανθρώπους που δεν έχουν καμία σχέση με τρομοκρατία ή απειλές προς την εθνική ασφάλεια, και βασικά, έχει σχέση κεντρικά με πράκτορες του κράτους που ερευνούν κοινά εγκλήματα:

ξε ο Jay Leideman στην Guardian στα πλαίσια της δίωξης Paypal 14 των χακτιβιστών, ότι η τακτική «denial of service» (άρνηση υπηρεσίας) που χρησιμοποιούν οι χακτιβιστές προκαλεί μικρές ζημιές (στις περισσότερες περιπτώσεις), και πάντως πολύ μικρότερες από αυτές που διαπράττουν οι κυβερνο-πολεμικές τακτικές των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου, και προσεγγίζουν πιο πολύ τον τύπο της πολιτικής διαμαρτυρίας που προστατεύεται από την Πρώτη Τροπολογία (του Αμερικανικού Συντάγματος).

Γενικότερα, πέρα από τους χακτιβιστές, αυτές οι υπηρεσίες παρακολούθησης έχουν αυτο-προικιστεί με την εξουσία να καταστρέφουν εσκεμμένα τις υπολήψεις προσώπων και να παρενοχλούν την διαδικτυακή πολιτική τους δραστηριότητα ακόμα κι όταν δεν έχουν κατηγορηθεί για κάποιο έγκλημα, κι όταν οι πράξεις τους δεν έχουν καμία σύνδεση με τρομοκρατία ή απειλή της εθνικής ασφάλειας. Όπως είπε η ειδικός περί των Anonymous Gabriella Coleman του πανεπιστήμιου McGill, «η στοχοποίηση των Anonymous και άλλων χακτιβιστών ισοδυναμεί με στοχοποίηση πολιτών λόγω της έκφρασης των πολιτικών τους πεποιθήσεων, με αποτέλεσμα την καταστολή της νόμιμης δυσαρέσκειας». Επικεντρώνοντας στη δημοσιευμένη μελέτη της, η καθηγήτρια Coleman αμφισβήτησε σφοδρά τον ισχυρισμό ότι «υπάρχει κάτι τρομοκρατικό/βίαιο στις πράξεις τους». Ο σχεδιασμός της κυβέρνησης να παρακολουθεί και να επηρεάζει τις διαδικτυακές επικοινωνίες και μυστικά να διεισδύει σε online κοινότητες με σκοπό να σπείρει διχογνωμίες και να διαδώσει ψευδείς πληροφορίες, έχει καταστρωθεί προ πολλού. Ο καθηγητής νομικής στο Harvard Cass Sunstein, στενός σύμβουλος του Obama και πρώην επικεφαλής του γραφείου πληροφοριών και κανονιστικών υποθέσεων του Λευκού Οίκου, έγραψε ένα επικριτικό άρθρο το 2008 προτείνοντας η κυβέρνηση των ΗΠΑ να προσλάβει ομάδες μυστικών πρακτόρων και ψευτο-ανεξάρτητων υποστηρικτών για πραγματοποιήσουν «γνωστική διείσδυση» σε διαδικτυακές ομάδες και ιστοτόπους, όπως και σε άλλες ομάδες που δραστηριοποιούνται. Ο Sunstein πρότεινε, επίσης, να στείλουν μυστικούς πράκτορες σε chat rooms, κοινωνικά δίκτυα, ακόμα και σε ομάδες ανοιχτού χώρου, που διαδίδουν αυτό που θεωρεί αυτός ως λάθος και προκαλώντας βλάβη στις «θεωρίες συνωμοσίας» της κυβέρνησης. Η ειρωνεία είναι ότι ο ίδιος ο Sunstein κλήθηκε πρόσφατα από τον Obama να εργασθεί στην ομάδα ανασκόπησης της NSA που δημιουργήθηκε από το Λευκό Οίκο, η οποία -παρά το ότι ισχυρίζεται πως αμφισβητεί βασικούς απόψεις της NSA- προχώρησε στο να προτείνει βελτιωτικές μεταρρυθμίσεις στις εξουσίες της υπηρεσίας (οι πιο πολλές από τις οποίες αγνοήθηκαν από τον πρόεδρο).

Αλλά αυτά τα ντοκουμέντα της GCHQ είναι τα πρώτα που αποδεικνύουν ότι μια μεγάλη δυτική κυβέρνηση χρησιμοποιεί κάποιες από τις πιο αμφιλεγόμενες τακτι-

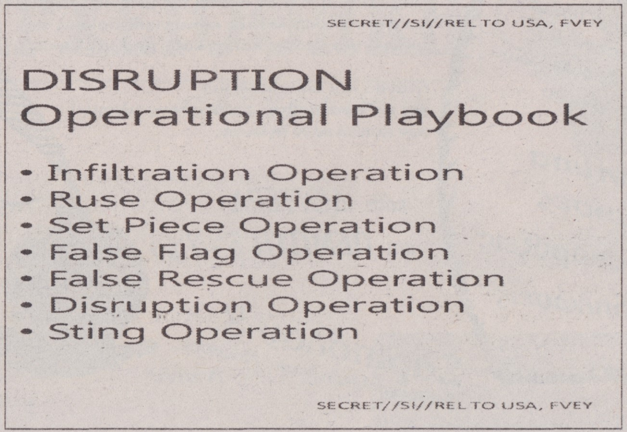
κες, απόρρητες αποκαλύψεις: την παρακολούθηση του YouTube και του Blogger, τη στόχευση των Anonymous με ακριβώς ίδιες επιθέσεις DDoS, για τις οποίες κατηγορούν τους «χακτιβιστές» ότι τις χρησιμοποιούν, τη χρήση «γλυκών παγίδων» (έλκοντας ανθρώπους να δώσουν πληροφορίες χρησιμοποιώντας το σεξ) και καταστροφικούς ιούς.

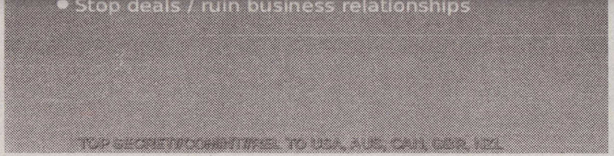
Όμως εδώ θα εστιάσουμε και θα επεξεργαστούμε το κορυφαίο σημείο που αποκαλύπτουν όλα αυτά τα ντοκουμέντα: ότι, δηλαδή, αυτές οι υπηρεσίες επιχειρούν να ελέγξουν, διεισδύσουν, πλαστογραφήσουν και να στρεβλώσουν το δημόσιο λόγο και για να το κάνουν αυτό, υπονομεύουν ανενδοίαστα την (σημ. μεταφρ.: εννοούμενη, υποτιθέμενη) αξιοπιστία του διαδικτύου.

Ανάμεσα στους βασικούς αυτο-προσδιοριζόμενους σκοπούς της JTRIG είναι δύο τακτικές:

1) η διοχέτευση κάθε είδους ψευδούς υλικού στο διαδίκτυο με σκοπό να καταστρέψουν τη φήμη των θυμάτων, και

2) να χρησιμοποιήσουν τις κοινωνικές επιστήμες και άλλες τεχνικές για να πλαστογραφήσουν το λόγο και τον ακτιβισμό στο διαδίκτυο ώστε να επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Για να δούμε πόσο εξτρεμιστικά είναι αυτά τα προγράμματα, σκεφτείτε απλώς τις τακτικές που διαφημίζουν ότι χρησιμοποιούν για να επιτύχουν αυτούς τους στόχους: «false flag operations» (επιχειρήσεις «ψεύτικος φίλος», δηλαδή δημοσίευση υλικού στο διαδίκτυο το οποίο αποδίδουν ψευδώς σε κάποιον άλλο), ψεύτικα θύματα δημοσιεύσεων σε μπλογκ (υποκρινόμενοι ότι είναι θύματα κάποιου ατόμου του οποίου τη φήμη θέλουν να καταστρέψουν), και δημοσίευση «αρνητικών πληροφοριών» σε διάφορα φόρουμ. Ακολουθεί μια απεικονιστική λίστα τακτικών από το πρόσφατο ντοκουμέντο της GCHQ:

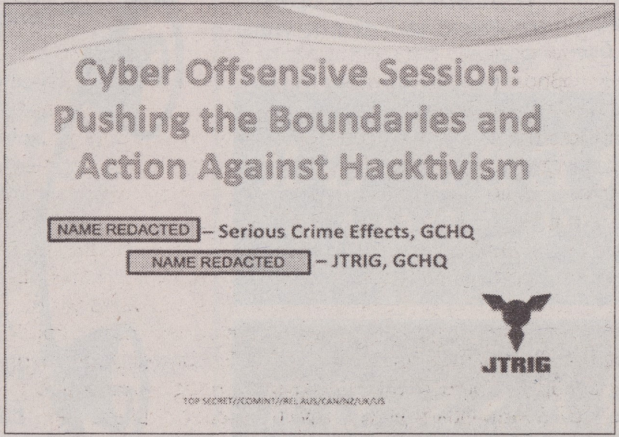

Η GCHQ περιγράφει το σκοπό της JTRIG με ωμούς όρους: «χρησιμοποιώντας online τεχνικές για να κάνουμε κάτι να συμβεί στην πραγματικότητα ή στον κυβερνοχώρο», συμπεριλαμβάνοντας και «επιχειρήσεις πληροφοριών (επιρροή ή παρενόχληση)».

Οι «στόχοι» γι' αυτή την εξαπάτηση και τη δυσφήμιση επεκτείνονται επικίνδυνα. πολύ πέρα από το πελατολόγιο των κατασκόπων όπως: εχθρικά έθνη και οι ηγέτες τους, στρατιωτικές υπηρεσίες, και υπηρεσίες πληροφοριών. Στην ουσία, η συζήτηση για πολλές απ' αυτές τις τεχνικές γίνεται στα πλαίσια της χρήσης τους στη θέση των «παραδοσιακών μηχανισμών καταστολής» ενάντια σε ανθρώπους που είναι ύποπτοι (αλλά όχι κατηγορούμενοι ή καταδικασμένοι) για κοινά εγκλήματα ή, πιο συχνά, για «χακτιβισμό», εννοώντας αυτούς που χρησιμοποιούν την διαδικτυακή διαμαρτυρία για πολιτικούς σκοπούς.

Ο τίτλος σε ένα απ' αυτά τα ντοκουμέντα αντικατοπτρίζει την πλήρη επίγνωση της υπηρεσίας ότι «ξεπερνά τα όρια» χρησιμοποιώντας «κυβερνο-επιθετικές» τεχνικές ενάντια σε ανθρώπους που δεν έχουν καμία σχέση με τρομοκρατία ή απειλές προς την εθνική ασφάλεια, και βασικά, έχει σχέση κεντρικά με πράκτορες του κράτους που ερευνούν κοινά εγκλήματα:

Δεν έχουν σημασία οι απόψεις σας για τους «Anonymous», τους «χακτιβιστές» ή τους μικρο-παραβάτες, δεν

δουναμεί με στοχοποίηση πολιτών λόγω της έκφρασης των πολιτικών τους πεποιθήσεων, με αποτέλεσμα την καταστολή της νόμιμης δυσαρέσκειας». Επικεντρώνοντας στη δημοσιευμένη μελέτη της, η καθηγήτρια Coleman αμφισβήτησε σφοδρά τον ισχυρισμό ότι «υπάρχει κάτι τρομοκρατικό/βίαιο στις πράξεις τους». Ο σχεδιασμός της κυβέρνησης να παρακολουθεί και να επηρεάζει τις διαδικτυακές επικοινωνίες και μυστικά να διεισδύει σε online κοινότητες με σκοπό να σπείρει διχογνωμίες και να διαδώσει ψευδείς πληροφορίες, έχει καταστρωθεί προ πολλού. Ο καθηγητής νομικής στο Harvard Cass Sunstein, στενός σύμβουλος του Obama και πρώην επικεφαλής του γραφείου πληροφοριών και κανονιστικών υποθέσεων του Λευκού Οίκου, έγραψε ένα επικριτικό άρθρο το 2008 προτείνοντας η κυβέρνηση των ΗΠΑ να προσλάβει ομάδες μυστικών πρακτόρων και ψευτο-ανεξάρτητων υποστηρικτών για πραγματοποιήσουν «γνωστική διείσδυση» σε διαδικτυακές ομάδες και ιστοτόπους, όπως και σε άλλες ομάδες που δραστηριοποιούνται. Ο Sunstein πρότεινε, επίσης, να στείλουν μυστικούς πράκτορες σε chat rooms, κοινωνικά δίκτυα, ακόμα και σε ομάδες ανοιχτού χώρου, που διαδίδουν αυτό που θεωρεί αυτός ως λάθος και προκαλώντας βλάβη στις «θεωρίες συνωμοσίας» της κυβέρνησης. Η ειρωνεία είναι ότι ο ίδιος ο Sunstein κλήθηκε πρόσφατα από τον Obama να εργασθεί στην ομάδα ανασκόπησης της NSA που δημιουργήθηκε από το Λευκό Οίκο, η οποία -παρά το ότι ισχυρίζεται πως αμφισβητεί βασικούς απόψεις της NSA- προχώρησε στο να προτείνει βελτιωτικές μεταρρυθμίσεις στις εξουσίες της υπηρεσίας (οι πιο πολλές από τις οποίες αγνοήθηκαν από τον πρόεδρο).

Αλλά αυτά τα ντοκουμέντα της GCHQ είναι τα πρώτα που αποδεικνύουν ότι μια μεγάλη δυτική κυβέρνηση χρησιμοποιεί κάποιες από τις πιο αμφιλεγόμενες τακτικές για να διαχύσει την διαδικτυακή εξαπάτηση και να βλάψει την υπόληψη όσων στοχοποιούνται. Με τις τακτικές που χρησιμοποιούν, το κράτος διαδίδει ψέματα εσκεμμένα στο διαδίκτυο για συγκεκριμένα άτομα, μεταξύ άλλων αυτό που η GCHQ αποκαλεί επιχειρήσεις «ψεύτικος φίλος» και email σε οικογένειες και φίλους συγκεκριμένων ατόμων. Ποιός θα εμπιστευόταν μια κυβέρνηση που ασκεί αυτές τις εξουσίες, πόσο μάλλον όταν το κάνει κρυφά, χωρίς κάποια ουσιαστική επίβλεψη, και έξω από κάθε αναγνωρίσιμο νομικό πλαίσιο;

Μετά υπάρχει η χρήση της ψυχολογίας και άλλων κοινωνικών επιστημών όχι μόνο για την κατανόηση, αλλά και για τον έλεγχο και διαμόρφωση τού πώς ο διαδι-

συνέχεια στη σελίδα 13

Φάλουν Ντάφα
Μια διαλογιστική άσκηση ποτισμένη με αιμα

Πως μια διαλογιστική άσκηση μπορεί να γίνει κόκκινο πανί για ένα κράτος; Η ερώτηση μπορεί εύκολα να απαντηθεί εάν φέρουμε στο νου μας το γνωστό βιβλίο «1984» του Όργουελ, όπου μονάχα η σκέψη φτάνει για να θεωρηθεί κάποιος εγκληματίας και εχθρός του κράτους. Έτσι λοιπόν η επιβολή της κυριαρχίας οφείλει να είναι όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωτική και πολυεπίπεδη, στραγγαλίζοντας την όποια αμφισβήτηση από την γέννηση της.

Από την αρχαιότητα οι άνθρωποι ασχολούνταν με σωματικές, νοητικές και πνευματικές πρακτικές που σαν σκοπό είχαν την βελτίωση και την εξισορρόπηση του σώματος, του νου και του πνεύματος. Αρκετές χάθηκαν στο πέρασμα του χρόνου και άλλες μπορεί να συγχωνεύτηκαν και να παραλλάχτηκαν σε θρησκείες και δόγματα, χάνοντας έτσι την αρχική τους λειτουργία και σημασία. Οι πιο δημοφιλείς διαλογιστικές πρακτικές σήμερα, όπως η Γιόγκα και το Τάι Τσι, προέρχονται από την παράδοση του ινδικού και του σημερινού κινέζικου χώρου.

Μέσα σε αυτές τις πρακτικές ανήκει και το Φάλουν Ντάφα ή αλλιώς Φάλουν Κονκ που είναι μια πανάρχαια διαλογιστική εξάσκηση η οποία άρχισε να διαδίδεται ταχύτατα στην Κίνα το 1992. Η τέχνη του Φάλουν Ντάφα αναπτύσσεται σε πέντε ασκήσεις που ως σκοπό έχουν την πνευματική και σωματική ευεξία των ανθρώπων, με βάση τις αρχές της **Αλήθειας** της **Καλωσύνης** και της **Ανεκτικότητας**.

Το Φάλουν Ντάφα λόγω της σχετικά εύκολης τεχνικής του βρήκε τόσο τεράστια απήχηση στην Κίνα που μέχρι το 1999 πάνω από 100.000.000 άνθρωποι την ασκούσαν είτε δημόσια και συλλογικά σε πάρκα, πλατείες και γήπεδα, είτε ιδιωτικά κάνοντάς το έτσι αναπόσπαστο στοιχείο της καθημερινότητας τους. Το Φάλουν Ντάφα βρήκε τεράστια αποδοχή ακόμα και από τις κρατικές αρχές της Κίνας, όπου βραβεύτηκε το 1992 και το 1993 για την συνεισφορά του στην υγεία των ανθρώπων. Η κρατική βράβευση μάλλον συντέλεσε στην δημοφιλία του, με αποτέλεσμα οι ασκούμενοι να φτάσουν να είναι περισσότεροι από τα μέλη του ΚΚ Κίνας. Ακόμα και πολλά υψηλόβαθμα στελέχη του κόμματος ασκούνταν καθημερινά με αποτέλεσμα η ηγεσία να αισθάνεται άβολα με την όλο και αυξανόμενη δημοφιλία του Φάλουν Ντάφα.

Η 20η Ιουλίου του 1999 αποτελεί ημερομηνία ορόσημο για τους ασκούμενους Φάλουν Ντάφα στην Κίνα. Ο πρώην ηγέτης του κομμουνιστικού κόμματος της Κίνας Τζιάγκ Ζεμίν με ατομική πρωτοβουλία θέτει εκτός νόμου το Φάλουν Ντάφα και συγχρόνως συλλαμβάνει εκατομμύρια ασκούμενους. Πολλοί στέλνονται σε στρατόπεδα εργασίας, βασανίζονται και δολοφονούνται. Στους πιο υγιείς και νέους γκεφάλου και κοινωνικό αποκλεισμό. Τα πραγματικά νούμερα μπορεί να είναι πολύ περισσότερα από τα προαναφερόμενα καθώς ο κρατικός μηχανισμός της Κίνας εμποδίζει, όπως είναι φυσικό, οποιαδήποτε έρευνα σχετικά με το θέμα.

Οι διώξεις συνεχίζονται μέχρι τις μέρες μας και μάλιστα ξεπερνώντας τα κινεζικά σύνορα. Σε χώρες με ισχυρή κινέζικη επιρροή, όπως το Βιετνάμ, το Φάλουν Ντάφα επίσης διώκεται. Ακόμα και σε καλλιτεχνικούς χώρους η αναφορά στις διώξεις που υφίστανται οι ασκούμενοι του Φάλουν Ντάφα προκαλεί αντιδράσεις. Η καλλιτεχνική ομάδα Shen Yun παρουσιάζει σε όλο τον κόσμο θεατρικές παραστάσεις όπου εξιστορεί και καυτηριάζει την κρατική κινέζικη καταστολή. Ανάμεσα στα παραδείγματα που παρουσιάζει είναι και αυτό της δίωξης του Φάλουν Ντάφα. Σε όποια χώρα προγραμματίζει παραστάσεις, η συγκεκριμένη καλλιτεχνική ομάδα, αντιμετωπίζει αντιδράσεις από τις κινεζικές πρεσβείες, με αποτέλεσμα σε πολλές περιπτώσεις να αναβάλλονται οι παραστάσεις. Κάτι τέτοιο έγινε πριν λίγα χρόνια στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, όπου μια βδομάδα πριν την προγραμματισμένη παράσταση το Μέγαρο την ανέβαλε με την δικαιολογία βλάβης στο κλιματιστικό σύστημα. Για την ιστορία να πούμε ότι την ημέρα της αναβολής στο Μέγαρο υπήρχε εκδήλωση με συμμετοχή του επικεφαλή της Cosco και υψηλόβαθμων στελεχών της κινέζικης εταιρίας καθώς και ελλήνων πολιτικών.

Τι έχει να φοβηθεί το κινέζικο κράτος από το Φάλουν Ντάφα;

Ιστορικά το κινέζικο κομμουνιστικό καθεστώς έχει επαναλάβει τέτοιου είδους διώξεις και μάλιστα με την ίδια και χειρότερη βαρβαρότητα (αρκεί να θυμίσουμε την εγκληματική και καταστροφική δραστηριότητα του κινεζικού κράτους στο Θιβέτ, που συνεχίζεται για δεκαετίες). Η πολιτιστική επανάσταση του Μάο είναι τρανό παράδειγμα για μυρίων ανθρώπων, όπως ότι οι ασκούμενοι του Φάλουν Ντάφα είναι πράκτορες γι' αυτό υπήρχαν και ανώτεροι αξιωματούχοι που το ασκούσαν, ότι οι ασκούμενοι δεν παίρνουν φάρμακα με αποτέλεσμα να βάζουν σε κίνδυνο την υγεία τους ή ότι το Φάλουν Ντάφα καλλιεργεί δεισιδαιμονίες και προλήψεις που δεν συνάδουν με τον κομμουνισμό. Δεν είναι λοιπόν ότι 100.000.000 άνθρωποι απλά ασκούνταν συλλογικά και ατομικά, συζητούσαν και διάβαζαν γύρω από μια διαλογιστική άσκηση, αλλά ότι αυτοί οι άνθρωποι έστρεψαν το βλέμμα προς μίαν άλλην κατεύθυνση για την εξεύρεση απαντήσεων, που θα τους βοηθούσαν και ίσως να άλλαζαν ριζικά την καθημερινότητα τους. Η απώλεια λοιπόν της μιας και μοναδικής αλήθειας του κινέζικου

κράτους φαίνεται πως το 1999, μετά από 7 χρόνια της ευρείας διάδοσης του Φάλουν Ντάφα, άρχιζε να γίνεται αισθητή. Πως μπορείς να ελέγξεις 100.000.000 ανθρώπους που αρχίζουν και πιστεύουν σε κάτι διαφορετικό; Εάν σε 7 χρόνια οι ασκούμενοι έφτασαν τα 100.000.000 ποιό89ς θα ήταν ο αριθμός τους μετά από μερικά χρόνια;

ρασμα του χρόνου και άλλες μπορεί να συγχωνεύτηκαν και να παραλλάχτηκαν σε θρησκείες και δόγματα, χάνοντας έτσι την αρχική τους λειτουργία και σημασία. Οι πιο δημοφιλείς διαλογιστικές πρακτικές σήμερα, όπως η Γιόγκα και το Τάι Τσι, προέρχονται από την παράδοση του ινδικού και του σημερινού κινέζικου χώρου.

Μέσα σε αυτές τις πρακτικές ανήκει και το Φάλουν Ντάφα ή αλλιώς Φάλουν Κονκ που είναι μια πανάρχαια διαλογιστική εξάσκηση η οποία άρχισε να διαδίδεται ταχύτατα στην Κίνα το 1992. Η τέχνη του Φάλουν Ντάφα αναπτύσσεται σε πέντε ασκήσεις που ως σκοπό έχουν την πνευματική και σωματική ευεξία των ανθρώπων, με βάση τις αρχές της **Αλήθειας** της **Καλωσύνης** και της **Ανεκτικότητας**.

Το Φάλουν Ντάφα λόγω της σχετικά εύκολης τεχνικής του βρήκε τόσο τεράστια απήχηση στην Κίνα που μέχρι το 1999 πάνω από 100.000.000 άνθρωποι την ασκούσαν είτε δημόσια και συλλογικά σε πάρκα, πλατείες και γήπεδα, είτε ιδιωτικά κάνοντάς το έτσι αναπόσπαστο στοιχείο της καθημερινότητας τους. Το Φάλουν Ντάφα βρήκε τεράστια αποδοχή ακόμα και από τις κρατικές αρχές της Κίνας, όπου βραβεύτηκε το 1992 και το 1993 για την συνεισφορά του στην υγεία των ανθρώπων. Η κρατική βράβευση μάλλον συντέλεσε στην δημοφιλία του, με αποτέλεσμα οι ασκούμενοι να φτάσουν να είναι περισσότεροι από τα μέλη του ΚΚ Κίνας. Ακόμα και πολλά υψηλόβαθμα στελέχη του κόμματος ασκούνταν καθημερινά με αποτέλεσμα η ηγεσία να αισθάνεται άβολα με την όλο και αυξανόμενη δημοφιλία του Φάλουν Ντάφα.

Η 20η Ιουλίου του 1999 αποτελεί ημερομηνία ορόσημο για τους ασκούμενους Φάλουν Ντάφα στην Κίνα. Ο πρώην ηγέτης του κομμουνιστικού κόμματος της Κίνας Τζιάγκ Ζεμίν με ατομική πρωτοβουλία θέτει εκτός νόμου το Φάλουν Ντάφα και συγχρόνως συλλαμβάνει εκατομμύρια ασκούμενους. Πολλοί στέλνονται σε στρατόπεδα εργασίας, βασανίζονται και δολοφονούνται. Στους πιο υγιείς και νέους

φυλακισμένους γίνεται αφαίρεση και συγκομιδή οργάνων, όπου πωλούνται έναντι αδρής αμοιβής στην παγκόσμια αγορά ανθρώπινων οργάνων. Οι πιο «τυχεροί» απολύονται από τις δουλειές τους, χάνουν τις επιχειρηματικές τους άδειες, αποκλείονται από συντάξεις και τα παιδιά τους διώχνονται από τα σχολεία, [...]γκεφάλου και κοινωνικό αποκλεισμό. Τα πραγματικά νούμερα μπορεί να είναι πολύ περισσότερα από τα προαναφερόμενα καθώς ο κρατικός μηχανισμός της Κίνας εμποδίζει, όπως είναι φυσικό, οποιαδήποτε έρευνα σχετικά με το θέμα.

Οι διώξεις συνεχίζονται μέχρι τις μέρες μας και μάλιστα ξεπερνώντας τα κινεζικά σύνορα. Σε χώρες με ισχυρή κινέζικη επιρροή, όπως το Βιετνάμ, το Φάλουν Ντάφα επίσης διώκεται. Ακόμα και σε καλλιτεχνικούς χώρους η αναφορά στις διώξεις που υφίστανται οι ασκούμενοι του Φάλουν Ντάφα προκαλεί αντιδράσεις. Η καλλιτεχνική ομάδα Shen Yun παρουσιάζει σε όλο τον κόσμο θεατρικές παραστάσεις όπου εξιστορεί και καυτηριάζει την κρατική κινέζικη καταστολή. Ανάμεσα στα παραδείγματα που παρουσιάζει είναι και αυτό της δίωξης του Φάλουν Ντάφα. Σε όποια χώρα προγραμματίζει παραστάσεις, η συγκεκριμένη καλλιτεχνική ομάδα, αντιμετωπίζει αντιδράσεις από τις κινεζικές πρεσβείες, με αποτέλεσμα σε πολλές περιπτώσεις να αναβάλλονται οι παραστάσεις. Κάτι τέτοιο έγινε πριν λίγα χρόνια στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, όπου μια βδομάδα πριν την προγραμματισμένη παράσταση το Μέγαρο την ανέβαλε με την δικαιολογία βλάβης στο κλιματιστικό σύστημα. Για την ιστορία να πούμε ότι την ημέρα της αναβολής στο Μέγαρο υπήρχε εκδήλωση με συμμετοχή του επικεφαλή της Cosco και υψηλόβαθμων στελεχών της κινέζικης εταιρίας καθώς και ελλήνων πολιτικών.

Τι έχει να φοβηθεί το κινέζικο κράτος από το Φάλουν Ντάφα;

Ιστορικά το κινέζικο κομμουνιστικό καθεστώς έχει επαναλάβει τέτοιου είδους διώξεις και μάλιστα με την ίδια και χειρότερη βαρβαρότητα (αρκεί να θυμίσουμε την εγκληματική και καταστροφική δραστηριότητα του κινεζικού κράτους στο Θιβέτ, που συνεχίζεται για δεκαετίες). Η πολιτιστική επανάσταση του Μάο είναι τρανό παράδειγμα για τέτοιου είδους διώξεις. Από τα μέσα του 1966 άρχισαν να φαίνονται οι διαθέσεις του Μάο για οτιδήποτε θεωρούσε αστικό και ρεβιζιονιστικό. Στο στόχαστρο μπήκαν πολλά καλλιτεχνικά έργα: θεατρικά, βιβλία, μουσικά έργα και πίνακες ζωγραφικής. Ο Σαίξπηρ, ο Γκαίτε, ο Μπαχ, ο Μπάρτοκ και ο Σοστακόβιτς γράφτηκαν στα μαύρα κατάστιχα. Με σύνθημα «Συντρίψτε τον παλιό πολιτισμό» τα κρατικά καθάρματα του Μαοϊκού καθεστώτος, οι λεγόμενοι «Ερυθροφρουροί», λύντσαραν, βασάνιζαν και σκότωναν όποιον δεν τους γέμιζε το μάτι. Πολλοί πίνακες, βιβλία και μουσικά όργανα κάηκαν και πολλά ιστορικά μνημεία κατεδαφίστηκαν. Η παλιά, μισούμενη τέχνη, αντικαταστάθηκε από την προσωπολατρεία του Μάο. Μέσα σ' αυτό το κλίμα παραδοσιακές διαλογιστικές τεχνικές καθώς και αυτοάμυνας τέθηκαν υπό απαγόρευση.

Όσοι δάσκαλοι πολεμικών και διαλογιστικών τεχνών γλύτωσαν από τις αρχικές διώξεις διέφυγαν στις γύρω χώρες.

Στην περίπτωση του Φά-[...]μυρίων ανθρώπων, όπως ότι οι ασκούμενοι του Φάλουν Ντάφα είναι πράκτορες γι' αυτό υπήρχαν και ανώτεροι αξιωματούχοι που το ασκούσαν, ότι οι ασκούμενοι δεν παίρνουν φάρμακα με αποτέλεσμα να βάζουν σε κίνδυνο την υγεία τους ή ότι το Φάλουν Ντάφα καλλιεργεί δεισιδαιμονίες και προλήψεις που δεν συνάδουν με τον κομμουνισμό. Δεν είναι λοιπόν ότι 100.000.000 άνθρωποι απλά ασκούνταν συλλογικά και ατομικά, συζητούσαν και διάβαζαν γύρω από μια διαλογιστική άσκηση, αλλά ότι αυτοί οι άνθρωποι έστρεψαν το βλέμμα προς μίαν άλλην κατεύθυνση για την εξεύρεση απαντήσεων, που θα τους βοηθούσαν και ίσως να άλλαζαν ριζικά την καθημερινότητα τους. Η απώλεια λοιπόν της μιας και μοναδικής αλήθειας του κινέζικου

κράτους φαίνεται πως το 1999, μετά από 7 χρόνια της ευρείας διάδοσης του Φάλουν Ντάφα, άρχιζε να γίνεται αισθητή. Πως μπορείς να ελέγξεις 100.000.000 ανθρώπους που αρχίζουν και πιστεύουν σε κάτι διαφορετικό; Εάν σε 7 χρόνια οι ασκούμενοι έφτασαν τα 100.000.000 ποιό89ς θα ήταν ο αριθμός τους μετά από μερικά χρόνια;

Το Φάλουν Ντάφα δεν ενέχει ούτε καλλιεργεί εξουσιαστικές σχέσεις. Η μάθηση του προσφέρεται δωρεάν όπως και τα βιβλία που αναφέρονται σε αυτό. Ένας άνθρωπος όπου οι σκέψεις και οι πράξεις του κατευθύνονται σε έναν ορίζοντα απελευθέρωσης από κάθε είδους δεσμά, άσχετα εάν διαφωνεί ή συμφωνεί απόλυτα με τέτοιου είδους πρακτικές και στάσεις ζωής, όπως αυτές που πρεσβεύει το Φάλουν Ντάφα, οφείλει να ξεπεράσει τα όποια επί μέρους ιδεολογικά του στεγανά και να εναρμονιστεί στην κοινή πτυχή του αγώνα για την ελευθερία, αναγνωρίζοντας έτσι την καταπίεση ως αγκάθι που πρέπει να βγει από το πέλμα της ελευθερίας.

Ελευθερόκοκκος

λον συντέλεσε στην δημοφιλία του, με αποτέλεσμα οι α-σκούμενοι να φτάσουν να είναι περισσότεροι από τα μέλη του ΚΚ Κίνας. Ακόμα και πολλά υψηλόβαθμα στελέχη του κόμματος ασκούνταν καθημερινά με αποτέλεσμα η ηγεσί-α να αισθάνεται άβολα με την όλο και αυξανόμενη δημοφι-λία του Φάλουν Ντάφα.

Η 20η Ιουλίου του 1999 αποτελεί ημερομηνία ορόσημο για τους ασκούμενους Φάλουν Ντάφα στην Κίνα. Ο πρώην ηγέτης του κομμουνιστικού κόμματος της Κίνας Τζιάγκ Ζε-μίν με ατομική πρωτοβουλία θέτει εκτός νόμου το Φάλουν Ντάφα και συγχρόνως συλλαμβάνει εκατομμύρια ασκού-μενους. Πολλοί στέλνονται σε στρατόπεδα εργασίας, βα-σανίζονται και δολοφονούνται. Στους πιο υγιείς και νέους

φυλακισμένους γίνεται αφαίρεση και συγκομιδή οργάνων, όπου πωλούνται έναντι αδρής αμοιβής στην παγκόσμια α-γορά ανθρώπινων οργάνων. Οι πιο «τυχεροί» απολύονται από τις δουλειές τους, χάνουν τις επιχειρηματικές τους ά-δειες, αποκλείονται από συντάξεις και τα παιδιά τους διώ-χνονται από τα σχολεία.

Υπολογίζεται ότι μέχρι το 2007 πάνω από 3.000 ασκού-μενοι είχαν βασανιστεί μέχρι θανάτου, σχεδόν 1.000.000 βρίσκονταν σε στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας και γύρω στους 40.000 είχαν δεχτεί βασανιστήρια ή άγρια κα-κοποίηση. Εκατοντάδες είναι αυτοί που οι ποινές φυλάκι-σής τους ξεπερνούν τα 18 χρόνια, ενώ υπολογίζονται σε ε-κατοντάδες χιλιάδες τα άτομα που έχουν δεχτεί πλύση ε-

νέβαλε με την δικαιολογία βλάβης στο κλιματιστικό σύστη-μα. Για την ιστορία να πούμε ότι την ημέρα της αναβολής στο Μέγαρο υπήρχε εκδήλωση με συμμετοχή του επικε-φαλή της Cosco και υψηλόβαθμων στελεχών της κινέζικης εταιρίας καθώς και ελλήνων πολιτικών.

Τι έχει να φοβηθεί το κινέζικο κράτος από το Φάλουν Ντάφα;

Ιστορικά το κινέζικο κομμουνιστικό καθεστώς έχει επανα-λάβει τέτοιου είδους διώξεις και μάλιστα με την ίδια και χειρότερη βαρβαρότητα (αρκεί να θυμίσουμε την εγκλη-ματική και καταστροφική δραστηριότητα του κινεζικού κράτους στο Θιβέτ, που συνεχίζεται για δεκαετίες). Η πο-λιτιστική επανάσταση του Μάο είναι τρανό παράδειγμα για τέτοιου είδους διώξεις. Από τα μέσα του 1966 άρχισαν να φαίνονται οι διαθέσεις του Μάο για οτιδήποτε θεωρούσε αστικό και ρεβιζιονιστικό. Στο στόχαστρο μπήκαν πολλά καλλιτεχνικά έργα: θεατρικά, βιβλία, μουσικά έργα και πί-νακες ζωγραφικής. Ο Σαίξπηρ, ο Γκαίτε, ο Μπαχ, ο Μπάρ-τοκ και ο Σοστακόβιτς γράφτηκαν στα μαύρα κατάστιχα. Με σύνθημα «Συντρίψτε τον παλιό πολιτισμό» τα κρατικά καθάρματα του Μαοϊκού καθεστώτος, οι λεγόμενοι «Ερυ-θροφρουροί», λύντσαραν, βασάνιζαν και σκότωναν όποιον δεν τους γέμιζε το μάτι. Πολλοί πίνακες, βιβλία και μουσι-κά όργανα κάηκαν και πολλά ιστορικά μνημεία κατεδαφί-στηκαν. Η παλιά, μισούμενη τέχνη, αντικαταστάθηκε από την προσωπολατρεία του Μάο. Μέσα σ' αυτό το κλίμα πα-ραδοσιακές διαλογιστικές τεχνικές καθώς και αυτοάμυνας τέθηκαν υπό απαγόρευση. Όσοι δάσκαλοι πολεμικών και διαλογιστικών τεχνών γλύτωσαν από τις αρχικές διώξεις διέφυγαν στις γύρω χώρες.

Στην περίπτωση του Φά-λουν Ντάφα το κινέζικο κράτος φοβάται ότι θα απω-λέσει το προνόμιο της κατο-χής της μοναδικής αλή-θειας. Για το λόγο αυτό ε-φηύρε διάφορες αιτίες για τον μαζικό διωγμό εκατομ-

κράτους φαίνεται πως το 1999, μετά από 7 χρόνια της ευ-ρείας διάδοσης του Φάλουν Ντάφα, άρχιζε να γίνεται αι-σθητή. Πως μπορείς να ελέγξεις 100.000.000 ανθρώπους που αρχίζουν και πιστεύουν σε κάτι διαφορετικό; Εάν σε 7 χρόνια οι ασκούμενοι έφτασαν τα 100.000.000 ποιόθ9ς θα ήταν ο αριθμός τους μετά από μερικά χρόνια;

Το Φάλουν Ντάφα δεν ενέχει ούτε καλλιεργεί εξουσια-στικές σχέσεις. Η μάθηση του προσφέρεται δωρεάν όπως και τα βιβλία που αναφέρονται σε αυτό. Ένας άνθρωπος ό-που οι σκέψεις και οι πράξεις του κατευθύνονται σε έναν ορίζοντα απελευθέρωσης από κάθε είδους δεσμά, άσχετα εάν διαφωνεί ή συμφωνεί απόλυτα με τέτοιου είδους πρα-κτικές και στάσεις ζωής, όπως αυτές που πρεσβεύει το Φάλουν Ντάφα, οφείλει να ξεπεράσει τα όποια επί μέρους ιδεολογικά του στεγανά και να εναρμονιστεί στην κοινή πτυχή του αγώνα για την ελευθερία, αναγνωρίζοντας έτσι την καταπίεση ως αγκάθι που πρέπει να βγει από το πέλ-μα της ελευθερίας.

Ελευθερόκοκκος

Μνήμη και νοσταλγία: Χαρτογραφώντας το παρελθόν

«Εσύ που γιορτάζεις το παρελθόν,
που εξερεύνησες το περίγραμμα,
την επιφάνεια των φύλλων, την εκδήλωση της ζωής,
που αντιμετώπισες τον άνθρωπο ως δημιούργημα
της πολιτικής, του πλήθους, των νομοθετών και των ιερέων.
Εγώ, κάτοικος της Alleghanies, βλέποντάς τον όπως είναι με τα δικά του δίκαια,
πατώντας στον σφυγμό της ζωής που σπάνια εκδηλώθηκε (η μεγαλειώδης περηφάνια του ανθρώπου στον εαυτό του),
Υμνητής της Προσωπικότητας,
σχεδιάζω όσα είναι να γίνουν,
προβάλλω την ιστορία του μέλλοντος».

WALT WHITMAN, *Σ' έναν ιστορικό* (1860)

Εχουμε πολλές φορές επισημάνει τήν αξία της μνήμης για την ανάδειξη της αλήθειας (μη λήθη) μέσα σε μια αναρχική προοπτική. Θα θέλαμε να περάσουμε, όμως, και σε μια άλλη διάσταση της μνήμης, τη νοσταλγία, γιατί θεωρούμε ότι είναι μια διαφορετική λειτουργία του ανθρώπινου μυαλού, αλλά και γιατί μπορεί να έχει και εναλλακτικές λειτουργίες για τους καλοθελητές τής εξουσίας. Η νοσταλγία εκκινεί πολλές φορές από ατομικές αναμνήσεις. Η ίδια η ουσία της λέξης, τα συστατικά της, ο νόστος (=επιστροφή) και το άλγος (=πόνος) φανερώνουν το πόσο επίπονη διαδικασία είναι η επιστροφή σε ένα προσωπικό σύμπαν που, σχεδόν πάντα, έχει με το πέρασμα του χρόνου, μεταβληθεί. Σα να ξαναβρίσκουμε μέσα σε ένα ξεχασμένο ντουλάπι παλιά μας παιχνίδια, που μας θυμίζουν όσα πέρασαν ανεπιστρεπτί. Γι' αυτό, η επιστροφή έχει τόσο πόνο· ακριβώς για τη μοναδικότητα της εμπειρίας.

Προσωπική και συλλογική νοσταλγία

Η προσωπική νοσταλγία συχνά προσθέτει και στοιχεία που νιώσαμε και δεν είναι απαραίτητο να συνέβησαν με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, όπως τα ανακαλούμε. Αν οι αναμνήσεις μας ήταν ζυμάρι, η νοσταλγία θα τις είχε ζυμώσει, αφαιρώντας ό,τι δεν ταιριάζει στην προσωπική μας αφήγηση και θα είχε πετάξει όσα δεν ταίριαζαν, για να φτιάξει το δικό της ψωμί. Το περιττό υλικό που πετιέται, όμως, συνέβη, ακόμη κι αν εμείς θέλουμε να το αρνούμαστε. Αν κάποιος επιλέγει να προτιμά τις προσωπικές του αυταπάτες, εφ' όσον αυτό δεν το κάνει, για να εκμεταλλευτεί ανθρώπους και καταστάσεις, είναι ένα προσωπικό ζήτημα, που αφορά τον ίδιο και το στενό του κοινωνικό περιβάλ-

θνικισμούς του 20ου αιώνα, που θέλησαν να ανακαλέσουν μία κατά φαντασία ανώτερη φυλή. Έτσι, η νοσταλγία μετατρέπεται σε συλλογική ψύχωση. Παίρνει τις διαστάσεις της επανόρθωσης. Μια ομάδα ανθρώπων επιδιώκει να ανακτήσει την χαμένη της τιμή μέσα από διάσπαρτες μνήμες, που θα μπορούσαν να τη βοηθήσουν να σταθεί πάλι στα πόδια της· συμβάλλει σε ένα είδος ανάστασης. Η κατεστραμμένη ολοκληρωτικά Γερμανία μετά την πρώτη παγκόσμια ανθρωποσφαγή νοστάλγησε ακόμη και το μυθικό της παρελθόν, προκειμένου να αντιστρέψει το παιγνίδι και από τα συντρίμμια ν' αναδειχτεί ως μεγάλη αυτοκρατορία.

Τα ιστορικά παραδείγματα είναι πάμπολλα και φυσικά δεν απουσιάζουν και απ' τα καθ' ημάς. Νοσταλγοί μιας «μεγάλης ιδέας», νεφελώδους και απροσδιόριστης, οδήγησαν σε μία άλλη μεγάλη συμφορά, που έμεινε στην ιστορία με το όνομα «Μικρασιατική καταστροφή». Επεκτατικές διαθέσεις εξέθρεψαν μια συλλογική ψύχωση, που οδήγησε χιλιάδες ανθρώπους να χάσουν τη ζωή τους και όσους επέζησαν να καταστραφούν και να διωχθούν βίαια από το μέρος που μοιράζονταν ειρηνικά με αυτούς που σύντομα μετατράπηκαν σε εχθρούς. Η διπλωματία πάντα βρίσκει τις κατάλληλες λέξεις· έτσι οι δολοφονίες και οι βίαιοι διωγμοί και από τις δύο εξουσίες μετονομάστηκαν σε «ανταλλαγή πληθυσμών». Ακόμη και ο όρος «Μικρασιατική καταστροφή» πρόσφατα επιδιώχτηκε να εξωραϊστεί στα σχολικά εγχειρίδια με διάφορες πιο ανάλαφρες λέξεις και ψευδείς περιγραφές. Δε θα περιμέναμε τίποτε καλύτερο από τους κυρίαρχους. Το ζήτημα είναι να μην ξεχνάμε και να τολμάμε να αγγίζουμε θέματα, που τόσο η εκπαίδευση όσο και η επίσημη ιστοριογραφία επιθυμούν να λειάνουν, για να μοιάζουν ακίνδυνες και άψυχες λέξεις στο χαρτί.

Η λέξη «νοσταλγία», αν και αρχαιοπρεπής, απουσιάζει από τα κλασικά κείμενα. Τη δημιούργησε ένας Ελβετός γιατρός, για να κατονομάσει την ιδιαίτερη θλίψη που κυρίευσε τους ξενιτεμένους στρατιώτες. Δεν είναι καθόλου περίεργο ότι συνδύασε δύο ελληνικούς όρους, που σημαίνουν «επιστροφή στην πατρίδα» και «πόνος», δεδομένου ότι η ιατρική ανέκαθεν αντλούσε από τη γλώσσα μας. Πρό-

οικονομικό όφελος.

Σκοπός, συνήθως, είναι να προσεγγιστεί ένα άπιαστο όνειρο πιο «αθώων και αγνών» εποχών. Η διαφήμιση συχνά παίζει με τις προσωπικές μας νοσταλγίες, που αφορούν γενιές ανθρώπων, για να αυξήσει τα κέρδη της μιας ή της άλλης εταιρείας. Η μόδα χρησιμοποιεί τη νοσταλγία ως πνευματική διαδικασία, για να επιβάλλει καταστάσεις, οι οποίες εξυπηρετούν μια εξουσιαστική λογική όπως η ομοιομορφία.

Η μνήμη, όμως, συλλογική και ατομική, έχοντας κι αυτή πάντα στοιχεία υποκειμενικότητας, ιδιαίτερα όταν καταγράφεται, μπορεί να έχει τελείως διαφορετικά αποτελέσματα. Η νοσταλγία τρέφεται κυρίως από συναισθήματα, γι' αυτό και είναι επίπονη. Ωστόσο, και η μνήμη έχει τον δι-

Μνήμη και νοσταλγία: Χαρτογραφώντας το παρελθόν

Γνήτης της Προσωπικότητας,
σχεδιάζω όσα είναι να γίνουν,
προβάλλω την ιστορία του μέλλοντος».

Walt Whitman, *Σ' έναν ιστορικό* (1860)

Έχουμε πολλές φορές επισημάνει την αξία της μνήμης για την ανάδειξη της αλήθειας (μη λήθη) μέσα σε μια αναρχική προοπτική. Θα θέλαμε να περάσουμε, όμως, και σε μια άλλη διάσταση της μνήμης, τη νοσταλγία, γιατί θεωρούμε ότι είναι μια διαφορετική λειτουργία του ανθρώπινου μυαλού, αλλά και γιατί μπορεί να έχει και εναλλακτικές λειτουργίες για τους καλοθελητές τής εξουσίας. Η νοσταλγία εκκινεί πολλές φορές από ατομικές αναμνήσεις. Η ίδια η ουσία της λέξης, τα συστατικά της, ο νόστος (=επιστροφή) και το άλγος (=πόνος) φανερώνουν το πόσο επίπονη διαδικασία είναι η επιστροφή σε ένα προσωπικό σύμπαν που, σχεδόν πάντα, έχει με το πέρασμα του χρόνου, μεταβληθεί. Σα να ξαναβρίσκουμε μέσα σε ένα ξεχασμένο ντουλάπι παλιά μας παιχνίδια, που μας θυμίζουν όσα πέρασαν ανεπιστρεπτί. Γι' αυτό, η επιστροφή έχει τόσο πόνο· ακριβώς για τη μοναδικότητα της εμπειρίας.

Προσωπική και συλλογική νοσταλγία

Η προσωπική νοσταλγία συχνά προσθέτει και στοιχεία που νιώσαμε και δεν είναι απαραίτητο να συνέβησαν με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, όπως τα ανακαλούμε. Αν οι αναμνήσεις μας ήταν ζυμάρι, η νοσταλγία θα τις είχε ζυμώσει, αφαιρώντας ό,τι δεν ταιριάζει στην προσωπική μας αφήγηση και θα είχε πετάξει όσα δεν ταίριαζαν, για να φτιάξει το δικό της ψωμί. Το περιττό υλικό που πετιέται, όμως, συνέβη, ακόμη κι αν εμείς θέλουμε να το αρνούμαστε. Αν κάποιος επιλέγει να προτιμά τις προσωπικές του αυταπάτες, εφ' όσον αυτό δεν το κάνει, για να εκμεταλλευτεί ανθρώπους και καταστάσεις, είναι ένα προσωπικό ζήτημα, που αφορά τον ίδιο και το στενό του κοινωνικό περιβάλλον. Πολλές φορές βοηθάει να βρει ο καθένας μέσα από τη νοσταλγία τις προσωπικές του ισορροπίες. Ίσως, να λειτουργεί εξισορροπητικά, ομοιοστατικά, όπως λένε και οι ψυχολόγοι, στις εξωτερικές απειλές.

Όταν όμως η νοσταλγία, ως διαδικασία, γίνεται ομαδική, τότε προκύπτουν συλλογικές αυταπάτες, που δεν είναι τόσο αθώες. Κι αυτό γιατί η συλλογική νοσταλγία, τις περισσότερες φορές, προσθέτει και αφαιρεί στοιχεία, που βοηθούν μια εξουσία να εξισορροπήσει στον θρόνο της. Σε νοσταλγικές διαθέσεις βασίστηκαν τα σύγχρονα εθνικά κράτη (συγκέντρωσαν στοιχεία από το παρελθόν, συρράπτοντας πλαστές ομοιότητες σε ομάδες ανθρώπων), αλλά και νοσταλγικές διαθέσεις οδήγησαν στους ε-

κρατορία.

Τα ιστορικά παραδείγματα είναι πάμπολλα και φυσικά δεν απουσιάζουν και απ' τα καθ' ημάς. Νοσταλγοί μιας «μεγάλης ιδέας», νεφελώδους και απροσδιόριστης, οδήγησαν σε μία άλλη μεγάλη συμφορά, που έμεινε στην ιστορία με το όνομα «Μικρασιατική καταστροφή». Επεκτατικές διαθέσεις εξέθρεψαν μια συλλογική ψύχωση, που οδήγησε χιλιάδες ανθρώπους να χάσουν τη ζωή τους και όσους επέζησαν να καταστραφούν και να διωχθούν βίαια από το μέρος που μοιράζονταν ειρηνικά με αυτούς που σύντομα μετατράπηκαν σε εχθρούς. Η διπλωματία πάντα βρίσκει τις κατάλληλες λέξεις· έτσι οι δολοφονίες και οι βίαιοι διωγμοί και από τις δύο εξουσίες μετονομάστηκαν σε «ανταλλαγή πληθυσμών». Ακόμη και ο όρος «Μικρασιατική καταστροφή» πρόσφατα επιδιώχτηκε να εξωραϊστεί στα σχολικά εγχειρίδια με διάφορες πιο ανάλαφρες λέξεις και ψευδείς περιγραφές. Δε θα περιμέναμε τίποτε καλύτερο από τους κυρίαρχους. Το ζήτημα είναι να μην ξεχνάμε και να τολμάμε να αγγίζουμε θέματα, που τόσο η εκπαίδευση όσο και η επίσημη ιστοριογραφία επιθυμούν να λειάνουν, για να μοιάζουν ακίνδυνες και άψυχες λέξεις στο χαρτί.

Η λέξη «νοσταλγία», αν και αρχαιοπρεπής, απουσιάζει από τα κλασικά κείμενα. Τη δημιούργησε ένας Ελβετός γιατρός, για να κατονομάσει την ιδιαίτερη θλίψη που κυρίευσε τους ξενιτεμένους στρατιώτες. Δεν είναι καθόλου περίεργο ότι συνδύασε δύο ελληνικούς όρους, που σημαίνουν "επιστροφή στην πατρίδα" και «πόνος», δεδομένου ότι η ιατρική ανέκαθεν αντλούσε από τη γλώσσα μας. Πρόκειται δηλαδή για μια ελληνική λέξη που φέρει την υπογραφή ενός Ελβετού. (Βασίλης Αλεξάκης, Η πρώτη λέξη)

Στην καλύτερη και πιο ανώδυνη εκδοχή της, η νοσταλγία μπορεί να πάρει τη μορφή μόδας. Τελευταία, μάλιστα, έχει γίνει και πιο κοντόφθαλμη: αφορά τις μόδες περασμένων δεκαετιών. Συνήθως, η μόδα του σήμερα «νοσταλγεί» τη μόδα της προηγούμενης εικοσαετίας ή τριακονταετίας. Έτσι, στη δεκαετία του '90, για παράδειγμα, ήταν διάχυτη η νοσταλγία για τη δεκαετία του '60. Σήμερα, αχνοφαίνεται η επάνοδος της μόδας του '90. Συνήθως, η ηλικία που θεωρείται πιο παραγωγική για ένα επάγγελμα είναι μεταξύ 30 και 40, υπό την έννοια ότι συνδυάζει την εμπειρία με την γνώση και την μετεκπαίδευση. Επομένως, θεωρητικά τουλάχιστον, ένας τριαντάρης έχει και το αντίστοιχο εισόδημα να καταναλώσει, εφόσον βέβαια έχει δουλειά. Άρα, γιατί να μην απευθυνθεί σε αυτόν η αγορά; Ένας σημερινός τριαντάρης και κάτι παραπάνω θα πέρασε την εφηβεία του

Η μνήμη, όμως, συλλογική και ατομική, έχοντας κι αυτή πάντα στοιχεία υποκειμενικότητας, ιδιαίτερα όταν καταγράφεται, μπορεί να έχει τελείως διαφορετικά αποτελέσματα. Η νοσταλγία τρέφεται κυρίως από συναισθήματα, γι' αυτό και είναι επίπονη. Ωστόσο, και η μνήμη έχει τον δικό της πόνο, με την αρχαιοελληνική έννοια του όρου, δηλαδή με τη σημασία του κόπου, του μόχθου. Θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία. Και περνάει μέσα από τα μονοπάτια τής μνήμης. Όποιος αρνείται τη μνήμη μοιάζει να έχει μια ομίχλη μπροστά του και να μην μπορεί να δει τη συνέχεια της διαδρομής. Όταν αυτή απουσιάζει, μπορεί όποιος θέλει να μας πείσει δίχως προσπάθεια να τον ακολουθήσουμε. Και αυτός ο κάποιος, αφού θέλει ακολούθους και όχι συντρόφους, δεν μπορεί παρά να θέλει να μας εκμεταλλευτεί. Για αυτό στις σύγχρονες κοινωνίες προβάλλεται τόσο η νοσταλγία, θάβοντας τη μνήμη· γιατί οι εξουσιαστές αρέσκονται στις λασπερές αναμνήσεις, που βυθίζουν σε ατέρμονες θλίψεις κάθε άνθρωπο, που αλλιώς θα δρούσε. Με άλλα λόγια, ποιο κράτος δεν θα προτιμούσε τον ντακλά, που συνήθως συνοδεύεται από εξαρτήσεις, από μία συνειδητή αντίδραση ανθρώπων με καθαρή μνήμη, που δε θα δέχονταν κανένα ψέμα; Μόνο εκείνο το κράτος-φάντασμα του μαρξιστικού παραμυθιού, που θέλει να αυτοκαταστραφεί, μάλλον...

Η μνήμη ως επιστήμη

ΑΝΑΡΧΙΚΗ

σο πόνο ακριβώς για τη μοναδικότητα της εμπειρίας.

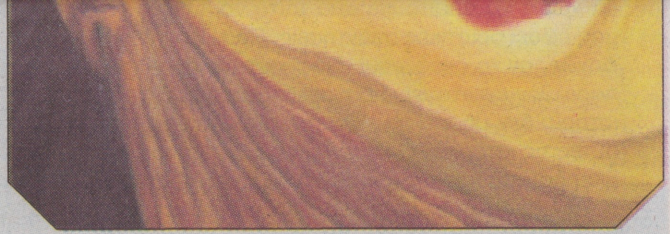
Προσωπική και συλλογική νοσταλγία

Η προσωπική νοσταλγία συχνά προσθέτει και στοιχεία που νιώσαμε και δεν είναι απαραίτητο να συνέβησαν με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, όπως τα ανακαλούμε. Αν οι αναμνήσεις μας ήταν ζυμάρι, η νοσταλγία θα τις είχε ζυμώσει, αφαιρώντας ό,τι δεν ταιριάζει στην προσωπική μας αφήγηση και θα είχε πετάξει όσα δεν ταίριαζαν, για να φτιάξει το δικό της ψωμί. Το περιττό υλικό που πετιέται, όμως, συνέβη, ακόμη κι αν εμείς θέλουμε να το αρνούμαστε. Αν κάποιος επιλέγει να προτιμά τις προσωπικές του αυταπάτες, εφ' όσον αυτό δεν το κάνει, για να εκμεταλλευτεί ανθρώπους και καταστάσεις, είναι ένα προσωπικό ζήτημα, που αφορά τον ίδιο και το στενό του κοινωνικό περιβάλλον. Πολλές φορές βοηθάει να βρει ο καθένας μέσα από τη νοσταλγία τις προσωπικές του ισορροπίες. Ίσως, να λειτουργεί εξισορροπητικά, ομοιοστατικά, όπως λένε και οι ψυχολόγοι, στις εξωτερικές απειλές.

Όταν όμως η νοσταλγία, ως διαδικασία, γίνεται ομαδική, τότε προκύπτουν συλλογικές αυταπάτες, που δεν είναι τόσο αθώες. Κι αυτό γιατί η συλλογική νοσταλγία, τις περισσότερες φορές, προσθέτει και αφαιρεί στοιχεία, που βοηθούν μια εξουσία να εξισορροπήσει στον θρόνο της. Σε νοσταλγικές διαθέσεις βασίστηκαν τα σύγχρονα εθνικά κράτη (συγκέντρωσαν στοιχεία από το παρελθόν, συρράπτοντας πλαστές ομοιότητες σε ομάδες ανθρώπων), αλλά και νοσταλγικές διαθέσεις οδήγησαν στους σχολικά εγχειρίδια με διάφορες πιο ανάλαφρες λέξεις και ψευδείς περιγραφές. Δε θα περιμέναμε τίποτε καλύτερο από τους κυρίαρχους. Το ζήτημα είναι να μην ξεχνάμε και να τολμάμε να αγγίζουμε θέματα, που τόσο η εκπαίδευση όσο και η επίσημη ιστοριογραφία επιθυμούν να λειάνουν, για να μοιάζουν ακίνδυνες και άψυχες λέξεις στο χαρτί.

Η λέξη «νοσταλγία», αν και αρχαιοπρεπής, απουσιάζει από τα κλασικά κείμενα. Τη δημιούργησε ένας Ελβετός γιατρός, για να κατονομάσει την ιδιαίτερη θλίψη που κυρίευσε τους ξενιτεμένους στρατιώτες. Δεν είναι καθόλου περίεργο ότι συνδύασε δύο ελληνικούς όρους, που σημαίνουν «επιστροφή στην πατρίδα» και «πόνος», δεδομένου ότι η ιατρική ανέκαθεν αντλούσε από τη γλώσσα μας. Πρόκειται δηλαδή για μια ελληνική λέξη που φέρει την υπογραφή ενός Ελβετού. (Βασίλης Αλεξάκης, Η πρώτη λέξη)

Στην καλύτερη και πιο ανώδυνη εκδοχή της, η νοσταλγία μπορεί να πάρει τη μορφή μόδας. Τελευταία, μάλιστα, έχει γίνει και πιο κοντόφθαλμη: αφορά τις μόδες περασμένων δεκαετιών. Συνήθως, η μόδα του σήμερα «νοσταλγεί» τη μόδα της προηγούμενης εικοσαετίας ή τριακονταετίας. Έτσι, στη δεκαετία του '90, για παράδειγμα, ήταν διάχυτη η νοσταλγία για τη δεκαετία του '60. Σήμερα, αχνοφαίνεται η επάνοδος της μόδας του '90. Συνήθως, η ηλικία που θεωρείται πιο παραγωγική για ένα επάγγελμα είναι μεταξύ 30 και 40, υπό την έννοια ότι συνδυάζει την εμπειρία με την γνώση και την μετεκπαίδευση. Επομένως, θεωρητικά τουλάχιστον, ένας τριαντάρης έχει και το αντίστοιχο εισόδημα να καταναλώσει, εφόσον βέβαια έχει δουλειά. Άρα, γιατί να μην απευθυνθεί σε αυτόν η αγορά; Ένας σημερινός τριαντάρης και κάτι παραπάνω θα πέρασε την εφηβεία του στη δεκαετία του '90. Ειδικά μέσα σε αυτές τις δύσκολες εποχές, η δεκαετία του '90 μοιάζει παράδεισος. Επομένως, η διέγερση της νοσταλγίας μέσα απ' τη μόδα για εκείνη την εποχή θα απέφερε

Η μνήμη, όμως, συλλογική και ατομική, έχοντας κι αυτή πάντα στοιχεία υποκειμενικότητας, ιδιαίτερα όταν καταγράφεται, μπορεί να έχει τελείως διαφορετικά αποτελέσματα. Η νοσταλγία τρέφεται κυρίως από συναισθήματα, γι' αυτό και είναι επίπονη. Ωστόσο, και η μνήμη έχει τον δικό της πόνο, με την αρχαιοελληνική έννοια του όρου, δηλαδή με τη σημασία του κόπου, του μόχθου. Θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία. Και περνάει μέσα από τα μονοπάτια της μνήμης. Όποιος αρνείται τη μνήμη μοιάζει να έχει μια ομίχλη μπροστά του και να μην μπορεί να δει τη συνέχεια της διαδρομής. Όταν αυτή απουσιάζει, μπορεί όποιος θέλει να μας πείσει δίχως προσπάθεια να τον ακολουθήσουμε. Και αυτός ο κάποιος, αφού θέλει ακολούθους και όχι συντρόφους, δεν μπορεί παρά να θέλει να μας εκμεταλλευτεί. Για αυτό στις σύγχρονες κοινωνίες προβάλλεται τόσο η νοσταλγία, θάβοντας τη μνήμη· γιατί οι εξουσιαστές αρέσκονται στις λασπερές αναμνήσεις, που βυθίζουν σε ατέρμονες θλίψεις κάθε άνθρωπο, που αλλιώς θα δρούσε. Με άλλα λόγια, ποιο κράτος δεν θα προτιμούσε τον ντακλά, που συνήθως συνοδεύεται από εξαρτήσεις, από μία συνειδητή αντίδραση ανθρώπων με καθαρή μνήμη, που δε θα δέχονταν κανένα ψέμα; Μόνο εκείνο το κράτος-φάντασμα του μαρξιστικού παραμυθιού, που θέλει να αυτοκαταστραφεί, μάλλον...

Η μνήμη ως επιστήμη

Θα πρέπει να τεθεί επίσης και μία άλλη παράμετρος της μνήμης, το ότι απ' τη μια έχει χαρακτηριστικά, όπως αυτά που της έδωσε η μεταμορνέρνα φιλοσοφία (Derrida, Lyotard κλπ.). Αυτοί μίλησαν για το άφατο, αυτό που δεν μπορεί να ειπωθεί στην Ιστορία, τη μεγάλη φρίκη που δεν μπορεί να περιγραφεί. Με αυτή την έννοια κάποια ή όλα

συνέχεια στη σελίδα 10

συνέχεια από τη σελίδα 9

τα ιστορικά γεγονότα στην πληρότητά τους είναι αμεταβίβαστα από τη μια γενιά στην άλλη. Θα συμφωνούσαμε εύκολα ότι δεν υπάρχει ιστορία, με την έννοια ότι κάθε στιγμή που περνάει είναι μοναδική και η μνήμη δεν μπορεί να την αναπαράγει αυτούσια. Απ' την άλλη, δημιουργεί ένα

παραπέτασμα ανάμεσα σε μας και το παρελθόν, μας εμποδίζει να το δούμε, σα να είναι μέσα σε μια πυκνή ομίχλη κάθε περασμένη ιστορική στιγμή. Ωστόσο, αυτό το ζήτημα δεν εξαντλείται έτσι απλά. Είχαμε υποστηρίξει και σε παλαιότερο κείμενό μας ότι είναι προτιμότερο για μας να μιλάμε για ιστορίες και όχι για ιστορία. Αυτή η επιλογή μας επιτρέπει να επικοινωνούμε με το παρελθόν, αλλά χωρίς να απαιτούμε από αυτό να μας δώσει οριστικές απαντήσεις. Προφανώς, αν το σκεφτούμε διαφορετικά, το παρελθόν έχει τόσες διαστάσεις όσες και οι άνθρωποι. Η ιστορία δεν μπορεί να είναι παρά μια συζήτηση πάνω σε αυτές τις ιστορίες. Ο καθένας δημιουργεί τα δικά του συμπεράσματα και προχωράει τη δική του πορεία σκέψης.

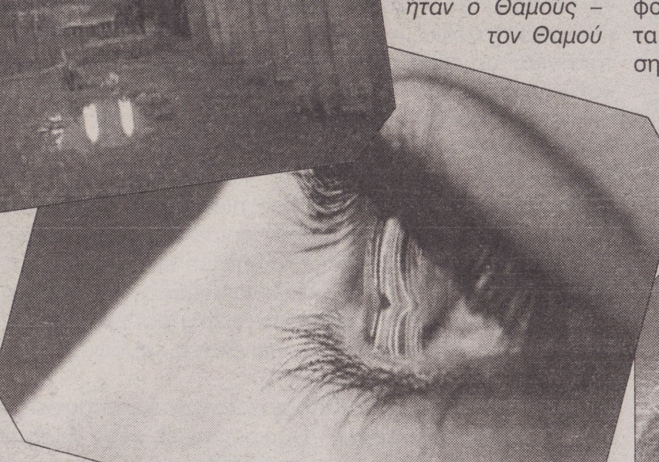
Δεν μπορούμε, όμως, να παραλείψουμε ότι η μνήμη, τις περισσότερες φορές, δεν ανήκει σε όλους. Με την έννοια ότι η μνήμη έχει εξελιχθεί με το πέρασμα του χρόνου σε προνόμιο. Το λέμε αυτό από την άποψη της πρόσβασης στην μνήμη και μάλιστα στην κοινή μνήμη. Η ιστορία ή οι ιστορίες, εδώ και αιώνες, και παράλληλα με την εξάπλωση των κρατών σε κάθε τους μορφή, λειτούργησε ως

μας πληροφορεί, αυτές οι παρεκβάσεις θέλουν να δώσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα για την κοσμοθεωρία των αντιπάλων. Δε νοιώθει καμμία ανάγκη να διαχωρίσει τους μύθους απ' τις πραγματικότητες. Ίσως ο πατέρας της ιστορίας να είναι και ο τελευταίος που περιγράφει με αυτό τον τρόπο τα γεγονότα, δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στη σκέψη, στο συλλογικό συνειδητό και ασυνείδητο. Ενδιαφέρεται περισσότερο για αυτό που σκέφτονται οι άνθρωποι όταν δεν πολεμούν, παρά για τις σκέψεις πάνω στην τέχνη του πολέμου. Περιγράφοντας έναν πόλεμο, μιλάει για την ειρήνη που οδήγησε σε αυτόν.

Μνήμη και γλώσσα

Αξίζει να θυμηθούμε το απόσπασμα από τον «Φαίδρο» του Πλάτωνα (Πλάτων, Φαίδρος 274c-275b), όπου παρουσιάζεται ο Σωκράτης να διηγείται μία ιστορία σχετικά με τη σημασία του προφορικού λόγου έναντι του γραπτού:

ΣΩΚΡΑΤΗΣ: *Άκουσα μια ιστορία για έναν από τους παλιούς αιγυπτιακούς θεούς, τον θεό Θευθ. Είναι αυτός που ανακάλυψε τον αριθμό και τους υπολογισμούς, τη γεωμετρία και την αστρονομία, ακόμη και τους πεσσούς και τους κύβους, και πάνω απ' όλα τη γραφή. Βασιλιάς τότε όλης της Αιγύπτου ήταν ο Θαμούς – τον Θαμού*

οι Έλληνες τον ονομάζουν Άμμωνα. Σ' αυτόν λοιπόν ήρθε ο Θευθ, του επέδειξε τις τέχνες του

να δοθεί με ένα ναι ή ένα όχι. Ωστόσο, αυτό που μπορούμε να πούμε είναι ότι η προφορική παράδοση, που μεταδίδεται από στόμα σε στόμα, διατήρησε για αιώνες πολύτιμες γνώσεις για τον κόσμο. Η προφορικότητα, που σήμερα υποτιμάται αρκετά, ίσως εξαιτίας της ρωμαϊκής λογικής verba volent, scripta manent (τα λόγια πετούν, ενώ τα γραπτά μένουν), έχει αμεσότερη σχέση με την μνήμη. Ο λόγος είναι ίσως αρκετά προφανής. Αυτός που μιλά, ζωντανεύει με την ίδια του τη σκέψη όσα θα πρέπει να περισωθούν. Αν δεν έχει το «προστατευτικό δίχτυ» της γραφής, θα βάλει όλα του τα δυνατά, για να περισώσει με την ίδια του την ύπαρξη ό,τι θεωρεί σημαντικό. Μέσα από τον ίδιο θα περάσει η αφήγηση και θα ενσωματώσει κάτι απ' το προσωπικό του πνεύμα. Η προφορική μνήμη είναι μεγαλύτερο βάρος, γιατί είναι πιο προσωπική.

Ο γραπτός λόγος στην πραγματικότητα είναι ένα απτό αντικείμενο, δεν μεταδίδεται με τη φυσική παρουσία αυτού που μιλάει. Μόνο χάρη στον αναγνώστη παίρνει ψυχή, αλλά τις περισσότερες φορές ο κάθε αναγνώστης κρατάει τα συμπεράσματα για τον εαυτό του. Η γραφή είναι μονόλογος, μεταφέρεται τις περισσότερες φορές από πνεύμα σε πνεύμα με την ανάγνωση, ενώ η προφορικότητα είναι αυτό που λέγεται, άρα χρειάζεται κατά κανόνα κι αυτόν που θ' ακούσει. Γι' αυτό, τις περισσότερες φορές καταλήγει σε διάλογο. Στην περίπτωσή μας όμως υπάρχει και ο τρίτος δρόμος της εικόνας. Η φωτογραφία και το βίντεο διασώζουν μια οπτική γωνία, με όλη τη σημασία του όρου. Είναι η εικόνα που επελέγη, για να προβληθεί· κατά αντίστοιχο τρόπο που επελέγη μία άποψη να περιγραφεί. Μία εικόνα δεν λέει όλη την αλήθεια. Τις περισσότερες φορές επιβάλλει μία συνήθη αντιμετώπιση για τα πράγματα. Γίνεται η κυρίαρχη εικόνα, που καλλιεργεί μία συνείδηση.

Η γραφή και η καταγραφή, λοιπόν, είναι ένα ζήτημα που δεν μπορεί να λήξει απλώς με την αποδοχή μιας μεθόδου. Η αναζήτηση μιας αλήθειας δεν αρκεί να καταγράφεται, για να διαδίδεται, αλλά χρειάζεται να περάσει από σώμα σε σώμα, ώστε να

τα ιστορικά γεγονότα στην πληρότητά τους είναι αμεταβίβαστα από τη μια γενιά στην άλλη. Θα συμφωνούσαμε εύκολα ότι δεν υπάρχει ιστορία, με την έννοια ότι κάθε στιγμή που περνάει είναι μοναδική και η μνήμη δεν μπορεί να την αναπαράγει αυτούσια. Απ' την άλλη, δημιουργεί ένα

παραπέτασμα ανάμεσα σε μας και το παρελθόν, μας εμποδίζει να το δούμε, σα να είναι μέσα σε μια πυκνή ομίχλη κάθε περασμένη ιστορική στιγμή. Ωστόσο, αυτό το ζήτημα δεν εξαντλείται έτσι απλά. Είχαμε υποστηρίξει και σε παλαιότερο κείμενό μας ότι είναι προτιμότερο για μας να μιλάμε για ιστορίες και όχι για ιστορία. Αυτή η επιλογή μας επιτρέπει να επικοινωνούμε με το παρελθόν, αλλά χωρίς να απαιτούμε από αυτό να μας δώσει οριστικές απαντήσεις. Προφανώς, αν το σκεφτούμε διαφορετικά, το παρελθόν έχει τόσες διαστάσεις όσες και οι άνθρωποι. Η ιστορία δεν μπορεί να είναι παρά μια συζήτηση πάνω σε αυτές τις ιστορίες. Ο καθένας δημιουργεί τα δικά του συμπεράσματα και προχωράει τη δική του πορεία σκέψης.

Δεν μπορούμε, όμως, να παραλείψουμε ότι η μνήμη, τις περισσότερες φορές, δεν ανήκει σε όλους. Με την έννοια ότι η μνήμη έχει εξελιχθεί με το πέρασμα του χρόνου σε προνόμιο. Το λέμε αυτό από την άποψη της πρόσβασης στην μνήμη και μάλιστα στην κοινή μνήμη. Η ιστορία ή οι ιστορίες, εδώ και αιώνες, και παράλληλα με την εξάπλωση των κρατών σε κάθε τους μορφή, λειτούργησε ως ένας τρόπος επιβολής μιας κοινής λογικής ή κοινής αλήθειας. Ουσιαστικά, ως η επικράτηση μιας κυρίαρχης αλήθειας, η οποία θα έπρεπε να διασωθεί ως μνήμη στις επερχόμενες γενιές. Επομένως, αυτός που έχει το κύρος της αλήθειας είναι ο εγκεκριμένος ιστορικός, που θα την περισώσει, ο οποίος, αν δεν είναι απόστρατος αξιωματικός, θα είναι, προφανώς, ένας ακαδημαϊκός. Διαφορετικά, όσα λέει ή γράφει, θα είναι απλώς μια μαρτυρία.

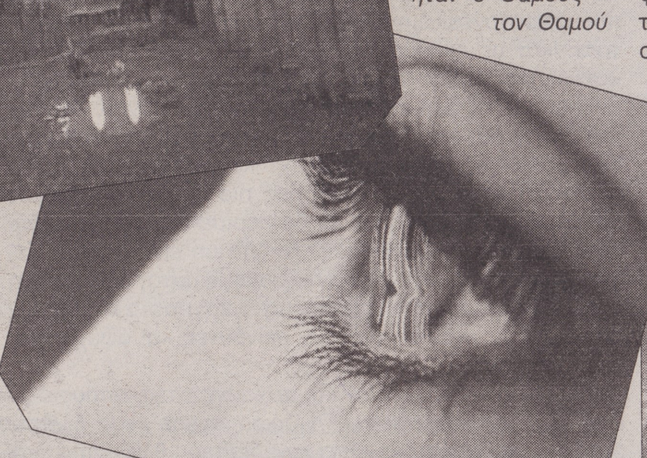
αντιπάλων. Δε νοιώθει καμμία ανάγκη να διαχωρίσει τους μύθους απ' τις πραγματικότητες. Ίσως ο πατέρας της ιστορίας να είναι και ο τελευταίος που περιγράφει με αυτό τον τρόπο τα γεγονότα, δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στη σκέψη, στο συλλογικό συνειδητό και ασυνείδητο. Ενδιαφέρεται περισσότερο για αυτό που σκέφτονται οι άνθρωποι όταν δεν πολεμούν, παρά για τις σκέψεις πάνω στην τέχνη του πολέμου. Περιγράφοντας έναν πόλεμο, μιλάει για την ειρήνη που οδήγησε σε αυτόν.

Μνήμη και γλώσσα

Αξίζει να θυμηθούμε το απόσπασμα από τον «Φαίδρο» του Πλάτωνα (Πλάτων, Φαίδρος 274c-275b), όπου παρουσιάζεται ο Σωκράτης να διηγείται μία ιστορία σχετικά με τη σημασία του προφορικού λόγου έναντι του γραπτού:

ΣΩΚΡΑΤΗΣ: *Άκουσα μια ιστορία για έναν από τους παλιούς αιγυπτιακούς θεούς, τον θεό Θευθ. Είναι αυτός που ανακάλυψε τον αριθμό και τους υπολογισμούς, τη γεωμετρία και την αστρονομία, ακόμη και τους πεσσούς και τους κύβους, και πάνω απ' όλα τη γραφή. Βασιλιάς τότε όλης της Αιγύπτου ήταν ο Θαμούς – τον Θαμού*

οι Έλληνες τον ονομάζουν Άμμωνα. Σ' αυτόν λοιπόν ήρθε ο Θευθ, του επέδειξε τις τέχνες του και του είπε ότι θα έπρεπε να διαδοθούν σε όλους τους άλλους Αιγυπτίους. Ο βασιλιάς τότε τον ρώτησε ποια είναι η ωφέλεια της καθεμιάς, και καθώς εκείνος του εξηγούσε, άλλες από τις εξηγήσεις τις επαινούσε και άλλες τις κατέκρινε ανάλογα με ό,τι του φαινόταν σωστό ή λάθος. Κάποια στιγμή όμως έφτασαν και στη γραφή. «Αυτή η μάθηση, βασιλιά μου», είπε ο Θευθ, «θα κάνει τους ανθρώπους σοφότερους και θα αυξήσει τη μνήμη τους· γιατί βρέ-

δίδεται από στόμα σε στόμα, διατήρησε για αιώνες πολύτιμες γνώσεις για τον κόσμο. Η προφορικότητα, που σήμερα υποτιμάται αρκετά, ίσως εξαιτίας της ρωμαϊκής λογικής verba volent, scripta manent (τα λόγια πετούν, ενώ τα γραπτά μένουν), έχει αμεσότερη σχέση με την μνήμη. Ο λόγος είναι ίσως αρκετά προφανής. Αυτός που μιλά, ζωντανεύει με την ίδια του τη σκέψη όσα θα πρέπει να περισωθούν. Αν δεν έχει το «προστατευτικό δίχτυ» της γραφής, θα βάλει όλα του τα δυνατά, για να περισώσει με την ίδια του την ύπαρξη ό,τι θεωρεί σημαντικό. Μέσα από τον ίδιο θα περάσει η αφήγηση και θα ενσωματώσει κάτι απ' το προσωπικό του πνεύμα. Η προφορική μνήμη είναι μεγαλύτερο βάρος, γιατί είναι πιο προσωπική.

Ο γραπτός λόγος στην πραγματικότητα είναι ένα απτό αντικείμενο, δεν μεταδίδεται με τη φυσική παρουσία αυτού που μιλάει. Μόνο χάρη στον αναγνώστη παίρνει ψυχή, αλλά τις περισσότερες φορές ο κάθε αναγνώστης κρατάει τα συμπεράσματα για τον εαυτό του. Η γραφή είναι μονόλογος, μεταφέρεται τις περισσότερες φορές από πνεύμα σε πνεύμα με την ανάγνωση, ενώ η προφορικότητα είναι αυτό που λέγεται, άρα χρειάζεται κατά κανόνα κι αυτόν που θ' ακούσει. Γι' αυτό, τις περισσότερες φορές καταλήγει σε διάλογο. Στην περίπτωσή μας όμως υπάρχει και ο τρίτος δρόμος της εικόνας. Η φωτογραφία και το βίντεο διασώζουν μια οπτική γωνία, με όλη τη σημασία του όρου. Είναι η εικόνα που επελέγη, για να προβληθεί· κατά αντίστοιχο τρόπο που επελέγη μία άποψη να περιγραφεί. Μία εικόνα δεν λέει όλη την αλήθεια. Τις περισσότερες φορές επιβάλλει μία συνήθη αντιμετώπιση για τα πράγματα. Γίνεται η κυρίαρχη εικόνα, που καλλιεργεί μία συνείδηση.

Η γραφή και η καταγραφή, λοιπόν, είναι ένα ζήτημα που δεν μπορεί να λήξει απλώς με την αποδοχή μιας μεθόδου. Η αναζήτηση μιας αλήθειας δεν αρκεί να καταγράφεται, για να διαδίδεται, αλλά χρειάζεται να περάσει από σώμα σε σώμα, ώστε να

μείνει στη μνήμη. Είναι μια πνευματική και σωματική λειτουργία, χρειάζεται εμάς τους ίδιους, για να διατηρηθεί.

λά χωρίς να απαιτούμε από αυτό να μας δώσει οριστικές απαντήσεις. Προφανώς, αν το σκεφτούμε διαφορετικά, το παρελθόν έχει τόσες διαστάσεις όσες και οι άνθρωποι. Η ιστορία δεν μπορεί να είναι παρά μια συζήτηση πάνω σε αυτές τις ιστορίες. Ο καθένας δημιουργεί τα δικά του συμπεράσματα και προχωράει τη δική του πορεία σκέψης.

Δεν μπορούμε, όμως, να παραλείψουμε ότι η μνήμη, τις περισσότερες φορές, δεν ανήκει σε όλους. Με την έννοια ότι η μνήμη έχει εξελιχθεί με το πέρασμα του χρόνου σε προνόμιο. Το λέμε αυτό από την άποψη της πρόσβασης στην μνήμη και μάλιστα στην κοινή μνήμη. Η ιστορία ή οι ιστορίες, εδώ και αιώνες, και παράλληλα με την εξάπλωση των κρατών σε κάθε τους μορφή, λειτούργησε ως ένας τρόπος επιβολής μιας κοινής λογικής ή κοινής αλήθειας. Ουσιαστικά, ως η επικράτηση μιας κυρίαρχης αλήθειας, η οποία θα έπρεπε να διασωθεί ως μνήμη στις επερχόμενες γενιές. Επομένως, αυτός που έχει το κύρος της αλήθειας είναι ο εγκεκριμένος ιστορικός, που θα την περισώσει, ο οποίος, αν δεν είναι απόστρατος αξιωματικός, θα είναι, προφανώς, ένας ακαδημαϊκός. Διαφορετικά, όσα λέει ή γράφει, θα είναι απλώς μια μαρτυρία.

Η μεθοδολογία που ανέπτυξε, μάλιστα, η ιστοριογραφία και οι σχολές της δείχνουν τις τάσεις της μίας ή της άλλης κυρίαρχης λογικής να επιβληθεί και δια των μεθόδων παρουσίασης των γεγονότων. Η μνήμη, λοιπόν, είναι μια θεσμοθετημένη επιστήμη, η οποία δεν αφήνει τίποτε στην τύχη. Είναι αναλυτικά καταγεγραμμένη με κάθε διαθέσιμο μέσο, είναι αναλυμένη σωστά, ώστε να δημιουργεί στην εκλαϊκευμένη της μορφή έτοιμες αναπαραστάσεις των γεγονότων. Το γεγονός, όμως, συνέβη άπαξ και δια παντός. Δεν μπορεί να ξανασυμβεί, προκειμένου να διαψεύσει ή να επιβεβαιώσει ένα ιστορικό επιχείρημα. Και έτσι επιστρέφουμε στον αρχικό μας προβληματισμό.

Η μνήμη είναι διαθέσιμη ως συλλογική νοσταλγία, ώστε να ενώνει τα μέλη των σύγχρονων κρατικών οντοτήτων, αλλά και να δημιουργεί αδιάρρηκτους δεσμούς στις κοινωνικές ομάδες, σε τέτοιο βαθμό, που οι κοινωνικοί διαχωρισμοί να μοιάζουν φυσικοί. Η μνήμη δεν ενώνει μόνο, αλλά και διακρίνει τον έναν από τον άλλο, δημιουργεί πολιτικά «τζάκια», διαιωνίζει μια εξουσία.

Η ιστορία του Ηροδότου θα λέγαμε ότι είναι μια αφήγηση ιστοριών. Είναι ο πρώτος ιστορικός που το έργο του σώζεται ακέραιο· δεν μαθαίνουμε γι' αυτόν έμμεσα, από τρίτη πηγή. Είναι ο πρώτος που βλέπει έναν πόλεμο ως μια σύγκρουση πολιτισμών. Πυρήνας του έργου του είναι οι λεγόμενες παρεκβάσεις του, αυτό που θα λέγαμε θεματικές παρενθέσεις. Όλα τα άσχετα με τον πόλεμο μεταξύ ελλήνων και περσών. Φαινομενικά άσχετα, αφού, όπως

οι Έλληνες τον ονομάζουν Άμμωνα. Σ' αυτόν λοιπόν ήρθε ο Θευθ, του επέδειξε τις τέχνες του και του είπε ότι θα έπρεπε να διαδοθούν σε όλους τους άλλους Αιγυπτίους. Ο βασιλιάς τότε τον ρώτησε ποια είναι η ωφέλεια της καθεμιάς, και καθώς εκείνος του εξηγούσε, άλλες από τις εξηγήσεις τις επαινούσε και άλλες τις κατέκρινε ανάλογα με ό,τι του φαινόταν σωστό ή λάθος. Κάποια στιγμή όμως έφτασαν και στη γραφή. «Αυτή η μάθηση, βασιλιά μου», είπε ο Θευθ, «θα κάνει τους ανθρώπους σοφότερους και θα αυξήσει τη μνήμη τους· γιατί βρέθηκε το φάρμακο της μνήμης και της σοφίας». Και ο Θαμούς του απάντησε: «Πολύτεχνε Θευθ, άλλος έχει τη ικανότητα να γεννά τις τέχνες και άλλος να κρίνει αν οι τέχνες αυτές θα βλάψουν ή θα ωφελήσουν. Εσύ λοιπόν τώρα, σαν πατέρας που είσαι της γραφής, έδειξες εύνοια σ' αυτήν και της προσέδωσες τις αντίθετες από τις πραγματικές της δυνατότητες. Γιατί η γραφή θα φέρει λήθη στις ψυχές όσων τη μάθουν, μιαw και αυτοί σίγουρα θα παραμελήσουν τη μνήμη τους· δείχνοντας εμπιστοσύνη στη γραφή, θα φέρνουν στη θύμησή τους κάτι όχι από μέσα τους, από τον ίδιο τον εαυτό τους, αλλά από κάποια ξένα εξωτερικά σημάδια. Αυτό που ανακάλυψες δεν είναι το φάρμακο της μνήμης αλλά της υπόμνησης. Στους μαθητές σου δεν φέρνεις την αληθινή σοφία αλλά μόνο την επίφαση της σοφίας. Τους κάνεις να ακούν πολλά χωρίς να τους διδάσκεις, και τελικά φθάνουν να νομίζουν ότι γνωρίζουν και πολλά, ενώ δεν γνωρίζουν τίποτε· γίνονται μάλιστα φορτικοί σε κάθε συντροφιά, αφού παριστάνουν τους σοφούς, χωρίς να είναι» (η μετάφραση από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας).

Ο Σωκράτης φυσικό είναι να προτιμά τον προφορικό λόγο για την αμεσότητα και τη ζωντάνια του. Ο ίδιος δεν έγραψε ποτέ τίποτε. Ξέρουμε γι' αυτόν απ' τους πολυγραφότατους μαθητές του. Εκείνο που μας απασχολεί εδώ είναι η σημασία που έχει η γραφή για τη διάσωση της μνήμης. Μήπως τελικά η γραφή είναι το άλλοθι, που κατέστρεψε την μνήμη; Συνέβαλε και συμβάλλει σε μια επιβεβλημένη μνήμη; Η απάντηση προφανώς εδώ δεν μπορεί

χρειάζεται να περάσει από σώμα σε σώμα, ώστε να

μείνει στη μνήμη. Είναι μια πνευματική και σωματική λειτουργία, χρειάζεται εμάς τους ίδιους, για να διατηρηθεί. Ένα γραπτό κείμενο είναι αναμφίβολα πολύτιμο. Εξίσου πολύτιμη, όμως, είναι και μια προφορική αφήγηση, η οποία μπορεί να φέρει μία μνήμη πιο εύθραυστη, αλλά και πιο ζωντανή.

Οι άνθρωποι πάντοτε, είτε συλλογικά είτε ατομικά, νοσταλγούμε μια εποχή αθωότητας και ελευθερίας. Άλλωστε, αυτές οι δυο λέξεις γίνονται κάποτε συνώνυμες. Όμως, το κράτος αρέσκεται ν' αλλάζει τα λήμματα στο λεξικό του και έτσι δίπλα στη νοσταλγία κάποτε, ίσως, διαβάσουμε: «η κατάσταση στην οποία κάποιος θέλει να επιστρέψει στην τάξη και στην ασφάλεια». Το ίδιο μπορεί να κάνει και στη λέξη ελευθερία και έτσι να διαβάζουμε κάποτε ως ερμηνεία της: «όταν κάποιος μπορεί να επιλέξει με ένα κλικ αυτό που του αρέσει, να επιλέξει ανάμεσα στα προϊόντα που του παρέχει το κράτος σε αφθονία». Γι' αυτό η νοσταλγία αποκτά τη δική της δύναμη, όταν ενώνεται με την μνήμη. Στα δικά μας λεξικά η ελευθερία φέρει τη μνήμη της ζωής απειράριθμων ανθρώπων που έζησαν πραγματικά γι' αυτήν. Γι' αυτό και η μνήμη είναι πολύτιμος βοηθός. Όταν οι έννοιες αλλοιώνονται προς όφελος οποιασδήποτε εξουσίας που θέλει να κυριαρχήσει στο πνεύμα μας, η μνήμη μπορεί να γίνει σύντροφος, που θα μας βοηθήσει να πολεμήσουμε το ψέμα. Η νοσταλγία πάλι, θα θυμίζει στην ψυχή μας ότι της αξίζει να ζει ελεύθερη, πέρα από μόδες και ψυχώσεις.

σύντροφοι για την Αναρχική απελευθερωτική δράση

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΕΙΝΑΙ ΤΩΡΑ, ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΜΕΡΟΣ Β΄

Στο πρώτο μέρος του κειμένου, επιχειρήθηκε να ιστοριογραφηθούν ορισμένες από τις πιθανές, αλλά και ρεαλιστικές όψεις του κόσμου που έρχεται.

Δεν χρειάζεται πλέον να είσαι «προφήτης» τύπου Χάξλεϋ ή να έχεις «εσωτερικού» τύπου πληροφόρηση για να προσεγγίσεις το μέλλον, εκτός κι αν διαψευστείς από κάποιου είδους «ατύχημα». Οι σημερινές τεχνολογικές εξελίξεις, καθώς και αυτές που προγραμματίζονται σε ορίζοντα μικρότερο της δεκαετίας δεν αφήνουν αμφιβολία πως το τραίνο της ανθρωπότητας έχει πάρει μια πολύ συγκεκριμένη κατεύθυνση και αποτελεί στοίχημα εάν θα ελεγχθεί ακόμη κι από τους στρατηγικούς εμπνευστές της.

Δεν περνά ημέρα που να μην κατακλυστούμε από κάποια «νέα» εξέλιξη σε κάποιον τομέα της πληροφορικής ή της ιατρικής (με τις συνακόλουθες «φιλοσοφικές» παρενέργειές τους), η οποία ευαγγελίζεται μικρές ή μεγαλύτερες αλλαγές στην ατομική και κοινωνική ζωή. Η ταχύτητα με την οποία ανακοινώνονται οι διάφορες εξελίξεις δεν συμβαδίζει βέβαια με την ταχύτητα με την οποία εφαρμόζονται ή εξαπλώνονται, καθώς υπάρχει πάντα μια ανθρώπινη ή κοινωνική «αδράνεια» η οποία θα πρέπει να υπερνικηθεί. Σαφώς όμως διαφαίνεται ένα «άγχος» για την συντομότερη αποδοχή και εξάπλωσή τους. Οι άνθρωποι ήδη έχουν πάψει να εκφράζουν την έκπληξη και τον θαυμασμό τους για ό,τι νέο μπαίνει στην κυκλοφορία, εφ' όσον τείνει να παγιωθεί η αίσθηση πως δεν υπάρχει τίποτα το ανέφικτο, τίποτα που δεν μπορεί τουλάχιστον να «δοκιμαστεί», αλλά ούτε και τίποτα το «ιερό» το οποίο οφείλει να παραμείνει ανέγγιχτο. Η έλλειψη του αρχικού θαυμασμού, απορίας και προβληματισμού που υπήρχε τις προηγούμενες δύο-τρεις δεκαετίες σηματοδοτούν την αποδοχή (έστω μελαγχολική) του «αναπόδραστου» και πως η πόρτα πίσω μας έχει κλείσει.

Δεν μιλάμε βέβαια για την τεχνολογία γενικώς κι αορίστως. Τεχνολογία και τεχνική χρειάζεται για να έχεις και μια οδοντογλυφίδα. Μιλάμε για την στρατιωτική τεχνολογία η οποία πλέον έχει κοινωνικοποιηθεί. Την τεχνολογία γύρω από τις επικοινωνίες, τις πληροφορίες, τη ρομποτική και τη γνώση της ανθρώπινης «μηχανής». Την στρατιωτική τεχνολογία που ξέφυγε οργανωμένα από το πεδίο του πραγματικού πολέμου για να εφαρμοστεί στο πεδίο ενός διαφορετικού τύπου, αλλά εξίσου πραγματικού πολέμου, αυτού της ανθρώπινης και κοινωνικής μετάλλαξης.

Δεν έχουν περάσει παρά μόνο δύο δεκαετίες από την εποχή που το Διαδίκτυο αφορούσε μόνον μια πε-

κατάκτηση και κατατρόπωση του αντιπάλου και η ήττα σημαίνει την απόλυτη καταστροφή. Αυτοί είχαν ανάγκη πληροφορικών συστημάτων κεντρικού και κατανεμημένου ελέγχου και επικοινωνιών αντίστοιχων με αυτές του στρατού, κατά τον ίδιο τρόπο που είχαν ανάγκη από «στρατηγούς» και «στρατιώτες». Η παγκοσμιοποίηση όπως την γνωρίζουμε σήμερα θα ήταν αδύνατη δίχως την τεχνολογία. Δεδομένου πως οι δίαυλοι επικοινωνίας και οι αλληλεξαρτήσεις μεταξύ αυτών των εταιριών, του στρατού και των κυβερνήσεων ήταν πάντα στενοί και δεδομένου πως κοινός στόχος όλων ήταν η παγκόσμια κυριαρχία, δημιουργήθηκε μια σύμπηξη, που θα καθοδηγούσε το άρμα της παγκοσμιοποίησης.

πίστωσαν τον πόνο και το αίμα που θα έπρεπε να δίνουν διαρκώς σε καινοτομία και τεχνογνωσία, μπαίνοντας σε έναν αγώνα δρόμου, που αν δεν τους κατέστρεφε θα τους καθιστούσε διαρκή υποχείρια των μεγάλων. Οι υπόλοιποι απλώς παρακολουθούσαν και προσαρμόζονταν ευχαριστημένοι από τις νέες δυνατότητες που τους παρέχονταν σαν τα καθρεφτάκια στους ιθαγενείς.

Για να επιστρέψουμε τώρα στα προηγούμενα. «Παγκοσμιοποίηση», εκτός των άλλων, σημαίνει και προϋποθέτει έναν νέο τύπο ανθρώπου. Σημαίνει συγκεκριμένες νοοτροπίες, συνήθειες, συμπεριφορές και τρόπους ελέγχου σε διαρκή επαφή με διάφορες τεχνολο-

Από τη στιγμή που τα τεχνολογικά προϊόντα έγιναν

γικές εφαρμογές. Τι είδους είναι τα δρομολογούμενα

στρατηγικούς εμπνευστές της.

Δεν περνά ημέρα που να μην κατακλυστούμε από κάποια «νέα» εξέλιξη σε κάποιον τομέα της πληροφορικής ή της ιατρικής (με τις συνακόλουθες «φιλοσοφικές» παρενέργειές τους), η οποία ευαγγελίζεται μικρές ή μεγαλύτερες αλλαγές στην ατομική και κοινωνική ζωή. Η ταχύτητα με την οποία ανακοινώνονται οι διάφορες εξελίξεις δεν συμβαδίζει βέβαια με την ταχύτητα με την οποία εφαρμόζονται ή εξαπλώνονται, καθώς υπάρχει πάντα μια ανθρώπινη ή κοινωνική «αδράνεια» η οποία θα πρέπει να υπερνικηθεί. Σαφώς όμως διαφαίνεται ένα «άγχος» για την συντομότερη αποδοχή και εξάπλωσή τους. Οι άνθρωποι ήδη έχουν πάψει να εκφράζουν την έκπληξη και τον θαυμασμό τους για ό,τι νέο μπαίνει στην κυκλοφορία, εφ' όσον τείνει να παγιωθεί η αίσθηση πως δεν υπάρχει τίποτα το ανέφικτο, τίποτα που δεν μπορεί τουλάχιστον να «δοκιμαστεί», αλλά ούτε και τίποτα το «ιερό» το οποίο οφείλει να παραμείνει ανέγγιχτο. Η έλλειψη του αρχικού θαυμασμού, απορίας και προβληματισμού που υπήρχε τις προηγούμενες δύο-τρεις δεκαετίες σηματοδοτούν την αποδοχή (έστω μελαγχολική) του «αναπόδραστου» και πως η πόρτα πίσω μας έχει κλείσει.

Δεν μιλάμε βέβαια για την τεχνολογία γενικώς κι αορίστως. Τεχνολογία και τεχνική χρειάζεται για να έχεις και μια οδοντογλυφίδα. Μιλάμε για την στρατιωτική τεχνολογία η οποία πλέον έχει κοινωνικοποιηθεί. Την τεχνολογία γύρω από τις επικοινωνίες, τις πληροφορίες, τη ρομποτική και τη γνώση της ανθρώπινης «μηχανής». Την στρατιωτική τεχνολογία που ξέφυγε οργανωμένα από το πεδίο του πραγματικού πολέμου για να εφαρμοστεί στο πεδίο ενός διαφορετικού τύπου, αλλά εξίσου πραγματικού πολέμου, αυτού της ανθρώπινης και κοινωνικής μετάλλαξης.

Δεν έχουν περάσει παρά μόνο δύο δεκαετίες από την εποχή που το Διαδίκτυο αφορούσε μόνον μια περιορισμένη «πρωτοπόρα» κάστα φρικιών της οθόνης του υπολογιστή, για τους οποίους οι υπόλοιποι σχεδόν γελούσαν με την κατάντια τους λόγω της διαπιστωμένης αντικοινωνικότητάς τους. Σύντομα η ύπαρξη του Διαδίκτυο σε ένα σπίτι δεν θα είναι απλή ανάγκη αλλά υποχρέωση δια νόμου, εφ' όσον από την ύπαρξή του θα εξαρτάται η «επικοινωνία» των αρχών με τους υπηκόους τους. Δεν είναι παρά δύο δεκαετίες από τότε που οι μορφασμοί ενός τύπου στο δρόμο που χειρονομούσε μιλώντας στο «πρωτόγονο» κινητό του επέσυραν μειδιάματα χλευασμού από τους υπόλοιπους. Γιατί; Επειδή είχαν τη δυνατότητα να ζουν χωρίς την ανάγκη του, την οποία δεν κατανοούσαν. Σήμερα σχεδόν και ο τελευταίος αισθάνεται γυμνός χωρίς ένα smartphone φορτωμένο με μια πανστρατιά εφαρμογών. Γιατί; Επειδή δεν μπορεί να επιβιώσει κοινωνικά δίχως αυτό, όχι μόνο σε υλικό, αλλά πλέον και σε ψυχικό επίπεδο. Αντίστοιχα βιώματα με αυτά της μεταπολεμικής γενιάς με την τηλεόραση, τότε. Σήμερα, λόγω εμπειρίας γνωρίζουμε με ποιον τρόπο άλλαξε η τηλεόραση το

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΕΙΝΑΙ ΤΩΡΑ, ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΜΕΡΟΣ Β΄

Από τη στιγμή που τα τεχνολογικά προϊόντα έγιναν προσιτά στην αγορά και από τη στιγμή που και το τελευταίο μαγαζάκι-επιχείρηση πείστηκε πως πρέπει να αποκτήσει νοοτροπία και μεθοδολογίες των μεγαλύτερων αδελφών τους για να μπορεί να υπάρχει στο μέλλον, σε συνδυασμό με τη μαζική εισαγωγή στην ανώτατη εκπαίδευση, μπήκαν οι βάσεις για μια αλυσιδωτή αντίδραση και αυτοτροφοδοτούμενη έκρηξη στον τεχνολογικό τομέα. Από τα εργαστήρια των πολυεθνικών και του στρατού μέχρι τον τελευταίο μοναχικό καβαλάρη και ψηφιακό επαγγελματία που πάλευε να βρει στον ήλιο μοίρα, όλοι ονειρεύονταν την ανάπτυξη της επόμενης εφαρμογής, που θα τους έδινε χρήμα, δόξα και σίγουρη επιβίωση έναντι των υπόλοιπων, οπότε όλοι πλέον είχαν συμφέρον στη διάδοση της τεχνολογίας και την ανάπτυξη των σχετικών υποδομών. Πάλευαν όλοι με πάθος για το ποιος θα δημιουργούσε τη νέα μεγάλη ανάγκη, της οποίας η λύση θα τους καθιστούσε ασυναγώνιστους. Αντί όμως για μια πραγματική ανάγκη που ψάχνει για λύσεις, πλέον οι «λύσεις» που έψαχναν για την «ανάγκη» διαρκώς συσσωρεύονταν. Άρα γικές εφαρμογές. Τι είδους είναι τα δρομολογούμενα χαρακτηριστικά αυτού του ανθρώπου;

Κατ' αρχήν η πλήρης αδιαφορία για το παρελθόν. Σε έναν κόσμο που αλλάζει ταχύτατα και «οφείλει» να αλλάξει ακόμη περισσότερο, το παρελθόν, ακόμη και το πρόσφατο, δεν πρέπει να έχει σημασία παρ' εκτός για την επιστήμη της αρχαιολογίας. Το βλέμμα πρέπει διαρκώς να είναι επιθετικά προσανατολισμένο μπροστά, χωρίς τη διάθεση κριτικής που επιφέρει η γνώση και η επισκόπηση του παρελθόντος. Μιλάμε για αγώνα δρόμου και ο δρομέας δεν κοιτά ποτέ πίσω του και κυρίως δεν πρέπει να διαπιστώσει πως κυνηγιέται με τη σκιά του. Αυτός ο ξέφρενος ρυθμός είναι που θα σκορπίσει τον «παλιό» κόσμο σε συντρίμμια, υποτίθεται μαζί με τους πόνους που προκάλεσε. Ανά δεκαετίες πλέον οι άνθρωποι να διαφέρουν τόσο από τους προηγούμενους σε βαθμό που να νομίζουν πως οι τελευταίοι που ζούσαν διαφορετικά ήταν απλώς βλάκες.

Δεύτερον μια τάση εκλογίκευσης των πάντων πάνω στα νέα εργαλεία, γνώσεις και δυνατότητες που δημιουργούν η επιστήμη και η τεχνολογία (ακόμη κι αν οι

πως η πόρτα πίσω μας έχει κλείσει.

Δεν μιλάμε βέβαια για την τεχνολογία γενικώς κι αορίστως. Τεχνολογία και τεχνική χρειάζεται για να έχεις και μια οδοντογλυφίδα. Μιλάμε για την στρατιωτική τεχνολογία η οποία πλέον έχει κοινωνικοποιηθεί. Την τεχνολογία γύρω από τις επικοινωνίες, τις πληροφορίες, τη ρομποτική και τη γνώση της ανθρώπινης «μηχανής». Την στρατιωτική τεχνολογία που ξέφυγε οργανωμένα από το πεδίο του πραγματικού πολέμου για να εφαρμοστεί στο πεδίο ενός διαφορετικού τύπου, αλλά εξίσου πραγματικού πολέμου, αυτού της ανθρώπινης και κοινωνικής μετάλλαξης.

Δεν έχουν περάσει παρά μόνο δύο δεκαετίες από την εποχή που το Διαδίκτυο αφορούσε μόνον μια περιορισμένη «πρωτοπόρα» κάστα φρικιών της οθόνης του υπολογιστή, για τους οποίους οι υπόλοιποι σχεδόν γελούσαν με την κατάντια τους λόγω της διαπιστωμένης αντικοινωνικότητάς τους. Σύντομα η ύπαρξη του Διαδίκτυο σε ένα σπίτι δεν θα είναι απλή ανάγκη αλλά υποχρέωση δια νόμου, εφ' όσον από την ύπαρξή του θα εξαρτάται η «επικοινωνία» των αρχών με τους υπηκόους τους. Δεν είναι παρά δύο δεκαετίες από τότε που οι μορφασμοί ενός τύπου στο δρόμο που χειρονομούσε μιλώντας στο «πρωτόγονο» κινητό του επέσυραν μειδιάματα χλευασμού από τους υπόλοιπους. Γιατί; Επειδή είχαν τη δυνατότητα να ζουν χωρίς την ανάγκη του, την οποία δεν κατανοούσαν. Σήμερα σχεδόν και ο τελευταίος αισθάνεται γυμνός χωρίς ένα smartphone φορτωμένο με μια πανστρατιά εφαρμογών. Γιατί; Επειδή δεν μπορεί να επιβιώσει κοινωνικά δίχως αυτό, όχι μόνο σε υλικό, αλλά πλέον και σε ψυχικό επίπεδο. Αντίστοιχα βιώματα με αυτά της μεταπολεμικής γενιάς με την τηλεόραση, τότε. Σήμερα, λόγω εμπειρίας γνωρίζουμε με ποιον τρόπο άλλαξε η τηλεόραση το DNA εκείνης της γενιάς σε βαθμό να την διαφοροποιήσει ολοκληρωτικά από τις προηγούμενές της σε ότι αφορά τον τρόπο σκέψης, τις συνήθειες και τις συμπεριφορές της. Σήμερα, όμως, καθώς μια αντίστοιχη διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν έχει ολοκληρωθεί, δεν υπάρχει εκτεταμένος προβληματισμός για το DNA των επόμενων γενεών.

Διόλου τυχαία φορείς αυτού του περάσματος από την στρατιωτική στην κοινωνική χρήση αυτών των τεχνολογιών ήταν αρχικά οι μεγάλες ιδιωτικές και πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες στόχευαν στην παγκοσμιοποίησή τους. Η νοοτροπία και ο τρόπος δράσης τους σε τίποτα δεν διαφέρει από τις αντίστοιχες του στρατού, καθώς βλέπουν την ανάπτυξή τους στην αγορά με εξ ίσου πολεμικούς όρους, όπου νίκη σημαίνει

Από τη στιγμή που τα τεχνολογικά προϊόντα έγιναν προσιτά στην αγορά και από τη στιγμή που και το τελευταίο μαγαζάκι-επιχείρηση πείστηκε πως πρέπει να αποκτήσει νοοτροπία και μεθοδολογίες των μεγαλύτερων αδελφών τους για να μπορεί να υπάρχει στο μέλλον, σε συνδυασμό με τη μαζική εισαγωγή στην ανώτατη εκπαίδευση, μπήκαν οι βάσεις για μια αλυσιδωτή αντίδραση και αυτοτροφοδοτούμενη έκρηξη στον τεχνολογικό τομέα. Από τα εργαστήρια των πολυεθνικών και του στρατού μέχρι τον τελευταίο μοναχικό καβαλάρη και ψηφιακό επαγγελματία που πάλευε να βρει στον ήλιο μοίρα, όλοι ονειρεύονταν την ανάπτυξη της επόμενης εφαρμογής, που θα τους έδινε χρήμα, δόξα και σίγουρη επιβίωση έναντι των υπόλοιπων, οπότε όλοι πλέον είχαν συμφέρον στη διάδοση της τεχνολογίας και την ανάπτυξη των σχετικών υποδομών. Πάλευαν όλοι με πάθος για το ποιος θα δημιουργούσε τη νέα μεγάλη ανάγκη, της οποίας η λύση θα τους καθιστούσε ασυναγώνιστους. Αντί όμως για μια πραγματική ανάγκη που ψάχνει για λύσεις, πλέον οι «λύσεις» που έψαχναν για την «ανάγκη» διαρκώς συσσωρεύονταν. Άρα χρειαζόταν αντίστοιχη ανάπτυξη του marketing και της «επικοινωνίας», που θα αιτιολογούσε επαρκώς τις «ανάγκες», οι οποίες ποτέ δεν ήταν αρκετές και ποτέ δεν τελείωναν. Όλοι αυτοί δηλαδή σύντομα διαπίστωσαν πως δεν γίνεται να επιβιώσουν στο τεχνολογικό άρμα χωρίς να είναι –έστω σε ένα βαθμό– απατεώνες. Μικρό το κακό εφόσον πλέον η τεχνολογία είχε συνδεθεί με την οικονομία και την κοινωνία δηλαδή με τη μεγαλύτερη Ανάγκη, αυτή της επιβίωσης. Οι «μεγάλοι» γελούσαν γιατί πλέον είχε δημιουργηθεί ένα κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο το οποίο δεν έμενε παρά να καθοδηγήσουν στη «σωστή» κατεύθυνση «καινοτομώντας» στις βασικότερες εφαρμογές μαζικής χρήσης πάνω στις οποίες θα εξαναγκάζονταν εκ των πραγμάτων να χτίσουν οι μικρότεροι. Οι μικρότεροι, που σύντομα διαγικές εφαρμογές. Τι είδους είναι τα δρομολογούμενα χαρακτηριστικά αυτού του ανθρώπου;

Κατ' αρχήν η πλήρης αδιαφορία για το παρελθόν. Σε έναν κόσμο που αλλάζει ταχύτατα και «οφείλει» να αλλάξει ακόμη περισσότερο, το παρελθόν, ακόμη και το πρόσφατο, δεν πρέπει να έχει σημασία παρ' εκτός για την επιστήμη της αρχαιολογίας. Το βλέμμα πρέπει διαρκώς να είναι επιθετικά προσανατολισμένο μπροστά, χωρίς τη διάθεση κριτικής που επιφέρει η γνώση και η επισκόπηση του παρελθόντος. Μιλάμε για αγώνα δρόμου και ο δρομέας δεν κοιτά ποτέ πίσω του και κυρίως δεν πρέπει να διαπιστώσει πως κυνηγιέται με τη σκιά του. Αυτός ο ξέφρενος ρυθμός είναι που θα σκορπίσει τον «παλιό» κόσμο σε συντρίμμια, υποτίθεται μαζί με τους πόνους που προκάλεσε. Ανά δεκαετίες πλέον οι άνθρωποι να διαφέρουν τόσο από τους προηγούμενους σε βαθμό που να νομίζουν πως οι τελευταίοι που ζούσαν διαφορετικά ήταν απλώς βλάκες.

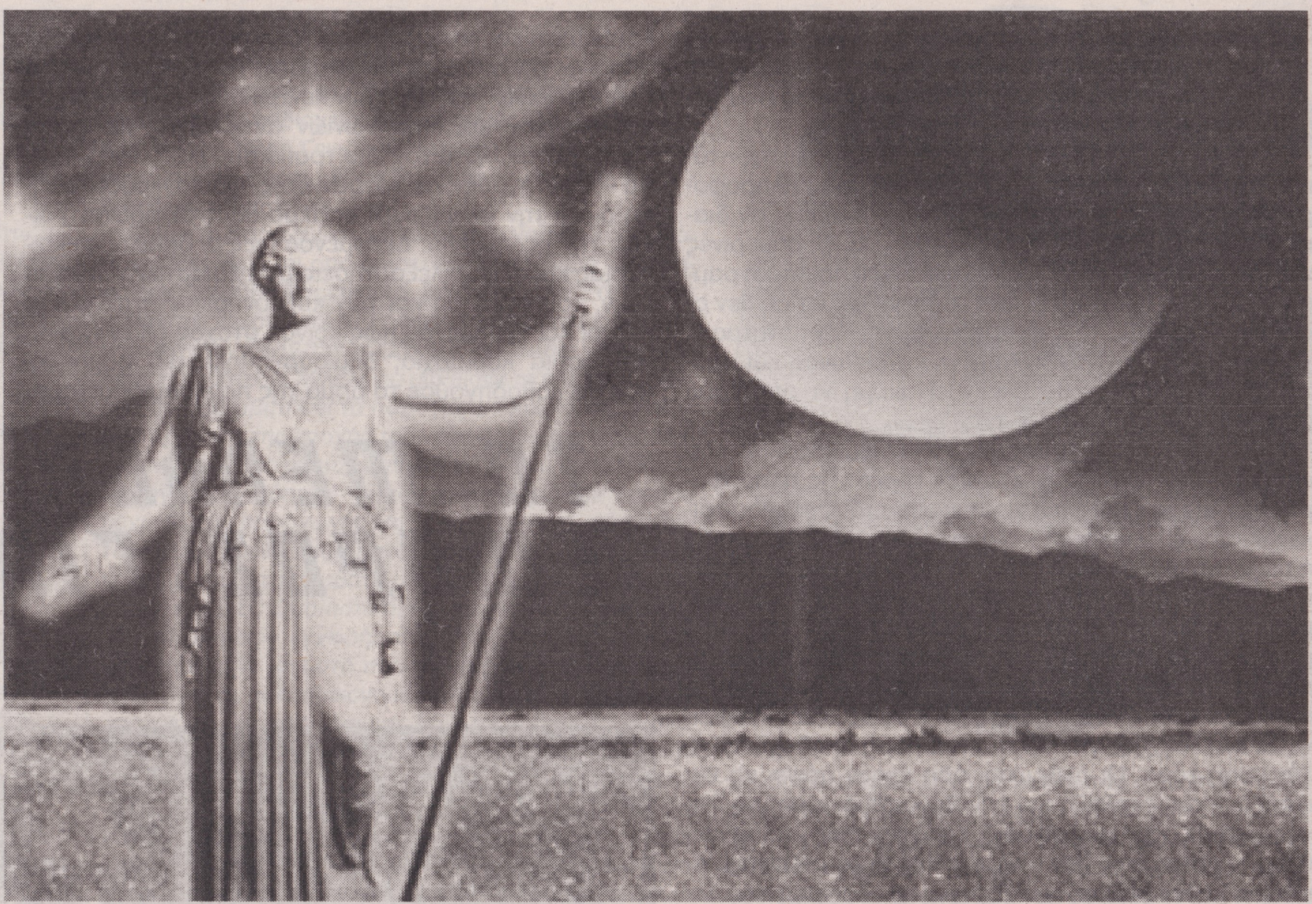
Δεύτερον μια τάση εκλογίκευσης των πάντων πάνω στα νέα εργαλεία, γνώσεις και δυνατότητες που δημιουργούν η επιστήμη και η τεχνολογία (ακόμη κι αν οι «γνώσεις» είναι απλώς εικασίες). Αυτό βέβαια δεν είναι καινούριο, υπάρχει εδώ και δύο αιώνες από την εποχή που εξελισσόταν η τιτανομαχία μεταξύ επιστήμης και θρησκείας για το έπαθλο της καθοδήγησης του ανθρώπινου πνεύματος. Σήμερα γνωρίζουμε τον νικητή που είναι η θρησκεία, που ντύθηκε τον μανδύα της επιστήμης. Μια κατάσταση που τείνει να μονιμοποιήσει στους ανθρώπους την παλαιά αναπηρία τού να προσεγγίζουν τα ζητήματά τους βάσει μιας σκέψης εν απουσία συν-αίσθησης. Ο θρίαμβος και η πρωτοκαθεδρία της εγωιστικής «λογικής» ενάντια στη Λογική που δεν εδράζεται στον εαυτό της, αλλά στην συν-αίσθηση εξακολουθεί να παραμένει τέτοια. Ήταν «λογικό» να συμβεί αυτό εφόσον συνέφερε τους κάθε είδους αγο-

συνέχεια στη σελίδα 12

συνέχεια από τη σελίδα 11

ραίους προπαγανδιστές. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να επιχειρηματολογούν υποστηρίζοντας κυριολεκτικά ο,τιδήποτε τούς συμφέρει, κερδίζοντας οπαδούς και φέρνοντας σε αμηχανία τον οποιονδήποτε. Η πολιτική δεν μπορεί να θριαμβεύσει χωρίς τέτοιας μορφής λοβοτομή. Εφ' όσον η ανθρώπινη οντότητα κατακερματιστεί σε τέτοιο βαθμό και η συν-αίσθηση καταστεί δυσεύρετη, οδηγώντας σε έναν πικρόχολο κυνισμό, ανοίγει ο δρόμος για κυριολεκτικά άπειρες δυνατότητες «λογικού» χειρισμού των πάντων. Πρέπει να γίνει αυτό για να αποδεχτείς για παράδειγμα πως αυτοί που καταστρέφουν τη Φύση στην πραγματικότητα την σώζουν. Για να αποδεχτείς πως δεν υπάρχει πρόβλημα με την απώλεια μερικών «κακών» γονιδίων στα πλαίσια ενός ορθολογικού προγεννητικού προγραμματισμού. Για να αποδεχτείς πως είναι ζήτημα κοινωνικής ευθύνης το να φορολογείται και ο αέρας. Για να αποδεχτείς πως ο «σεξουαλικός προσανατολισμός» είναι κάτι αντίστοιχο του επαγγελματικού προσανατολισμού και οι παιδεραστές είναι κι αυτοί άνθρωποι. Για να αποδεχτείς πως τα πάσης φύσεως εμφυτεύματα μελλοντικά θα αυξήσουν τις ανθρώπινες δυνατότητες... Ο κατάλογος είναι ατελείωτος. Υπάρχουν πολλά πράγματα για να αποδεχτείς στον κόσμο του μέλλοντος.

Τρίτον μια εσωτερικευμένη τάση εξατομίκευσης η οποία θα καλύπτει τις «κοινωνικές ανάγκες» της διαφορετικά. Η απώλεια κοινωνικότητας, που προήλθε με την αλλαγή του τρόπου ζωής, είναι δεδομένο πως κάπως θα πρέπει να καλυφθεί, εφόσον οι άνθρωποι είναι δεδομένο πως δεν ζουν χωρίς αυτήν. Οπότε χρειάζεται ένας επανακαθορισμός της κοινωνικότητας αλλά και ένας τρόπος ώστε η κοινωνική ενότητα που διασπάται βίαια στην εξωτερική καθημερινότητα να επανασυνδεθεί σε ένα άλλο επίπεδο περισσότερο ελεγχόμενο. Με το Διαδίκτυο ο κόσμος δίνει την αίσθηση πως είναι πολύ μικρός και κατανοήσιμος και –κυρίως– ασφαλής, πράγμα που, βέβαια, δεν ισχύει. Αν δεν σου αρέσει ο άμεσος περίγυρός σου μπορείς άνετα να αναζητήσεις ανθρώπους στα πέρατα της Γης χωρίς να κάνεις ούτε ένα βήμα και κυρίως χωρίς να κουραστείς. Μπορείς να φτιάξεις μια ψηφιακή εικόνα του εαυτού σου προβάλλοντας και παριστάνοντας ό,τι θέλεις. Έτσι κι αλλιώς μυστικά δεν χρειάζονται και δεν πρέπει να υπάρχουν. Δεν υπάρχει η αξία του προσωπικού αλλά όλα τα καλά και συμφέροντα βρίσκονται σε κοινή θέα. Μπορείς να διαδώσεις τις απόψεις σου καταθέτοντας μια άποψη ανάμεσα σε τρισεκατομμύρια άλλες γενόμενος κι εσύ άλλη μια πληροφορία και να θεωρείς πως είσαι μέτοχος ενός γί-

σκεφθείς ποτέ. Αν είσαι μόνος σου (αλλά ακόμη κι αν δεν είσαι) οι πορνογραφικές «υπηρεσίες» είναι άφθονες, και σύντομα με κάθε είδους φουτουριστικά αξεσουάρ. Σύντομα κάθε είδους εξωτερική υπηρεσία που θα μπορούσες να φανταστείς θα είναι διαδικτυωμένη, στα πόδια σου και φθηνά. Όλος ο κόσμος δουλεύει για εσένα μέσα σ' ένα δωμάτιο. Μπορεί να μη μπορείς να συνεννοηθείς ούτε με τον φίλο σου και να μην κατανοείς ούτε ο ίδιος το γιατί, αλλά όλος ο κόσμος είναι «φίλος» σου. Ούτε πόνος, ούτε περιπέτεια, ούτε ρίσκο. Ούτε και πάθος, παρά μόνον πάθη μετά βίτσιων. Έτσι κι αλλιώς όλα συμβαίνουν μέσα στο μυαλό που κυνηγά τους δαίμονές του εφ' όσον συν-αίσθηση δεν υπάρχει.

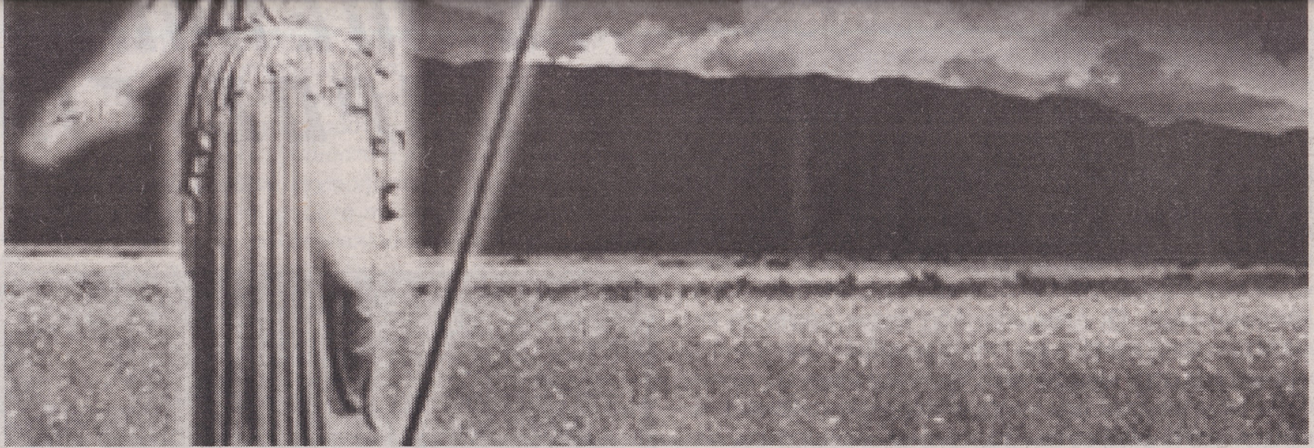
Εδώ μπορεί να διαφωνήσει κανείς και να προβάλλει την αύξηση της δυνατότητας πρόσβασης σε γνώση που προσέφερε το Διαδίκτυο σε ένα πολύ μεγαλύτερο πλήθος ανθρώπων. Παρ' ότι αυτό ισχύει σε ορισμένους ειδικούς τομείς, θα πρέπει να πούμε πως η πληροφορία

από τη γνώση τους την ίδια; Είναι λογικό να συμβαίνει αυτό. Εάν η πληροφόρησή σου σε κάνει να σκέφτεσαι το τί συμβαίνει σε έναν «παγκοσμιοποιημένο» πλανήτη, που φαίνεται πολύ μικρός ενώ δεν είναι, προκειμένου να προσδιορίσεις τα άμεσα βήματά σου εκεί που βρίσκεσαι, η αδράνεια είναι δεδομένη. Αυτά είναι μεγέθη που ένας άνθρωπος δεν μπορεί να διαχειριστεί. Μόνον ένα σύστημα εξουσίας μπορεί.

Είναι βέβαιο πως η τεχνολογική εξέλιξη θα δημιουργήσει νέες «φυλές» και «είδη» ανθρώπων. Είναι βέβαιο πως κάποιοι δεν θα διαχωριστούν από τους υπόλοιπους μόνον στο επίπεδο της γνώσης αλλά και στο φυσικό - βιολογικό επίπεδο αποκτώντας νέες δυνατότητες. Μπορούμε από τώρα να φανταστούμε ποιοι θα ήθελαν κάτι τέτοιο. Οι ίδιοι που πάντα θεωρούσαν προορισμό της εξέλιξης του είδους το να ξεχωρίσουν κάποιοι από τους υπόλοιπους σε τέτοιο απόλυτο βαθμό, ώστε να φτάσουν να θεωρούνται θεοί. Ο προαιώνιος τιτάνιος αγώ-

μερικών «κακών» γονιδίων στα πλαίσια ενός βιολογικού προγεννητικού προγραμματισμού. Για να αποδεχτείς πως είναι ζήτημα κοινωνικής ευθύνης το να φορολογείται και ο αέρας. Για να αποδεχτείς πως ο «σεξουαλικός προσανατολισμός» είναι κάτι αντίστοιχο του επαγγελματικού προσανατολισμού και οι παιδεραστές είναι κι αυτοί άνθρωποι. Για να αποδεχτείς πως τα πάσης φύσεως εμφυτεύματα μελλοντικά θα αυξήσουν τις ανθρώπινες δυνατότητες... Ο κατάλογος είναι ατελείωτος. Υπάρχουν πολλά πράγματα για να αποδεχτείς στον κόσμο του μέλλοντος.

Τρίτον μια εσωτερικευμένη τάση εξατομίκευσης η οποία θα καλύπτει τις «κοινωνικές ανάγκες» της διαφορετικά. Η απώλεια κοινωνικότητας, που προήλθε με την αλλαγή του τρόπου ζωής, είναι δεδομένο πως κάπως θα πρέπει να καλυφθεί, εφόσον οι άνθρωποι είναι δεδομένο πως δεν ζουν χωρίς αυτήν. Οπότε χρειάζεται ένας επανακαθορισμός της κοινωνικότητας αλλά και ένας τρόπος ώστε η κοινωνική ενότητα που διασπάται βίαια στην εξωτερική καθημερινότητα να επανασυνδεθεί σε ένα άλλο επίπεδο περισσότερο ελεγχόμενο. Με το Διαδίκτυο ο κόσμος δίνει την αίσθηση πως είναι πολύ μικρός και κατανοήσιμος και –κυρίως– ασφαλής, πράγμα που, βέβαια, δεν ισχύει. Αν δεν σου αρέσει ο άμεσος περίγυρός σου μπορείς άνετα να αναζητήσεις ανθρώπους στα πέρατα της Γης χωρίς να κάνεις ούτε ένα βήμα και κυρίως χωρίς να κουραστείς. Μπορείς να φτιάξεις μια ψηφιακή εικόνα του εαυτού σου προβάλλοντας και παριστάνοντας ό,τι θέλεις. Έτσι κι αλλιώς μυστικά δεν χρειάζονται και δεν πρέπει να υπάρχουν. Δεν υπάρχει η αξία του προσωπικού αλλά όλα τα καλά και συμφέροντα βρίσκονται σε κοινή θέα. Μπορείς να διαδώσεις τις απόψεις σου καταθέτοντας μια άποψη ανάμεσα σε τρισεκατομμύρια άλλες γενόμενος κι εσύ άλλη μια πληροφορία και να θεωρείς πως είσαι μέτοχος ενός γίγνεσθαι ακόμη κι από τη θέση του αυτοκράτορα. Μπορείς να ακούσεις ό,τι θέλεις και να δεις ό,τι δεν θα επισκεφθείς ποτέ. Αν είσαι μόνος σου (αλλά ακόμη κι αν δεν είσαι) οι πορνογραφικές «υπηρεσίες» είναι άφθονες, και σύντομα με κάθε είδους φουτουριστικά αξεσουάρ. Σύντομα κάθε είδους εξωτερική υπηρεσία που θα μπορούσες να φανταστείς θα είναι διαδικτυωμένη, στα πόδια σου και φθηνά. Όλος ο κόσμος δουλεύει για εσένα μέσα σ' ένα δωμάτιο. Μπορεί να μη μπορείς να συνεννοηθείς ούτε με τον φίλο σου και να μην κατανοείς ούτε ο ίδιος το γιατί, αλλά όλος ο κόσμος είναι «φίλος» σου. Ούτε πόνος, ούτε περιπέτεια, ούτε ρίσκο. Ούτε και πάθος, παρά μόνον πάθη μετά βίτσιων. Έτσι κι αλλιώς όλα συμβαίνουν μέσα στο μυαλό που κυνηγά τους δαίμονές του εφ' όσον συν-αίσθηση δεν υπάρχει.

Εδώ μπορεί να διαφωνήσει κανείς και να προβάλλει την αύξηση της δυνατότητας πρόσβασης σε γνώση που προσέφερε το Διαδίκτυο σε ένα πολύ μεγαλύτερο πλήθος ανθρώπων. Παρ' ότι αυτό ισχύει σε ορισμένους ειδικούς τομείς, θα πρέπει να πούμε πως η πληροφορία δεν είναι γνώση. Αντιθέτως ο κυκεώνας των πληροφοριών που χρειάζεται άπειρος κόπος από κάποιον έστω για να αξιολογήσει αν όχι να βάλει σε τάξη, στους περισσότερους δημιουργεί την ψευδαίσθηση της γνώσης. Η γνώση είναι κάτι πολύ περισσότερο από την σύνθεση πληροφοριών (παρ' ότι μπορεί να βασίζεται σ' αυτές) και δίνει την δυνατότητα πρόβλεψης. Η πραγματικά πολύτιμη πληροφορία και γνώση παραμένει τόσο δυσεύρετη όσο ήταν πάντα. Αυτή τη φορά επειδή το πιθανότερο είναι ακόμη κι αν βρεθεί να μην αξιολογηθεί ως τέτοια. Είναι σαν την οχλαγωγία που όλοι φωνάζουν κι αυτός που όντως ξέρει κάτι για να πει δεν μπορεί πλέον να ακουστεί, πολύ περισσότερο δε να έχουν τα λόγια του κάποιο αποτέλεσμα. Όλοι μιλούν και ασκούν «κριτική» και κανείς δεν θέλει να ακούσει κανέναν. Όλοι εκτός από τις υπερ-κρατικές υπηρεσίες που και ακούν και αξιολογούν τα πάντα και έχουν και τα εργαλεία όντως να αντλήσουν γνώση από την πληροφορία.

Κι αυτό είναι το επόμενο σημαντικό σημείο: Για τους λίγους που όντως βρίσκουν ή συνθέτουν την πληροφορία σε γνώση, τι την κάνουν; Η γνώση είναι όντως πολύ σημαντική εφ' όσον όποια σημαντική αλλαγή –θετική ή από τη γνώση τους την ίδια; Είναι λογικό να συμβαίνει αυτό. Εάν η πληροφόρησή σου σε κάνει να σκέφτεσαι το τί συμβαίνει σε έναν «παγκοσμιοποιημένο» πλανήτη, που φαίνεται πολύ μικρός ενώ δεν είναι, προκειμένου να προσδιορίσεις τα άμεσα βήματά σου εκεί που βρίσκεσαι, η αδράνεια είναι δεδομένη. Αυτά είναι μεγέθη που ένας άνθρωπος δεν μπορεί να διαχειριστεί. Μόνον ένα σύστημα εξουσίας μπορεί.

Είναι βέβαιο πως η τεχνολογική εξέλιξη θα δημιουργήσει νέες «φυλές» και «είδη» ανθρώπων. Είναι βέβαιο πως κάποιοι δεν θα διαχωριστούν από τους υπόλοιπους μόνον στο επίπεδο της γνώσης αλλά και στο φυσικό - βιολογικό επίπεδο αποκτώντας νέες δυνατότητες. Μπορούμε από τώρα να φανταστούμε ποιοι θα ήθελαν κάτι τέτοιο. Οι ίδιοι που πάντα θεωρούσαν προορισμό της εξέλιξης του είδους το να ξεχωρίσουν κάποιοι από τους υπόλοιπους σε τέτοιο απόλυτο βαθμό, ώστε να φτάσουν να θεωρούνται θεοί. Ο προαιώνιος τιτάνιος αγώνας των λίγων ενάντια στην πλειοψηφία των ομοίων τους δείχνει να έχει σήμερα, με τις τεχνολογικές δυνατότητες που υπάρχουν, να μπορεί να φτάσει στο τέλος του. Απλά οι πολλοί θα υποβιβαστούν από το επίπεδο του ανθρώπου στο επίπεδο ενός διαδικτυωμένου ζώου καταναλώνοντας την τεχνολογία που τους αφορά. Κάποιες άλλες τεχνολογίες που δεν θα αφορούν τους πολλούς, θα «ανεβάσουν» κάποιους άλλους στο επίπεδο ενός νέου είδους. Από εκεί και πέρα η ιστορία είναι γνωστή από το παρελθόν. Αυτή του Homo Sapiens με τους Νεαντερτάλειους.

Η δυνατότητα των «παλαιών» ανθρώπων να εξακολουθήσουν να παραμένουν τέτοιοι και να διευρύνουν τις δικές τους δυνατότητες είναι ευθέως ανάλογη με τη μελλοντική δυνατότητά τους να ζουν ΑΠΟΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΙ.

Θ.

δίκτυο ο κόσμος δίνει την αίσθηση πως είναι πολύ μικρός και κατανοήσιμος και –κυρίως– ασφαλής, πράγμα που, βέβαια, δεν ισχύει. Αν δεν σου αρέσει ο άμεσος περίγυρός σου μπορείς άνετα να αναζητήσεις ανθρώπους στα πέρατα της Γης χωρίς να κάνεις ούτε ένα βήμα και κυρίως χωρίς να κουραστείς. Μπορείς να φτιάξεις μια ψηφιακή εικόνα του εαυτού σου προβάλλοντας και παριστάνοντας ό,τι θέλεις. Έτσι κι αλλιώς μυστικά δεν χρειάζονται και δεν πρέπει να υπάρχουν. Δεν υπάρχει η αξία του προσωπικού αλλά όλα τα καλά και συμφέροντα βρίσκονται σε κοινή θέα. Μπορείς να διαδώσεις τις απόψεις σου καταθέτοντας μια άποψη ανάμεσα σε τρισεκατομμύρια άλλες γενόμενος κι εσύ άλλη μια πληροφορία και να θεωρείς πως είσαι μέτοχος ενός γίγνεσθαι ακόμη κι από τη θέση του αυτοκράτορα. Μπορείς να ακούσεις ό,τι θέλεις και να δεις ό,τι δεν θα επι-

θα μπορούσες να φανταστείς θα είναι διαδικτυωμένη, στα πόδια σου και φθηνά. Όλος ο κόσμος δουλεύει για εσένα μέσα σ' ένα δωμάτιο. Μπορεί να μη μπορείς να συνεννοηθείς ούτε με τον φίλο σου και να μην κατανοείς ούτε ο ίδιος το γιατί, αλλά όλος ο κόσμος είναι «φίλος» σου. Ούτε πόνος, ούτε περιπέτεια, ούτε ρίσκο. Ούτε και πάθος, παρά μόνον πάθη μετά βίτσιων. Έτσι κι αλλιώς όλα συμβαίνουν μέσα στο μυαλό που κυνηγά τους δαίμονές του εφ' όσον συν-αίσθηση δεν υπάρχει.

Εδώ μπορεί να διαφωνήσει κανείς και να προβάλλει την αύξηση της δυνατότητας πρόσβασης σε γνώση που προσέφερε το Διαδίκτυο σε ένα πολύ μεγαλύτερο πλήθος ανθρώπων. Παρ' ότι αυτό ισχύει σε ορισμένους ειδικούς τομείς, θα πρέπει να πούμε πως η πληροφορία δεν είναι γνώση. Αντιθέτως ο κυκεώνας των πληροφοριών που χρειάζεται άπειρος κόπος από κάποιον έστω για να αξιολογήσει αν όχι να βάλει σε τάξη, στους περισσότερους δημιουργεί την ψευδαίσθηση της γνώσης. Η γνώση είναι κάτι πολύ περισσότερο από την σύνθεση πληροφοριών (παρ' ότι μπορεί να βασίζεται σ' αυτές) και δίνει την δυνατότητα πρόβλεψης. Η πραγματικά πολύτιμη πληροφορία και γνώση παραμένει τόσο δυσεύρετη όσο ήταν πάντα. Αυτή τη φορά επειδή το πιθανότερο είναι ακόμη κι αν βρεθεί να μην αξιολογηθεί ως τέτοια. Είναι σαν την οχλαγωγία που όλοι φωνάζουν κι αυτός που όντως ξέρει κάτι για να πει δεν μπορεί πλέον να ακουστεί, πολύ περισσότερο δε να έχουν τα λόγια του κάποιο αποτέλεσμα. Όλοι μιλούν και ασκούν «κριτική» και κανείς δεν θέλει να ακούσει κανέναν. Όλοι εκτός από τις υπερ-κρατικές υπηρεσίες που και ακούν και αξιολογούν τα πάντα και έχουν και τα εργαλεία όντως να αντλήσουν γνώση από την πληροφορία.

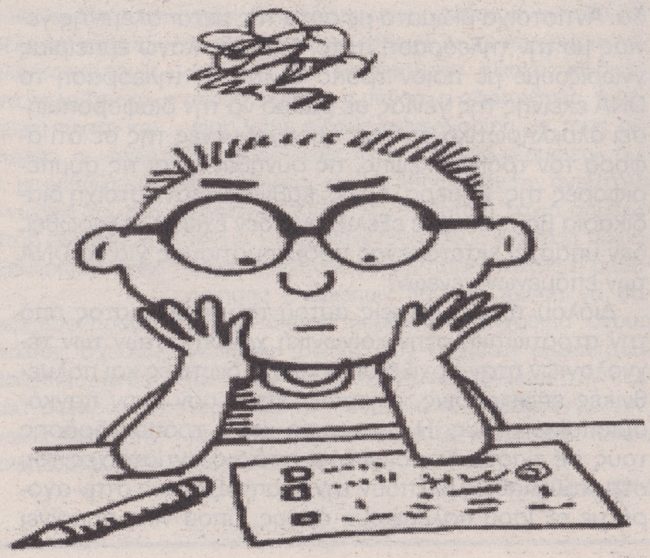
Κι αυτό είναι το επόμενο σημαντικό σημείο: Για τους λίγους που όντως βρίσκουν ή συνθέτουν την πληροφορία σε γνώση, τι την κάνουν; Η γνώση είναι όντως πολύ σημαντική εφ' όσον όποια σημαντική αλλαγή –θετική ή αρνητική– έχει συμβεί στην ιστορία της ανθρωπότητας ήταν αποτέλεσμα κάποιας νέας γνώσης και κατανόησης. Αποτέλεσμα γνώσης που έβαλε τους ανθρώπους σε ορισμένη κίνηση, κατεύθυνση και δράση. Αλλά γνώση που δεν έβαλε κάποιον σε κίνηση, απλώς ήταν μοιραία γι' αυτόν που θεωρούσε πως την κατέχει. Δύναμη που δεν βρίσκει σημείο εφαρμογής, στο τέλος θα στραφεί εναντίον σου. Παλαιότερα οι άνθρωποι γνώριζαν πολύ λιγότερα αλλά έπρατταν περισσότερα και επηρέαζαν πολύ πιο έντονα το άμεσο και κοντινό περιβάλλον τους που σίγουρα τους αφορούσε. Μπορεί να μην έπρατταν το καλύτερο αλλά έλεγχαν τη ζωή τους αποτελεσματικότερα. Τώρα υποτίθεται πως γνωρίζουν περισσότερα, αλλά δεν κάνουν τίποτα. Ποιος θα τους σώσει

να προσδιορίσεις τα άμεσα βήματα σου εκεί που βρίσκεσαι, η αδράνεια είναι δεδομένη. Αυτά είναι μεγέθη που ένας άνθρωπος δεν μπορεί να διαχειριστεί. Μόνον ένα σύστημα εξουσίας μπορεί.

Είναι βέβαιο πως η τεχνολογική εξέλιξη θα δημιουργήσει νέες «φυλές» και «είδη» ανθρώπων. Είναι βέβαιο πως κάποιοι δεν θα διαχωριστούν από τους υπόλοιπους μόνον στο επίπεδο της γνώσης αλλά και στο φυσικό - βιολογικό επίπεδο αποκτώντας νέες δυνατότητες. Μπορούμε από τώρα να φανταστούμε ποιοι θα ήθελαν κάτι τέτοιο. Οι ίδιοι που πάντα θεωρούσαν προορισμό της εξέλιξης του είδους το να ξεχωρίσουν κάποιοι από τους υπόλοιπους σε τέτοιο απόλυτο βαθμό, ώστε να φτάσουν να θεωρούνται θεοί. Ο προαιώνιος τιτάνιος αγώνας των λίγων ενάντια στην πλειοψηφία των ομοίων τους δείχνει να έχει σήμερα, με τις τεχνολογικές δυνατότητες που υπάρχουν, να μπορεί να φτάσει στο τέλος του. Απλά οι πολλοί θα υποβιβαστούν από το επίπεδο του ανθρώπου στο επίπεδο ενός διαδικτυωμένου ζώου καταναλώνοντας την τεχνολογία που τους αφορά. Κάποιες άλλες τεχνολογίες που δεν θα αφορούν τους πολλούς, θα «ανεβάσουν» κάποιους άλλους στο επίπεδο ενός νέου είδους. Από εκεί και πέρα η ιστορία είναι γνωστή από το παρελθόν. Αυτή του Homo Sapiens με τους Νεαντερτάλειους.

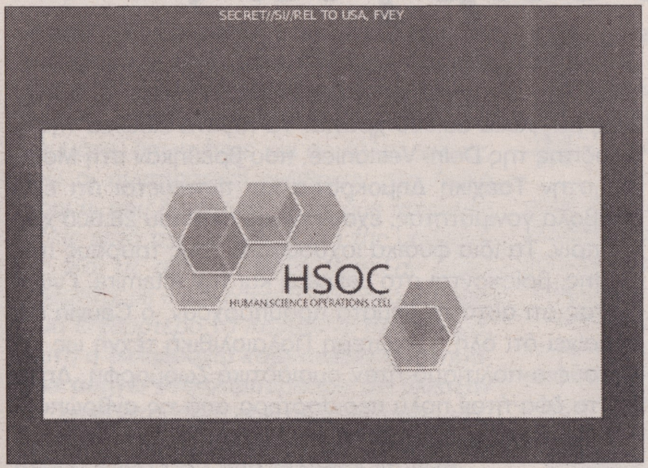
Η δυνατότητα των «παλαιών» ανθρώπων να εξακολουθήσουν να παραμένουν τέτοιοι και να διευρύνουν τις δικές τους δυνατότητες είναι ευθέως ανάλογη με τη μελλοντική δυνατότητά τους να ζουν ΑΠΟΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΙ.

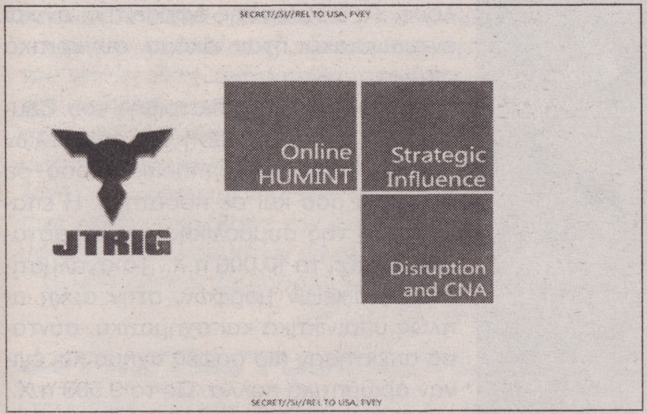
Θ.

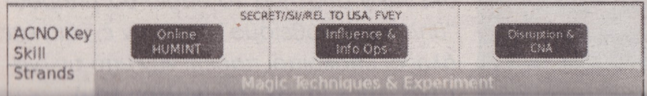
συνέχεια από τη σελίδα 7

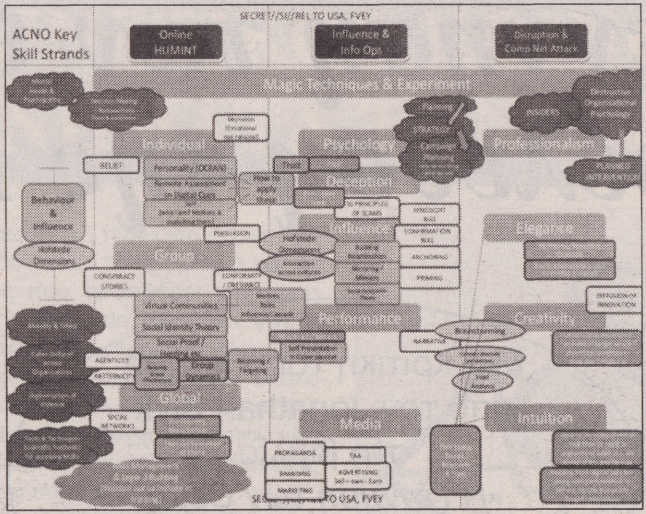
κτυακός ακτιβισμός και οι συνομιλίες ξεδιπλώνονται. Το ακόλουθο ντοκουμέντο αφορά την καθοδήγηση της δουλειάς του «Πυρήνα Επιχειρήσεων Ανθρώπινων Επιστημών» της GCHQ, που αφορά στην «ανθρώπινη ιντερνετική κατασκοπεία» και τη «στρατηγική επιρροή και παρενόχληση»:

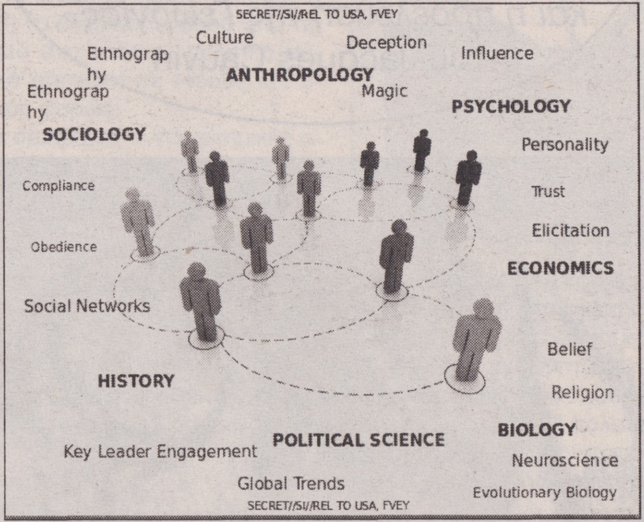

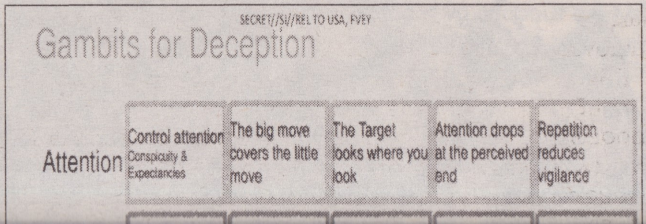
Με τον τίτλο «Μυστική Online Δράση» το έγγραφο περιγράφει με λεπτομέρειες μια σειρά μεθόδων για επιχειρήσεις «επιρροής και πληροφοριών» όπως και «παρενόχλησης και επίθεσης διαδικτύου», ενώ αναλύει πώς τα ανθρώπινα όντα μπορούν να χειραγωγηθούν με τη χρήση «ηγετών», «εμπιστοσύνης», «πειθαρχίας» και «συμμόρφωσης»:

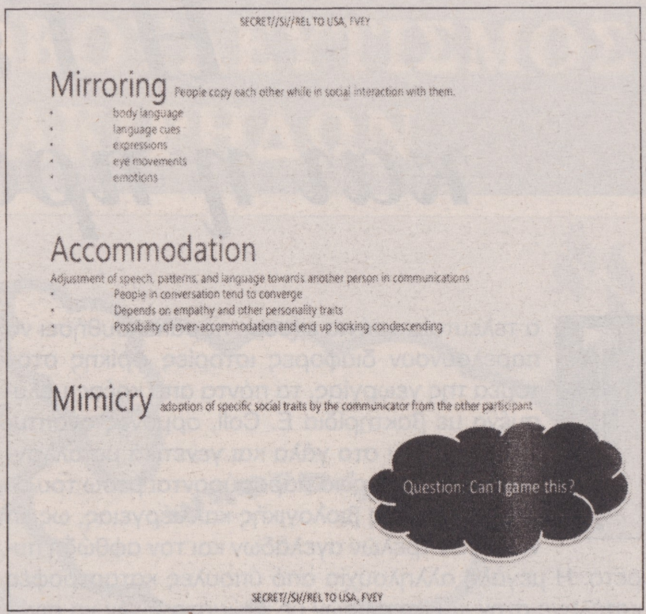

Τα ντοκουμέντα παρουσιάζουν θεωρίες τού πώς οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν ο ένας με τον άλλον, ιδιαίτερα online, και μετά επιχειρούν να ορίσουν τρόπους για να επηρεάσουν τα αποτελέσματα - ή να «παίξουν»:

Μέσω των άρθρων τέθηκαν αναρίθμητα ερωτήματα στην GCHQ, μεταξύ των οποίων:

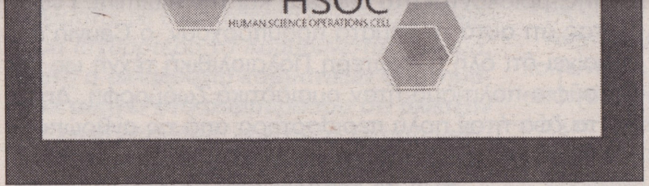
1. Συμμετέχει η GHCQ σε επιχειρήσεις «ψεύτικος φίλος», όπου δημοσιεύεται υλικό στο διαδίκτυο και ψευδώς αποδίδεται σε κάποιον άλλο;

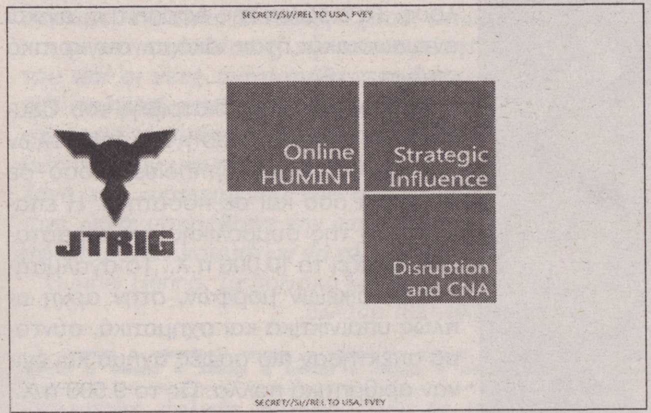
2. Συμμετέχει η GCHQ σε προσπάθειες να επηρεάσει ή να πλαστογραφήσει τις πολιτικές συνομιλίες στο διαδίκτυο;

3. Εξουσιοδοτεί η GCHQ τη στοχοποίηση κοινών εγκληματιών (όπως οι τηλεπωλητές που εξαπατούν τα θύματά τους), ή μόνο τις απειλές εκ του εξωτερικού;

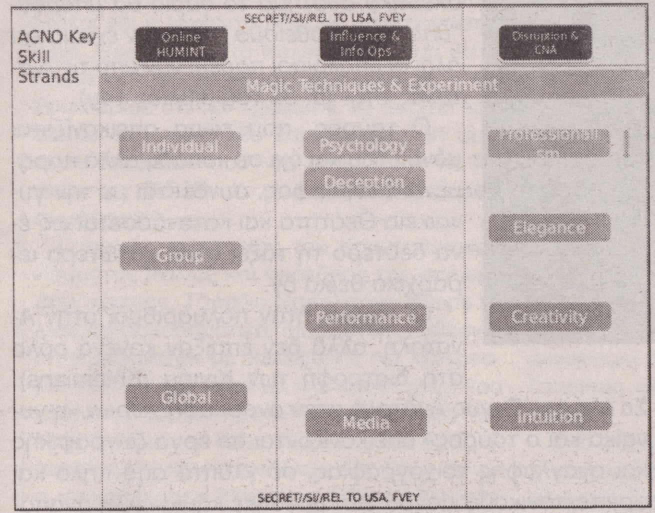
Ως συνήθως, αγνόησαν αυτές τις ερωτήσεις και έστειλαν τα θολά κλισέ τους που δεν απαντούν σε τίποτα: «Είναι εδώ και καιρό πολιτική μας να μην σχολιάζουμε θέματα κατασκοπείας. Επιπλέον, όλη η δουλειά της GCHQ γίνεται σύμφωνα με ένα αυστηρό νομικό και πολιτικό πλαίσιο που διασφαλίζει ότι όλες οι δραστηριότητές μας είναι εξουσιοδοτημένες, απαραίτητες και σύννομες, και ότι υπάρχει εξονυχιστική επίβλεψη από τον υπουργό εσωτερικών, τους επιτρόπους υπηρεσιών υποδοχής μεταναστών και κατασκοπείας και την κοινοβουλευτική επιτροπή κατασκοπείας και ασφάλειας. Όλες οι επιχειρησιακές μας διαδικασίες αυστηρά υιοθετούν αυτή τη θέση».

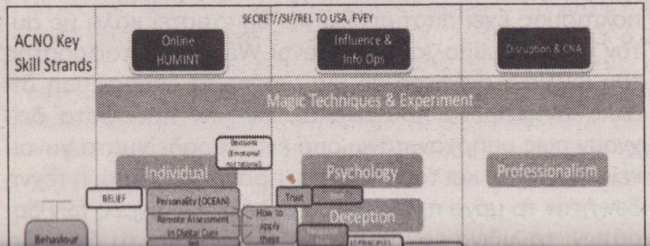
Η άρνηση αυτών των υπηρεσιών να «σχολιάσουν θέματα κατασκοπείας» σημαίνει: δε μιλάνε για τίποτα απ' όσα κάνουν - είναι ακριβώς ο λόγος που η αποκάλυψη

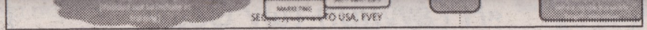

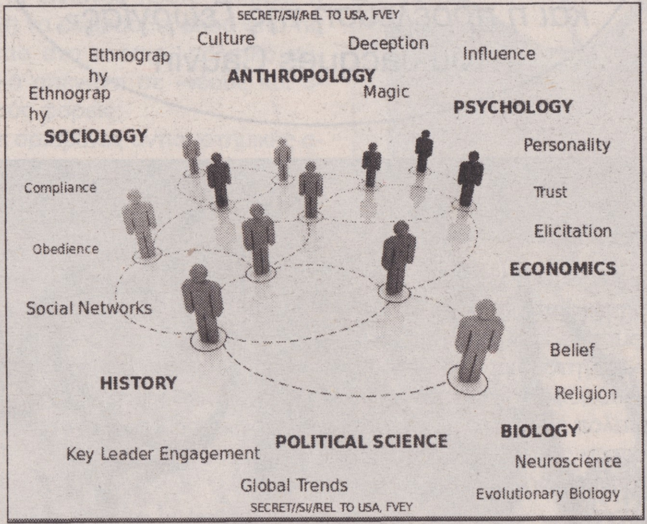

Με τον τίτλο «Μυστική Online Δράση» το έγγραφο περιγράφει με λεπτομέρειες μια σειρά μεθόδων για επιχειρήσεις «επιρροής και πληροφοριών» όπως και «παρενόχλησης και επίθεσης διαδικτύου», ενώ αναλύει πώς τα ανθρώπινα όντα μπορούν να χειραγωγηθούν με τη χρήση «ηγετών», «εμπιστοσύνης», «πειθαρχίας» και «συμμόρφωσης»:

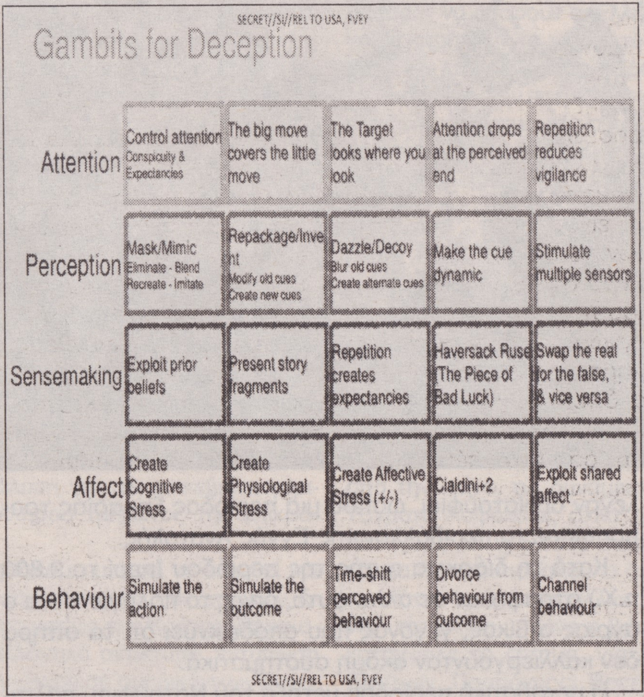

Τα ντοκουμέντα παρουσιάζουν θεωρίες τού πώς οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν ο ένας με τον άλλον, ιδιαίτερα online, και μετά επιχειρούν να ορίσουν τρόπους για να επηρεάσουν τα αποτελέσματα - ή να «παίξουν»:

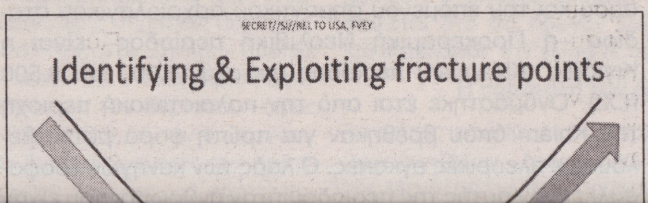

SECRET//SI//REL TO USA, FVEY

Gambits for Deception

Attention	Control attention Conspicuity & Expectancies	The big move covers the little move	The Target looks where you look	Attention drops at the perceived end	Repetition reduces vigilance
Perception	Mask/Mimic Eliminate - Blend Recreate - Imitate	Repackage/Invent Modify old cues Create new cues	Dazzle/Decoy Blur old cues Create alternate cues	Make the cue dynamic	Stimulate multiple sensors
Sensemaking	Exploit prior beliefs	Present story fragments	Repetition creates expectancies	Haversack Ruse (The Piece of Bad Luck)	Swap the real for the false, & vice versa
Affect	Create Cognitive Stress	Create Physiological Stress	Create Affective Stress (+/-)	Cialdini+2	Exploit shared affect
Behaviour	Simulate the action	Simulate the outcome	Time-shift perceived behaviour	Divorce behaviour from outcome	Channel behaviour

SECRET//SI//REL TO USA, FVEY

Μέσω των άρθρων τέθηκαν αναρίθμητα ερωτήματα στην GCHQ, μεταξύ των οποίων:

1. Συμμετέχει η GHCQ σε επιχειρήσεις «ψεύτικος φίλος», όπου δημοσιεύεται υλικό στο διαδίκτυο και ψευδώς αποδίδεται σε κάποιον άλλο;

2. Συμμετέχει η GCHQ σε προσπάθειες να επηρεάσει ή να πλαστογραφήσει τις πολιτικές συνομιλίες στο διαδίκτυο;

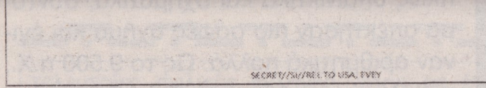
3. Εξουσιοδοτεί η GCHQ τη στοχοποίηση κοινών εγκληματιών (όπως οι τηλεπωλητές που εξαπατούν τα θύματά τους), ή μόνο τις απειλές εκ του εξωτερικού;

Ως συνήθως, αγνόησαν αυτές τις ερωτήσεις και έστειλαν τα θολά κλισέ τους που δεν απαντούν σε τίποτα: «Είναι εδώ και καιρό πολιτική μας να μην σχολιάζουμε θέματα κατασκοπείας. Επιπλέον, όλη η δουλειά της GCHQ γίνεται σύμφωνα με ένα αυστηρό νομικό και πολιτικό πλαίσιο που διασφαλίζει ότι όλες οι δραστηριότητές μας είναι εξουσιοδοτημένες, απαραίτητες και σύννομες, και ότι υπάρχει εξονυχιστική επίβλεψη από τον υπουργό εσωτερικών, τους επιτρόπους υπηρεσιών υποδοχής μεταναστών και κατασκοπείας και την κοινοβουλευτική επιτροπή κατασκοπείας και ασφάλειας. Όλες οι επιχειρησιακές μας διαδικασίες αυστηρά υιοθετούν αυτή τη θέση».

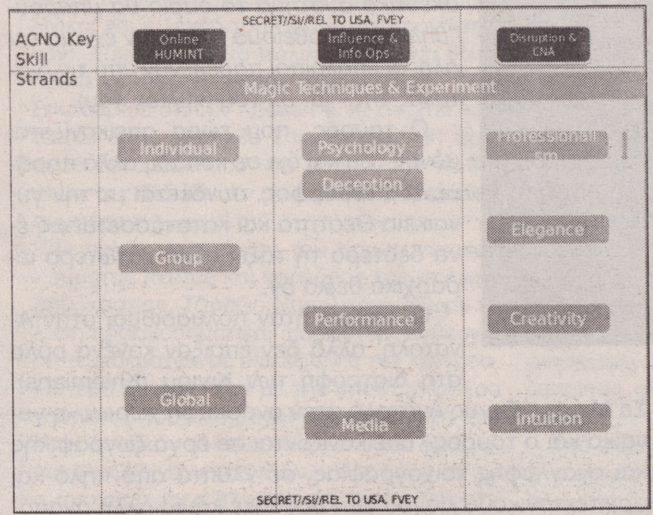
Η άρνηση αυτών των υπηρεσιών να «σχολιάσουν θέματα κατασκοπείας» σημαίνει: δε μιλάνε για τίποτα απ' όσα κάνουν - είναι ακριβώς ο λόγος που η αποκάλυψη της δράσης τους είναι τόσο πολύ επείγουσα, η δημοσιογραφία που το στηρίζει αυτό τόσο καθαρά είναι προς το δημόσιο συμφέρον, και οι αυξανόμενες μανιώδεις επιθέσεις από αυτές τις υπηρεσίες είναι τόσο εύκολο να γίνουν κατανοητές. Οι ισχυρισμοί ότι οι κυβερνητικές υπηρεσίες διεισδύουν σε διαδικτυακές κοινότητες συχνά απορρίπτονται ως θεωρίες συνωμοσίας, αλλά αυτά τα ντοκουμέντα δεν αφήνουν αμφιβολία ότι κάνουν αυτό ακριβώς.

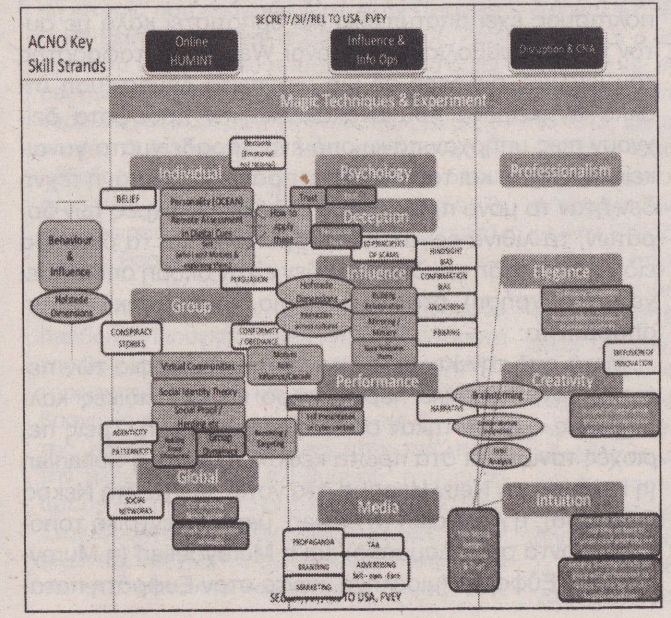
Είναι αποδεκτό από κάθε άποψη πως καμμία κυβέρνηση δε θα έπρεπε να συνδέεται με τακτικές όπως αυτές: ποιά δικαιολογία μπορεί να υπάρξει ώστε να επιτρέπεται στις κυβερνητικές υπηρεσίες να στοχοποιούν ανθρώπους –που δεν έχουν κατηγορηθεί για κανένα έγκλημα– να καταστρέφουν την υπόληψή τους, να διεισδύουν σε ιντερνετικές πολιτικές κοινότητες, και να αναπτύσσουν τακτικές ελέγχου των συνομιλιών στο διαδίκτυο; Αλλά το να επιτρέπεται να μην γίνονται δημόσια γνωστές τέτοιου είδους πρακτικές και συνακόλουθα να καταλογίζονται ευθύνες είναι μία στάση εντελώς αδικαιολόγητη.

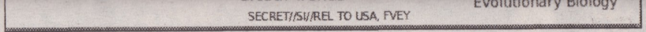
Μετάφραση-Απόδοση:
Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

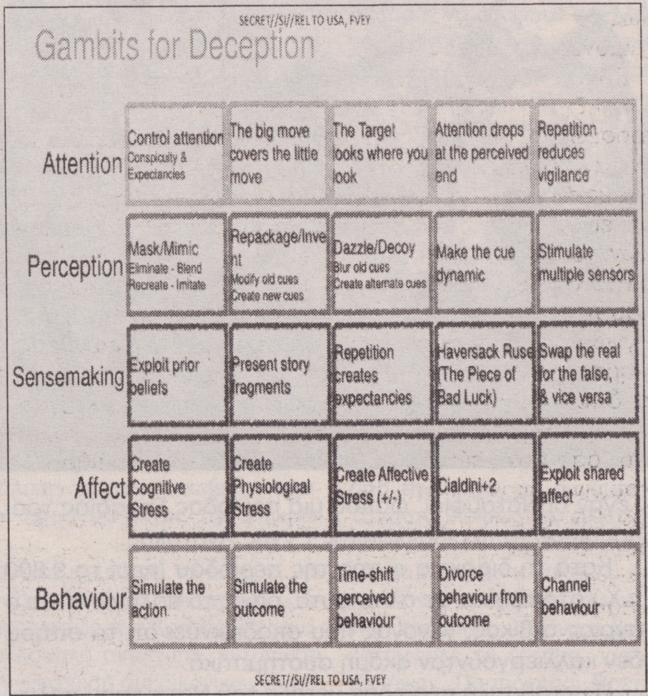
Με τον τίτλο «Μυστική Online Δράση» το έγγραφο περιγράφει με λεπτομέρειες μια σειρά μεθόδων για επιχειρήσεις «επιρροής και πληροφοριών» όπως και «παρενόχλησης και επίθεσης διαδικτύου», ενώ αναλύει πώς τα ανθρώπινα όντα μπορούν να χειραγωγηθούν με τη χρήση «ηγετών», «εμπιστοσύνης», «πειθαρχίας» και «συμμόρφωσης»:

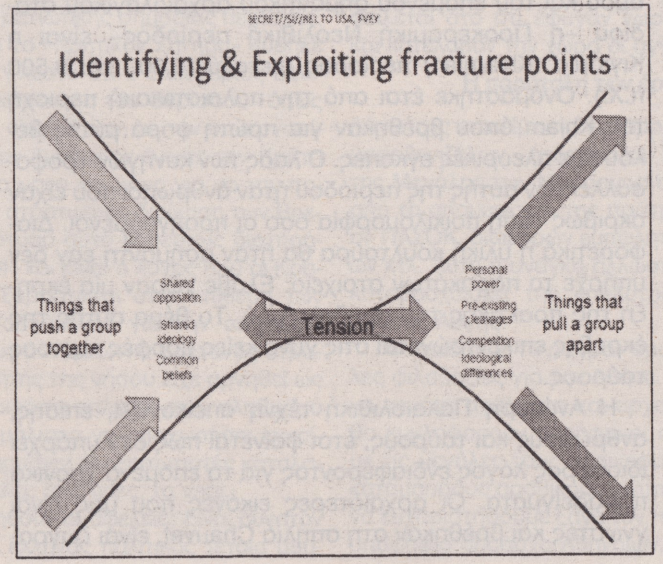

Τα ντοκουμέντα παρουσιάζουν θεωρίες τού πώς οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν ο ένας με τον άλλον, ιδιαίτερα online, και μετά επιχειρούν να ορίσουν τρόπους για να επηρεάσουν τα αποτελέσματα - ή να «παίξουν»:

ναι εδώ και καιρό πολιτική μας να μην σχολιάζουμε θέματα κατασκοπείας. Επιπλέον, όλη η δουλειά της GCHQ γίνεται σύμφωνα με ένα αυστηρό νομικό και πολιτικό πλαίσιο που διασφαλίζει ότι όλες οι δραστηριότητές μας είναι εξουσιοδοτημένες, απαραίτητες και σύννομες, και ότι υπάρχει εξονυχιστική επίβλεψη από τον υπουργό εσωτερικών, τους επιτρόπους υπηρεσιών υποδοχής μεταναστών και κατασκοπείας και την κοινοβουλευτική επιτροπή κατασκοπείας και ασφάλειας. Όλες οι επιχειρησιακές μας διαδικασίες αυστηρά υιοθετούν αυτή τη θέση».

Η άρνηση αυτών των υπηρεσιών να «σχολιάσουν θέματα κατασκοπείας» σημαίνει: δε μιλάνε για τίποτα απ' όσα κάνουν - είναι ακριβώς ο λόγος που η αποκάλυψη της δράσης τους είναι τόσο πολύ επείγουσα, η δημοσιογραφία που το στηρίζει αυτό τόσο καθαρά είναι προς το δημόσιο συμφέρον, και οι αυξανόμενες μανιώδεις επιθέσεις από αυτές τις υπηρεσίες είναι τόσο εύκολο να γίνουν κατανοητές. Οι ισχυρισμοί ότι οι κυβερνητικές υπηρεσίες διεισδύουν σε διαδικτυακές κοινότητες συχνά απορρίπτονται ως θεωρίες συνωμοσίας, αλλά αυτά τα ντοκουμέντα δεν αφήνουν αμφιβολία ότι κάνουν αυτό ακριβώς.

Είναι αποδεκτό από κάθε άποψη πως καμμία κυβέρνηση δε θα έπρεπε να συνδέεται με τακτικές όπως αυτές: ποιά δικαιολογία μπορεί να υπάρξει ώστε να επιτρέπεται στις κυβερνητικές υπηρεσίες να στοχοποιούν ανθρώπους –που δεν έχουν κατηγορηθεί για κανένα έγκλημα– να καταστρέφουν την υπόληψή τους, να διεισδύουν σε ιντερνετικές πολιτικές κοινότητες, και να αναπτύσσουν τακτικές ελέγχου των συνομιλιών στο διαδίκτυο; Αλλά το να επιτρέπεται να μην γίνονται δημόσια γνωστές τέτοιου είδους πρακτικές και συνακόλουθα να καταλογίζονται ευθύνες είναι μία στάση εντελώς αδικαιολόγητη.

Μετάφραση-Απόδοση:
Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

1. *ΣτΜ: https://firstlook.org/theintercept/2014/02/24/jtrig-manipulation/*

Η Γέννηση των Θεών και η προέλευση της Γεωργίας

Μία κριτική τοποθέτηση από τον Jonathan Slyk στο βιβλίο *«Η Γέννηση των Θεών και η προέλευση της Γεωργίας»*, του Jacques Cauvin

Τα τελευταία χρόνια έχουμε παρακολουθήσει να παρελαύνουν διάφορες ιστορίες φρίκης στον τομέα της γεωργίας, τα πάντα από κρέας μολυσμένο με βακτηρίδια E. Coli, ορμόνες ανάπτυξης βοοειδών στο γάλα και γενετικά μεταλλαγμένους σπόρους να παρασύρονται μέσω του αέρα σε φάρμες βιολογικής καλλιέργειας, ως τη νόσο των τρελών αγελάδων και τον αφθώδη πυρετό. Η μεγάλη αλληλουχία από ύπουλες καταστροφές κατέληγε στην καύση σωρών με πτώματα ζώων να σιγοκαίνε σε όλη την αγγλική ύπαιθρο –μία μακάβρια μυσταγωγία που μας αναγγέλλει το πέρασμα του πολιτισμού στην εποχή της βιοτεχνολογίας.

Σαν μια αποτυχημένη ταινία επιστημονικής φαντασίας από τη δεκαετία του 1950 με σκηνές από ακτινοβολίες και γιγαντιαία έντομα, η ιστορία της γεωργίας αποτελεί μια ανεξέλεγκτη ύβρη και ένα πείραμα που έχει πάει εντελώς στραβά. Επί πλέον, είναι μια ιστορία που μας την έχουν διηγηθεί σύμφωνα με την ιερατική οπτική της καθεστηκυίας ελίτ, οι κοινωνιοβιολόγοι και οι εξελικτικοί ψυχολόγοι. Η γεωργία, μας διαβεβαιώνουν, ήταν αναπόφευκτη, ένα φυσικό αποτέλεσμα της προσαρμογής του παρελθόντος μας ως κυνηγοί και τροφοσυλλέκτες. Προαναγγέλλεται στη γνωσιακή εξέλιξη του ανθρώπινου εγκεφάλου μετά από μια πορεία εξελικτικής ανάπτυξης που οδηγεί αναπόφευκτα στην επαρκή γνώση που απαιτείται για τον έλεγχο του περιβάλλοντος. Σύμφωνα με

φιές με ηλικία 35.000 χρόνια. Τα πήλινα ειδώλια της Αφροδίτης της Dolni Vestonice, που βρέθηκαν στη Μοραβία στην Τσεχική Δημοκρατία και πιστεύεται ότι είναι σύμβολα γονιμότητας, έχουν ηλικία περίπου 28.000 χρόνια πριν. Τα ίδια φυσικά ισχύουν για τους ταύρους που, επίσης, βρίσκονται στο Lascaux και την Altamira. Γνωρίζοντας ότι αυτά τα θέματα προϋπάρχουν, ο Cauvin επισημαίνει ότι όλη η Ανώτερη Παλαιολιθική τέχνη ως τον Νατούφιο πολιτισμό ήταν ουσιαστικά ζωόμορφη. Δηλαδή, τα ζώα ήταν πολύ περισσότερα από τις ανθρώπινες φιγούρες και σχεδόν πάντα εμφανίζονται συλλογικά, όπως σε κοπάδια από γαζέλες ή βούβαλους. Τα ειδώλια της Αφροδίτης, αν και εντυπωσιακά ήταν ακόμα συγκριτικά σπάνια.

Στην καρδιά της διατριβής του Cauvin είναι η επανάσταση των συμβόλων (la revolution des symboles), τόσο σε ποιότητα όσο και σε ποσότητα. Η επανάσταση της συμβολικής αναπαράστασης αρχίζει το 10.000 π.Χ.. Τα αγαλματίδια γυναικείων μορφών, στην αρχή απλώς υπαινικτικά και σχηματικά, σύντομα απέκτησαν πιο σαφές σχήμα και έγιναν αριθμητικά πολλά. Ως το 9.500 π.Χ., η θηλυκή μορφή είχε εξελιχθεί σε μια πλήρως ανεπτυγμένη Θεά που αντιπροσώπευε όχι μόνο την γονιμότητα, αλλά μια πραγματική *«μυθική προσωπικότητα που σχεδιάστηκε ως ένα υπέρτατο ον και μια πανανθρώπινη μητέρα· με άλλα λόγια, μια θεά που στέφθηκε από ένα θρησκευτικό σύστημα το οποίο θα μπορού- "θηλυκό μονοθεϊσμό", υπό την έννοια ότι όλοι οι υπόλοιποι παρέμεναν υπό τις δια-*

τομέα της γεωργίας, τα πάντα από κρέας μολυσμένο με βακτηρίδια E. Coli, ορμόνες ανάπτυξης βοοειδών στο γάλα και γενετικά μεταλλαγμένους σπόρους να παρασύρονται μέσω του αέρα σε φάρμες βιολογικής καλλιέργειας, ως τη νόσο των τρελών αγελάδων και τον αφθώδη πυρετό. Η μεγάλη αλληλουχία από ύπουλες καταστροφές κατέληγε στην καύση σωρών με πτώματα ζώων να σιγοκαίνε σε όλη την αγγλική ύπαιθρο –μία μακάβρια μυσταγωγία που μας αναγγέλλει το πέρασμα του πολιτισμού στην εποχή της βιοτεχνολογίας.

> από τον Jonathan Slyk
> στο βιβλίο
> *«Η Γέννηση των Θεών*
> *και η προέλευση της Γεωργίας»*,
> του Jacques Cauvin

Σαν μια αποτυχημένη ταινία επιστημονικής φαντασίας από τη δεκαετία του 1950 με σκηνές από ακτινοβολίες και γιγαντιαία έντομα, η ιστορία της γεωργίας αποτελεί μια ανεξέλεγκτη ύβρη και ένα πείραμα που έχει πάει εντελώς στραβά. Επί πλέον, είναι μια ιστορία που μας την έχουν διηγηθεί σύμφωνα με την ιερατική οπτική της καθεστηκυίας ελίτ, οι κοινωνιοβιολόγοι και οι εξελικτικοί ψυχολόγοι. Η γεωργία, μας διαβεβαιώνουν, ήταν αναπόφευκτη, ένα φυσικό αποτέλεσμα της προσαρμογής του παρελθόντος μας ως κυνηγοί και τροφοσυλλέκτες. Προαναγγέλλεται στη γνωσιακή εξέλιξη του ανθρώπινου εγκεφάλου μετά από μια πορεία εξελικτικής ανάπτυξης που οδηγεί αναπόφευκτα στην επαρκή γνώση που απαιτείται για τον έλεγχο του περιβάλλοντος. Σύμφωνα με αυτήν την άποψη, η καλλιέργεια των φυτών και η εξημέρωση των ζώων με όλα όσα επακολούθησαν ήταν απλά βέβαιο ότι θα συμβούν, αργά ή γρήγορα. Υπάρχουν, ωστόσο, κάποιοι λιγοστοί αρχαιολόγοι που δεν το πιστεύουν. Μεταξύ αυτών είναι και ο Jacques Cauvin, ένας ομότιμος καθηγητής στο CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique=Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας) στο Παρίσι, ο οποίος έχει εργαστεί σε Νεολιθικές ανασκαφές στην Εγγύς Ανατολή για πάνω από τριάντα χρόνια. «***Η Γέννηση των Θεών και η προέλευση της γεωργίας***» είναι το πρώτο βιβλίο του συγγραφέα που μεταφράστηκε στα Αγγλικά.

Ο Cauvin τοποθετεί τα ίχνη της ανάπτυξης των νεολιθικών πολιτισμών στην Εγγύς Ανατολή (στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου που περιλαμβάνει τη νοτιοανατολική Ανατολία, την Συρία, το Λίβανο, το Ισραήλ και την Ιορδανία) περίπου από τα 12.000 έως τα 6.300 χρόνια

λεγαν οι Νατούφιοι, ώσπου μια περίοδος ξηρασίας τροποποίησε το περιβάλλον της Εγγύς Ανατολής.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου (περί το 9.800 π.Χ.) στράφηκαν σε άλλα φυτά, όπως το πολύγωνο και ο άγριος ο βίκος, γεγονός που αποδεικνύει ότι τα σιτηρά δεν καλλιεργούνταν ακόμη συστηματικά.

Η μεταβατική περίοδος μεταξύ του Νατούφιου πολιτισμού και του επόμενου σημαντικού αρχαιολογικού σταδίου –η Προκεραμική Νεολιθική περίοδος– είναι η Κιγιάμια (Khiamian) περίοδος (μεταξύ 10.000 και 9.500 π.Χ.). Ονομάστηκε έτσι από την παλαιολιθική περιοχ

βία στην Τσεχική Δημοκρατία και πιστεύεται ότι είναι σύμβολα γονιμότητας, έχουν ηλικία περίπου 28.000 χρόνια πριν. Τα ίδια φυσικά ισχύουν για τους ταύρους που, επίσης, βρίσκονται στο Lascaux και την Altamira. Γνωρίζοντας ότι αυτά τα θέματα προϋπήρχουν, ο Cauvin επισημαίνει ότι όλη η Ανώτερη Παλαιολιθική τέχνη ως τον Νατούφιο πολιτισμό ήταν ουσιαστικά ζωόμορφη. Δηλαδή, τα ζώα ήταν πολύ περισσότερα από τις ανθρώπινες φιγούρες και σχεδόν πάντα εμφανίζονται συλλογικά, όπως σε κοπάδια από γαζέλες ή βούβαλους. Τα ειδώλια της Αφροδίτης, αν και εντυπωσιακά ήταν ακόμα συγκριτικά σπάνια.

Στην καρδιά της διατριβής του Cauvin είναι η επανάσταση των συμβόλων (la revolution des symboles), τόσο σε ποιότητα όσο και σε ποσότητα. Η επανάσταση της συμβολικής αναπαράστασης αρχίζει το 10.000 π.Χ.. Τα αγαλματίδια γυναικείων μορφών, στην αρχή απλώς υπαινικτικά και σχηματικά, σύντομα απέκτησαν πιο σαφές σχήμα και έγιναν αριθμητικά πολλά. Ως το 9.500 π.Χ., η θηλυκή μορφή είχε εξελιχθεί σε μια πλήρως ανεπτυγμένη Θεά που αντιπροσώπευε όχι μόνο την γονιμότητα, αλλά μια πραγματική *«μυθική προσωπικότητα που σχεδιάστηκε ως ένα υπέρτατο ον και μια πανανθρώπινη μητέρα· με άλλα λόγια, μια θεά που στέφθηκε από ένα θρησκευτικό σύστημα το οποίο θα μπορού- "θηλυκό μονοθεϊσμό", υπό την έννοια ότι όλοι οι υπόλοιποι παρέμεναν υπό τις διαταγές της»* (σ. 32 του βιβλίου του).

Ο ταύρος, που τώρα απεικονίζεται μόνος του και όχι σε κοπάδι, αλλά παραμένει ζωόμορφος, συνδέεται με την γυναικεία Θεότητα και κατατάσσεται ως ένα δεύτερο τη τάξει αλλά κατώτερο ιεραρχικά θεϊκό ον.

Οι ταύροι ήταν πολυάριθμοι στην Ανατολή, αλλά δεν έπαιξαν κανένα ρόλο στη διατροφή των Κιγιάμ (Khiamians). Σε όλη την Εγγύς Ανατολή στην ανασκαφή χώρων «η γυναίκα και ο ταύρος» απεικονίζονται σε έργα ζωγραφικής και ανάγλυφης τοιχογραφίας, σε γλυπτά από πηλό και αρχιτεκτονικούς κίονες. Δεν βρέθηκε καμία άλλη αναπαράσταση ζώων σε αυτήν την χρονική περίοδο. Ο υλικός πολιτισμός έχει αποτυπωθεί και εμποτιστεί καλά με αυτόν το νέο συμβολισμό. Ο Trevor Watkins, μεταφραστής του βιβλίου, ανέφερε σε μια μετέπειτα δημοσίευση ότι άλλα αντικείμενα που ανακαλύφθηκαν πρόσφατα δείχνουν πως υπήρχαν πάνω από ένα παραδείγματα γυναι

σύμφωνα με την ιερατική οπτική της καθεστηκυίας ελίτ, οι κοινωνιοβιολόγοι και οι εξελικτικοί ψυχολόγοι. Η γεωργία, μας διαβεβαιώνουν, ήταν αναπόφευκτη, ένα φυσικό αποτέλεσμα της προσαρμογής του παρελθόντος μας ως κυνηγοί και τροφοσυλλέκτες. Προαναγγέλλεται στη γνωσιακή εξέλιξη του ανθρώπινου εγκεφάλου μετά από μια πορεία εξελικτικής ανάπτυξης που οδηγεί αναπόφευκτα στην επαρκή γνώση που απαιτείται για τον έλεγχο του περιβάλλοντος. Σύμφωνα με αυτήν την άποψη, η καλλιέργεια των φυτών και η εξημέρωση των ζώων με όλα όσα επακολούθησαν ήταν απλά βέβαιο ότι θα συμβούν, αργά ή γρήγορα. Υπάρχουν, ωστόσο, κάποιοι λιγοστοί αρχαιολόγοι που δεν το πιστεύουν. Μεταξύ αυτών είναι και ο Jacques Cauvin, ένας ομότιμος καθηγητής στο CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique=Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας) στο Παρίσι, ο οποίος έχει εργαστεί σε Νεολιθικές ανασκαφές στην Εγγύς Ανατολή για πάνω από τριάντα χρόνια. «***Η Γέννηση των Θεών και η προέλευση της γεωργίας***» είναι το πρώτο βιβλίο του συγγραφέα που μεταφράστηκε στα Αγγλικά.

Ο Cauvin τοποθετεί τα ίχνη της ανάπτυξης των νεολιθικών πολιτισμών στην Εγγύς Ανατολή (στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου που περιλαμβάνει τη νοτιοανατολική Ανατολία, την Συρία, το Λίβανο, το Ισραήλ και την Ιορδανία) περίπου από τα 12.000 έως τα 6.300 χρόνια π.Χ..

Το να τοποθετήσουμε αυτούς τους πολιτισμούς στο σωστό τους πλαίσιο απαιτεί μια σύντομη συζήτηση με τον Cauvin από τις πρώτες περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες της Επί-Παλαιολιθικής εποχής σε ολόκληρη την περιοχή. Είναι γνωστό ότι η Μέση Ανατολή είχε κατοικηθεί 90.000 χρόνια πριν, ως μέρος του πρώτου κύματος του ανατομικά σύγχρονου ανθρώπου από την Αφρική. Ως τα 12.000 έτη π.Χ., τα πρώτα μόνιμα χωριά είχαν συσταθεί σε πολλές περιοχές της Ανατολής από μια πολιτισμική ομάδα που ορίζονται ως Νατούφιοι (Natufian). Επρόκειτο για λαούς με ένα ευρύ φάσμα οικονομίας (κυνήγι/συλλογή καρπών/αλιεία) που ζούσε σε θολωτές, ημιυπόγειες κατασκευές. Τα άγρια δημητριακά τα συνέλεγαν οι Νατούφιοι, ώσπου μια περίοδος ξηρασίας τροποποίησε το περιβάλλον της Εγγύς Ανατολής.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου (περί το 9.800 π.Χ.) στράφηκαν σε άλλα φυτά, όπως το πολύγωνο και ο άγριος ο βίκος, γεγονός που αποδεικνύει ότι τα σιτηρά δεν καλλιεργούνταν ακόμη συστηματικά.

Η μεταβατική περίοδος μεταξύ του Νατούφιου πολιτισμού και του επόμενου σημαντικού αρχαιολογικού σταδίου –η Προκεραμική Νεολιθική περίοδος– είναι η Κιγιάμια (Khiamian) περίοδος (μεταξύ 10.000 και 9.500 π.Χ.). Ονομάστηκε έτσι από την παλαιστινιακή περιοχή της Khiam όπου βρέθηκαν για πρώτη φορά μύτες βέλους με πλευρικές εγκοπές. Ο λαός των κυνηγών-τροφοσυλλεκτών αυτής της περιόδου ήταν άνθρωποι που είχαν ακριβώς τόση ποικιλομορφία όσο οι προηγούμενοι. Διαφορετικά η υλική κουλτούρα θα ήταν ασήμαντη εάν δεν υπήρχε το παρακάτων στοιχείο: Έλαβε χώραν μία έκρηξη της πρακτικής του συμβολισμού. Το θέμα αυτής της έκρηξης επικεντρώνεται στις γυναικείες μορφές και τους ταύρους.

Η Ανώτερη Παλαιολιθική τέχνη απεικονίζει, επίσης, ανθρώπους και ταύρους, έτσι φαίνεται πως δεν υπάρχει ιδιαίτερος λόγος ενδιαφέροντος για τα επόμενα χρονικά παραδείγματα. Οι αρχαιότερες εικόνες που μας είναι γνωστές και βρέθηκαν στη σπηλιά Chauvet, είναι ζωγρα-

πλως υπαινικτικά και σχηματικά, σύντομα απέκτησαν πιο σαφές σχήμα και έγιναν αριθμητικά πολλά. Ως το 9.500 π.Χ., η θηλυκή μορφή είχε εξελιχθεί σε μια πλήρως ανεπτυγμένη Θεά που αντιπροσώπευε όχι μόνο την γονιμότητα, αλλά μια πραγματική *«μυθική προσωπικότητα που σχεδιάστηκε ως ένα υπέρτατο ον και μια πανανθρώπινη μητέρα· με άλλα λόγια, μια θεά που στέφθηκε από ένα θρησκευτικό σύστημα το οποίο θα μπορού- "θηλυκό μονοθεϊσμό", υπό την έννοια ότι όλοι οι υπόλοιποι παρέμεναν υπό τις διαταγές της»* (σ. 32 του βιβλίου του).

Ο ταύρος, που τώρα απεικονίζεται μόνος του και όχι σε κοπάδι, αλλά παραμένει ζωόμορφος, συνδέεται με την γυναικεία Θεότητα και κατατάσσεται ως ένα δεύτερο τη τάξει αλλά κατώτερο ιεραρχικά θεϊκό ον.

Οι ταύροι ήταν πολυάριθμοι στην Ανατολή, αλλά δεν έπαιξαν κανένα ρόλο στη διατροφή των Κιγιάμ (Khiamians). Σε όλη την Εγγύς Ανατολή στην ανασκαφή χώρων «η γυναίκα και ο ταύρος» απεικονίζονται σε έργα ζωγραφικής και ανάγλυφης τοιχογραφίας, σε γλυπτά από πηλό και αρχιτεκτονικούς κίονες. Δεν βρέθηκε καμία άλλη αναπαράσταση ζώων σε αυτήν την χρονική περίοδο. Ο υλικός πολιτισμός έχει αποτυπωθεί και εμποτιστεί καλά με αυτόν το νέο συμβολισμό. Ο Trevor Watkins, μεταφραστής του βιβλίου, ανέφερε σε μια μετέπειτα δημοσίευση ότι άλλα αντικείμενα που ανακαλύφθηκαν πρόσφατα δείχνουν πως υπήρχαν πάνω από ένα παραδείγματα γυναικείων μορφών και ταύρων. Στην πραγματικότητα, η τέχνη δεν ήταν το μόνο πράγμα που άλλαζε. Οι αιχμές των δοράτων, τα λίθινα εργαλεία, τα δρεπάνια και τα διάφορα είδη ιγδίου (είδη γουδιού που δεν είχαν ακόμη αποκτήσει γεωργική χρήση), ήταν όλο και πιο διακοσμητικά και μη απαραίτητα.

Μετά από την Κιγιάμια εποχή, η πολυμορφία των περιοχών αναπτύχθηκε περισσότερο και πιο ειδικές καλλιέργειες εμφανίστηκαν σε διαφορετικά μέρη. Τρεις περιοχές τονίζονται στα πρώτα κεφάλαια: είναι η Sultanian (η Ιεριχώ και η Netiv Hagdud στα νότια, κοντά στη Νεκρά Θάλασσα), η Aswadian (η Aswad, μια πιο κεντρική τοποθεσία κοντά στην Δαμασκό) και η Mureybetian (η Mureybet στην Εύφορη Ημισέληνο, κοντά στον Ευφράτη ποτα-

μό). Είναι από αυτή την περίοδο, περίπου το 9.500 π.Χ., που κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα ίχνη της γεωργίας. Η Θεά και ο Ταύρος ακόμα πολλαπλασιάζονται, κυρίως στο βορρά στην Ανατολία στην περιοχή του Catalhoyuk, όπου ο ταύρος γίνεται «ένα σχεδόν μονότονο θέμα» και από την όγδοη χιλιετία π.Χ. έχει λάβει μια πιο εξανθρωπισμένη μορφή. Η Sultanian χαρακτηρίζεται ως ο μεγαλύτερος οικισμός στην Ιεριχώ, καθώς οι πληθυσμοί δεν αναπτύχθηκαν τόσο, αλλά έγιναν πιο πυκνοκατοικημένοι. Εν τω μεταξύ, τα χωριά στο Aswad, όπως και στην Ιεριχώ, διατήρησαν τον ημιυπόγειο αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, όπως τα σπίτια στο Muyrebet. Στην ύστερη Mureybetian περίοδο, θα βρούμε το πρώτο ορθογώνιο σχήμα κτιρίου σε όλον τον κόσμο.

Τα άγρια δημητριακά φύτρωναν μόνο στα υψηλότερα υψόμετρα στην Εγγύς Ανατολή, όπου είχαν εγκατασταθεί οι πρώην Κιγιάμ. Τα πρώτα φυτά που καλλιεργήθηκαν ανακαλύφθηκαν στις προσχωσιγενείς (αλλουβιακές) πεδιάδες στην λωρίδα της Εγγύς Ανατολής στην κοιλάδα του Ιορδάνη, και σε άλλες περιοχές με χαμηλό υψόμετρο γύρω από τη Δαμασκό. Δίνεται μια καλή περιγραφή των διαφορών μεταξύ του άγριου και του ήμερου σιταριού. Το άγριο σιτάρι, η σίκαλη και το κριθάρι συλλέχθηκαν με εντατικό τρόπο και κατά διαστήματα πρέπει να τα είχαν μεταφέρει από τους λόφους πίσω στην κοινότητα. Καθώς οι άνθρωποι άρχισαν να δείχνουν την προτίμησή τους σε ορισμένα είδη, άρχισαν και να τα καλλιεργούν. Ούτε η συγκομιδή, ούτε η καλλιέργεια αλλάζει σημαντικά τη φύση του άγριου φυτού. Το άγριο σιτάρι που καλλιεργείται παραμένει άγριο για μια μακρά περίοδο χωρίς καμία αλλαγή στη μορφολογία. Όταν, όμως, οι σπόροι **απομονώνονται** και αναπτύσσονται ξεχωριστά για πολλές σοδειές όπου το φυτό διαφοροποιείται αρκετά, ώστε να παράγει ένα ξεχωριστό είδος, τότε έχουμε μια μεταβολή, την λεγόμενη εξημέρωση.. Αυτό πρέπει να είχε γίνει σε πειραματική βάση, χωρίς να το πυροδοτήσει κάποια αγροτική οικονομία, λέει ο Cauvin.

Οι αρχαιοβοτανολόγοι θεωρούν ότι είναι δύσκολο να εντοπίσουμε την ακριβή στιγμή κατά την οποία το άγριο σιτάρι γίνεται καλλιεργήσιμο. *«Βλέπουμε μόνο τις συνέπειες, σε ένα στάδιο όπου το φαινόμενο, που έχει ήδη εδραιωθεί τελικά, έχει ουσιαστικά αναδιαμορφώσει τη μάζα των μετρήσιμων στοιχείων στα οποία μπορούμε να έχουμε πρόσβαση»*, (σελ.60 του βιβλίου του).

Δεδομένου ότι η επανάσταση των συμβόλων κλιμακώνεται και η θρησκεία της «νεολιθικοποίησης» κυριαρχεί, η την μορφή της προσφυγής σε μια θεία αρχή έξω από τον άνθρωπο και πιο πάνω από αυτόν. Αυτή η «λατρεία» είναι η άλλη όψη της δυστυχίας που βιώνεται καθημερινά. Η δύναμη του θεού και τα ανθρώπινα όρια είναι οι δύο σταθεροί πόλοι αυτού του νέου δράματος που εγκαθίσταται στην καρδιά του ανθρώπου περίπου το 9.500 π.Χ.» (σελίδες 71 και 72 του βιβλίου του).

Αφήνοντας κατά μέρος την φυλετική γλώσσα, ο Cauvin επιμένει ότι η αλλαγή στην ιδεολογία από τον ανιμισμό στη θρησκεία έφερε μαζί του νέες και διαφορετικές συμβολικές εικόνες οι οποίες δημιουργούν το δικό τους σύστημα λογικής. Η επιρροή των δομιστών, όπως ο Κλωντ Λεβί-Στρος και ο Andre Leroi-Gourhan, είναι αδιαμφισβήτητη, όπως επίσης είναι έντονη η παρουσία της συμβολικής αρχαιολογίας του Ian Hodder.

Η διάδοση και εξάπλωση της γεωργίας καταλαμβάνει το υπόλοιπο του βιβλίου.

Η θεωρία της **διάχυσης** και οι μεγάλες κύριες θεωρίες είναι αυτή τη στιγμή ξεπερασμένες στην αρχαιολογία, αλλά ο Cauvin δεν απομακρύνεται από αυτές. Η ψυχοπολιτισμική εξήγησή του προσμετρά την εξάπλωση της γεωργίας, τόσο στα πιο ανατολικά, όσο και στα πιο δυτικά, στην Ευρώπη, όπου το σιτάρι δεν ήταν γηγενές και είχε φτάσει εκεί ήδη ως προϊόν καλλιέργειας. Μια μεσσιανική θρησκεία εξημέρωσης που διαδίδεται σε πλάτη και μήκη δεν χρειάζεται καμία βοήθεια από τις θεωρίες τις σχετικές με την ανεξάρτητη πρέλευση. Πώς η εξάπλωση εξηγεί την ύπαρξη της γεωργίας στον Νέο Κόσμο της Μεσοαμερικής, όμως, ο Cauvin δεν το εξηγεί.

Παρά το γεγονός ότι η θρησκεία δημιούργησε το «χάσμα» μεταξύ Θεού και ανθρώπου, αρχικά δεν είχε καμία άμεση επίδραση στο περιβάλλον. Οι συνέπειες που πρώτες εμφανίζονται είναι ψυχολογικής φύσεως, ιδίως όσον αφορά την ***αποξένωση***. Ο Cauvin δεν κάνει την ίδια χρήση του όρου όπως οι Ρουσσώ, Χέγκελ ή ακόμα και ο Μαρξ.

Η αποξένωσηση δεν ήταν η απλή αποστέρηση της ατομικής υπόστασης του ανθρώπου, αλλά μια πηγή κινήτρου που «ανασχημάτιζε την ανθρώπινη νοητική διεργασία», σφυρηλατώντας νέες δραστηριότητες. **Ο Cauvin υπονοεί πως η καλλιέργεια φυτών και η εκτροφή κοπαδιών, ήταν κατα πάσαν πιθανότητα αυτές ακριβώς οι νέες δραστηριότητες που λειτούργησαν ως αντίβαρο στην απώλεια της ολότητας που ένοιωσε ο άνθρωπος.**

Αλλά ακριβώς γιατί λαμβάνει χώραν η μεταστροφή από τον ανιμισμό στη θρησκεία και γιατί συνέβη όπου και στην ιεραρχία και στην καλλιέργεια.

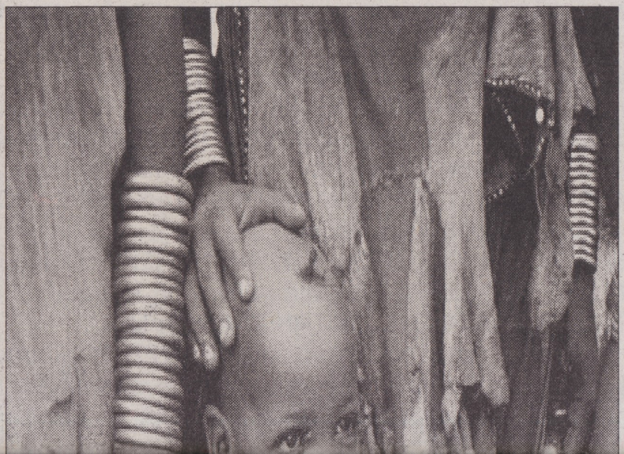
Η Γέννηση των Θεών είναι ένα εξαιρετικά γραμμένο βιβλίο γεμάτο με ιδέες. Ο Cauvin παρουσιάζει μια ισχυρή σύνθεση της διαθέσιμης γνώσης για την έλευση της γεωργίας στην Εγγύς Ανατολή. Δεν θα πρέπει να συνιστάται να διαβάζεται το βιβλίο μόνο του ή ως εισαγωγή στο θέμα, πάντως. Η ονοματολογία, οι χρονολογικοί πίνακες και ο μεγάλος αριθμός των τοποθεσιών αποτελούν ένα ελαφρώς αποπροσανατολιστικό ανάγνωσμα χωρίς να ανατρέξει κανείς σε άλλες πηγές. Μία άλλη υπεκφυγή είναι πως οι όροι της θρησκείας, του ανιμισμού και του συμβολισμού δεν εμφανίζονται στο ευρετήριο.

Παρ' όλα αυτά, οι ιδέες που περιέχονται στη Γέννηση των Θεών αξίζει να μελετηθούν.

«Η χρονολογική σειρά των αλλαγών αυτών, μια συμβολική μεταμόρφωση που προηγείται της αγροτικής οικονομίας είναι ένα ένα αποδεδειγμένο στρωματογραφικά γεγονός. Ήτοι αρκεί για να μας αποτρέψει από το να κάνουμε τα πάντα να απορρέουν από έναν μετασχηματισμό στις υποδομές, όπως έκανε ο Gordon Childe», (σ. 66 του βιβλίου του). Εδώ, επιτέλους, υπάρχει μια απολαυστική αφήγηση των απαρχών της μακρινής καταγωγής μας.

Η γεωργία δεν εφευρέθηκε λόγω κάποιας επισιτιστικής ανασφάλειας, ούτε ήταν αυτό το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της προσαρμογής. Ήταν, αντίθετα, μια δευτερεύουσα επίδραση σε μια νέα ιδεολογία, μια θρησκεία που μεταμόρφωσε κάθε πτυχή της ζωής για τους μόνιμα εγκατεστημένους κυνηγούς-τροφοσυλλέκτες της Εγγύς Ανατολής.

Μετάφραση Κ.

λιεργείται παραμένει άγριο για μια μακρά περίοδο χωρίς καμία αλλαγή στη μορφολογία. Όταν, όμως, οι σπόροι **απομονώνονται** και αναπτύσσονται ξεχωριστά για πολλές σοδειές όπου το φυτό διαφοροποιείται αρκετά, ώστε να παράγει ένα ξεχωριστό είδος, τότε έχουμε μια μεταβολή, την λεγόμενη εξημέρωση.. Αυτό πρέπει να είχε γίνει σε πειραματική βάση, χωρίς να το πυροδοτήσει κάποια αγροτική οικονομία, λέει ο Cauvin.

Οι αρχαιοβοτανολόγοι θεωρούν ότι είναι δύσκολο να εντοπίσουμε την ακριβή στιγμή κατά την οποία το άγριο σιτάρι γίνεται καλλιεργήσιμο. *«Βλέπουμε μόνο τις συνέπειες, σε ένα στάδιο όπου το φαινόμενο, που έχει ήδη εδραιωθεί τελικά, έχει ουσιαστικά αναδιαμορφώσει τη μάζα των μετρήσιμων στοιχείων στα οποία μπορούμε να έχουμε πρόσβαση»*, (σελ.60 του βιβλίου του).

Δεδομένου ότι η επανάσταση των συμβόλων κλιμακώνεται και η θρησκεία της «νεολιθικοποίησης» κυριαρχεί, η Θεά και ο Ταύρος προΐστανται στην εξωτερίκευση του μετασχηματισμού των πρακτικών υποθέσεων. Η εξημέρωση των φυτών είναι πιθανό να εγκαινιάζεται υπό την αιγίδα της θηλυκής ενέργειας της Θεάς, ενώ ο Ταύρος εμπνέει τους άνδρες να ξεκινήσουν να ασκούν εξουσία στα ζώα. Από το 9.500 έως το 7.000 π.Χ., μια γκάμα από φυτά και ζώα «εξημερώνονται» γρήγορα. Αρχιτεκτονικά, οι κατοικίες που χτίζονταν υπόγεια, χτίζονται πλέον στην επιφάνεια με τελετουργικό τρόπο.

Οι άνθρωποι θάβουν τους νεκρούς τους κάτω από τη γη, και μια «λατρεία για το κρανίο» αναπτύσσεται όπου τα ανθρώπινα κρανία αποσπώνται από το σώμα και διαμορφώνονται με πηλό ώστε να μοιάζουν με τους ηρωικούς προγόνους του ανθρώπου ή με θεότητες.

Με τον Cauvin ως οδηγό μας, περνάμε μέσα από τα στρωματογραφικά επίπεδα, από τον Νατούφιο πολιτισμό στην πρώτη εμφάνιση της γεωργίας. Αυτό που βλέπουμε δεν είναι παρά η ρήξη του ανιμιστικού κόσμου και «η γέννηση των θεών». Είναι ο κατακερματισμός της ανθρώπινης συνείδησης σε τμήματα και αντίθετα. Έτσι: άνδρας/γυναίκα, πάνω/κάτω, θεϊκό ον/κοινός άνθρωπος, φύση/άνθρωπος, κλπ. Ή, πιο εύγλωττα:

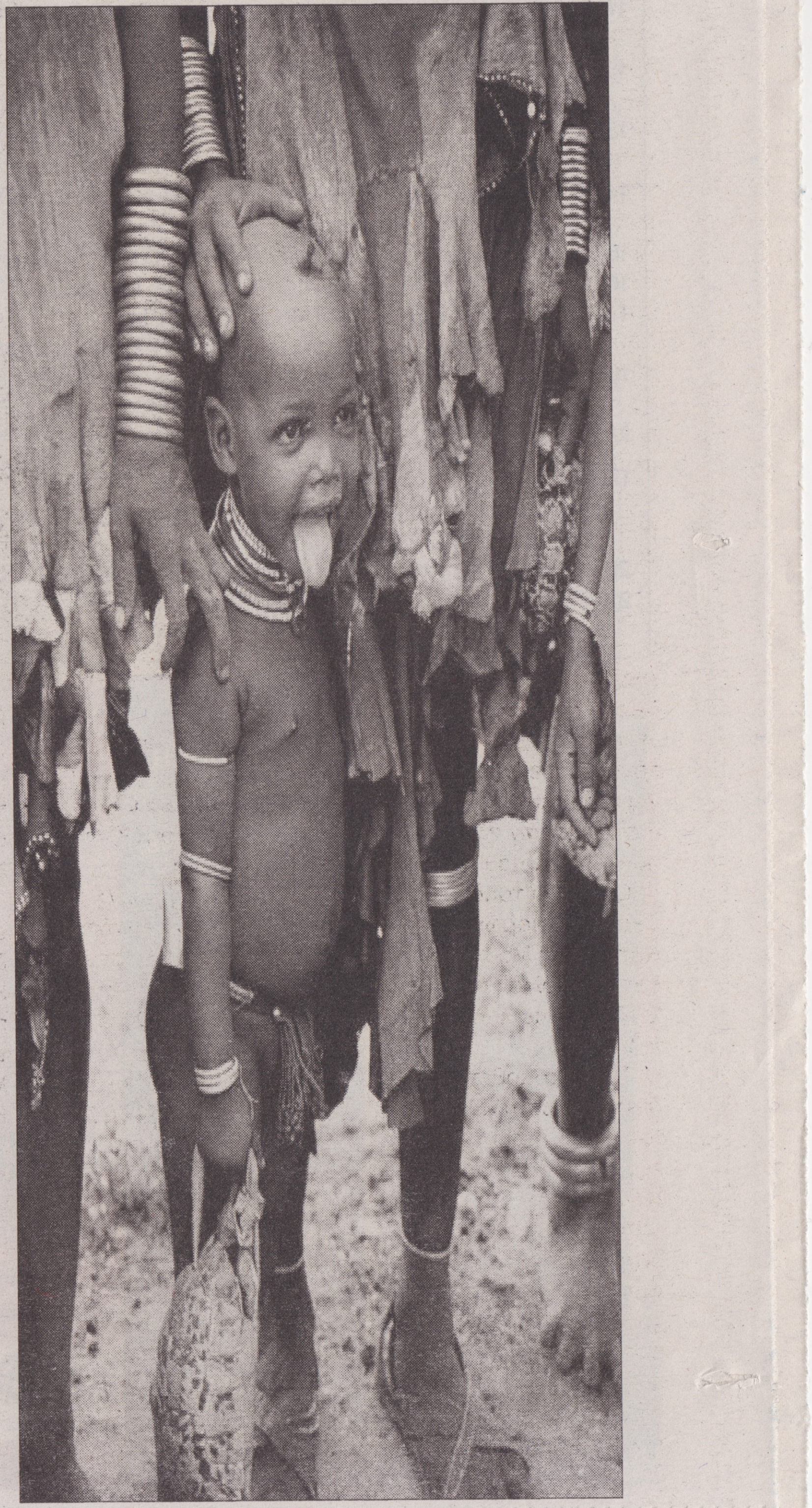
«Τι είναι αυτός ο λόγος που επιβάλλεται με τη δύναμη των εικόνων του και που φαίνεται να μοιάζει τόσο με τις μεγάλες ιστορικές θρησκείες που θα ακολουθήσουν; Είναι σαν να ανακαλύπταμε την προέλευσή τους. Και ποιά νέα τάση παρουσιάζεται, όπου ο άνθρωπος σηκώνει τα χέρια του προς τον ουρανό, όταν κάνει επίκληση στο θεϊκό ον; Αυτός που «προσεύχεται» αισθάνεται ο ίδιος ανίσχυρος και ζητάει βοήθεια από πιο πάνω. Μια κάθετη τοπολογία έτσι εισάγεται στην ίδια την βαθειά γνώση του ανθρώπινου μυαλού, όπου η αρχική κατάσταση της αγωνίας μπορεί να μετατραπεί σε διαβεβαίωση με τίμημα μια πραγματικά έμπειρη, εξυψωτική νοητική προσπάθεια με

Παρά το γεγονός ότι η θρησκεία δημιούργησε το «χάσμα» μεταξύ Θεού και ανθρώπου, αρχικά δεν είχε καμία άμεση επίδραση στο περιβάλλον. Οι συνέπειες που πρώτες εμφανίζονται είναι ψυχολογικής φύσεως, ιδίως όσον αφορά την ***αποξένωση***. Ο Cauvin δεν κάνει την ίδια χρήση του όρου όπως οι Ρουσσώ, Χέγκελ ή ακόμα και ο Μαρξ.

Η αποξένωσηση δεν ήταν η απλή αποστέρηση της ατομικής υπόστασης του ανθρώπου, αλλά μια πηγή κινήτρου που «ανασχημάτιζε την ανθρώπινη νοητική διεργασία», σφυρηλατώντας νέες δραστηριότητες. **Ο Cauvin υπονοεί πως η καλλιέργεια φυτών και η εκτροφή κοπαδιών, ήταν κατα πάσαν πιθανότητα αυτές ακριβώς οι νέες δραστηριότητες που λειτούργησαν ως αντίβαρο στην απώλεια της ολότητας που ένοιωσε ο άνθρωπος.**

Αλλά ακριβώς γιατί λαμβάνει χώραν η μεταστροφή από τον ανιμισμό στη θρησκεία και γιατί συνέβη όπου και όταν συνέβη, είναι τα ερωτήματα που άφησε αναπάντητα, και αποτελούν την κυριότερη απογοήτευση από το βιβλίο αυτό. Ίσως να ζητάμε πάρα πολλά από τον φίλο μας όταν θέλουμε να εντοπίσει την «ρίζα» των προελεύσεων. Στα σημεία που ο Cauvin γίνεται πιο ενδελεχής είναι εκεί που απογυμνώνει τις οικονομικές και υλιστικές παραδοχές όσον αφορά την προέλευση της γεωργίας. Το νεολιθικό τοπίο της Εγγύς Ανατολής ήταν ένα πλούσιο και ποικίλο οικοσύστημα. Δεν υπήρχε κλιματική διαταραχή που να αποτελέσει το κίνητρο για την δημιουργία μιας επιπλέον πηγής τροφίμων, ούτε υπήρχε πληθυσμιακή πίεση (μια θεωρία που χάνει τους υποστηρικτές της ακόμη και στο κυρίαρχο ρεύμα αρχαιολογίας). «Δεν υπήρχε έλλειψη πόρων στο περιβάλλον, ούτε κάποια ένδειξη σε αυτό το στάδιο ότι άτομα ή μειονότητες εντός αυτών των κοινωνιών είχαν αποκτήσει την ικανότητα να μονοπωλούν τα προϊόντα της τροφοσυλλογής ή του κυνηγιού, έτσι ώστε να γίνουν φτωχότεροι οι υπόλοιποι» (σελ. 208 του βιβλίου του).

Μεγάλο μέρος της επιχειρηματολογίας του Cauvin φαίνεται να συμβαδίζει με την κριτική του Zerzan για τον συμβολικό χαρακτήρα [βλ. επίσης Zerzan σχετικά με αυτό το θέμα]. Η κύρια διαφορά είναι ότι, για τον Cauvin, η πλήρης αλλοτριωτική δύναμη των συμβολισμών επιτυγχάνεται μόνο όταν συνδυάζεται με μια ιδεολογία που αναδιατυπώνει το ρόλο της ανθρωπότητας σε σχέση με το υπόλοιπο του φυσικού κόσμου. Ο συμβολισμός δεν έρχεται με την απειλή της πυράς και δεν τον εκλαμβάνουν ότι συνεπάγεται αναγκαστικά την κοινωνική κυριαρχία. Οι πρώτες αρχαιολογικές ενδείξεις για την κοινωνική διαφοροποίηση στην Εγγύς Ανατολή δεν εμφανίζονται έως και την έκτη χιλιετία π.Χ.. Και οι σύγχρονοι κυνηγοί-τροφοσυλλέκτες, το σύνολο των οποίων συμμετέχουν σε μια συμβολική δραστηριότητα, είναι γενικά αντίθετοι και

σοδείες όπου το φυτό διαφοροποιείται αρκετά, ώστε να παράγει ένα ξεχωριστό είδος, τότε έχουμε μια μεταβολή, την λεγόμενη εξημέρωση.. Αυτό πρέπει να είχε γίνει σε πειραματική βάση, χωρίς να το πυροδοτήσει κάποια αγροτική οικονομία, λέει ο Cauvin.

Οι αρχαιοβοτανολόγοι θεωρούν ότι είναι δύσκολο να εντοπίσουμε την ακριβή στιγμή κατά την οποία το άγριο σιτάρι γίνεται καλλιεργήσιμο. «*Βλέπουμε μόνο τις συνέπειες, σε ένα στάδιο όπου το φαινόμενο, που έχει ήδη εδραιωθεί τελικά, έχει ουσιαστικά αναδιαμορφώσει τη μάζα των μετρήσιμων στοιχείων στα οποία μπορούμε να έχουμε πρόσβαση*», (σελ.60 του βιβλίου του).

Δεδομένου ότι η επανάσταση των συμβόλων κλιμακώνεται και η θρησκεία της «νεολιθικοποίησης» κυριαρχεί, η Θεά και ο Ταύρος προΐστανται στην εξωτερίκευση του μετασχηματισμού των πρακτικών υποθέσεων. Η εξημέρωση των φυτών είναι πιθανό να εγκαινιάζεται υπό την αιγίδα της θηλυκής ενέργειας της Θεάς, ενώ ο Ταύρος εμπνέει τους άνδρες να ξεκινήσουν να ασκούν εξουσία στα ζώα. Από το 9.500 έως το 7.000 π.Χ., μια γκάμα από φυτά και ζώα «εξημερώνονται» γρήγορα. Αρχιτεκτονικά, οι κατοικίες που χτίζονταν υπόγεια, χτίζονται πλέον στην επιφάνεια με τελετουργικό τρόπο.

Οι άνθρωποι θάβουν τους νεκρούς τους κάτω από τη γη, και μια «λατρεία για το κρανίο» αναπτύσσεται όπου τα ανθρώπινα κρανία αποσπώνται από το σώμα και διαμορφώνονται με πηλό ώστε να μοιάζουν με τους ηρωικούς προγόνους του ανθρώπου ή με θεότητες.

Με τον Cauvin ως οδηγό μας, περνάμε μέσα από τα στρωματογραφικά επίπεδα, από τον Νατούφιο πολιτισμό στην πρώτη εμφάνιση της γεωργίας. Αυτό που βλέπουμε δεν είναι παρά η ρήξη του ανιμιστικού κόσμου και «η γέννηση των θεών». Είναι ο κατακερματισμός της ανθρώπινης συνείδησης σε τμήματα και αντίθετα. Έτσι: άνδρας/γυναίκα, πάνω/κάτω, θεϊκό ον/κοινός άνθρωπος, φύση/άνθρωπος, κλπ. Ή, πιο εύγλωττα:

«Τι είναι αυτός ο λόγος που επιβάλλεται με τη δύναμη των εικόνων του και που φαίνεται να μοιάζει τόσο με τις μεγάλες ιστορικές θρησκείες που θα ακολουθήσουν; Είναι σαν να ανακαλύπταμε την προέλευσή τους. Και ποιά νέα τάση παρουσιάζεται, όπου ο άνθρωπος σηκώνει τα χέρια του προς τον ουρανό, όταν κάνει επίκληση στο θεϊκό ον; Αυτός που «προσεύχεται» αισθάνεται ο ίδιος ανίσχυρος και ζητάει βοήθεια από πιο πάνω. Μια κάθετη τοπολογία έτσι εισάγεται στην ίδια την βαθειά γνώση του ανθρώπινου μυαλού, όπου η αρχική κατάσταση της αγωνίας μπορεί να μετατραπεί σε διαβεβαίωση με τίμημα μια πραγματικά έμπειρη, εξυψωτική νοητική προσπάθεια με

τες εμφανίζονται είναι ψυχολογικής φύσεως, ιδίως όσο αφορά την ***αποξένωση***. Ο Cauvin δεν κάνει την ίδια χρήση του όρου όπως οι Ρουσσώ, Χέγκελ ή ακόμα και ο Μαρξ.

Η αποξένωσηση δεν ήταν η απλή αποστέρηση της ατομικής υπόστασης του ανθρώπου, αλλά μια πηγή κινήτρου που «ανασχημάτιζε την ανθρώπινη νοητική διεργασία», σφυρηλατώντας νέες δραστηριότητες. **Ο Cauvin υπονοεί πως η καλλιέργεια φυτών και η εκτροφή κοπαδιών, ήταν κατα πάσαν πιθανότητα αυτές ακριβώς οι νέες δραστηριότητες που λειτούργησαν ως αντίβαρο στην απώλεια της ολότητας που ένοιωσε ο άνθρωπος.**

Αλλά ακριβώς γιατί λαμβάνει χώραν η μεταστροφή από τον ανιμισμό στη θρησκεία και γιατί συνέβη όπου και όταν συνέβη, είναι τα ερωτήματα που άφησε αναπάντητα, και αποτελούν την κυριότερη απογοήτευση από το βιβλίο αυτό. Ίσως να ζητάμε πάρα πολλά από τον φίλο μας όταν θέλουμε να εντοπίσει την «ρίζα» των προελεύσεων. Στα σημεία που ο Cauvin γίνεται πιο ενδελεχής είναι εκεί που απογυμνώνει τις οικονομικές και υλιστικές παραδοχές όσον αφορά την προέλευση της γεωργίας. Το νεολιθικό τοπίο της Εγγύς Ανατολής ήταν ένα πλούσιο και ποικίλο οικοσύστημα. Δεν υπήρχε κλιματική διαταραχή που να αποτελέσει το κίνητρο για την δημιουργία μιας επιπλέον πηγής τροφίμων, ούτε υπήρχε πληθυσμιακή πίεση (μια θεωρία που χάνει τους υποστηρικτές της ακόμη και στο κυρίαρχο ρεύμα αρχαιολογίας). «Δεν υπήρχε έλλειψη πόρων στο περιβάλλον, ούτε κάποια ένδειξη σε αυτό το στάδιο ότι άτομα ή μειονότητες εντός αυτών των κοινωνιών είχαν αποκτήσει την ικανότητα να μονοπωλούν τα προϊόντα της τροφοσυλλογής ή του κυνηγιού, έτσι ώστε να γίνουν φτωχότεροι οι υπόλοιποι» (σελ. 208 του βιβλίου του).

Μεγάλο μέρος της επιχειρηματολογίας του Cauvin φαίνεται να συμβαδίζει με την κριτική του Zerzan για τον συμβολικό χαρακτήρα [βλ. επίσης Zerzan σχετικά με αυτό το θέμα]. Η κύρια διαφορά είναι ότι, για τον Cauvin, η πλήρης αλλοτριωτική δύναμη των συμβολισμών επιτυγχάνεται μόνο όταν συνδυάζεται με μια ιδεολογία που αναδιατυπώνει το ρόλο της ανθρωπότητας σε σχέση με το υπόλοιπο του φυσικού κόσμου. Ο συμβολισμός δεν έρχεται με την απειλή της πυράς και δεν τον εκλαμβάνουν ότι συνεπάγεται αναγκαστικά την κοινωνική κυριαρχία. Οι πρώτες αρχαιολογικές ενδείξεις για την κοινωνική διαφοροποίηση στην Εγγύς Ανατολή δεν εμφανίζονται έως και την έκτη χιλιετία π.Χ.. Και οι σύγχρονοι κυνηγοί-τροφοσυλλέκτες, το σύνολο των οποίων συμμετέχουν σε μια συμβολική δραστηριότητα, είναι γενικά αντίθετοι και

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ

Επειδή έχει ζητηθεί από νέους συντρόφους και συντρόφισσες κατάλογος των εκδόσεών μας τις παραθέτουμε για να διευκολυνθούν όλοι όσοι επιθυμούν να γνωρίζουν ή να προμηθευθούν κάποια από τις εκδόσεις μας. Στο άμεσο μέλλον θα βελτιώσουμε την παρουσίαση των εκδόσεών μας.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Η αναρχική εφημερίδα **ΕΞΕΓΕΡΣΗ**, (41 τεύχη) τιμή τεύχους 1 ευρώ
2. Η μηνιαία πανελλαδική αναρχική εφημερίδα ***Διαδρομή Ελευθερίας***, τεύχη 1-135 (συνεχίζεται) τιμή φύλλου 1 ευρώ

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ διατίθεται και σε δερματόδετους τόμους ανά 25 φύλλα, στην τιμή των 35 ευρώ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

3. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 1, (*Εξαντλημένο*)
4. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 2-3, τιμ. 2 ευρώ
5. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 4, τιμή 2 ευρώ
6. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 5, τιμή 2 ευρώ
7. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 6, τιμή 2 ευρώ
8. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 7, τιμή 2 ευρώ
9. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 8-9, τιμή 2 ευρώ
10. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 10, τιμή 2 ευρώ

ΒΙΒΛΙΑ

11. ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΟΝ «ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ», Α΄ τόμος, τιμή 10 ευρώ
12. ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 1990 -1999 10 ΧΡΟΝΙΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ, Μέρος Α΄, (*Εξαντλημένο*)
13. ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, Φοιτητικές Κινητοποιήσεις 2006-2007, τιμή 7 ευρώ
14. ΟΡΓΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ, ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΟ (1967-1984), β΄ έκδοσις 2008, τιμή 5 ευρώ
15. ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (Αλμπουμ), τιμή 15 ευρώ
16. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ, Πολυτεχνείο 1995, τιμή 10 ευρώ
17. ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ (μια περιπέτεια του αναρχικού ΤΕΝ-ΤΕΝ, β΄ έκδοσις 2000, (*Εξαντλημένο*)
18. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003, Η τελευταία μεγάλη σύγκρουση, τιμή 10 ευρώ.

ΜΠΡΟΣΟΥΡΕΣ

Η ΠΡΕΖΑ ΘΕΡΙΖΕΙ...
ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΕΥΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

Επειδή Εξάρτηση και Ελευθερία είναι ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΕΣ και ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ καταστάσεις

Επειδή το παραμύθι περί «ελεύθερης επιλογής» στο ντοπάρισμα δεν μπορεί να ΚΑΛΥΨΕΙ την ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ, τον ΦΟΒΟ, την ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, την ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ, την ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ, την ΠΛΗΞΗ που έχουν επιβληθεί...

...γι αυτό δεν μπορεί να χτιστεί μια ανθρώπινη και ελεύθερη κοινωνία με μέσα που καταστρέφουν ανθρώπινες υπάρξεις και συμπορεύονται με τα σχέδια των κρατιστών.

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΕΞΟΥΣΙΑ, ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΝΑΡΚΩΣΗ, ΕΞΑΡΤΗΣΗ και ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Αναρχική Αρχειοθήκη

Σημείωση:

Επειδή έχει ζητηθεί από νέους συντρόφους και συντρόφισσες κατάλογος των εκδόσεών μας τις παραθέτουμε για να διευκολυνθούν όλοι όσοι επιθυμούν να γνωρίζουν ή να προμηθευθούν κάποια από τις εκδόσεις μας. Στο άμεσο μέλλον θα βελτιώσουμε την παρουσίαση των εκδόσεών μας.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Η αναρχική εφημερίδα **ΕΞΕΓΕΡΣΗ**, (41 τεύχη) τιμή τεύχους 1 ευρώ
2. Η μηνιαία πανελλαδική αναρχική εφημερίδα ***Διαδρομή Ελευθερίας***, τεύχη 1-135 (συνεχίζεται) τιμή φύλλου 1 ευρώ

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ διατίθεται και σε δερματόδετους τόμους ανά 25 φύλλα, στην τιμή των 35 ευρώ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

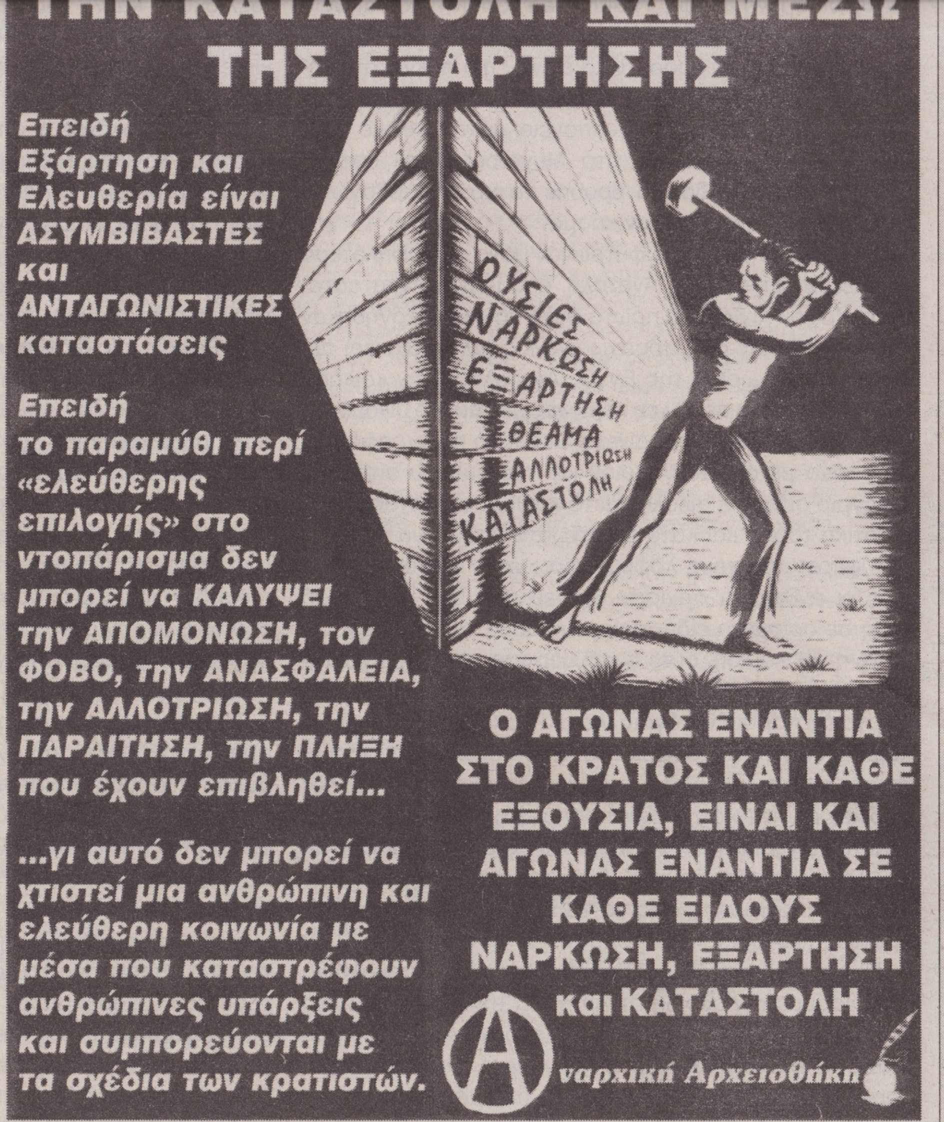
3. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 1, (*Εξαντλημένο*)
4. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 2-3, τιμ. 2 ευρώ
5. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 4, τιμή 2 ευρώ
6. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 5, τιμή 2 ευρώ
7. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 6, τιμή 2 ευρώ
8. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 7, τιμή 2 ευρώ
9. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχος 8-9, τιμή 2 ευρώ
10. Περιοδικό ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ, τεύχ. 10, τιμή 2 ευρώ

ΒΙΒΛΙΑ

11. ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΟΝ «ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ», Α΄ τόμος, τιμή 10 ευρώ
12. ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 1990 -1999 10 ΧΡΟΝΙΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ, Μέρος Α΄, (*Εξαντλημένο*)
13. ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, Φοιτητικές Κινητοποιήσεις 2006-2007, τιμή 7 ευρώ
14. ΟΡΓΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ, ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΟ (1967-1984), β΄ έκδοσις 2008, τιμή 5 ευρώ
15. ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (Αλμπουμ), τιμή 15 ευρώ
16. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ, Πολυτεχνείο 1995, τιμή 10 ευρώ
17. ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ (μια περιπέτεια του αναρχικού ΤΕΝ-ΤΕΝ, β΄ έκδοσις 2000, (*Εξαντλημένο*)
18. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003, Η τελευταία μεγάλη σύγκρουση, τιμή 10 ευρώ.

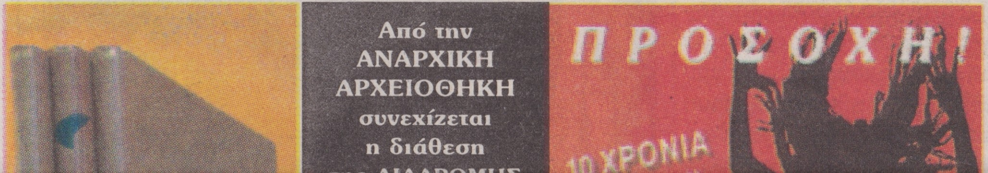
ΜΠΡΟΣΟΥΡΕΣ

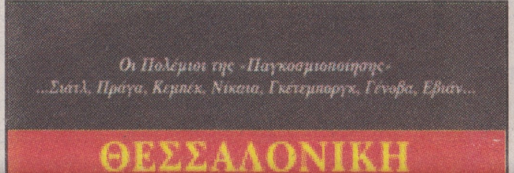
19. Η ιστορία των συγκροτημάτων PUNK, HARD CORE και άλλων σχημάτων από το 1980 έως το 2000 στον ελλαδικό χώρο, β΄ έκδοσις 2008, (*Εξαντλημένο*)
20. Αυτές οι νύχτες είναι του Μιχάλη, β΄ έκδοσις 2008, (*Εξαντλημένο*)
21. Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2003 (*Εξαντλημένο*)

Σημείωση:

Οι τιμές ισχύουν για την περίπτωση που θα προμηθευτείτε τις εκδόσεις από τα γραφεία μας, στην Αναρχική Αρχειοθήκη Αθήνας ή στην Αναρχική Αρχειοθήκη Θεσσαλονίκης. Στα βιβλιοπωλεία οι τιμές είναι αυξημένες. Τα χρήματα που συγκεντρώνονται από την διάθεση των εντύπων μας είναι πάγια πρακτική μας να χρησιμοποιούνται για επανεκδόσεις ή για την έκδοση βιβλίων αναρχικού περιεχομένου.

Από την αναρχική Αρχειοθήκη κυκλοφόρησε το βιβλίο:

Οι πολέμιοι της «Παγκοσμιοποίησης»

τιμή 10 ευρώ
12. ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 1990 -1999
10 ΧΡΟΝΙΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ, Μέρος Α΄, (*Εξαντλημένο*)
13. ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, Φοιτητικές Κινητοποιήσεις 2006-2007, τιμή 7 ευρώ
14. ΟΡΓΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΙΑ, ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΟ (1967-1984), β΄ έκδοσις 2008, τιμή 5 ευρώ
15. ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (Αλμπουμ), τιμή 15 ευρώ
16. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ, Πολυτεχνείο 1995, τιμή 10 ευρώ
17. ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
(μια περιπέτεια του αναρχικού ΤΕΝ-ΤΕΝ, β΄ έκδοσις 2000, (*Εξαντλημένο*)
18. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003, Η τελευταία μεγάλη σύγκρουση, τιμή 10 ευρώ.

ΜΠΡΟΣΟΥΡΕΣ

19. Η ιστορία των συγκροτημάτων PUNK, HARD CORE και άλλων σχημάτων από το 1980 έως το 2000 στον ελλαδικό χώρο, β΄ έκδοσις 2008, (*Εξαντλημένο*)
20. Αυτές οι νύχτες είναι του Μιχάλη, β΄ έκδοσις 2008, (*Εξαντλημένο*)
21. Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2003 (*Εξαντλημένο*)

...γι αυτό δεν μπορεί να χτιστεί μια ανθρώπινη και ελεύθερη κοινωνία με μέσα που καταστρέφουν ανθρώπινες υπάρξεις και συμπορεύονται με τα σχέδια των κρατιστών.

ΕΞΟΥΣΙΑ, ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΝΑΡΚΩΣΗ, ΕΞΑΡΤΗΣΗ και ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Αναρχική Αρχειοθήκη

Σημείωση:

Οι τιμές ισχύουν για την περίπτωση που θα προμηθευτείτε τις εκδόσεις από τα γραφεία μας, στην Αναρχική Αρχειοθήκη Αθήνας ή στην Αναρχική Αρχειοθήκη Θεσσαλονίκης. Στα βιβλιοπωλεία οι τιμές είναι αυξημένες.
Τα χρήματα που συγκεντρώνονται από την διάθεση των εντύπων μας είναι πάγια πρακτική μας να χρησιμοποιούνται για επανεκδόσεις ή για την έκδοση βιβλίων αναρχικού περιεχομένου.

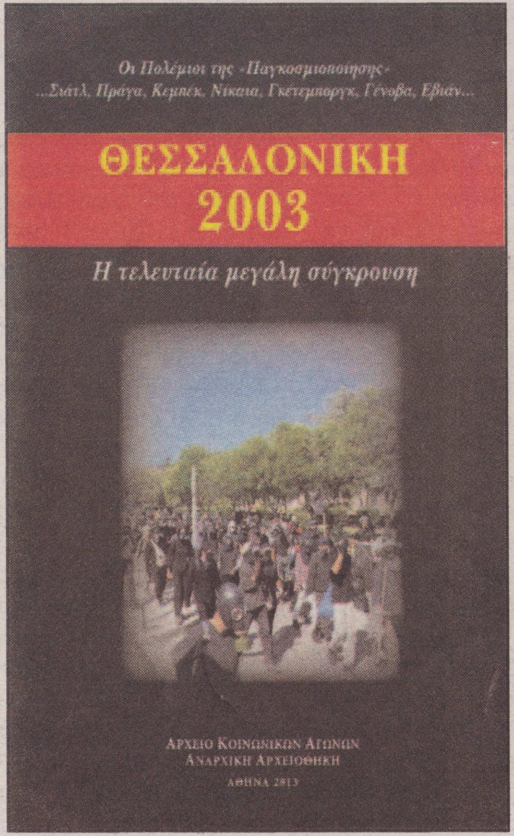

Από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ συνεχίζεται η διάθεση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δεμένης σε τόμους. Μετά τον 1ο (φύλλα 1-25) και τον 2ο ΤΟΜΟ (φύλλα 26-50) είναι έτοιμος και ο ΤΡΙΤΟΣ ΤΟΜΟΣ (φύλλα 51-75)

***

Όσοι επιθυμούν να αποκτήσουν κάποιον από αυτούς τους τόμους μπορούν να τηλεφωνήσουν στο 69 73 799 207

Από την αναρχική Αρχειοθήκη κυκλοφόρησε το βιβλίο:

Οι πολέμιοι της «Παγκοσμιοποίησης» ...Σιάτλ, Πράγα, Κεμπέκ, Γκέτεμποργκ, Γένοβα, Εβιάν..

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003

Η τελευταία μεγάλη σύγκρουση

Πρόκειται για μία συλλογή ντοκουμέντων από τις κινητοποιήσεις ενάντια στην σύνοδο της ΕΕ τον Ιούνιο του 2003, στην Θεσσαλονίκη, αλλά και όσων προηγήθηκαν και ακολούθησαν μετά από αυτήν.

Θα το βρείτε σε κεντρικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας-Θεσσαλονίκης καθώς και στα γραφεία της Αναρχικής Αρχειοθήκης.